

ནམ་འགྲེལ་ཐར་གསལ་

ཡེ་ཏུ་དང་པོ།

མཐུན་པ་པོ།

ཅུ་བ། མཐུན་པ་པོ་ན་ཚོས་གྱི་གསལ་པ། འགྲེལ་བ། རྒྱལ་ཚུལ་དར་མ་རིན་ཆེན།

དང་པོ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན།	1
བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྡོན་ལྗོན།	1
ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་མཚན་དོན་སོགས་བཤད་པ།	5
དང་པོ་༽ མཚན་གྱི་དོན་༽ནི།	5
གཉིས་པ་༽ ལྷ་ལྷ་གྱི་ཕྱག་༽ནི།	5
གསུམ་པ་༽ མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་༽ལ་གསུམ།	6
དང་པོ་༽ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་༽ལ་གཉིས།	6
དང་པོ་༽ ལུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་༽ལ་གསུམ།	6
དང་པོ་༽ དགོས་པ་༽ནི།	7
གཉིས་པ་༽ བསྐྱུས་པ་༽ནི།	7
གསུམ་པ་༽ ཆོག་དོན་༽ནི།	8
གཉིས་པ་༽ སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་༽ལ་གཉིས།	10
དང་པོ་༽ དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་༽ནི།	10
གཉིས་པ་༽ འུགས་བསྟན་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་༽ནི། .	12

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉི་བར་དགོང་པ་ལ་གཉིས།	14
དང་པོ་༽ ཐར་པ་དང་དེར་བཟོད་པའི་ལམ་རང་གི་ངེས་པའི་ཐབས་ ༽ལ་གསུམ། ...	15
དང་པོ་༽ རྒྱལ་འབྱུང་ངེས་པའི་ཐབས་ ༽ལ་གཉིས།	15
དང་པོ་༽ རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆོག་བཤད་པ་ ༽ལ་གསུམ།	15
དང་པོ་༽ གཏན་ཆོག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ ༽ནི།	15
ཕྱོགས་སྒྲ།	21
དང་པོ་༽ མགོ་མཚུངས་ ༽ནི།	22
གཉིས་པ་༽ རིགས་པ་གཞན་ ༽ལ།	22
དང་པོ་༽ ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉི་བ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།	22
གཉིས་པ་༽ བྱ་བ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ་ ༽ལ་གཉིས།	23
དང་པོ་༽ བྱ་བ་ཟིན་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།	23
གཉིས་པ་༽ བྱ་བ་ཟིན་ཀྱང་རྫོས་རྫོན་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།	23
གཉིས་པ་༽ མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ ༽ལ་གཉིས།	24
དང་པོ་༽ གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ ༽ལ་གསུམ།	24

འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག	25
དང་པོ་༼ འབྲས་བུ་ ༽ནི།	25
རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས།	28
གཉིས་པ་༼ རང་བཞིན་ ༽ནི།	28
མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས།	29
གསུམ་པ་༼ མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ ༽ལ་གཉིས།	29
དང་པོ་༼ མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ ༽ལ།	29
དང་པོ་༼ ཆིག་དོན་ ༽ནི།	29
གཉིས་པ་༼ དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ ༽ནི།	30
གསུམ་པ་༼ ཏྲགས་དེའི་དགོས་པ་ ༽ནི།	33
གཉིས་པ་༼ ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པ་ ༽ལ་གསུམ།	34
དང་པོ་༼ ལྷང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ ༽ནི།	34
གཉིས་པ་༼ མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ ༽ལ་གཉིས།	35
དང་པོ་༼ ཆིག་དོན་ ༽ནི།	35

གཉིས་པ་ རྒྱུ་བ་མཐའ་དབྱེད་པ་ རེ།	36
གསུམ་པ་ རེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་ རེ།	39
རྟགས་གཞན་བཞི་པ།	42
གཉིས་པ་ རྒྱུ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་ རེ་ལ་གཉིས།	42
དང་པོ་ རྒྱུ་བ་ལ་ཁྱད་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་ རེ་ལ་གཉིས།	42
དང་པོ་ རྒྱ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་ རེ།	42
གཉིས་པ་ རྒྱུ་བ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་ རེ།	46
གཉིས་པ་ རྒྱུ་བ་སྤང་ཁྱད་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་ རེ་ལ་གསུམ།	50
དང་པོ་ རྟགས་དག་གིས་བཞེད་པའི་རྟགས་སྟག་ལྟ་དུ་བསྟན་པ་ རེ་ལ།	50
གཉིས་པ་ རྒྱུ་བ་ རེ།	53
གསུམ་པ་ རྟག་ལྟ་གྱི་མིང་དོན་ རེ།	53
བྱས་མི་རྟག་	55
དང་པོ་ རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ཕྱོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ རྟགས་ཀྱི་གསུམ། ...	55
དང་པོ་ མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་ཁྱབ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ རེ་ལ། .	55

དང་པོ་༼ ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་བཞེད་པ་ ༽ལ།	55
དང་པོ་༼ ཆིག་དོན་ ༽ནི།	56
གཉིས་པ་༼ མཐའ་དབྱེད་པ་ ༽ནི།	56
དང་པོ་༼ མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་ ༽ནི།	58
གཉིས་པ་༼ རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པའི་དོན་ ༽ནི། ..	59
གསུམ་པ་༼ ཆིག་གསུམ་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ ༽ལ་གཉིས།	65
དང་པོ་༼ ལྷུག་གཞན་དགག་པ་ ༽ལ།	65
དང་པོ་༼ མཆོན་གཞི་དགག་པ་ ༽ནི།	65
གཉིས་པ་༼ མཆོན་ཉིད་དགག་པ་ ༽ནི།	66
གཉིས་པ་༼ འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ ༽ནི།	69
ལྷུང་འགལ།	72
གཉིས་པ་༼ མི་བཞེས་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ ༽ལ་གཉིས།	72
དང་པོ་༼ སློབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཁྱུལ་བར་ཐལ་བ་ ༽ལ།	72
གཉིས་པ་༼ མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ ༽ནི།	86

གསུམ་པ་ རྒྱལ་མཐོང་ཙམ་ལྟོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་ གྱེན།	87
གྲུབ་དོན།	89
གཉིས་པ་ རྒྱལ་གྱི་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ གྱེན་གསུམ།	89
དང་པོ་ རྒྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མ་ཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བསྟོས་པར་གྲུབ་པ་ གྱེན་	
ལ་གཉིས།	89
དང་པོ་ རྒྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་པར་གྲུབ་པ་ གྱེན།	89
གཉིས་པ་ རྒྱལ་མཐོང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་པ་ གྱེན།	90
གཉིས་པ་ རྒྱལ་མཐོང་གྱང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་ གྱེན་གཉིས།	91
དང་པོ་ དངོས་ གྱེན།	91
གཉིས་པ་ རྒྱལ་མཐོང་པའི་གདུལ་གྱུ་དོས་བཟུང་པ་ གྱེན་གཉིས།	93
དང་པོ་ རྒྱལ་མཐོང་པར་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པ་ གྱེན།	93
གཉིས་པ་ རྒྱལ་མཐོང་པའི་ཐེན་མ་བཟུང་གྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་བཟུང་པ་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པ་ གྱེན་	
ཞི།	94
གསུམ་པ་ རྒྱལ་མཐོང་པའི་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བཟུང་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ གྱེན།	96

གསུམ་པ་རྒྱུག་བསྟུ་བ་ རེ་ནི།	99
གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ...	102
འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་ཐུགས་གསུམ།	103
དང་པོ་རྒྱུག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ རེ་ལ་གཉིས།	103
དང་པོ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ རེ་ལ་གཉིས།	103
དང་པོ་རྒྱུས་བྱའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ རེ་ལ་གཉིས།	103
དང་པོ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་ རེ་ལ་གཉིས།	103
དང་པོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ་ རེ་ནི།	103
གཉིས་པ་རྒྱུ་ཆོག་དོན་ རེ་ལ།	106
གཉིས་པ་རྒྱུ་དོན་བསྟུ་བ་ རེ་ལ་གཉིས།	109
དང་པོ་མེ་དུ་མ་ངེས་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྒྲོས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།...	110
གཉིས་པ་སྤྱི་འདོན་བསྟུ་བ་ནི།	111
གཞན་སེལ།	112
གཉིས་པ་རྒྱུ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ རེ་ལ་བཞི།	112

དང་པོ་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་ །ཞི།	112
གཉིས་པ་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་བྱུབ་པ་སྤོང་བའི་སློན་སྒྲིལ་རྟག་རྩིས་དང་དོན་དམ་གྱི་ རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ །ལ།	113
དང་པོ་། མདོ་བསྟན་པ་ །ལ་གཉིས།	113
དང་པོ་། མཐའ་དབྱེད་པ་ །ལ་གསུམ།	114
དང་པོ་། རང་བཞིན་རྟགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲོགས་པ་སྤྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ །ཞི། ...	114
གཉིས་པ་། དྲོགས་པ་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟགས་དཀར་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ ། ཞི།	116
གསུམ་པ་། དེ་ལ་ལྷགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་པ་ །ཞི།	118
གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ལ་གསུམ།	121
དང་པོ་། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ །ཞི།	121
གཉིས་པ་། ལྷལ་ཅན་སློང་འཛིན་སྟངས་ །ཞི།	123
གསུམ་པ་། སློང་པོ་ལྷལ་དེ་ནི་ལྟར་རྟགས་པའི་ཚུལ་ །ཞི།	124
གཉིས་པ་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ །ལ།	126

དང་པོ་། སྐྱབ་པའི་སྐྱེའོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པ་ ། ལ་གསུམ། ..	126
དང་པོ་། སྐྱེའོག་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ ། བོ།	126
། སྐྱེའོག་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ །	127
དང་པོ་། ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཆད་མ་དེ་ལས་ཆད་མ་གཞན་དང་སྐྱེ་གཞན་འཇུག་པ་བསྐྱབ་པ་ ། ལ་གཉིས།	127
དང་པོ་། སྐྱིར་བསྐྱབ་པ་ ། ལ་གསུམ།	127
དང་པོ་། ཐལ་བ་འགོད་པ་ ། བོ།	127
གཉིས་པ་། ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ ། བོ།	130
གསུམ་པ་། ། རོན་བསྐྱབ་པ་ ། བོ།	131
གཉིས་པ་། ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ ། ལ་གཉིས།	132
དང་པོ་། སྐྱེའོག་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱབ་པ་ ། བོ།	132
གཉིས་པ་། ། སྐྱོ་འདོགས་མཛོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བ་ ། བོ།	133
གཉིས་པ་། ། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པ་ ། ལ་གསུམ།	136
དང་པོ་། སྐྱེའོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ ། བོ།	136

J

གཉིས་པ་ རྒྱུ་ཐ་དཔ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ རྟེན།152
གསུམ་པ་ རྒྱུ་ཐ་ལྷོ་ར་ཚུལ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ རྟེན།152
གསུམ་པ་ རྒྱུ་ཐ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་ རྟེན།153
གཉིས་པ་ རྒྱ་དངོས་དབང་གིས་འབྲུག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ རྟེན། ལ་ཉེས་པ་གསུམ་	
བསྟན་པ་རྟེན།153
གསུམ་པ་ རྒྱ་དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲུག་རིགས་པ་ རྟེན།155
དང་པོ་ རྒྱ་དངོས་ རྟེན།155
གཉིས་པ་ རྒྱ་གཞན་ལ་མང་ཆིག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ རྟེན།156
མེད་འཛིན་རྟེན།157
གཉིས་པ་ རྒྱ་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དོ་བཟུང་བ་ རྟེན། ལ་གཉིས།157
དང་པོ་ རྒྱ་ཡུལ་སྤྱི་འགན་ས་ཚུལ་ རྟེན། ལ་ལྷ།157
དང་པོ་ རྒྱ་ཀུན་རྗོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྗོབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ རྟེན།158
གཉིས་པ་ རྒྱ་དེ་ལ་སྤྱང་བ་བསམ་དོའི་བདེན་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ རྟེན།159
གསུམ་པ་ རྒྱ་དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་ རྟེན།160

དང་པོ་། དངོས་ །ཞི།	161
གཉིས་པ་། ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་པ་ །ཞི།	163
བཞི་པ་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འཁྱུལ་པར་བསྐྱབ་པ་ །ཞི།	163
ལྔ་པ་། འཁྱུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ །ལ་གསུམ།	164
དང་པོ་། འཁྱུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ །ཞི།	164
གཉིས་པ་། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་པ་ །ཞི། ..	165
གསུམ་པ་། རྣམས་དགོད་པ་ །ཞི།	165
གཉིས་པ་། དེ་སྤང་གི་སྒོའི་འཇུག་ཚུལ་ །ལ་གསུམ།	167
དང་པོ་། སྤྱི་སྒོའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ །ལ་གསུམ།	167
དང་པོ་། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ །ཞི།	167
གཉིས་པ་། རི་སྟར་འཕྲོས་པ་ །ཞི།	167
གསུམ་པ་། ཆོག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱ་བ་ །ཞི།	169
གཉིས་པ་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ །ལ་གསུམ།	171
དང་པོ་། སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་ཚུལ་ །ཞི།	171

གཉིས་པ་ རྩ་མཉམ་དེ་དག་ལྟུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ རྟེན།	174
གསུམ་པ་ རྩ་མཉམ་དེ་དག་གྱེད་པའི་དགོས་པ་ རྟེན་གསུམ།	175
དང་པོ་ རྩ་གཞི་མ་ཐུན་རྟོགས་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ རྟེན།	175
གཉིས་པ་ རྩ་བཞག་པའི་དགོས་པ་ རྟེན།	176
གསུམ་པ་ རྩ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པ་ རྟེན་གཉིས།	179
དང་པོ་ རྩ་རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་ རྟེན།	180
གཉིས་པ་ རྩ་སྐད་དུ་མི་རིགས་པ་ རྟེན།	180
གསུམ་པ་ རྩ་སྤྱི་མོའི་ལྟུག་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་ རྟེན།	183
བརྟུ་ལྷ།	184
གསུམ་པ་བརྟུ་ལྷ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།	184
དང་པོ་ རྩ་སྐབ་པ་ཁོ་ན་བརྟུ་ལྷ་ཡིན་པ་དགག་པ་ རྟེན་གསུམ།	184
དང་པོ་ རྩ་དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་གསལ་བ་ཀྱང་པ་མི་རུང་བ་ རྟེན་གཉིས།	185
དང་པོ་ རྩ་མཐའ་དབྱེད་པ་ རྟེན་གསུམ།	185
དང་པོ་ རྩ་གཞན་གྱི་ལུགས་ རྟེན།	185

གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་ལྷན་དབྱུང་བ་ གཞི།	187
གསུམ་པ་རྒྱ་རང་ལྷགས་ གཞི།	188
གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་ག་དོན་ གཞི།	189
གཉིས་པ་རྒྱ་སྤྱི་རྒྱུང་བ་མི་རུང་བ་ གཞི།	191
གསུམ་པ་རྒྱ་སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བཟླའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་ གཞི།	192
གཉིས་པ་རྒྱ་གཞན་སེལ་བཟླའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ གཞི།	193
གསུམ་པ་རྒྱ་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འབྲང་པའི་ཚོད་སྤང་ གཞི།	195
དང་པོ་རྒྱ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་མི་འབྲང་བ་སྤང་བ་ གཞི།	195
གཉིས་པ་རྒྱ་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ གཞི།	196
དང་པོ་རྒྱ་སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ གཞི།	196
གཉིས་པ་རྒྱ་སྤྱི་ཕན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་བ་དགག་པ་ གཞི།	197
གསུམ་པ་རྒྱ་གསལ་བས་ཕན་བཏགས་པས་སྤྱི་ས་བསྐྱེད་བ་དགག་པ་ གཞི།	201
དང་པོ་རྒྱ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ གཞི།	201
གཉིས་པ་རྒྱ་དེའི་ལན་དགག་པ་ གཞི།	202

གསུམ་བ་རྒྱུ་གཞན་ཞེགས་བ་བླ་བ་ལ་སྐྱུང་བ་ རྟེན།	204
གསུམ་བ་རྒྱུ་སྐྱོད་ལ་མི་སྐྱུ་བ་བསྐྱུང་བ་ རྟེན་གཉིས།	205
དང་པོ་རྒྱུ་སྐྱུ་བ་བ་ལྟ་བ་ རྟེན།	205
རྟེན་གས་བ་བཅ་ཚུན།	207
གསུམ་བ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཚུང་བ་སྐྱུང་བ་ལ་ རྒྱུ་གསུམ་ རྟེན།	207
དང་པོ་རྒྱུ་རྟེན་གས་བ་བཅ་ཚུན་བཅེན་བ་སྐྱུང་བ་ རྟེན་གཉིས།	207
དང་པོ་རྒྱུ་ཉེས་བ་ཡོད་བ་དགག་བ་ རྟེན།	207
གཉིས་བ་རྒྱུ་ཉེས་བ་མེད་བར་བསྐྱུང་བ་ རྟེན།	211
གཉིས་བ་རྒྱུ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྐྱུང་བ་ རྟེན་གཉིས།	213
དང་པོ་རྒྱུ་གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱུ་བྱེད་བཀ་བ་ལ་སེལ་འཇུག་གི་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྐྱུང་བ་ རྟེན།	213
གཉིས་བ་རྒྱུ་སེལ་བའི་སྐྱུ་འི་རང་ལྗོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྐྱུང་བ་ རྟེན་གསུམ། ...	215
དང་པོ་རྒྱུ་བཅའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་ རྟེན།	215

གཉིས་པ་ རྒྱུ་གས་སྒྲུང་གི་བཞེད་པར་བསྟན་པ་ རྟོག་ཤིང་།	216
གསུམ་པ་ རྒྱུང་གི་དོན་བཤད་པ་ རྟོག་ཤིང་།	217
གསུམ་པ་ རྒྱུ་དང་མཐོང་མ་སྒྲིམ་པའི་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གཉིས།	220
དང་པོ་ རྒྱུ་དང་མཐོང་མ་སྒྲིམ་པའི་དོན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ རྟོག་ཤིང་།	221
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་འཕྲིན་པ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གཉིས།	222
དང་པོ་ རྒྱུ་སེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་སོགས་འཕྲིན་པ་ རྟོག་ཤིང་།	222
གཉིས་པ་ རྒྱུ་དང་མཐོང་གིས་འཇུག་པའི་མི་འཕྲིན་པ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གསུམ།	225
དང་པོ་ རྒྱུ་གཞི་མཐུན་མི་མེད་པ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་རྟོག་ཤིང་།	225
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྒྲིམ་པའི་ཐ་སྟོན་པ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གཉིས།	230
དང་པོ་ རྒྱུ་འདོད་པ་བཞེད་པ་ རྟོག་ཤིང་།	231
གཉིས་པ་ རྒྱུ་དེ་དགག་པ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གཉིས།	231
དང་པོ་ རྒྱུ་མཐོང་བསྟན་པ་ རྟོག་ཤིང་།	231
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྟོན་པ་ རྟོག་ཤིང་། ལ་གཉིས།	231

དང་པོ་༼ཉིན་དུ་མི་འཐད་པ་༽ནི།	232
ཐུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས།	233
གཉིས་པ་༼གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་༽ལ་གཉིས།	233
དང་པོ་༼མི་མན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་༽ནི།	234
གཉིས་པ་༼སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་དུ་མི་འཐད་པ་༽ནི།	236
གསུམ་པ་སྤྱི་སྒོ་མི་འཐད་པ་ལ།	236
དང་པོ་༼སྤྱིའི་རོ་བོ་དགག་པ་༽ལ་གཉིས།	237
དང་པོ་༼སྤྱི་དགག་པ་༽ནི།	237
གཉིས་པ་༼གཟེགས་ཟན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པ་༽ལ་གཉིས།	238
དང་པོ་༼གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་༽ནི།	238
གཉིས་པ་༼གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་ཡོད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་༽ནི།	241
གཉིས་པ་༼སྐྱབ་བྱེད་སྒྲར་སྒྲར་དུ་བསྐྱོན་པ་༽ལ་གསུམ།	243
དང་པོ་༼སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་པ་༽ནི།	243
གཉིས་པ་༼སྐྱོན་སྒོར་མི་འཐད་པ་༽ལ་གཉིས།	243

གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པ་ རྟེན།	246
གསུམ་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	248
གསུམ་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	249
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	249
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	249
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	250
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	251
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	251
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	253
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	253
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	254
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	254
གཉིས་པ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	255
དང་པོ་ རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པ་ རྟེན།	255

དང་པོ་། ཆིག་དོན་ ། རྟོ།	255
གཉིས་པ་། གཞན་སེལ་ངོས་བརྒྱུད་པ་ ། ལ་གཉིས།	257
དང་པོ་། གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ ། རྟོ།	257
གཉིས་པ་། རྟེན་པ་ ། ལ།	257
གཉིས་པ་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ ། རྟོ།	259
གསུམ་པ་། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ ། རྟོ།	261
གཉིས་པ་། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ ། ལ་གཉིས།	262
དང་པོ་། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ ། རྟོ།	262
གཉིས་པ་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ ། རྟོ།	264
གསུམ་པ་། འཇུག་པ་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ ། ལ་གཉིས།	266
དང་པོ་། རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ ། རྟོ།	266
གཉིས་པ་། གཞན་ལ་ཡོད་པ་ ། རྟོ།	267
གཉིས་པ་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་པའང་ཁྱེད་པ་ར་བསྟན་པ་ ། ལ་གཉིས། ...	268
དང་པོ་། རིགས་པ་ལྷ་མས་ཁྱེད་པ་བསྟན་པ་ ། རྟོ།	268

གཉིས་པ་ རྒྱལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ རྟེན་གཉིས།	268
དང་པོ་ རོན་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ རྟེན།	269
གཉིས་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན།	270
གཉིས་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན་གཉིས་པའི་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན་གཉིས།	270
དང་པོ་ ཆོག་དོན་ རྟེན།	271
གཉིས་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན།	272
གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན་གཉིས།	273
དང་པོ་ གཏན་ཆོག་དཔེར་བཅོལ་བ་ རྟེན།	273
གཉིས་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན།	274
གསུམ་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན།	284
བཞི་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན་གཉིས།	286
དང་པོ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན།	286
གཉིས་པ་ རྒྱལ་ཅན་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྱི་དཔར་ཐལ་བ་ རྟེན།	287

གསུམ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ རྟེན།	289
གཉིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ རྟེན་རྒྱུ་བ་རྟེན།	290
གཉིས་པ་དགག་རྒྱུ་བ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ།	291
དང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ རྟེན་གཉིས།	291
དང་པོ་རྒྱུ་མི་སྒྲིབ་བ་མ་དམིགས་པ་ རྟེན་གཉིས།	291
དང་པོ་རྒྱུ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ རྟེན།	291
གཉིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ རྟེན།	292
དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་གཙོ་སྒྲིབ།	298
གཉིས་པ་རྒྱུ་དགག་རྒྱུ་བ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་ཚད་སྒྲིབ་ རྟེན་གཉིས།	298
དང་པོ་རྒྱུ་དགག་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་ལ་ཚད་སྒྲིབ་ རྟེན་གསུམ།	298
དང་པོ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ་ རྟེན་གཉིས།	298
དང་པོ་རྒྱུ་རྟེན་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲིབ་ རྟེན།	298
གཉིས་པ་རྒྱུ་དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་འཇུག་བསྒྲིབ་ རྟེན།	301
གཉིས་པ་རྒྱུ་དེ་དགག་མི་ཉུས་པ་བསྒྲིབ་ རྟེན་གཉིས།	302

དང་པོ་༽ སྒྲོན་དགག་མི་རིགས་པ་ ༽ལ་གཉིས།	303
དང་པོ་༽ ཆིག་དོན་ ༽ནི།	303
གཉིས་པ་༽ མཐའ་དབྱད་པ་ ༽ནི།	303
གཉིས་པ་༽ བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པ་ ༽ནི།	304
གསུམ་པ་༽ དེ་ལ་ལུང་ལགལ་སྤང་བ་ ༽ནི།	307
གཉིས་པ་༽ མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ ༽ལ་གསུམ། .	308
དང་པོ་༽ ཆིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས། .	308
ཤིན་ལྗོན།	308
དང་པོ་༽ སྐྱེས་བུའི་ཆིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།	308
དང་པོ་༽ ཆིག་ཙམ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།	308
དང་པོ་༽ དགག་པ་དངོས་ ༽ནི།	308
གཉིས་པ་༽ ལགལ་བ་སྤང་བ་ ༽ནི།	309
དང་པོ་༽ ལུང་དེའི་ཆིག་དོན་ ༽ནི།	310
གཉིས་པ་༽ དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་ ༽ལ་གསུམ།	310

དང་པོ་། ཆད་མ་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ །ཞི།	310
གཉིས་པ་། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ །ཞི།	312
གསུམ་པ་། ཆད་མ་སྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ །ཞི།	315
གཉིས་པ་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དགག་པ་ །ལ་གཉིས།	316
དང་པོ་། གཞན་དག་གི་ལུང་ཆད་མ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ་ །ཞི།	317
གཉིས་པ་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་ །ལ་གསུམ།	318
དང་པོ་། ཉེས་ཟས་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ །ཞི།	319
གཉིས་པ་། ཐལ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ །ཞི།	319
གསུམ་པ་། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བ་ །ཞི།	321
རིག་བྱེད་ཆད་མ་དགག་པ།	322
གཉིས་པ་། སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པ་ །ལ་གཉིས།	322
དང་པོ་། སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ །ལ་གསུམ།	322
དང་པོ་། རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ །ལ་གཉིས།	322
དང་པོ་། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ །ཞི།	323

གཉིས་པ་ རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ རེལ་གསུམ།	324
དང་པོ་ བཟླ་བྱེད་དོན་ལ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ རེལ་གཉིས།	324
དང་པོ་ རོན་གོ་བྱེད་རྟགས་ལ་དགག་པ་ རེའི།	324
གཉིས་པ་ རོན་གཉིས་ལ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ རེལ་གཉིས།	325
དང་པོ་ རྒྱས་པ་བཤད་པ་ རེའི།	326
གཉིས་པ་ རོན་བསྐྱ་བ་ རེའི།	327
གཉིས་པ་ རྒྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ རེལ་གཉིས།	328
དང་པོ་ འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་ རེལ་གཉིས།	328
དང་པོ་ རྟགས་དགོད་པ་ རེའི།	328
དང་པོ་ རོན་གྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་སྟོན་ཅིག་སྟེ་པ་དགག་པ་ རེའི།	329
གཉིས་པ་ རྟོན་ཞིག་ན་བརྟོན་པ་མི་འཛིག་པའི་ལན་དགག་པ་ རེའི།	330
གཉིས་པ་ འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྩིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པ་ རེའི།	332
གསུམ་པ་ རྫོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ རེའི།	334
གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ།	336

དང་པོ་༽ མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ ༽ལ་གཉིས།	336
དང་པོ་༽ བྱེད་པ་པོ་མི་བློན་པ་ཉགས་སུ་བྱུང་བ་ ༽ནི།	336
གཉིས་པ་༽ འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་ཉགས་སུ་མི་བྱུང་བ་ ༽ལ་གཉིས།	337
དང་པོ་༽ འདོད་པ་བརྗོད་པ་ ༽ནི།	337
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	338
དང་པོ་༽ རོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་བྱུབ་པ་ ༽ལ།	338
གཉིས་པ་༽ རོག་མེད་ཏུ་བྱུབ་པས་མ་བྱས་པ་མི་འབྱུབ་པ་ ༽ནི།	341
གསུམ་པ་༽ དེ་བྱུབ་ཀྱང་ཚད་མ་མི་འབྱུབ་པ་ ༽ནི།	342
གཉིས་པ་༽ ཡི་གེ་དང་ཆོག་ལ་བཟགས་ན་མ་བྱས་ཉིད་མི་འབྲད་པ་ ༽ལ་གཉིས། ..	342
དང་པོ་༽ ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ ༽ནི།	343
གཉིས་པ་༽ དག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།	343
དང་པོ་༽ ཡི་གེ་ལས་རྗས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་དག་དགག་པ་ ༽ལ།	343
དང་པོ་༽ ཉགས་དགོད་པ་ ༽ནི།	343
གཉིས་པ་༽ ལྷོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ ༽ལ་གཉིས།	344

དང་པོ་༽ དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།344
དང་པོ་༽ ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་བསྟན་པ་དགག་པ་ ༽ནི།344
གཉིས་པ་༽ ལྟོན་པ་དགག་པ་ ༽ནི།345
གཉིས་པ་༽ ཆ་མེད་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།346
དང་པོ་༽ རིགས་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་ ༽ནི།346
གཉིས་པ་༽ སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ ༽ལ་གཉིས།346
དང་པོ་༽ མི་རྟག་པ་དགག་པ་ ༽ནི།347
གཉིས་པ་༽ རྟག་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།347
དང་པོ་༽ མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་པ་ ༽ནི།347
གཉིས་པ་༽ ཐལ་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།349
དང་པོ་༽ མ་ཁྱབ་པ་དགག་པ་ ༽ནི།349
གཉིས་པ་༽ ཁྱབ་ཆེ་བ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།349
དང་པོ་༽ ཐལ་པ་དགོད་པ་ ༽ནི།349
གཉིས་པ་༽ དེའི་ལན་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།350

དང་པོ་། སྐྱེ་ལུས་བྱས་པ་དགག་པ་ །ཞི།	350
གཉིས་པ་། དང་པོ་ལུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པ་ །ལ་གཉིས།	350
དང་པོ་། ཐལ་བ་དགོད་པ་ །ཞི།	350
གཉིས་པ་། དེའི་ལན་དགག་པ་ །ཞི།	351
གཉིས་པ་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་བྱང་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་ །ལ་གསུམ།	354
དང་པོ་། དགག་པ་དངོས་ །ལ་གཉིས།	354
དང་པོ་། ཡི་གེ་སྡེ་ཕྱིའི་བཀོད་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་ །ཞི།	354
གཉིས་པ་། གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་ །ལ་གསུམ།	356
དང་པོ་། ཉག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད་པ་ །ཞི།	356
གཉིས་པ་། སྲིད་ན་མི་ཉག་པར་ཐལ་བ་ །ཞི།	356
གསུམ་པ་། གསལ་བའི་དོན་ཉག་ས་ལ་དགག་པ་ །ལ་གཉིས།	358
དང་པོ་། སྐྱོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་ །ལ་གཉིས། ...	358
དང་པོ་། དངོས་ །ཞི།	358
གཉིས་པ་། སྐྱེ་ཉག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ །ཞི།	359

གཉིས་པ་ རྟེན་ཤེས་སྦྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་ གྲི། 360
གཉིས་པ་ རྟེན་ཤེས་སྦྱེས་པ་ཐད་པའི་རིས་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ གྲི།	... 361
གསུམ་པ་ རྟེན་ཤེས་སྦྱེས་པ་རྒྱུ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ གྲི། 362
གསུམ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཉག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། 362
དང་པོ་ རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་ཉག་པ་བསྟུ་བ་ གྲི། ལ་གཉིས། 362
དང་པོ་ ཅེ་བ་དང་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉག་པ་དགོད་པ་ གྲི། 363
གཉིས་པ་ རྟེན་ཤེས་གཞོད་པ་སྤང་བ་ གྲི། ལ་གསུམ། 363
དང་པོ་ བཟོས་མེད་ཀྱི་ཉག་པ་མ་གྱུར་པ་སྤང་བ་ གྲི། ལ་གཉིས། 363
དང་པོ་ འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ་ གྲི། ལ་གཉིས། 363
དང་པོ་ ཐལ་བ་དགོད་པ་ གྲི། 363
གཉིས་པ་ རྟེན་ཤེས་ལེན་དགག་པ་ གྲི། 364
གཉིས་པ་ རྟེན་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་ གྲི། 367
གཉིས་པ་ རྟེན་ཤེས་གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ གྲི། ལ་གཉིས། 368
དང་པོ་ ཐལ་བ་དགོད་པ་ གྲི། 368

གཉིས་པ་ རྒྱུ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	370
གསུམ་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	374
གཉིས་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	376
གསུམ་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	376
དང་པོ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	377
གཉིས་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	378
དང་པོ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	379
གཉིས་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	381
གསུམ་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	381
གསུམ་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	382
དང་པོ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	382
དང་པོ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	382
གཉིས་པ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	383
དང་པོ་ རྒྱུ་ལ་འཛིན་གསལ་མ་འཛིན་པ་སྤང་བ་ རྟེན།	383

གཉིས་པ་ རྒྱ་རིམ་དོན་གཞན་དགག་པ་ རྟེན་གཉིས།	383
དང་པོ་ རྒྱ་གག་པ་བཤད་ཟིན་བློ་པ་ རྟེན།	384
གཉིས་པ་ རྒྱ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ རྟེན་གཉིས།	384
དང་པོ་ རྒྱ་གས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་ རྟེན།	384
གཉིས་པ་ རྒྱ་གས་བཞུས་མི་རྣམས་པའི་ཐལ་བ་ རྟེན།	387
གསུམ་པ་ རྒྱ་གག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ རྟེན་གཉིས།	390
དང་པོ་ མདོར་བསྟན་པ་ རྟེན།	390
གཉིས་པ་ རྒྱ་སྤྲོས་བཤད་ རྟེན་གསུམ།	391
དང་པོ་ རྒྱ་རིམ་བཤད་པ་ རྟེན།	391
གཉིས་པ་ རྒྱ་དེ་སྤྲོས་བུས་བུས་པར་སྤྲོབ་པ་ རྟེན།	392
གསུམ་པ་ རྒྱ་མ་བུས་པ་དགག་པ་ རྟེན་གཉིས།	393
དང་པོ་ རྒྱ་དངོས་ རྟེན།	394
གཉིས་པ་ རྒྱ་སྤྲོས་བུས་བུས་པའི་དཔེ་ རྟེན།	394
གཉིས་པ་ རྒྱ་གས་སྤྲོས་བུས་བུས་པར་སྤྲོབ་པ་ རྟེན།	395

གསུམ་པ་རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་བ་བསྟན་པ་ གྲེལ་གསུམ།	397
དང་པོ་རྒྱུ་ལོ་ གྲེལ་ 397	397
གཉིས་པ་རྒྱུ་ བཏུ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་ གྲེལ་ 398	398
གསུམ་པ་རྒྱུ་ སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་དེས་འདོད་པ་འགལ་པ་ གྲེལ་གཉིས།	401
དང་པོ་རྒྱུ་ མདོར་བསྟན་པ་ གྲེལ་ 401	401
གཉིས་པ་རྒྱུ་ རྒྱས་པ་བཤད་པ་ གྲེལ་གཉིས།	403
དང་པོ་རྒྱུ་ ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་ གྲེལ་གཉིས།	403
དང་པོ་རྒྱུ་ འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་ གྲེལ་གསུམ།	403
དང་པོ་རྒྱུ་ གྲགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ གྲེལ་ 403	403
གཉིས་པ་རྒྱུ་ རོག་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་ གྲེལ་ 405	405
གསུམ་པ་རྒྱུ་ ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ གྲེལ་ 406	406
གཉིས་པ་རྒྱུ་ ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པ་ གྲེལ་ 407	407
གཉིས་པ་རྒྱུ་ རིག་བྱེད་རང་ལས་མི་རྟོགས་པ་ གྲེལ་གསུམ།	407
དང་པོ་རྒྱུ་ རིག་བྱེད་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་ གྲེལ་ 407	407

གཉིས་པ་ རྟོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྫོང་གྲུ་མི་འཐད་པ་ རྟེན།	409
གསུམ་པ་ རྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ རྟེན་གསུམ།	409
དང་པོ་ རྟེན་གྱིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་ རྟེན།	409
གཉིས་པ་ རྟེན་དེའི་ལན་དགག་པ་ རྟེན།	410
གསུམ་པ་ རྟེན་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ རྟེན།	411
གཉིས་པ་ རྟེན་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱུ་བས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ རྟེན་གཉིས། ..	412
གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།	412
དང་པོ་ རྟེན་སྐྱབ་གྲུ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྐྱུ་བ་ རྟེན།	412
གཉིས་པ་ རྟེན་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་བསྐྱུ་བ་ རྟེན།	413
གཉིས་པ་ རྟེན་ཆིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོད་བྱ་སྐྱུ་བ་གྲུ་ཡིན་པ་ལ་ རྟེན་སྐྱུ་ར་དགག་པ་ནི།	416
གསུམ་པ་ རྟེན་ཆིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོད་བྱ་སྐྱུ་བ་གྲུ་ཡིན་པ་ རྟེན་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ།	417
སྐྱུ་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས།	421
གཉིས་པ་ལོག་རྟག་སྐྱུ་པོ་འི་རྟགས་སུ་བསྐྱུ་བ་ནི།	421

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་
རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་སྐུ་སྤྱོད་གསར་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ།
ཀུན་གྱི་ཉམས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སྟོན་སྒྲུང་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འབྱོར་
ཆེ་དེབ་བྲངས་མང་དུ་གཏོང་བྱའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྟོན་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སྟོབས་དགོངས་འཆར་ལྷན་སྟེན་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེད་ཞུ་བྱུང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་བྱས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་ཅོལ་གྱིས་ཁྱེད་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆད་ཞན་སྟབས་ནོར་འཁྱུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་ཞུ་
བྱུ་བཅས།

སེར་སྤྲད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བྱ་བྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཕུལ་ཆོག་
བྱ་བྱུང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆིག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་
རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

དང་པོ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ།

བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་འགོ།

གང་གི་ཞབས་རྩལ་གཙུག་གིས་གྲུས་མཐོས་པས། །
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །
ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་གཏན་འཛིམས་པ། །
རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །

རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཅེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྐྱས་པ། །
གང་ཞིག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པས། །
ཟབ་མོའི་གནས་ལ་སློ་གྲོས་རྒྱས་མཛད་པ། །
འཇམ་དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱི་བོས་འདུད། །

ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ལྟམ་མེ་བ། །
རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དག། །
དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀྱན་ནས་གསལ་མཛད་པ། །
རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །

དོན་དམ་བདེན་པས་ཀྱན་རྫོབ་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །
ཀྱན་རྫོབ་སྤྲས་ཆེ་དོན་དམ་ཉམས་འགྱུར་བ། །
རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་གཞན་དབང་གྱུར་པ་ཡི། །
སྟོ་དམན་རིགས་པའི་སྤང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། །

དྲི་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་། །
ལུང་ཅམ་གཅིག་ཕྱར་འཆེལ་བའི་སྟོ་ཅན་དང་། །
གང་དག་རྐང་རྒྱང་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །
ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་གཟུང་ཕྱིར་བཤད། །

གསུང་རབ་མཆོ་ཆེན་སྡེ་བདུན་སྟབ་ཤིང་གིས། །
ལེགས་པར་བསྟུབས་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི་དེས། །
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་ནད་བཅོམ་ནས། །
སྟོ་ལྟན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ། །

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །
གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པས་འདིར་བཞག་གི། །
ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པས་དགྲ་གས་པའི་ཡིད་བོར་ལ། །
ཅེ་གཅིག་གྲུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་ཏེ་ཉོན། །

བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་སྤ། །
བདག་ནི་ཐོས་ཏུང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དམན་ཡང་། །
དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཡི། །
དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྟོ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཏུ་མ་གྱུར་
པའི་སྦྱན་མངའ་བ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལྷས་པ་དྲུངས་སྦྱང་བ།
སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་
པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པ། བདག་མེད་
པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པར་འགོ་བ་དང་མ་ཐུན་པ་ལས་
ཉམས་པ་སྦྱབས་མེད་པ་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་སྦྱང་དུ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་པ། ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་
མི་ལྟ་བར་མཐའ་དག་སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་མངའ་བ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་དཔེ་སྟོབ་མེད་པ་དེས། འགོ་བ་ལྟ་

ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་སྤྲད་དུ། དང་བ་དང་ངེས་པའི་
དོན་གྱི་གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་རབས་
གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་མར་གྱུར་པའི་སྤྱིས་བྱས་དགོངས་པ་བཀའ་
བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་
པ་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་
པར་བཀའ་ཉེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྤྲས་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་
གྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་།
འབྲས་བུ་སྤྱི་གཉིས་སུ་གནས་པར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་
བསྟན་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། སྤྱི་ལོར་གྱིས་དབུལ་པ་དག་
ལུང་ཅ་མ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལུང་གི་གཞོད་བསྐྱབ་ལ་མ་སྟོས་པར་རིགས་
པས་བྱབ་པ་མི་སྤྲོད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཞུགས་པའི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་སྟོན་དང་བལ་
བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་རྣམ་
པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཆོད་མ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་ལེགས་
པར་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་སྤྱོད་བཏུང་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་
མེད་དུ་འབྱུབ་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་ཞིང་གཙོ་བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་

མཛད་ལ། ལུས་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་
བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ། །འདི་ལ་གསུམ། མཆན་གྱི་དོན་
དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཆན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ནོ། །

ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཆན་དོན་སོགས་བཤད་པ།

དང་པོ་༼ མཆན་གྱི་དོན་ ༽ནི།

ཙ་བ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བསྐྱ་ཏ་ལྟ་ཏི་ཀླ་ཀླ་རི་ཀླ། བོད་སྐད་དུ་ཆད་
མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་
དུ་དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འབྱུག་ལ། བསྐྱ་ཏ་འཇལ་བ་ལ་འབྱུག་པས་དང་
པོར་འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་འགྱུར་དུ་མཛད་ནས་ཆད་མ་ཞེས་བྱའོ། ལྟ་ཏི་
ཀླ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀླ་རི་ཀླ་ནི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །ཀྱན་རྫོབ་དང་། དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ།
དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་གསུང་རབ་དང་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལ་ཡང་
ཆད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་བས་རྣམ་
འགྲེལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་སྒྲེབ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་ཆིགས་བཅད་
དུ་ཡོད་པས་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་༼ འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ ༽ནི།

ཙ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་

ལོ། །བསྐྱར་བའི་བར་ཆད་ནི་བའི་ཆེད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནེས་
སོགས་གྲུས་པས་འདུད་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་༽ མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ ༽ལ་གསུམ།

བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་༽ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་
སོང་ནས་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཅ་བ། རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱ་མངའ་བ། །

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག། །

ཀུན་ནས་འཕྲོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

དང་པོ་༽ ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ ༽ལ་གསུམ།

དགོས་པ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་། ཆིག་དོན་རྟོ།

དང་པོ་༼ དགོས་པ་ ༽ནི།

ལྷ་དང་། ལྷ་དང་དང་སྤོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ ཞབས་ཀྱི་བརྩོན་ལ་
བྱུག་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྩོན་ནས་སྐྱབས་
སུ་སོང་བས་ནི་གནས་སྐྱབས་ཚུལ་པའི་བར་ཆད་ནི་བ་སོགས་དང་མཐར་
ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྟན་བཙུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་
དེ་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
དགོས་འགྲེལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ནི་ན། འོ་ན་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་བོན་
དོན་མེད་པར་ཐལ། ཚུ་ལུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མིན་
པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་སྐྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཚུ་ལུད་ལ་བསྟོས་པས་བྱབ་པ་མ་
དེས་ལ། ཚུ་ལུད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རྟགས་མ་བྱུབ་ཅེ་ན། འཇུག་
པའི་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འགྲེལ་གྱི་ངག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་
ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ངག་དེ་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་པ་
རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་བྱུབ་པོ། །

གཉིས་པ་༼ བསྐྱས་པ་ ༽ནི།

རྒྱུ་པ་བྱེད་དང་བཞེས་བསྟོན་ནས། བྱི་མ་བྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ལུས་ངག་གིས་འདུད་པའི་ཚུ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའམ་སྒོ་
གསུམ་ཆར་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །བསྟོན་པ་
ལ་རང་དོན་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཐུན་ཚོགས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་།
གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་ནས་རྒྱུ་པ་བྱེད་དང་

གཉིས་སོ། །ངག་འདི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཏི་ཆོག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྟོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྲིན་ངག །ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྤྲ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་བྱེད་དང་གཉིས་གྱིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ག་ནས་སྟོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཉི་མོ་ཆོག་དོན་། རྟོ།

རང་དོན་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་ནི། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལུན་ཆོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྱ་ཅམ་ལས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་རུས་པས་ཐབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོན་

ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
བ་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་
དུ་གཟིགས་པ་རི་སྟེང་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྤུན་ཆོག་གས་མངའ་སྟེ།
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྤུན་ཆོག་གས་ལ་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
གང་ལས་འགྲུབ་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་སྤུན་ཆོག་གས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པའམ་པན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་ལེགས་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་
ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཀྱན་ཏུ་འམ་
ཀྱན་ནས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཐུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་
ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་
བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག་
བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འབད་རྩིས་ཉེ་བར་ཞི་
བས་འཁོར་བ་རི་སྟེང་པའི་དུས་ཀྱན་ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་
བག་ལ་ཉལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རུས་པ་ཀྱན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཕྲོ་

ཞིང་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གང་ལ་མངའ་བའི་
སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་
གྲས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་མངའ་སྟེ། བྱོང་གིས་གཟུགས་
སྐྱ་གཉིས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བྱོང་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ ༽ལ་གཉིས།

དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་
དགོས་པ་དང་། ཕྱགས་བསྟན་སྟོད་གི་མཆན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་
བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །

དང་པོ་༽ དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་ ༽ནི།

རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་
ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་ཚུམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་
བཙུངས་ཚུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁྱོད་ནས་བྱང་ངོ་། རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞེག་མཐོང་ཞེ་ན།

རྩ་བ།

སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་པལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས་༥

དོན་དུ་མི་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཕྱག་དོག་དེ་མ་དག་གིས་སྤང་བར་ཡང་༥

ཡོངས་གྱུར་དེས་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་པན་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད།།

སེམས་ནི་ཡུན་རིང་ལེགས་བཤད་གོམས་བ་ལྟར་ལེན་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས།།

སྟོབ་དཔོན་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཙྰམ་བ་ལ་དགའ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་
ནས་ཙྰམ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རང་གི་
སེམས་ནི་སྤར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱན་
ལས་བརྟམ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་བར་བྱས་པས་དེས་
བྱུགས་སྟོགས་ནས་ད་དུང་ལྟར་ཏེ་དང་ལེན་ཆེད་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་ལྟན་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ལྟར་སྤངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་
མི་ཙྰམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་
པལ་ཆེར་ལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་པན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་
པའང་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། རྒྱ་དེ་ཁོ་ནར་
མ་ཟད་རང་སྟོགས་འཛིག་ཏེན་གྱི་བྱ་བ་པལ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་
ལ་ཞུགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་
ཙྰམ་སྟོན་པའི་པལ་བ་ལ་ཆགས་ལ། བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་
ཆོགས་ལ་སྤྲུག་དོག་པའི་དྲི་མ་དག་གིས་རྒྱད་དཀྱགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་
སྤང་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་སྤང་གིས་

རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་དགྲགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་མེད་པས་ན་མི་འཇུག་གོ། །དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་
གཟུ་བོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་གཉེར་
ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་རོ། །འདི་ཞེས་ཉེ་ཆིག་སྟོས་པ་ནི། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་རྫོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་འཇུག། ཡང་ན་འདི་བརྟམས་པ་
ཡིན་གྱི་རྫོགས་པ་ནི་མིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བརྟམས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟེ་བོ་
པལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྫོགས་པའི་མ་ཐུན་རྒྱུ་དང་བལ་ཞིང་འགལ་རྒྱུ་
གིས་བྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཐུགས་བརྟན་སྟོད་གྱི་མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པ་༽ནི།

གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྟེ་བོ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་པན་པ་མེད་
པ་ཡིན་ན་སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྟོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
སྟོགས་སྒྲུང་ལ་སྒྲུང་བ་དོར་བ་དང་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཆོད་མ་རྣམ་
པར་ངེས་པ་བརྟམས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། པལ་ཆེར་ལ་མི་པན་
ཡང་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་པན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་
པའང་མེད་པའི་ཆིག་མ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་
ལ་ཐུག་དོག་གིས་སྒྲུང་བ་མི་པན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་གྱི་

དགོས་པ་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལེགས་བཤད་ཏོགས་
པར་འདོད་པ་དག་སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་སྟོངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར།

གཟུར་གནས་སྟོ་ལྟན་དོན་གཉིར་བའི། །

ཉན་པོ་སྟོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྟན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
སྟོད་ཀྱི་སྐྱོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་ནས་སྟོང་
རྗེ་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་
ཚད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཚུལ་པ་པོ་ལ་ཏོག་གོ་མི་ཤེས་ཞེས་སྟོད་པ་པོ་སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྟོང་
རྗེ་ཚུལ་པའི་རྒྱུར་སྟོན་བཞེད་ནས་སྤྱག་དོག་ཅེས་དང་སེམས་བའང་ཞེས་
སོགས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་པན་པ་ཡིན་
ཞེས་སེམས་བའང་ཡིན། ཞེས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་འདི་ནི་སྤར་གཞན་ལ་པན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་པས་ད་རི་ལྟར་གཞན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
སྟུང་དུ་སེམས་བའང་ཚུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་
འདི་ཚུལ་པ་ལ་དགའ་བ་སྤྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་
བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཞོན་པར་བཞེད་
ནས་ཚུལ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤྱོད་དང་བྱུང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་འདིའི་དོན་ཏོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་

ལ་སྒོད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་ཉོག་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྐྱེམ།
ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་སྒོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། མ་ཚང་
ན་ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་སྟམ་དུ་དེའི་རྒྱར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་
སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད། གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར།

འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །

དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན། །

ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ན་སྟམ་པས། རྩོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
བསྐྱོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གཤགས་འབྱེད་པ་ཅམ་
དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་ཇི་ཅམ་ཐོབ་ན་སྟམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ།
གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་ལ་བརྟེན་
པའི་སྒྲིག་ཁམ་པོ་ཆེ་གསོག་པས་མཁས་པ་སྤྲ་མ་དག་གསུངས་པ་ལྟར།
གཟུང་ན་ཚིག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། །བསྐྱོམས་ན་རྒྱད་ལ་མི་སྦྱི་
བས་སྒོ་གོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །

གཞུང་དེ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒོད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས། བསྟན་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་
བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས།

ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་།
ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སྲུ་འཇོན་པའི་ཐབས་སོ།།

དང་པོ་༽ ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་རང་གི་ངེས་པའི་ཐབས་ ༽ལ་གསུམ།

སྒྲིག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་
ཐབས་སོ། །

དང་པོ་༽ སྒྲིག་འགྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་ ༽ལ་གཉིས།

རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་སྤྱོད་པའི་
རྟགས་སྲུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་༽ རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་ ༽ལ་གསུམ།

གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིའི་དབྱེ་བ་
དང་། མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆ་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་༽ གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ ༽ནི།

རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཅི། དོན་དང་དོན་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་མངོན་སྲུམ་དང་པོར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སྲུམ་ལས་བརྒྱུད་
བའི་ཆ་མ་མེད་པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ཀྱས་པའི་བྱིར། དེར་

ཐལ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་
ཡིན་པ་འབྱེད་ཀྱས་ལ། དོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབྱེད་
པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བསྐྱོད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་ནས་
རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་
བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སྟོན་
པའི་གོ་རིམས་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།

འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་
པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་
དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་བས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་
ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། བན་པ་
དང་མི་བན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤྱོད་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་
འཇུག་པ་ན་ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་

དགོས་སོ་ཞེན་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་
པ་ཆོད་མར་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
ཀྱང་རྗེས་སྲུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྲུང་ས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་
གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྟོན་དུ་མ་བྱུང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡབ་
སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་
ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་ལེགས་པར་བྱེན་ས་དེའི་རྗེས་སྲུང་གསལ་པས་སྐྱེས་
བུའི་འདོད་དོན་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
སྟོན་ས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀྱན་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་
མ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པར་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་
ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཞིགས་ནས། སྟོབ་
དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་
སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རགས་པ་ཅེས་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཞུགས་པའི་
གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་མའི་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་ལེ་ལུ་དང་པོ་འདིར་
འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེན་ས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་
རྗེས་སྲུང་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ།
དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཞད་པ་ཡིན་

ནོ། །

འོ་ན་དང་པོར་གཏན་ཆིགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། རྗེས་
སྟུང་པག་པ་ནི། གཏན་ཆིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་ ཏུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་ན་རྗེས་སྟུང་པག་པ་འབད་མེད་ཏུ་
འགྱུབ་པས་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་
སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སྒོ་
ནས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཞན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙུ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་
ཙམ་གྱིས་རྟོགས་བྱས་ལ། སྡེ་བདུན་འབྲེལ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ཤིང་འདི་ཉིད་
ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ན་གཞན་ཏུ་རིམ་པ་གཞན་
ཏུ་བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་བཞིས་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
གི་མཆོན་ཉིད་དང་གངས་ངེས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། གཏན་ཆིགས་
ལྟར་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལེའུ་
དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ།

ཅུ་བ། ཕྱོགས་ཆོས་དེའི་ཆས་བྲུབ་པ་ཡི། །

གཏན་ཆིགས་ ། །

དེ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་
དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

ཅུ་བ། དེ་ནི་ནམ་གསུམ་ཉིད། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་བྱིར་རོ། །

དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་
ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བྱབ་པ་དང་།
ཕྱོགས་ཆོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་
བྱིར་རོ། །

ཡང་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར་
ཅེས་སྐྱར་རོ།

ཅུ་བ། གཏན་ཆིག་ལྟར་སྒྲུང་དེ་ལས་གཞན། །

ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཆིགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་
ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་

ཕྱིར། ཀླང་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷན་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཀླང་པ་
གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་
བར་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ལོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་གྱིས་
འཆད་དོ། །

ཀླང་པ་གཉིས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲངས་ངེས་མི་འབྱུང་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་བྱང་ལ། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་
འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དགོས་
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་སྟོས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྟོར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་
བསྐྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
གྲང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅུས་ལ། སྟོར་ཚུལ་དང་པོ་ནི་གྲངས་ངེས་དང་འབྲེལ་
བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱར་བས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་
གསུམ་ལའང་། ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་
ཞེ་ན། དང་པོར་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་
དོ། ། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་གསུམ་
དང་མི་ལྟན་པར་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཀླང་པ་བཞི་

པ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དོན་
དང་སྒྲེབ་སྒྲོར་གྱི་དབང་ལས་ཐ་མར་བསྟན་གྱི། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་
ལས་ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་
ངེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པ་མ་ངེས་པར་ཚུལ་གསུམ་
ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ།

ཕྱོགས་སྒྲི།

གཏན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། ཚོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་གྱི་
སྒྲིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་ཏྲགས་
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྒྲུང་ཡང་ཏྲགས་བཞོད་པ་དོན་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིས་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲི་ཚོད་གཞི་
དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་རིམ་
པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་གྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲི་མི་
ཏྲག་པ་དང་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་མི་ཁེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་
པར་འགྱུར་རོ།

ཉེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིས་
མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་དེའི་ཆས་བྱབ་ཅེས་རྗེས་བྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲི་ལས་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཏྲགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྒྲི་སྒྲོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་

ལ། མི་མ་ཐུན་དཔེ་ག་བྱང་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་
པ་དང་སྤྱ་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། ཚྱོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་
ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚྱོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན་ནོ། །

དང་པོ་༼ མགོ་མཚུངས་ ༽ནི།

འོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་དང་པོ་
སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱས་ཆོགས་དོན་བཟུང་ན་ཏྲགས་དེ་ཆོགས་དོན་སྤར་
མ་གྲུབ་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྤྱ་འགལ་བ་དང་། བསྤྱབ་བྱའི་ཆོས་
བཟུང་ན་རྗེས་བྱབ་སྟོན་པ་དང་སྤྱ་སྒྲོས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཚྱོད་གཞི་ཁོ་ན་ག་བྱང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ག་ཁས་སྤངས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ རིགས་པ་གཞན་ ༽ལ།

ཚྱོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་། རང་ལན་
ནོ། །

དང་པོ་༼ ཚྱོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།

ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱ་ཚྱོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་
མིན་པར་ཐལ། མ་ཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ་ ༽ལ་གཉིས།

གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཡང་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་པའོ།།

དང་པོ་ ༼ གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།

མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་
གྲུབ་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྲབ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ ༼ གྲུབ་ཟིན་ཡང་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།

འོ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་གས་སྤང་གིས་ཚུ་ལ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་
པ་ན།

རྗེས་དབག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །

ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །

ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུ་ལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྐྱ་སྒྲོས་པའི་
སྒྲོན་ཅན་དུ་ཐལ། ཚུ་ལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་
བསྐྱན་པས་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་ཡང་ཁྲབ་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་ཡང་གཉིས་པ་
འཕེན་པའི་ཚུ་ལ་གྱི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྐྱན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཐུན་
དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཡང་བརྟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་
བསྐྱན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། དེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་ཚུད་གཞི་ལ་
ཕྱོགས་གྱི་སྤྱོད་སྟོན་རིགས་གྱི། ཚོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོས་མི་རིགས་
པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྟོང་དགོས་པས་
ཉོགས་དགའ་ལ། ཕྱོགས་གྱི་སྤྱོད་སྟོས་ན་སྟོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་
ནས་ཚུད་གཞི་བདེ་སྒྲག་ཏུ་གོ་བའི་བྱིར། ཚུལ་ལྟག་མ་གཉིས་གྱི་དོགས་
གཅོད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ རྒྱུ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ རྟེན་གཉིས།

གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དོན་གྱི་
འབྲེལ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་རྒྱུ་པ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་གྱི་གཞུང་རྣམ་
གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཞུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་རོ། །

དང་པོ་ རྒྱུ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་ རྟེན་གསུམ།

འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །

འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག།

དང་པོ་༼ འབྲས་བུ་ ༽ནི།

ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྐྱབ་པ་གོ་བར་
བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་
པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་ཏྲགས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་
བ་སྐྱ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། རྩོ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། སྐྱ་བོ་སོགས་
ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་
མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་
བ་སོགས་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱར་ཐལ།
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རྩོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་སྙིང་དུ་དུ་བ་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། རྩོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་མངོན་
སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཆང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་
འགོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་ཏྲགས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་
དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་པའི་མི་ཏྲག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལས་
སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ངེས་
བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐས་ཏྲག་པར་སྒོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་
མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་

ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་
གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཆིག་གི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་ངེ་སྙེད་ཅིག །

མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བྱ་ནི། །

གཏན་ཆིགས་ ། །

སྒྲོན་མེད་དེ་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་ངེ་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་པན་འདོགས་བྱེད་
དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་
བྱུང་པས་གཏན་ཆིགས་སུ་འཐད་དེ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་
བྱེད་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག་
མའི་འབྲས་བྱར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལྟར་འབྲས་བྱ་དེ་ཡོད་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་
མཐོང་ལ། རྒྱ་དེ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བྱ་དེ་མ་
མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བྱ་གོ་
བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་
མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ལའི་མེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལའི་དུ་
བ་ཆང་མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བར་

ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་ཏྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཏྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །

མདོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་ཏྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་
ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་ཏྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་བྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་
སྒྲ་མར་འགྱུར་རོ། །ཏྟགས་འགོད་པའི་ཆེ་དུ་བ་ཅ་མ་བཞོད་ལ། སོང་བ་ནི་
ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཏྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་
གསུམ་པོ་དེ་ལྗོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་གྱིས་ཏྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྒྲས་པ་
དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་གང་སྒྲས་པ་དེ་ཏྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་
དེ་སྒྲ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཏྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས། གང་སོང་བ་དེ་སྒྲ་རྒྱས་
ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཞོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཞོད་དམ།
ཡང་འགོད་པའི་ཆེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཆོན་བཞོད་ལ། ཏྟགས་སུ་སྒྲི་མཆོན་
སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲན་གྱི་སྒྲོར་བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་
པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། །

ཡང་རྒྱ་འབྲས་བྱབ་དུས་ལྷ་ཕྱིར་གནས་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཏྟགས་
པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པ་ཅ་མ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་
བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཞོད་
ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་བྱབ་ན་པན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་
སྒྲོར་ཆོས་མ་བྱལ། མ་བྱབ་ན་དེ་ལ་ཏྟགས་དེ་བྱབ་པ་འགལ་བས་སྒྲོགས་
ཆོས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྗེས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་ཁས་སྒྲངས་

གྱི་བསལ་བ་བསྟན་མི་རུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྷག་ཆོད་
འབའ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་པ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྟུང་ཡང་རྟགས་
སྟེན་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ།།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས།

གཉིས་པ་ རང་བཞིན་ རྟོག་

བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཉགས་སུ་བགོད་པ་དེ་
ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཏེ།

ཅ་བ། ་་་་་ རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་། །

འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། །

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་དང་རང་ཆས་སུ་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་
དང་བདག་གཅིག་པའི་སྤྱིར། ཡང་ནི་འབྲས་རྟགས་སུ་མ་བཟད་འདི་ཡང་སྒྲིག་
གཏུར་གོ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོད་ཅེས་ཞེས་པས་སྤྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་རག་
ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་

ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཅེས་ནས་རང་ཆས་སུ་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བདག་ཅིག་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཅེས་
བཤད་ནས་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་མི་རུང་བའི་ཚོད་སྤང་དང་སྦྱོར་བའི་
དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་
དོ།

མ་དམིགས་པའི་ཉགས།

གསུམ་པ་༽ མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ ༽ལ་གཉིས།

མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །

དང་པོ་༽ མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་ ༽ལ།

ཆིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དང་། ཉགས་འདིའི་དགོས་
པའོ།

དང་པོ་༽ ཆིག་དོན་ ༽ནི།

ཅུ་བ། ཆོད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །

མེད་ན་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། །

གཏན་ཆོག་སྟེ།

ཤེས་པ་རང་གང་ལ་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་
མ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་གི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་
བུ་ཅན་གྱི་ཉག་སྟེ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་། སྤྱོད་མི་ཉག་པར་བསྐྱབས་ན་དེ་གོ་བའི་འབྲས་
བུ་ཅན་གྱི་ཉག་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་ནི་ཡུང་གི་ཆོད་མ་སོགས་མང་
ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་། རྟོག་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ །ཞེས།

མདུན་གྱི་གཞིར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་ངེས་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤེས་པ་ཆོད་མ་
དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཅེས་པ་མི་སྤྲོད་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་
ཏེ། དེ་སྟེ་ན་དེར་ཤེས་པ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལ་
དེ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་། སྤྱོད་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་
གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་
སྤྱོད་། འདོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་སྟེ་ཡོད་པ་དེ་
སྟེ་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་

ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་
ན་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འག་ཟ་གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ།
སྒྱིར་འག་ཟ་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་འག་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་
ཞེགས་པར་ཐལ། ཆོད་མས་དམིགས་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཆོད་
མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་
དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཏྲགས་ཕྱི་མ་ཐེ་
ཆོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། ཆོད་མས་
དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ལ་དེ་ལྟར་དེར་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་
གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་འོ། །མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན།
དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་ངེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་
འདིར་འག་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་འག་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བརྗོད་ན་
ལན་གང་ཡིན། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག སྤྲ་ཕྱིའི་བྲུབ་
པ་མེད་སྟམ་ན་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་བཤའ་དཔའི་སྐབས་ལ་སོམས་
ཞིག

འོ་ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་

གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་བལྟར་མི་
རུང་བ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཆོད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་ག་ལ་
ཡིན། དེས་ན་སྤྱིར་བ་སྤྲུལ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན།
ཤ་བ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་ན་
ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ཅིང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་དེ་འཇལ་གྱི་ཆོད་མ་མེད་
པ་འགོད་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པར་སྤྱད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མདོན་སུམ་དང་ཁྲབ་
པ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཤ་བ་ཉིད་སྤྱི་བ་
པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །

འོ་ན་རྒྱུའམ་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་
ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཏགས་སུ་བཀོད་ན་འབྲས་ཏགས་ཉམས་པར་
འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་དང་བདག་ཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་
ལོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཤ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་སྤྱི་
བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ།
ལོག་ཕྱོགས་དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ཤ་བ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ། །
དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་ཏགས་ཡང་དག་གང་ཞེ་ག་སྤྱི་བ་པོའི་འདོད་པས་
དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ན་

སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་མ་བྱུང་བ་ནི་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཚོས་གྱི་ཡུལ་དེ་
 ཡོད་ཀྱང་བཟླར་མི་རུང་བ་ཞེས་མི་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་
 ཚོས་གྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། འོ་
 བ་བྱེད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཅེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་
 བ་རུང་བཤ་ཀྱང་མེད་དེ། སྤྱི་ཏྲག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྤིད་པར་ཐལ།
 སྤྱི་ཏྲག་པ་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར། གང་དག་མི་སྤང་བ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་མི་སྤིད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་
 མ་སྤྱོད་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས་དང་པོ་ལྟར་ན།
 སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན།
 དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་སྤྱི་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་དང་
 མཚུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དེའི་རྒྱད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་
 དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྤང་བ་མ་
 དམིགས་པའི་དོན་ཁས་སྤངས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྤང་བ་ཅེས་དུ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་༼ ཏྲགས་དེའི་དགོས་པ་ ༽ནི།

མདོ་ལས། ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི་
 གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདི་སྐྱོན་
འདི་དག་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དང་
འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྤོང་བ་ནི་ངན་
འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱ་ལྷལ་དུ་སྤྱོད་པར་མདོ་རྒྱད་ཀྱན་ནས་གསུངས་པས་
ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ་གནས་འདི་ལ་སྒོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

སྒར་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་
དགོས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་དག་སྒྲུང་སྒྲོང་བར་མ་
རུས་ནའང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཉུང་དུ་བྱས་ན་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་༼ སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་ ༽ལ་གསུམ།

སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་
དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་ངོ་། །

དང་པོ་༼ སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ ༽ནི།

ཅུ་བ།བྱེད་བྲག་ལ་སྒྲོས་ནས། །

འགལ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན། །

སྒྲིང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་
འགའ་ ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་
ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་
བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིར་རྟོག་སྒྲིང་རྒྱུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་
སྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི་
ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ རྒྱུ་ཆེན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ རྟོག་གཉིས།

ཆིག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱུང་པའོ།

དང་པོ་ རྒྱུ་ཆེན་ རྟོག་

ཅུ་བ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །

རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་བསྐྱར་རྒྱུང་བའི། །

བདག་ཉིད་དང་ནི་མ་གྲུབ་པ། །

མེད་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམ་གཞི། །

གཞི་འགའ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དུ་ཡོད་
པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་རྒྱུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོད་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་གྱི་འགལ་

བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་།
དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བཟླར་རུང་བའི་
བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བཟླར་རུང་དགག་བྱའི་ཚོས་དང་སྦྲར་རོ།

གཉིས་པ་༼ དེ་བུ་མ་ཐའ་དབྱེད་པ་ ༽ནི།

དེ་ལ་སྦྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་དུས་དང་
གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ཟླར་གནས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་དགག་གཞི་
ཕྱིར་ཁྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
ལས། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་
དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤྱགས་ལ་འཇུག་བ་མིན་པ་དགག་གཞི་
དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་
སྒྲུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་
ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་
པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྒྲུང་མི་རུང་ངོ་། །

དེས་ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་
སོ། །སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཟླགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་
ན་ཕྱིར་ཁྲོལ་གྱིས་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་
རུང་ན་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་རྟགས་གཞན་མི་འཇུག་གོ།

སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར་ཕྱིར་ཁྲོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་

སྒྲིང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་
དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་འཇུག་པའི་དུས་
སོ། །

སྒྱིར་སྒྲིང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་སུམ་ལ་སྒྲིང་དུ་མི་
རུང་བ་ལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་ལྷ་སྒྲིང་རུང་དང་འགལ་ལྷ་སྒྲིང་རུང་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། རོ་བོ་ལ་
བྱུང་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། བྱུང་བྱེད་སྒྲིང་རུང་ཡིན་ན། བྱུང་
བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་དང་། བྱུང་མཉམ་སྒྲིང་དུ་རུང་ན་
བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །

རྒྱ་སྒྲིང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་དུས་དང་འབྲས་བྱ་
སྒྲིང་དུ་རུང་ན། འབྲས་བྱ་ཡིན་ཅམ་བཀག་པས་འགོག་མི་རུས་པས་དངོས་
འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་ལྷ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་
དོ། །

གཞི་དེར། འགལ་ལྷ་སྒྲིང་དུ་རུང་བ་དེ་བསྐྱབ་ནས་འགོག་པ་ལ།
འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་ལྷ་ཡང་
འགོག་རུས་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། རོ་བོ་ལ་རང་
དང་བྱུང་ཆེ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བྱུང་ཆེ་བའི་འགལ་ལྷ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་
པོ་ལ་རང་གི་འགལ་ལྷ་དངོས་དང་འགལ་ལྷའི་འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་

པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་
དམིགས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་པ་ནི་བྱུང་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །

རྒྱུའི་འགལ་ལྷ་ལ་ཡང་། དགག་བྱེད་འགོག་ཀྱས་རྒྱུའི་འགལ་ལྷ་དངོས་
དང་། འགལ་ལྷའི་འབྲས་བྱེད་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྒྱ་
འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱེད་དམིགས་པ་གཉིས་དང་།
དགག་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བྱེད་འགལ་ལྷ་ལ་འབྲས་བྱེད་ཡིན་ཅམ་གྱི་འགལ་
ལྷས་འགོག་མི་ཀྱས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་དགོས་པས་འབྲས་བྱེད་
འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། འགལ་དམིགས་བྱུང་དང་། འབྲེལ་
ལྷ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་
པ་འདི་ནི་སྒྲོར་བའི་བྱེད་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་དེ་
ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ། །

འདིར་རྩ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་ལྷ་བསྐྱབས་
ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གཞོད་པའི་འགལ་ལྷ་དང་། དངོས་སུ་མི་གཞོད་
ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་གཞོད་བྱེད་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་གཙོ་
བོ་འགལ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། འབྲེལ་
ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཀག་
པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་
དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཉགས་གཞན་འཕེན་

པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་
སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྒྲུར་བར་བྱ་བ་སོ་
སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་གཅིག་དུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་
དུ་མར་དབྱེར་བྱུང་ངོ་། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་
གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཆོན་གཞི་ལ་
མཆོན་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བསྟན་དང་
འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་
པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །འདིས་མཆོན་ནས། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བདག་འཇིན་ལ་གཞོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་༼དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་༽ནི།

དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ།
འགལ་སྒྲའི་ངོ་བོ་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་གྱི། མེའི་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྲད་པར་མི་འཐད་པས་
རྒྱས་འགོག་མི་བྱས་ན་འབྲས་བུས་གྲང་མི་བྱས་ལ། དེས་བྱས་ན་ཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་གྲང་བྱས་པས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ།
བྱད་ཤིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལ་བྲབ་པ་མེད་པ་ནི།

རྩ་བ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ། །

དམིགས་པའི་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་དེ། །

རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །

མེད་ན་འཁྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཚོས་བྱེད་གྱི་
ཉགས་སུ་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་བྱད་ཤིང་དེ་ཚོས་ཅན། རང་སྟོགས་གྱི་ཚོས་
སུ་བྱལ་བའི་གཞིར། གང་རེག་འགོག་པ་བྱལ་བ་འཁྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་
འགོག་པའི་སྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་
པའི་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་གང་རེག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་དང་
ནི་བྱེད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། དགག་བྱའི་ཚོས་གྱི་རྒྱ་དང་འགལ་བ་
ཉགས་སུ་བཀོད་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མེས་བྱལ་བར་
ནོན་པ་དེ་རང་སྟོགས་གྱི་ཚོས་སུ་བྱལ་བའི་གཞིར། གང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད་
རྒྱན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཅེས་འབྲས་ལ་འཕངས་སོ། །སྒྲོར་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་
འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བར་མ་དམིགས་
པའི་སྒྲོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་ནོ། །

དང་པོ་བྱལ་བ་མེད་པའི་ལན་ནི།

རྩ་བ། འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །

དུས་ལ་སོགས་ལ་སྟོས་པར་འདོད། །

འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བས་བྲབ་པར་
རྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་
ཉིད་ཡོད་ཅེས་ཀྱིས་གང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གང་རེག་རྒྱན་
ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་མེད་པོ་དེ་ཀྱིས་བྲབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་བྲག་
དུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་དུས་དང་ལ་སོགས་པ་གང་རེག་འགོག་ཀུས་ཀྱི་མེ་ལ་
མི་འབྲུལ་པའི་གནས་སྐབས་བྲད་པར་ཅན་ལ་བལྟས་པར་འདོད་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གང་རེག་གཞི་དེར་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་དུ་
མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། དུ་བ་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་དུས་དང་སོགས་པས་དེ་བྲག་
དུ་འཕྱར་བཞིན་པའི་རྣམ་པའི་བྲད་པར་ལ་བལྟས་ཞེས་སོ།

ཅ་བ། གཞན་དུ་འབྲུལ་འགྱུར་མི་གང་བ། །

སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། །

བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གང་རེག་འགོག་པ་ལ་བྲབ་པ་
འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སོགས་བྲད་པར་ཅན་ལ་བལྟས་པ་ལས་གཞན་དུ་
དེ་ལ་མི་བལྟས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གང་བ་གང་རེག་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཡང་གི་སྐྱས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་ལྟར་
འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་རྒྱུང་གིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ།

རྟགས་གཞན་བཞི་པ།

གཉིས་པ་ ༼ གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ ༽ལ་གཉིས།

ཡང་དག་གི་བྱང་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟར་
སྒྲུབ་གི་བྱང་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་འོ།

དང་པོ་ ༼ ཡང་དག་གི་བྱང་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པ་འོ།

དང་པོ་ ༼ སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་ ༽ནི།

རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་གོ་བས་རྟགས་སུ་འཐད་ཅིང་རྟགས་ཆོས་རྗེས་
ཐ་དད་དང་རྒྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་
གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་
པའི་འབྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་
པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲུས་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་འི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
གྱི། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ལན་ཆོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་མཉམ་པ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་སྟོགས་རྟགས་མིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག་མ་
དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲས་བུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། འབྲས་
བུ་འི་སྒྲིས་རྒྱ་འི་སྒྲི་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་ཅིན་ལ་རྒྱ་འི་བྱང་པར་
དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྔ་མ་དང་། འབྲས་བུ་འི་བྱང་

པར་གྱིས་རྒྱུ་ལྷི་སྤྱི་དཔོག་པ་འབྲས་ཏྟགས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། རྒྱ་ཚོགས་
པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མས་འབྲས་བུར་མ་ཟད་རུང་བ་དཔོག་
པའང་མི་རུས་པ་རྒྱ་མ་ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་མས་འབྲས་བུ་སྤྱི་རུང་དང་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་རུང་བ་དཔོག་ན་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་
གངས་ངེས་ལ་མི་གཞོད་ཅེས་པ་ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྤྱི་བར། །

རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །

དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་སྣོས་སྤྱིར། །

དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །

རྒྱ་ནས་དང་ཆུ་ལུང་བྱོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཚོགས་
པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་སྤྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་འབྲས་
ནས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུ་སྤྱི་རུང་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་
ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་
ཞིག ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུ་སྤྱི་བ་ནི་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་གཞན་
ལ་མི་སྣོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས། དེ་སྤྱི་རུང་གི་རྗེས་སུ་སྤྱིས་པའི་སྤྱིར།
དེ་ལས་ནས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་ན་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི་

ཅ་བ། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་རུས་པ་རྣམས། །

འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་འབྲས་བྱ་ལ། །

མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །

གོགས་བྱེད་པ་དག་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཚོས་ཅན། གཞིར་འབྲས་བྱ་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ལ་
ནི་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལས་འབྲས་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པ་བྱོད་ཀྱི་
ཚོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་མ་དང་། བྱི་མའི་རུས་པ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་
འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱང་
ཡིན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱིས་གོགས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་ལྷོག་པ་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་
བར་བྱ་སྟེ། རྒྱའི་དོན་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་
ནས་ཀྱི་མུ་གུ་འདི་རྒྱར་ངེས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ།
འདོད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་ངེས་ནས། སྐྱེ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་
ཞིག དེས་ན་ནས་དང་རྩ་ལུད་འོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་
ལོའི་དབྱིད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་སྐྱེ་
རུང་སྟེ། ནས་དང་རྩ་ལུད་འོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཅེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་རྟགས་དང་ཚུད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་
རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པའི་

ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རུང་བ་ཅམ་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །འོ་ན་ཞིང་དེ་དག་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱི་གོགས་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་
 འགལ་རྒྱུ་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་དེ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱི་གོགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་
 པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པའི་
 བར་དུ་མཚུངས་སོ། །

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་བ་སངས་རྒྱས་ངེས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱི་གོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། ཆོད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 འཁྱུལ་བར་ཐལ། ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ངེས་ནས་བསྐྱེད་ངེས་མིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཁས་སྤངས་སོ། །

སྤར་བ་འད་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལ། རྣམ་གྱི་མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་ལ། སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་དེ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་གྱི་མུ་གུ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཐལ། སྤར་བ་འད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞིར་ཆོད་མས་ངེས་ན། སྤར་མི་
 རུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐྱེད་པ་དོན་གྱི་ཤ་བ་སྲིད་དམ་

མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན་མེད་ངེས་སུ་འགྱུར་བས་བསྐྱལ་དོན་ཉམས་ལ། སྲིད་ན་གཞི་དེར་བསྐྱལ་དོན་ལ་བ་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་དོན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་བསྐྱལ་དོན་ལ་བ་ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཅོལ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་ཞིང་ངེས་སུ་གྱ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་མི་སྐྱེད་པའང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་སྐྱ་གྱ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མ་ཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཚོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །

འོ་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྐང་བ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་སྐྱ་གྱ་བསྐྱེད་པའི་བྲུབ་པ་མ་ངེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་སྐྱ་གྱ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་བྲུབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བྱམ་པའང་ཡིན་མེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་༼ དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྤང་༽ནི།

བྱ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་དེའི་གཟུགས་རྟགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་རྟགས་སུ་རིགས་ལ། རྟགས་ཚོས་རྣམས་ཐ་དད་ཅིང་། རྐྱ་འབྲས་མིན་པས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་གངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན།

ལན་དངོས་དཔེས་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་ཏྱགས་པ། །

རྒྱ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་ཁ་ནང་དུ་བྱ་རམ་གོང་བུའི་
སྟེང་དུ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཏྱགས་པའི་ཆང་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་དཔོག་པའི་ཏྱགས་ཡང་དག་
ཏུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆང་མ་དེ་ཏྱགས་དེས་གཞི་དེར་
བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་ཏྱགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆང་མ་དེ་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཏྱགས་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཉིས་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་
རག་ལུས་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་རོའི་ཉིར་ལེན་རོ་སྒྲ་མ་ཡིན་
ལ། ཆོས་ནི་དེའི་བྲད་པར་བྱེད་ཆོས་རོ་སྒྲ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་
པའོ། དེ་དངོས་སུ་དཔགས་པའི་སྟོབས་ལས། ཆང་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་པ་
ཡིན་གྱི། རོ་གཟུགས་ཏྱགས་དང་ཏྱགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོད་པའི་
བསམ་པ་ལ། བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་གཟུགས་ཏྱགས་པའི་ཏྱགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་
གཟུགས་ཉིད་དཔོག་པའི་ཏྱགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱུ་མ་དུ་བསམས་པ་

དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག། །དེ་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྒྲ་བས་ནི་ཚོད་པ་དེ་བྱག་
པར་ཁས་སྦང་དགོས་ལ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན། རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བར་ཟད་དོ།།

དཔེར་ན།

ཅ་བ། དུ་བས་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་བཞིན། །

དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱས་པ་དེ་དང་དུ་བ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་
པའི་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ཀ་སྦྱེས་པ་བཞིན་ནོ།།
བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་སོ།། དཔེའི་སྒྲོར་བ་ནི།
དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། མེས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ།
དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཅ་བ། རྒྱས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། །

རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱ། །

དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་
པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མའི་རྒྱས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་
ལེན་ཅན་བྱ་རམ་གྱི་རོ་མེད་ལ། རོ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་

ཀྱི་འང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ལོས་ལ་འང་སྐྱར་ནས་
མདོར་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མས་བྱ་རམ་གྱི་རོའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དང་
བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྐྱེན་བྱེད་ལ། བྱ་རམ་གྱི་
གཟུགས་སྤྲ་མས་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་རྒྱས་ཡུལ་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
སྐྱེས་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་འདས་དུས་གཅིག་རྣམས་རྟོགས། །

སྤྲ་བ་འད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་
པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྲ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
འཁྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཅ་བ། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས། །

བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟོན་རྟགས་བཞི་པ་ངས་པར་ཁས་སྦྱངས་དགོས་པ་མིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་ ༽ ལ་གསུམ།

གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལྟག་ལྟན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་
སྐྱབ་པ་དང་། ལྟག་ལྟན་གྱི་མིང་དོན་རྟོ། །

དང་པོ་ ༼ གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལྟག་ལྟན་ཏུ་བསྟན་པ་ ༽ ལ།

རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་ཡང་ལྟག་ལྟན་ཏུ་བསྟན་
པ་ནི། སྐྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། རྒྱ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་
རྒྱས་ཏེ། ལུས་རྒྱས་དབང་པོ་དངས་སྟོ་གསལ་བ་ཅ་མ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་
བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེས།

ཅ་བ། རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །

རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །

ལྟག་མ་དང་ལྟན་རྒྱས་མེད་ཕྱིར། །

ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། །

ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚོགས་པར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གྱུ་རྗེས་སུ་
དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱ་ལུང་དང་བལ་བའི་ནས་དེ་ཚོས་ཅན།
སྐྱོད་རང་སྐྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་གྱུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོད་རྒྱས་པ་འགྱུར་ནས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྐྱེ་

གྲུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ནས་གྱིས་རང་འབྲས་སྲུ་གྲུ་བསྐྱེད་
ངེས་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་
སྲིད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་སློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་
ལ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རང་སྟོགས་གྱི་ཆོས་སྲུ་བྱུ་བའི་གཞིར་འདོད་
ཆགས་རྗེས་སྲུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་
བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་
ནོ། །

འབྲས་བུའི་སྐྱེས་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །

ཅམ་གྱིས་འབྲས་སྐྱེ་མཐོང་བ་ལས། །

གཏན་ཆིག་ཤེས་པ་ཆད་ལྟར་སྤང་། །

ཆིག་ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་བཞིན། །

དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་བ་
ལས་སྟོགས་ཆོས་བྱུ་བའི་ཅིང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཆད་
མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱོད་པ་གང་དག་ཆིག་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་

པོའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྒང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་
བཞིན་ནོ།།

ཆིག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་
པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་བྲབ་པ་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བརྗོད་འདོད་གྱི་འབྲས་བུར་བྱོད་གྱིས་ཁས་སྦངས་པས་
བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ཅམ་དུ་བྱད་
གྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྙིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཆིག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། སྙིང་
རྗེ་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱའི་བྲད་པར་
དང་འཇིན་སྐྱངས་གྱི་བྲད་པར་སོགས་ཀྱན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་བྲད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་
ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི།
གཟུང་འཇིན་རྗེས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་
དག་ནི་སྙམ་དུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱི་མ་སྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་སྤྱད་

འདོད་བྱམས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་འདོད་སྦྱང་རྗེའོ།

གཉིས་པ་༼ དེར་སྤྱབ་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་མ་མཐོང་བ། །

ཅ་མ་གྱིས་འབྲུལ་བ་མེད་པ་མིན། །

འབྲུལ་བ་སྤིད་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །

སྤྱ་བའི་འབྲས་ནི་ཆོས་པ་བཞིན། །

དེ་ཆོས་ཅན། ཉགས་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅ་མ་གྱིས་སྤྱོད་
ཁུབ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཅ་མ་ཡིན་ཡང་མི་མ་ཐུན་སྤྱོད་གས་
ལ་འབྲུག་པའི་འབྲུལ་བ་སྤིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱ་བའི་
འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་པའི་འབྲས་དེ་དང་སྤྱ་བ་གཅིག་གི་
ནང་དུ་བཅོས་པར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། གཞོགས་མེ་ལ་
སོགས་པས་འགའ་ཞིག་མ་ཆོས་པ་དག་ཀྱང་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་༼ ལྷག་ལྷན་གྱི་མིང་དོན་ ༽ནི།

རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་སྤྱ་མ་དང་ལྷན་པ་

དང་། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་ལྷག་ལྷན་གྱི་
མིང་དོན་གཞན་དུ་ཉོག་པ་དགག་པ་ནི།

ཅུ་བ། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །

ཕྱོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད། །

གཞན་དག་གིས་རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཕྱོག་བྱུང་བའི་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་སྒྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་ཏུ་སྒྱུབ་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྒྱུབ་གྱི་སྟོགས་ཆོས་བྱུང་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཕྱོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་གྱི་མ་ངེས་པ་ནི། བྱུང་བ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། ལྷག་ལྡན་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་ངག་སྒྲ་བའི་སྒྲེས་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཆགས་བྱལ་ཏུ་སྒྱུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ཏུ་སོང་བའི་གང་བྱ་དེའི་ངོར་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆོད་མས་མཐོང་ཞིང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་དགོས་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསྒྱུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པ་ལ་སྟུན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་

བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་མིན་ནོ། །

བྱས་མི་རྟག

གསུམ་པ་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་
བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་༼ རྟགས་ཀྱི་ལྷོག་ཁྱབ་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ་ལ་ ༽གསུམ།

མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་འབྱུང་པར་འདོད་
པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་བྱུང་པའི་དོན་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་༼ མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་ཁྱབ་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ ༽ལ།

ལྷོག་ཁྱབ་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་
བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་ལྷོག་
ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་༼ ལྷོག་ཁྱབ་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྷོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་གི་བཞེད་པ་ ༽ལ།

ཆིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུད་པའོ།

དང་པོ་༼ ཆིག་དོན་ ༽ནི།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱུང་འབྱུང་པ་འབྱེད་པ་ལ་སྟོས་པ་སྟོབ་
དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ།

ཅ་བ། གཏན་ཆིག་གྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །

དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བསྐྱོག་དོན་དང་། །

འབྱུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །

ངེས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །

ངེས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་བྱེད་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཉིད་གྱི་ཚུལ་
གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་ལའང་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། བྱས་པས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། རྟོག་
དོན་འགལ་བ་དང་འབྱུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་གྱི་
གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼ མཐའ་དབྱེད་པ་ ༽ནི།

བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་
དགོས་གྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་
དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། མཆན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་དང་།

རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཆད་མའོ། །ཆད་མ་བྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན།
དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཆད་མས་བྱུང། སྒོན་པོ་ལ་འཇུག་
པ་ཁེགས་པའི་བྱིར། དེ་ནི་སྒོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་མེད་
པའི་ཉེས་པའོ། །

ཆད་མ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཞེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་
བྱིར། གཞི་མ་བྱུང་གི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་ག་ཤམ་
གི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་
ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྩ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་
དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་འི་རྩ་རྟག་པར་ཆད་མས་དམིགས་
པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན། མི་སྒྲུང་བ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་སྒྲུལ་བྱུར་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་
ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྩ་རྟག་པར་ཆད་མས་དམིགས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
ལ་རྩ་རྟག་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་
པའི་བྱིར།

ཆད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
པར་ཐལ། མཆན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཆད་མས་ངེས་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་
དུ་ངེས་པའི་བྱིར། སྒྲོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྒྲོག་བྱུང་ངེས་ན། རྗེས་བྱུང་ངེས་

བས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
གིས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་
མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་
རི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱུང་པ་འབྱུང་པ་འགྲེལ་པ་
ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ།

དང་པོ་༼ མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་ ༽ནི།

སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་སྟོབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་
དག་དང་། གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་དེ་
ཉིད་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི་ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ།
དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་འབྱུང་
ལ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གཞི་ངེས་དགོས་པས་
རྟགས་ཁེགས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་
ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་རྟོལ་ལ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ།

ངེས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མ་མཐོང་བས་

ཆོག་གི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་
སྟམ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོབ་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཅམ་གྱི་ལྟོག་པ་དང་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཅམ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་
པོ་ཆོད་མས་ངེས་པ་དང་། ལྟོག་ཕྱོགས་སྟོབ་པའི་ཆོད་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་

འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་གཞོན་པ་མེད་
པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཚུལ་དྲུག་དུ་འདོད་དེ་དེ་དག་གྲང་རྗེས་སྤྲོད་ལྟོག་གི་
ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་དགོངས་པའི་
རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་༼ རྗེས་སྤྲོད་ལྟོག་གི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོས་པའི་དོན་ ༽ནི།

རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་སྟོག་པར་འདོད་
པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་གྲང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཆིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སྤྲོད་བ་དང་སྟོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ།
དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།

དེ་ལ་སྤྱིར་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས། ཏྲགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
དབྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དགོས་ཏེ། དུ་བ་མེད་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དང་
ཐ་དད་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལས་
འབྱུང་ལ། མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་སྟོག་པ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་
གྲུབ་ཀྱང་གཞི་འགར་དུ་བ་ལོག་མ་ལོག་གེ་ཆོམ་བ་ནས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ན་
རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེད་དུ་འཛིན་རྗེས་སྤྲོད་ལྟོག་པ་ངེས་ཀྱང་
གཞི་འགར་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གེ་ཆོམ་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་

ཆིགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་བ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལས་
ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་འབྱུབ་པོ། །བྱས་
པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དང་
མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱིས་བྱས་པ་སྤྱོད་
པའི་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གཞོད་པ་ཅན་
གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྗེས་ཁྲབ་འབྱུབ་པ་ལ་ཆོད་
མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མཐོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྱོད་གི་ཁྲབ་པ་ནི།
རྟགས་གྱི་མཆོན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་
དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་
ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་སྤྱོད་
དུ་སོང་བ་ལ་མི་སྤྱོད་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པས་
སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་སྤར་བྱུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་
སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་
དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་ཁྲབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་རྩོལ་
བྱུང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་ངེས། རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་

བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚེ་ལ་
 བྱུང་གིས་ཚེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བར་
 ཐལ། ལོ། །སྤར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཤིང་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་
 ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་
 དུ་ངེས་པའི་ཆོད་མས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་བ་རི་ལྟར་ངེས་སོམས་ཤིག་
 །སྤར་གྱི་བརྟགས་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཆོད་མ་དེས་རྟག་པའི་
 གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཇིན་པའི་སྟོ་འདོགས་
 གཅོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་
 པའི་བྱུང་བ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དེས་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 དག་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་
 སྐྱ་ལ་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པས་རྗེས་བྱུང་ངེས་པའི་ཆོད་མས་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་ཚེ་ལ་
 བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སུ་
 ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་སྤྲ་མས་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཟེན་ནས་བྱེད་པ་
 མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་ནས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱུང་བ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ་ཆོད་མ་སྤྲ་མས་རྟོགས་ཟེན་
 གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཟེན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཆོག་གོ། །རྟོགས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་

ཏེ། ཚེ་ལ་བྱུང་གི་རྟགས་ལས་ཚེ་ལ་བྱུང་གི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 གྱི་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་རྟག་པས་
 སྟོང་པ་རྟགས་པར་ཐལ། ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་
 འཛིན་གྱི་སློ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྱི་ཆོད་མས་སློ་
 ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་བྱབ་པའི་ཆོད་མས་སློ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱབ་
 པ་མེད་དེ། དེ་རྟགས་པ་ལ་ཚེ་ལ་སྐྱ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་ལ་
 དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དེས་རྟག་པ་
 བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་བྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་
 ངེས། ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་
 དེས་སྐྱའི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་བྱབ་པ་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་
 བྱབ་ངེས་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ།

སྐར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་བསྐྱབ་བྱ་
 མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་གློལ་དེ་བྱས་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་
 པར་དྲོགས་ཤིང་སློ་འདོགས་གཙོད་པའི་ཆོད་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྗེས་
 སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་
 མེད་དེ། ཆོད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་
 སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་རྗེས་བྱབ་ངེས་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རྗེས་བྱབ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དེས་བྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་དུ་སྐྱའི་རྟག་པས་

སྟོང་པར་བྱའ་ཀྱང་སྤྲ་བྱུང་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་བྱིར་
རོ།

འདི་ལྟར་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་རྟག་པ་ཡང་དེ་སྟེང་ཡོད་པས་སྤྲ་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་སྦྱེས་པ་ན་རྟག་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་སྒྲམ་
བྱའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་བི་མང་གི་སྤྲ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ངོ་བོར་མ་བྱའ་པར་མི་རྟོགས་པས་སྤྲ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་
ཞིག་གི་ངོ་བོར་བྱའ་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྤྲ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་
དེས། སྤྲ་དེ་སྤྲ་མ་ཡིན་ཅམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྤྲ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་
དང་སྒྲམ་བྱ་སོགས་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲ་ཁོ་ནར་
མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྤྲ་ལ་རྟག་པ་ཅམ་དུ་
འཛིན་པའི་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་རྟག་པའི་ལྷོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་
ལ། རྟག་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ཡང་ལྷོག་པ་དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་ལ། གཞན་དུ་
ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྤྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་བྱའ་འགྱུར་པར་འདོད་པའི་
གཞུང་ལེགས་པར་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་
ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་

སྐྱེངས་པ་གང་དག་ཆོད་མའི་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་མཆེ་བ་ལྟར་
 འདོད་པ་དེ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་སྐྱོས་ཤིག་དེས་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་
 དེས་རྟག་པ་བྱས་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱོང་པར་ངེས་ན་སྐྱོག་པ་དེས་བྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྐྱོང་པ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།
 །གལ་ཏེ་སྐྱོ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ན་སྐྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་
 དག་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་སྐྱིས་སྐྱོང་པ་ངེས་ན་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྐྱོང་པ་ངེས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 མཚུངས་པས་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་ཞིག །

ཤ་བ་སྐྱུར་སྐྱོག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྦངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད།
 ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་
 འགལ་བས། རྟགས་བྱུང་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་
 རྒྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་ཆོད་མ་དེས་སྐྱ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ནས་སྐྱ་ཡང་ཡིན་ཤིང་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་སྐྱིས་སྐྱོང་པར་ངེས་ན་
 བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱོང་པར་ངེས་པའི་བྱུང་བ་བྱུང་བོ། དེ་ལྟར། རྟག་ན་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ ངེས་
 པར་འགྱུར་བས། རྗེས་བྱུང་ངེས་པ་ལ་ཆོད་མ་དུ་དགོས་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། རྟག་པར་ངེས་ན་མ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་

བྱས་པར་ངེས་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་
བྱུང་པ་ངེས་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པ་ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་ ༼ ཆོག་གསུམ་ངོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
ལྷགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་
པའོ།

དང་པོ་ ༼ ལྷག་གཞན་དགག་པ་ ༽ ལ།
མཆན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཆན་ཉིད་དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ མཆན་གཞི་དགག་པ་ ༽ བོ།
ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་
རྟག་པས་བྱུང་པ་རྗེས་བྱུང་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྤྲེང་དུ་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ལྟོག་
བྱུང་གྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་པའི་སྦྱོར་
བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་བྱུང་པའི་མཆན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེ་ལྟར། དངོས་
པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ངེས་
པའི་སྟོ་ཡིན་ན་བསྦྱབ་བྱ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་
ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་
བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་
ཡིན་པའི་བྱུང་པ་ངེས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་

ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་ཕྱི་
གཉིས་ཁས་སྒྲ་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
ལྡོག་གི་བྱབ་པའི་མཆན་གཞི་སྒྲ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་
པ་གཞན་འདྲིན་མི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྱབ་པའི་ལྡོག་བྱབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་
ལྡོགས་ཁོ་ན་ལ་བྱབ་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་བྱབ་ཀྱི་དོན་ལྡོག་
ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱབ་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྡོག་བྱབ་ཀྱི་
མཆན་གཞི་ལྡོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་མ་བྱབ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་
མི་རྟག་སྒྱབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྒྱབ་
ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྒྱུར་ཀྱི་སྒྱབ་ངག་སྒྲོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་
སྒྱབ་ཀྱི་ལྡོག་བྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་
བྱབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་བྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་
པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་
ངེས་པ་སྒྲོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྲམས་ཏེ། དེ་ལྟར། བྱས་པ་འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་སྒྲ་ངས་པ་
ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་༼ མཆན་ཉིད་དགག་པ་ ༽ནི།

ལྡོག་བྱབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ། དེ་སྒྱབ་ཀྱི་བྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག་
དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱབ་པ་དང་རྗེས་བྱབ་

ལ་མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་འཇོག་པ་ནི་དབྱུང་མི་བཟོད་པས་
སློ་གྲོས་དང་ཐུན་པ་དག་གིས་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག་སློའི་ཡུལ་
དུ་བྱ་རུང་གིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་བ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ། མཆོན་གཞི་ནི་
གང་། བྱས་པ་མཆོན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་
ཏུ་མཆོན་པ་ལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་གཏན་ཆིགས་མཆོན་ཉིད་
དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་མ་བྱུང་བར་ཐལ།
ཚུལ་གསུམ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏྲགས་མ་བྱུང་ན། ཕྱོག་ཁྲབ་ཡིན་ན་མི་མ་ཐུན་
དཔེ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་བ་ཉམས་སོ།།

དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཆོན་ཉིད་དོ་
ཞེ་ན། སྟོལ་བ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་བཟོད་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་
སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
བྱོད་ཆང་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པ་ན་དེ་སྐྱ་
མི་ཏྲག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་སོ།།

མི་མ་ཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱོག་ཁྲབ་ཀྱི་མཆོན་གཞི་དེ་གང་
ཡིན་ཏྲག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་ཁྲབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་

ཅན། བྱོད་གྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་
བྱས་པའི་བྲབ་པ་བྱོད་གྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་
པའི་སྟེང་དུ་བྲབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྲབ་པའི་བྲབ་པ་དེ་
འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་
དང་མ་བྱས་པས་བྲབ་པ་དང་དེས་བྲབ་པའི་བྲབ་པ་ནམས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་
ཡོད་མེད་བྲད་པར་འབྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྩའི་ཅེ་མོར་སྐྱེལ་མོ་གྲུང་འཆའ་བར་
བྱེད་དོ།

བྲབ་པ་མི་འཇིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྲབ་པའི་བྲབ་པའོ་ཞེ་ན་
མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་བྲབ་པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཆོས་
ཅན། མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ནམ་ལ་སྐྱོར་བ་དེ་སྐྱོར་གྱི་རྗེས་བྲབ་དེ་དངོས་ཤུགས་
གང་རུང་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། སྟོན་བྲབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་བྱིར། འདོད་
ན་འགལ་ལོ། བྲབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་
རི་ལྟར་ཡིན། མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་བྲབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་
དོན་མིན་གྱི་སྟོན་བྲབ་མི་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གཞལ་ན་རྗེས་
བྲབ་གཞི་གཞན་མ་སྐྱུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། སྟོ་ཁ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འགྲོང་ཡོད་
པར་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་
མིན་གྱི་སྟོན་བྲབ་འཇལ་བའི་ཆད་མས། དེ་མི་མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་
བ་ན་རྗེས་བྲབ་ངེས་པའི་ཆད་མས་མ་སྐྱུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་བྲབ་ངེས་པའི་

དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་འཇིན་གྱིས་བྱས་པ་འཇལ་བ་སྐྱམ་བུ་འཇིན་པའི་ཆད་
མའི་ཤྱགས་ཏྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་པ་
ཚུལ་གཉིས་ཀའི་མཆན་གཞིར་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་དངོས་
སུ་ཏྟགས་ན་བྱས་པ་དེ་ཤྱགས་ལ་ཏྟགས་དགོས་པར་ཐལ། བྱེད་སྒྲུབ་བ་སྒྲོར་
གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་བྱས་དང་བྱས་པ་དེའི་སྟོན་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྟགས་
བྱས་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་གཅིག་དངོས་ཤྱགས་སུ་
འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་མེད་དེ། སྐྱབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་བྱས་པ་གཉིས་དངོས་ཤྱགས་ཀྱི་ཏྟགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་
གཉིས་ཡིན་ན་དེས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༼ འཐད་པའི་སྟོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ ༽ནི།

སྒྲར་བ་འད་པ་སྒྲར་བྱས་པ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤྱགས་
ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲུལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །སྟོན་མཆན་
མ་བཟོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་སྟོན་
དང་དོན་སྟོན་གི་སྟོན་གཅིག་བྱས་པ་ངེས་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་
ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྟོན་པ་ལ་ཏྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་བཟོད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་ཏེ། བྱས་
པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་མ་ཐུན་སྟོན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་
སྟོན་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲར་བ་འད་པའི་ཉིས་པ་

དེ་དག་སྤང་མི་རུས་སོ།།

འོ་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱལ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱལ་གྱི་བཟོད་པ་རྫོགས་པར་ཐལ།
དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་
བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་བཟོད་པ་དང་གཉིས་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་
བཟོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བཟོད་དགོས་པས་
རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་མ་བཟོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱལ་པ་རྫོགས་
པར་བཟོད་པ་མི་སྤིད་དོ།།

ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྤྱི་བཟོད་ཚུལ་མི་འབྲསྟེ། སྤྱི་ནི་བྱས་
པ་དངོས་སུ་བཟོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་
རྟག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྱལ་པ་པན་ཚུན་
སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་
པར་སྤང་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་ལ་རྗེས་བྱལ་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟོག་
བྱལ་ཤུགས་ལ་འབྱལ་པ་སོགས་པན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།།
འདོད་ན། རྗེས་བྱལ་གཅིག་ཤུ་ཅན་དང་ལྟོག་བྱལ་གཅིག་ཤུ་ཅན་གྱི་རྟགས་
འདོད་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ།།

མ་ཐུན་དཔེའི་སྟངས་དུ་རྗེས་བྱལ་བྱལ་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མ་ཐུན་
དཔེའི་སྟངས་དུ་ལྟོག་བྱལ་བྱལ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འབྲལ་བའི་དོན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
 ལྟར་ན་སྒྱུར་བ་དེའི་ལྟོག་ཁྲབ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།། དེས་ན་
 ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཡོད་དང་
 མེད་ལ་མེད་པར་ནི། དེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ན་
 མ་ཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་ན་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་
 ཟེན་པས་སྟོག་ཁྲབ་ལོགས་སུ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་
 བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཚུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་
 སྒྱུར་བ་མི་ཡང་བ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོན་གྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རིགས་
 ཐིགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ནི་པན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་པ་ནི། སྟོག་ལྟར་བདག་མེད་ལས་སྟོག་ན་བདག་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་སྟོག་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཡང་སྒྱུར་ནས་སྟོན་
 པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ།།

ལུང་འགལ།

གཉིས་པ་༼ མི་བཞེས་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཁྲལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་
གཞོན་པ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་༼ སྟོབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཁྲལ་བར་ཐལ་བ་ ༽ལ།
རིགས་སྒྲིའི་ངག་ཉམས་པར་ཐལ་བ་ནི། །

ཅུ་བ། འཁྲལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། །

མི་མ་ཐུན་ཆོས་བརྗོད་གང་ཡིན་པ། །

གལ་ཏེ་མ་མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ། །

དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཁྲལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གྱི་གཉེན་པོར་
ཆོས་མི་མ་ཐུན་པའི་ངག་བརྗོད་དགོས་པར་རིགས་སྒྲིར་བཤད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ།
མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་
མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མ་ཐུན་སྟོར་སྟོས་མི་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སྒར་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཞིགས་པ་
དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་སྒར་ནས་
མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་
དོ་ཞེས་མ་བཟོད་ན། ཕྱིར་ཤོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་བཟོད་དགོས་ལ། མཐོང་བ་
མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་བྱེད་ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་སྟེ། དཔེར་
ན་སྒྲིལ་བྱ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། ལྟོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་
ལྟར་མ་བཟོད་ན་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་
དུ་སྐྱབ་ངག་བཟོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆིག་གིས་ཀྱང་། །

དེ་མེད་ཁོ་ན་མིན་གལ་ཏེ། །

ཇི་ལྟར་མེད་རིགས་དེ་བཟོད་ན། །

དེ་ཆེ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །

དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་
སྐྱབ་པའི་ཆིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་
བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་བཟོད་ཅ་མ་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ངག་དེས་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
བརྟན་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཆེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་དེ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་

འབྲེལ་བ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གོ་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱས་པ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གོ་བ་རྟུས་པར་
ཐལ། དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་
མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དགག་དགོས་
པས། དེ་ཉིད་མི་མཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཙན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་འགྱུར། །

ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་ཙན་ཡིན། །

གལ་ཏེ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་བྱུབ་པར་
འགྱུར་ན། ཞིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཞིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
ཙན། རོ་མངར་དང་ལྡན་ཏེ། སྒར་ཐོས་པའི་ཞིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུག་པོར་
མཚུངས་པ་དང་། ཞིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒར་
ཐོས་པའི་ཞིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་ལྷག་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་རྟགས་འབྲེལ་བ་
ཙན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

དེ་ལ་དབང་སྐྱུག་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ནས་
ཞིང་ཐོག་གཅིག་ཙམ་སྒྲངས་ནས་ཐོས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་གྱི་

གཞི་མ་ཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ན་ཞིང་ཐོག་
ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྷན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་སྲིད་པས་
གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བས་ཁྲབ་པ་འབྱུང་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བྱེད་དམ།གཞོད་པ་མེད་
པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆང་བར་ཐལ། ལྷག་མ་
ཐམས་ཅད་ཚོད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཁྲབ་པའི་སུན་འབྲིན་དུ་བརྗོད་པ་རིགས་
པའི་ལམ་ལས་འདས་ཞིང་བརྗོད་ན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན།དེ་ངེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་བྱེན་པས་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དུ་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་མ་བྱབ་ཏུ་མ་སྐྱར་བར་རྟགས་འདི་ལ་ཚུལ་
གསུམ་ཆང་ཡང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བས་རྟགས་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་སྒྲ་མ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །དམ་བཅའ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་
པ་མ་མཐོང་ཞིང་གཞོད་པར་དོགས་པས་ལྟར་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
ལོ།

ལྷོག་པ་ཅན་ཅམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཆིག་འགྱུར། །

མདོ་མཛད་པས་མ་མཐོང་ཅམ་ལ་ལྷོག་པ་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་ལྷོག་
ལྷན་ཡང་ཆོས་ཅན། གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷོགས་
ཆོས་དང་ལྷོག་ཁྲབ་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

དབང་ཕྱག་སྡེ་རྟགས་ཚུལ་དུག་ཏུ་འདོད་པས་སུན་འབྲིན་ཡང་དག་

ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྐབས་འདི་དག་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞིལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་
རིགས་པ་ཅན་པས་བདག་མེད་བྱམ་སོགས་ལ་སྟོག་མ་མཐོང་བས་དེ་ལས་
སྟོག་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མ་
མཐོང་ཅ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྟོག་བྱབ་མི་འགྱུར་ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ།

སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། མ་གྲུབ་སྒྱུར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །

སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་རྟགས་ལྟར་སྒྱུར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་
པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཅ་མ་གྲུབ་ན་སྟོག་བྱབ་གྲུབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་བྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་
སྟུང་པེ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅ་མ་ཁོ་ནར་བད་ན་སྟོག་པ་
ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་ན། སྟོག་བྱབ་མ་གྲུབ་སྒྱུར་དུ་དོགས་
པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྟོས་པས་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་ལ་སྟོག་
བྱབ་གྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན་དེ་མིན་པར་ཐལ། བརྗོད་
པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པའམ། སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་
ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ།

འོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོས་ཤེ་ན། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དང་ཆོས་
 ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་
 ཅན་དགའའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྲུབ་པ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་
 རུང་དང་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་དང་། མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་
 རི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་སྤྲ་མ་གསུམ་སྒྱུར་ལ། ཐ་མ་མི་སྒྱུར་
 བའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྲས་ན་
 ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མ་ཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྗོག་བྲུབ་
 གྲུབ་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དོ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་བྲམ་བེ་ཆེན་པོས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་
 དགུ་ལ་སྒྲེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
 བྱི་ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་དོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་
 རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་
 རོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཕྱོགས་
 ཆོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་
 གཞན་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་

ཞེས་པས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་རུང་ཁོ་ན་གྲུབ་པ་
 དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་
 བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྲབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་
 པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་
 ཚོས་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཚོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་
 པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ཁྲབ་པ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་
 ཁྲབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཚོས་
 ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་
 སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ཁྲབ་པ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་
 དང་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་དགུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྲུབ་
 རིགས་ལ། ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགུའི་ནང་
 གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མ་ཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་
 ཕྱོག་ཁྲབ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཏོ།

དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ངེས་པ་དགོས་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གནས་ཉི་བར་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གྲུབ་སྐབས་རྟགས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་

ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་ཏེ། སྐོལ་བྱིར་སྐོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟོས་མི་
དགོས་པའི་རྟགས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་དགག་
རྟགས་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱུང་བ་ཡང་སྤར་སྟོགས་སྤར་མར་བཀོད་པ་ལྟར་
འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་བྱིད་
རང་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་
པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། བྱིད་རང་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་དེའི་
སྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་བ་ཉམས་སོ།།

བྱིད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། བྱིད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །

གཏན་ཆིག་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་བྱིར། །

བྱིད་པར་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་
ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་སྟོགས་ཆོས་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་སྟོག་བྱུང་
གྲུབ་པའི་བྱིར།

མཉན་བྱས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོག་བྱུང་གྲུབ་པར་ཐལ།
མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།
གཞན་དུ་ན་སྤྱི་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་གཏན་

ཆོག་ས་མར་མེ་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཅམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་
འབྱེད་པ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་ས་བྱས་པ་སོགས་
སློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་རུས་པར་ཐལ། མར་མེ་སློ་ཡུལ་
དུ་སོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་སྒྲོངས་པ་
མེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྐྱ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། སྟོག་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཆོག་ས་པ་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྤར་འབྱེད་པ་དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྤྲོད་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲོངས་པ་ལ་འབྱེད་པ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་གྱི་
མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྤར་བྱུང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་
རྟགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྱེད་པ་བྲན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་
དཔེ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པ་མ་ངེས་ཀྱང་ནང་གི་བྱུང་པ་ངེས་པ་ཡོད་
པས་མཉན་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་
རྟག་པར་ངེས་ན་སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན། མཉན་བྱ་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་
མེད་དེ། སྤྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ཆོད་མས་
གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་
ཆོས་གྲུབ་པ་མི་སྤྲོད་པས། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་སོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་
སྤྲོད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཆེ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་སྐྱ་མ་ངེས་པ་མི་

སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་
བྱབ་པ་ངེས་ནས་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གང་དག་མཆོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་པར་
སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་མཉན་བྱ་སྐྱའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་བྱབ་སྐྱེ་ཕྱིར་
ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་བྱབ་སྐྱར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
དམིགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ངེས་པར་བྱར་རུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་ཤིན་ཏུ་གདབ་པར་དགའོ།

དེས་ན་དྲོགས་པ་འདི་ལྟར་བསྐྱས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་
མཉན་བྱ་དང་སྐྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱར་མཉན་བྱ་ལ་མི་
རྟག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་ཀྱས་སམ་མི་ཀྱས། མི་ཀྱས་ན་ཁང་པའི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ངེས་ཀྱས་ན། བྱབ་པ་སྐྱར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་མིང་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་
མཉན་བྱ་སྐྱེ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མ་བདེན་
མོད་གྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་
པའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་སྐྱར་ངེས། དེའི་རྗེས་
སུ་མཉན་བྱ་སྐྱའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མི་རྟག་

བ་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མིན་ནོ།།

འོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་
གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒར་མཉན་བྱ་ལ་མི་
རྟག་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་
པའི་ཆོད་མ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྒ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱུང་བ་
རྟགས་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་
དངོས་པོ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་ངེས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་བ་ནས་ངེས་པ་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་
ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཆོད་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་
དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པར་བྱས་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཀྱུས་མ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱས་སྐྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་བྱས་ཏེ།

ཅ་བ། ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཅེ་ན། །

དེ་ནི་མ་མཐོང་ལས་མེད་མིན། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་། །

ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད། །

དེ་འགོག་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ནི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཆོན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲིག་བྱུང་བྱུང་པར་འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་སྒྲིག་བྱུང་བྱུང་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་བྱིར་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གིས་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གཞོད་སྟམ་པ་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་དང་རིགས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་སྟམ་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིགས་རྒྱན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཚད་མས་རིགས་རྒྱན་འཇལ་བའི་སོ་སྟེའི་ཚད་མའི་གཞལ་བུའི་ལོག་སྟོགས་གཞལ་བའི་སྟོན་ས་ཚད་མ་དེ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱན་མི་སྲིད་པས་

ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་
པར་འགྱུར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཆོན་ཆོད་
མས་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྱིད་པས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་རྟོག་
འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ལམ་
ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོད་མ་ཅི་འདྲ་ཡང་རུང་དེའི་གཞལ་བྱ་
འགོག་རྒྱས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་
བར་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་
གཞོད་པ་སྤྱིད་ན་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སུན་སྤྱང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་
བ་ནི།

ཅུ་བ། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལ། །

མི་ལྡན་འཁྲལ་པ་མེད་པར་ཅན། །

བྱེ་བྲག་པས་མཐོང་བའི་རྣམས་ས་ཆུ་མི་གསུམ་པོ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་

སྟོམས་པ་མི་ལྟན་ཏེ། ཞེས་བསྐྱབ་པ་ལྟོག་ཁྱབ་འབྱུང་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་བལ།
དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོད་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། གལ་ཏེ་མ་
མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
སྤྲོད་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་སྤྲོད་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་གང་
གིས་འགོག་ཅེས་ངེས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཀུན་
ལས་བརྟུས་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྤྲོད་བ་དག་
ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། སྤྲོད་
མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་བྲངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བྱ་བ་བྲངས་པའོ། བྱེ་བྲག་
པས་སྤྲོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་སྤྲོད་ཅམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟན་
པས་མཐོང་བའི་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

དེས་ན་སྤྲོད་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་
པས་སྤྲོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཅམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་
བསྐྱབ་པ་འགོག་པར་མཛད་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱིས་སྤྲོད་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དགག་གཞི་སྤྲོད་རུང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྲོད་
དུ་མི་རུང་ན་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་མི་རུས་ན། གཉིས་ཀ་སྤྲོད་མི་རུང་
ཡིན་ན་འགོག་ག་ལ་རུས་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྤྲོད་སོ་ཞེས་གསུངས་

ཏེ། སྤྲ་མ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་སྒྲུང་རུང་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་
དགག་གཞི་སྒྲུང་རུང་རོ། །དེ་ཙམ་ལ་འགོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པས་སྒྲུང་དུ་
རུང་མི་རུང་གི་སྦྱི་བཟུང་ནས་དགག་པ་སྤྲས་པས་མི་རིགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་
པས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་འབྱུང་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་པ་སྦྱབ་འདོད་ནས་ཆོས་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༼ མདོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ ༽ནི།

སྦྱ་རུ་རའི་ཞིང་འོ་མས་བཅུས་པའི་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རོ་མངར་
བར་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྦྱ་རུ་རའི་ཏྲགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཞིང་
ལས་སྦྱེས་པའི་སྦྱ་རུ་ར་རོ་མངར་དང་ལྟན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། མ་
མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཅ་བ། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལས། །

རྩས་ལ་རྒྱས་པ་ཐ་དད་སྒྲུང་། །

དེ་ལ་གཅིག་མཐོང་གཞན་ལ་དེ། །

ཡོད་པར་ངེས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །

སྦྱ་རུ་རའི་རྩས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་
ཡང་རོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཆོད་མས་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། དུལ་དང་དུས་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་
སྐྱུ་རུ་རའི་རྗེས་ལ་རོ་མངར་སྐྱུར་དང་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མངོན་སུམ་
ལ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །རོ་སྐྱུར་བ་དང་འཇུ་སྐྱུ་བ་དང་ནད་ནི་བའི་རུས་པ་སོགས་
སོ།།

ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མ་བུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་
ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་བྱུང་བ་འབྲུལ་ལོ་ཞེ་ན།
ཡུལ་དེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་མ་མཐོང་བ་ཆོད་མས་བྱུང་བས་དེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ངོར་ཕྱོག་བྱུང་ཀྱི་དོན་ཆོད་མས་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟགས་དེའི་ཕྱོག་བྱུང་བྱུང་
པའི་སྐྱབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་སྐྱབས་ཡོད་ན་རྟགས་
དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མ་བུན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནམ་ཡང་མི་
སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་བྱུང་དགོས་ན་རྟགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་དང་འདི་མི་འདྲ་
སྟེ། དེར་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཚོད་གཞིར་བརྒྱང་བས་བྱུང་བ་ལ་
ཆོད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་མི་རུས་ལ་འདིར་སྐྱུ་རུ་ར་ཅམ་རྟགས་དང་བྱེ་བྲག་
གཅིག་ཚོད་གཞི་དང་རོ་མངར་བ་ཆོས་སུ་བྱས་པས་བྱུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་
ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་རུས་སོ།།

གསུམ་པ་ ༼ མ་མཐོང་ཅམ་ཕྱོག་བྱུང་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། །

མེད་པར་རབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི། །

མ་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན། །

གཏན་ཆིག་མེད་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །

གཏན་ཆིགས་མི་མ་ཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་
དེ་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལྷས་ལ་
བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་སོགས་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་
རབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མིན་པའི་བྱིར།

བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལྷས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་།
སྟོག་ལྟར་དེ་སྐྱབ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་
པ་འགལ་བ་དང་། རྒྱང་པན། འབྱུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་
འདོད་ཅིང་ཆིག་ལ་སོགས་པས་ཀྱན་མཁྱེན་འགོག་པའི་རྟགས་མི་མ་ཐུན་པ་
ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། གངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་
མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་གྱི་
ལྟོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་བྱིར་གློལ་ཡང་
རང་སྡེར་བྱས་ནས་གཞན་སྡེས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྟོག་བྱས་
འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་མི་ཀྱས་པར་ཐལ་
ལོ།

གྲུབ་དོན།

གཉིས་པ་ རྒྱལ་གྲུབ་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ ་ལ་གསུམ།
ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ཉགས་མི་མ་ཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་
བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་
མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐབས་ཉགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་
དོན་རྟོ།།

དང་པོ་ རྒྱལ་གྲུབ་པ་ཉགས་མི་མ་ཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ ་ལ་གཉིས།
ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ། མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ།།

དང་པོ་ རྒྱལ་གྲུབ་པ་ཉགས་མི་མ་ཐུན་པར་གྲུབ་པ་ ་ལ་ཞེ།
གཞན་དག་གིས་ཉགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་
སུ་གྲུབ་དགོས་ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་ན་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། ཉགས་སྤྱོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མ་ཐུན་
པ་མཐའ་དག་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་མ་
མཐོང་བས་ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་
བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་འཆད་དོ། །ཆོས་ཅན་དམིགས་བསལ་
མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་དོ།།

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད། །

ལྡོག་པར་འགྱུར་བའང་རྒྱ་ཡིས་ནི། །

འབྲས་བུ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། །

རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་བྱབ་བྱབ་པ་ཁེགས་པ་དེའི་བྱིར། འམ་སྐྱས་རྒྱ་
ལོག་པ་ཡིས་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲུལ་
བ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་༽ནི།

ལྡོག་བྱབ་མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལོག་པས། །

རི་ལྟར་གཞན་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །

མི་ལ་ཏ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །

ཐུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། །

གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་རི་ལྟར་གཞན་རྟགས་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་
པར་ཐལ། ཐ་དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་
བྱུང་གྱུར་ན་མི་དེ་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་སྤྱགས་ཀྱང་བདོག་པ་
མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ།

རྗེས་འགྲོ་མི་སྟོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །

རི་ལྟར་བཞིན་ནི་ཉེ་བར་འགྱུར། །

མི་ལ་སྤྱགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །

དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི། །

དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་གཅིག་ཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ཆོས་གཞན་
ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་སྤྱགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་
ཅི་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྗེས་བྱུང་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ དེ་ལ་བསྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་གྱུར་མི་དགོས་པ་ ༽ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་དངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་༽ དངོས་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །

ངེས་པར་འདི་ལ་གཞན་མི་འདོད། །

དེ་དག་མེད་ནའང་དེ་མེད་ཅེས། །

བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། །

འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཚོས་ཅན། རྟོག་བྱབ་བྱབ་པ་ཚོས་མི་
མ་ཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་བྱབ་པ་ལ་བཟློས་ཀྱང་ངེས་པར་
རྟགས་རྟོག་པའི་གཞི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བྱབ་པ་ལ་བཟློས་དགོས་
པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བྱབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་མ་ཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འབྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་མ་བྱབ་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་མེད་
ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་དེ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།

ངེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་བྱབ་
པས་བྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་བྱབ་པའང་ཡོད་ཅེས་པའོ། ལྷན་འདྲིར་
མི་མ་ཐུན་དཔེ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་གཞི་དང་ཕྱོགས་རྣམས་རྣམ་གངས་སོ།

གཞུང་འདི་གཏན་ཚིགས་གྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་པ་ལ་
འཕྲོས་ནས་སྒར་ལྟར་དྲོགས་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མ་ཐུན་དཔེ་
ནི་དཔེར་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས་དེ་རྩིས་སུ་བྱབ་པ་ལ་བཟློས་མི་
དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྩིས་སུ་བྱབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། རྟོག་

ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་ཉགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་
ཞེ་ན། དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པའི་མི་མ་ཐུན་དཔེར་ཚུ་སྐྱང་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །མི་
མ་ཐུན་དཔེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་སྒྲོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལྟ་
བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཏན་ཆིགས་སྦྱིའི་
དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་གྱི། དེ་གཅིག་བྱ་བ་ཤད་པས་ནི་མངོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་རུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་
གི་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་སྐྱར་བའི་འཕྲོས་
རྒྱང་པར་སྐྱར་ན་རུང་ཟད་བ་ཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་
བས་སྐར་ལྟར་བ་ཤད་དོ།

གཉིས་པ་༽ འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བརྒྱུང་བ་ ༽ལ་གཉིས།
འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་
ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་བླན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
བསྟན་པའོ།

དང་པོ་༽ འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ ༽ནི།
ཅུ་བ། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །
རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ། །
སྟོན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །

གཏན་ཚིག་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ། །

དཔེ་ལ་འབྱེད་བ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དེ་
ཉགས་དེའི་ངོ་བོ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་སྐྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྱེད་བ་དེ་
དག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འབྱེད་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བརྗོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྱེད་བ་དེ་ཉིད་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་
དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ རང་ཉིད་ཤེས་ཟེན་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་བློ་བཞུགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྟན་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱེད་ཤེས་ན། །

གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱས་པས། །

དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །

བློ་བཞུགས་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

འབྱེད་བ་ཤེས་ཟེན་མ་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་
ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྐྱས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མ་སྐྱས་པ་ལ་བློ་བཞུགས་པ་ཡང་
དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་

ཆད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སོ། །དེ་གོ་སྟེ། མི་མ་ཐུན་
དཔེ་མཐའ་དག་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་
བསྐྱབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་བའི་བྲབ་པ་ངེས་དཀའ་སྤྲོ་མེད་
པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་
བརྗེད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྲབ་པ་བརྗེད་ དགོས་སམ་མི་དགོས།
དགོས་ན་འབྲེལ་བ་འང་བརྗེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་སྤྱ་མའི་
དོན་དང་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་བྲབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗེད་མི་དགོས་
ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་བརྗེད་པས་ཆོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་
ལོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བརྗེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
བརྗེད་ན་ཤེས་པར་འགལ་ལོ།

འོ་ན་བྱེད་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་ན་བརྗེད་མི་
དགོས་ལ། དེ་མ་བརྗེད་ན། བྲབ་པ་བརྗེད་མི་རྒྱས་པར་བྱེད་རང་འདོད་པས་
གཞུང་བྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
ཏུ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་བྲབ་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་
བསྟན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བྲབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་སྤྲོས་པས་གཉིས་
པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗེད་མི་དགོས་པར་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཆད་མས་ངེས། དགག་ཆོས་
དང་སྐྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་ན་རྟགས་

ལྷོག་པའི་འབྱེད་པ་མ་བསྟན་ན་ཁྱབ་པ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ། དེ་གསུམ་ཚང་ན་
ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་གོ་བས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་ཟིན་མ་
བརྗེད་པ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་༼ ཐོག་མར་དེ་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་སྤྱིར་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དག །

མེད་པས་འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཡང་། །

གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པར་ནི། །

རིགས་ལྡན་དེ་ནི་མི་དམིགས་ཡང་། །

གཞི་འགར་རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་རྟགས་སུ་
བཀོད་པས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་
ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པའི་ཅ་བ་འབྱེད་པ་ལ་བསྟོས་པ་དེའི་
སྤྱིར། དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་སུ་ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་
ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཞི་
འགར་བུམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
སྤྱིར།

བུམ་མེད་དོན་དུ་བུས་ནས་དེ་སྤྱིར་གྲོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་

ཏུ་རུང་སྟེ། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་དབྱད་པ་སྟེ་བུམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་
 བརྗོད་ན་བུམ་མེད་ངེས་ཟིན་པས་སྒྲོའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱ་
 མི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས། སྐྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྗོད་ཤེས་པས་སོ།། རྒྱ་མཚན་
 ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགོད་
 ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་གཏན་
 ཆིགས་ལ། དེའི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་
 ནི། ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་
 ཅན་ནི་བུམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་སྒྲོའི་ཐ་སྙད་དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
 པའི་ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་དགག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 རྒྱ་ཆོགས་གྲངས་ཆང་གིས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་རུང་སྐྱབ་པའི་ཏྲགས་སུ་འདོད་
 པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ།།

འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གོང་དུ་
 བཞིར་བསྟན་པ་དང་། སྤར་འགལ་དམིགས་གཉིས་རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་
 རས་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་
 བསྟན་པ་དང་གོང་དུ་མ་དམིགས་པ་སྤར་བཤད་ཟིན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་
 པ་རྣམས་འགལ་བ་དང་སྒྲོས་པར་ངི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

སྐྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་
 དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་
 ངེས་པ་ལས། སྤ་མ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་སྤྱི་མ་ལ་རང་

དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱང་
གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་
སུ་འདུས་པས། འདིར་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ།
འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་ལྷ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་
གྱི་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་
པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དགག་ཏྟགས་གྱི་
གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་དུ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་
འདུས་པའི་སྐྱད་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྔ་ཕྱི་ནི་མན་
ཚུན་སྐྱད་པའི་དོན་ཏོ།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ། །

བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། །

དེ་དང་དེ་འགལ་ལ་སོགས་པ། །

མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེད་སྒྲོར་སྒྲོན་ས། །

དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྟོགས་འདི་བསྐྱས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
བཤད་ཀྱང་། སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་རུང་སྟེ། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་
དང་འགལ་བའི་འགལ་དམིགས་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྐྱས་པ་

འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་
སོགས་འབྲེལ་ལྷེ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ལྷེ་རྟོགས་ཤིང་
དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ འཇུག་བསྐྱ་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དངོས་པོ་འཇུག་།

རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས།

མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པ་སྟེ།

མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན།

རྟོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅ་མ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མཐོང་ཅ་མ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། རྟོགས་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱའི་དངོས་པོ་འཇུག་། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
ཆོད་མ་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་
འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ནས།

མི་སྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཅ་བ། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་།

ངེས་པ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་།

དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཚེས། །

ཡིན་ན་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་ནོ། །

དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ནི་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེ་དག་
ངེས་པར་ཡོད་པས་སྐབ་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་
བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་སྐབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་
ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་
འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བསྟོས་པས་གྲུབ་ཅུམ་ནས་དམར་པོར་མི་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

བྱས་མི་རྟག་རྒྱ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི།

ཅུ་བ། ཚེས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །

ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད། །

མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚེས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བྱས་པ་དེ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་
རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱ་རྒྱེན་སྔ་ཕྱི་ལས་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་ལས་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་

ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བྱིས་འབྱུང་བྱིར་ན་རྒྱ་ཉིད་མིན། །

འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས། །

བྲས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་
སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྲབ་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་
དོན་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་རིལ་རྩིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྲ་བ་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་བའང་མིང་ཐ་དད་པར་བད་དེ། དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་
པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དངོས་པོ་བྱམ་པ་དང་
རྩིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱམ་བུ་དང་ཡང་རྩིས་གཅིག་པས་བྱམ་སྐྱམ་
གཉིས་རྩིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་ཏུ་
བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པར་
འགྱུར་བས། བྲབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྩིས་གཅིག་པ་མི་སྤིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་གཞོད་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་
བརྟགས་པ་སྟེ། རིལ་རྩིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་

ལ། གངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་
དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
ལ་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པར་ལ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ།

ལྟ་བུ་སྒྲོའི་འབྱེལ་བཤད་དུ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་འབྱུང་བས་གངས་ཅན་སྒྲོན་པོའི་
རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་རང་བཞིན་དང་། སེར་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་
སྒྲོན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་
བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙུག་པོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་དང་
དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ན། གཞོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་
ཐལ་བའོ།

གཉིས་པ་འབྱེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

སྐྱབ་རྟགས་གྱི་འབྱེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་གྱི་འབྱེལ་བ་
ངེས་བྱེད་དོ།

འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཚད་མ་སྤྲུགས་གསུམ།

དང་པོ་༼ སྤྲུག་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ ༽ལ་གཉིས།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྒྲུ་བའོ། །

དང་པོ་༼ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ།

དང་པོ་༼ འབྲས་བྱའི་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ ༽ལ་གཉིས།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྒྲུ་བའོ།།

དང་པོ་༼ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
མཐའ་དབྱད་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྟོ།།

དང་པོ་༼ མཐའ་དབྱད་པ་ ༽ནི།
རྒྱ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་སྤྲུགས་གསུམ་དང་ལྔ་ལ་
སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པས་
ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ཀུས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་
པར་ཁས་སྐྱེད་ན་གཞོད་པ་ཅི་ཡོད། བྱམ་པས་ཚུ་སྐྱོར་བར་མངོན་སུམ་
གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།

འོ་ན། མེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ངེས་
པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་

པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་།
བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
མི་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བོ་ཞེ་ན། བྱམ་པས་ཚུ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།།
གལ་ཏེ་མེ་དུ་ཚུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། མེ་དུ་སོ་སོར་འཇིན་པའི་མངོན་སུམ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དག་འཇིན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོས་དགོས་ཤེ་ན། ཅིག་ཤོས་
ལ་ཡང་བྱམ་པ་དང་ཚུ་སོ་སོར་འཇིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བྱམ་པས་དབེན་
པའི་གཞིར། དེས་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་དག་འཇིན་
མངོན་སུམ་ལ་བསྟོས་དགོས་སོ།།

མེ་དུ་སྐྱོར་བའི་ཚུ་འབྲས་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་དང་རང་ནང་གི་ཚུ་དུས་
མཉམ་དུ་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་
ནང་གི་ཚུ་ལ་པན་མི་འདོགས་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རང་ནང་གི་ཚུ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་གོགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། དེས་
ན་ཚུ་སྐྱོར་བ་ནི། རང་གི་རིགས་འབྲས་མ་རྣམས་དང་། གོ་ས་མཚུངས་པར་
གནས་པའི་ཚུ་དོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ནི་དོན་དེ་བསྐྱེད་
པའི་ཚུ་ཡིན་པས་མེ་དུ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ།།

འོ་ན། ཚུ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
ལོག་ཏྟིག་རྒྱས་བར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚུ་མེད་དུ་
འཇིན་པའི་ལོག་ཏྟིག་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱར་འཇིན་པའི་ལོག་ཏྟིག་གོ། དང་
པོ་ནི། དུ་བ་གསར་སྐྱེར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགོག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་

ན་སྒྲོ་བྱར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅམ་དང་། དབང་པོ་རྩལ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་
པ་དང་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གཞི་དཔ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་སོ།།

ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མའི་རྗེས་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་མཐོང་གི། དེ་
སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྒྲོན་དུ་
འགྲོ་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་
ལ་བསྟོས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྗེ་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཅིད་
པའི་བྱེད་པ་རྗེ་མི་རྗེའི་བྱེད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་པན་འདོགས་
བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སྲུང་འགྲོ་སྟོག་བྱས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོད་མ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་
ལ། ལོག་རྟོག་དངོས་སྲུང་མེད་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་
འདོད་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སྲུང་གྲུབ་པ་ཆོད་མ་དེ་
དག་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་
མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲོབ་དཔོན་ཤུ་ཀྱ་སྒྲོས། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྟ་དང་བ་སྒྲང་གིས་མ་ངེས་པའི་
ཅོད་སྒྲང་མཛད་པའི་དོན་ཡང་། རྟ་དང་བ་སྒྲང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་བ་
ཡུལ་འདབ་འབྱར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་འབྲུབ་ལ། ཏུ་བ་མེ་ཡོད་
པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་མངོན་སུམ་ངེས་ཁེགས་པའི་
དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་༼ ཚིག་དོན་ ༽ལ།

རྟགས་དགོད་པ་ནི།

ཅ་བ། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །

འབྲས་བུ་འི་ཚེས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །

དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །

རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འགྱུར། །

དུ་བ་ཚེས་ཅན། མེ་འི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་པན་
བྱེད་དུ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། མེ་དེ་པན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། གལ་
ཏེ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཚེས་ཅན། རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དུ་བ་གང་ཞིག་ མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་བསྟན་
པ་ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། །

རྟག་ཏུ་ཡོད་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །

དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །

འབྱུང་བ་བསྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
ཁས་སྦངས་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྦངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་བྲབ་བ་ཡོད་
དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་
ལ་བསྟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས། དངོས་
པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གཞོད་ལ། དབང་པོ་རྣེ་ན་དེ་
ཁེགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་ཁེགས་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་
རེས་འགའ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ལ་གཞོད་པའི་ཆད་མ་གཞན་ཡང་
བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་སོ།

ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དུ་སྦྱེན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མེད་
པར་ཐལ་བ་གང་རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་
བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་
བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མི་སྟོག་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་
བ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
རྟགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ།
ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་
སྟོན་དང་བཅས། ཕྱི་མའོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་
 གྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན། སྤྲུལ་སྐྱོན་དང་
 བཅས་ན་ཡང་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་
 གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྲུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་ལ་བྱབ་
 པ་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་
 པས་བྱབ་ཀྱང་། ཡ་གྲུལ་སོ་སོས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་
 མིན་ན། ཞེས་བྱ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་
 མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས་བྱམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་
 རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་
 རུང་གཅིག་ཡིན་ནས། རྟག་ཏུ་མེད་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་
 བྱབ་ན། ཐལ་བ་སྤྲུལ་མ་འཕེན་མི་རིགས་ལ། འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས།
 ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྤྲོད་གོས་སོ། །གཞུང་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཞེས་པར་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་
 དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་
 ཡིན། བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཞེས་
 བྱ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གཞི་བྱབ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ན་
 དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཞེས་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་བྱབ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་
འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་ཁས་སྦངས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་
བྱ་ཡིན་ན་བུམ་ཡོད་དང་བུམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་སྟོང་རང་གིས་བཀོད་
པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། བུམ་ཡོད་ཡིན་ན་བུམ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པ་
དང་བུམ་མེད་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པས་སྐྱབ་པས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། གང་རུང་གཅིག་ལ་
གཞོད་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་དེས་འགལ་བར་འགྱུར་པ་ལ་མི་པན་པར་
འགྱུར་རོ། །རྟག་རྫས་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་ཡིན་པས་ཀྱང་སྐྱབ་མིན་པས་ཀྱང་
སྐྱབ་ན། དངོས་འགལ་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བཅས་པས་སྐྱབ་བམ་
མ་སྐྱབ། སྐྱབ་ན་རྒྱད་འགལ་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་སྐྱབ་ན།
གཅིག་དང་དུ་མ་ཅམ་དང་བཅས་མ་སྐྱབ་པས་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་༼དོན་བསྐྱུ་བ་༽ལ་གཉིས།

མེ་དུ་མ་དེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྒོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་།
སྤྱི་འདོན་བསྐྱུ་བ་འོ།

དང་པོ་མེ་དུ་མ་ངེས་བའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྒོས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱེན་སྟེ་བོ་མེའི། །

རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། །

འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན། །

རི་ལྷར་དེ་ལས་དུ་བ་བྱུང་། །

གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྟེ་བོ་མེ་སྟེ། དུ་བ་སྒར་མེད་གསར་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྟེ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེའི་
རང་བཞིན་དུ་ཐལ་ལོ། འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་
ལྷར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིར་ལེན་བྱས་པ་ལས། དུ་བ་སྒར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་
འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲས་སྟེ། སྒར་མེད་ཀྱི་དུ་བའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་
པས་འབྲས་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དུ་བའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེ། །

དེ་ཡི་རྒྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན། །

དུ་བ་དེའི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་
ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱས་པའི་ཆོས་སུ་བྱུང་བས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། གྲོག་མའི་ཆང་དུ་མ་དང་

ལྡན་པའི་གྲོག་མཁར་ལ་མིག་སྟོང་ལྡན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་དང་འབྲ་བས་བཏགས་
པའོ།།

དེའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཅ་བ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས། །

འབྲུང་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འབྲུང་། །

དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་འབྲུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་དུ་
བའི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་འབྲུང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཅ་བ། རྗེས་སྦྱང་འགྲོ་དང་གྲོག་པ་ལས། །

གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་སྦྱང་མཐོང་། །

དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་ཅན། །

དེ་བྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་འབྲུང་། །

བསྐྱུ་བའི་ཆོག་སྦྱང་བཅད་པའོ། །

དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དུ་འབྲུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྦྱ་མ་མེ་གང་གི་རྗེས་སྦྱང་བར་མཐོང་བའི་བྱིར། མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་མི་འབྲུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར།

དེས་ན་མའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་བྱལ་སྟེ། དེ་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་
མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། བསྐྱ་ཆིག་ནི། རང་
འབྲེལ་གྱི་ཆིག་ཤོར་བ་ཡིན་པས་ཅ་རྒྱུ་དུ་བྱི་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་
དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་སེལ།

གཉིས་པ་༼ རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ ༽ལ་བཞི།
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་
རྟགས་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་རྩོལ་དང་དོན་དམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་སྒྲོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་
དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤྱང་བའོ།

དང་པོ་༼ འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཆོད་མ་མདོར་བསྟན་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །
ཡོད་པ་ཅ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །

འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཐད་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ལའང་མེད་ན་
མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཅ་མ་དང་། རང་

ཆས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བའི་རང་ལྷོག་བསྟན་ནས།
དོན་ལྷོག་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག །

མེད་འགྱུར་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ།

ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱབ་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

སྒར་བ་ཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཅ་མ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་
བྱེད་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པས་མི་ལྗོངས་ལ། ཡང་ན། སྒར་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ངོས་བཟུང་ནས། འདིར་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་
རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཅིག་
འབྲེལ་གྱི་རང་ལྷོག་དོན་ལྷོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་༽ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བའི་སྒྲོན་ཀྱན་ཇོ་བ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ ༽ལ།
མདོར་བསྐྱས་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་༽ མདོ་བསྐྱས་པ་ ༽ལ་གཉིས།
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆིག་དོན་ཏོ།

དང་པོ་༼ མཐའ་དབྱེད་པ་ ༽ལ་གསུམ།

རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འཕྲོས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་
དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལྷགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་པའོ།

དང་པོ་༼ རང་བཞིན་རྟགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ ༽ནི།

བྱས་པའི་རྣམ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་
རྟག་རྣམ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་སྤྱུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་གཏན་
ཆིགས་ཡིན་ནམ། རྟག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་དོན་གཏན་ཆིགས་ཡིན། དང་
པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་རྟགས་སྤྱུ་བཀོད་པའི་མ་
གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྣམ་དང་མི་རྟག་པའི་རྣམ་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པར་འགལ་བས། བྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་
དཔག་གིས་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་མི་སྲིད་པས་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་
པ་དང་རྒྱལ་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་
སུམ་གྱིས་གྱང་མི་རྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱན་དང་རགས་པ་
རྟགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་བྱས་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་གྱང་
མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

རྟག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འབྲུལ་

བ་མི་སྲིད་དེ། སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ངེས་ན་སྐྱའི་མི་
 རྟག་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་རིགས་ན་རྟགས་སྲུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་འགལ་བས་བྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱབ་པའི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་
 པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མེ་བྱེད་དོ།

གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་
 བ་ཡིན་ཡང་། རྟགས་སྲུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་རང་མཆན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན།
 རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཆན་ལ་བྱབ་བམ་མ་བྱབ། བྱབ་ན་དམ་བཅའི་
 རྒྱུགས་གཅིག་རྟགས་སྲུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པར་ཐལ། བྱས་
 མི་རྟག་རང་མཆན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱང་རང་མཆན་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཆན་རྟགས་སྲུ་བཟུང་ན། ཆོས་དང་ཐ་དད་ཉམས་
 བས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་རྟགས་སྲུ་བཟུང་
 བ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་བྱབ་ཅིང་རྒྱུགས་ཆོས་
 ཀྱང་མི་འགྱུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 དོ་ཞེས་པའི་ཆིག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེ་མེད་ན་རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་
 མི་སྲིད་པས་ཆད་མ་མཛོན་སུམ་གཅིག་ཤུར་ཟད་པའི་རྒྱང་པན་གྱི་ལུགས་
 གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པའོ།

ཆིག་ཅམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཆིམ་པ་དག་ནི། རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་རྫོམ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆད་མའི་གཞལ་
 བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཆན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་སྐྱ་ཞིང་།

དངོས་སུ་ཆོད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲས་ནས་རྒྱང་པན་གྱི་གཞུང་ལེགས་
པར་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ།

དེ་དག་གིས་ནི་ཆོད་མ་དང་།

གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ།

སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའང་ལེགས་པར་བཀག།

མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་།

རྣམ་བྱང་ཆོས་རྣམས་བརྒྱག་པར་བྱས།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་ ༼ རྣགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆན་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བརྒྱུད་པ་ ༽ནི།

དཔེར་བཞིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་
བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པ་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
པའི་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཇོག་མི་
ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བའི་རང་མཆན་
ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲང་བ་ཡང་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅ་མ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར།

སྐྱེ་མཆན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་
ནས་ཆོད་མས་སྐྱབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱེ་

མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས། གཅིག་ཆད་མར་བརྒྱུད་ནས་ཅིག་ལོས་
 སུན་འབྱེན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི། གཞུང་ལུགས་
 འདིའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྦངས་ན་སྐྱབ་
 འཇུག་ཏུ་སོང་ནས་ཆད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱ་དང་རྟོགས་
 ལ་སོགས་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་སྦངས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་ཡེ་མ་
 རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་རྫོམ་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་གོ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་
 རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་
 སྟོན་མེད་རང་མཚན་དང་མཚུངས་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ན། སྤྱིར་ལུགས་དམ་
 པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱད་པར་ཐ་སྙད་ཅམ་
 དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་དོན་བྱེད་
 རུས་པའི་གཞི་མ་སུན་ཁས་སྦངས་ན་ལུགས་འདིའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། སྟོའི་འཇུག་ཚུལ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ ༼ དེ་ལ་ལྷགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་པ་ ༽ནི།

ལྷགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་
ན་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཁེགས་ན། ཆད་ལྟ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་པའི་གཟུགས་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ།

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་ལ།
གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
མི་འགྲུབ་པས། དེ་དག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་
པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷགས་འདིར་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་རྩང་བའི་ཚུལ་
འབའ་ཞིག་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ།

ཡང་སྟེ་མཆན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་
ཞིང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་

རྫོག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་པའི་ནམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ་པས། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷགས་ཅིག་ཤོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ།།

དེ་དང་མཚུངས་པར་ས་སྤེ་སྐྱོར་དང་དབྱིག་གཉིན་དང་སྒོ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསལ་བས་ལྷགས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ན་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས། གྲེ་ཤེས་པ་ཚུང་བ་དག་ད་དུ་ར་ཐོས་པ་མིན་ནམ་མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིས་ལ་སྟོས་ཤིག །

ད་ནི་འདི་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཆོན་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཆོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་གྱང་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་ནི། ཞུག་གནས་ན་རྒྱབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་། དུས་མ་འདྲེས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་རང་མཆོན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི། རང་མཆོན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་མ་བྱུབ་པས་གཏན་ཆིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་

ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་པས་དཔེ་ལ་རྗེས་སྲུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།
།ཞེས་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ།

དུས་འདྲེས་པར་འཇིན་པའི་སྒྲ་བྱི་གཅིག་འཇིན་གྱི་སྒྲོ་དེས་སྒྲ་དུས་
ན་ཡོད་ན་བྱི་དུས་ན་ཡོད་པས་བྱུང་བར་གཟུང་བར་ཐལ། སྒྲོ་སྒྲེས་ན་བྱི་
རྒོ་མ་སྒྲེས་པས་བྱུང་བ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་དེས་ཤར་ན་ཡོད་ན་རྒྱབ་ན་ཡོད་པས་བྱུང་
བར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རོ་བོ་འདྲེས་པར་འཇིན་པ་དེས། བྲ་བོ་ལ་ཡོད་
ན་སེར་སྒྲུ་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་བར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། དུས་འདྲེས་
པར་འཇིན་པའི་རྟག་འཇིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱིས་སྒྲ་དུས་ཀྱི་
དངོས་པོ་དང་བྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་
ཡང་སྒྲ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་བྱི་དུས་མེད་པ་དང་། བྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་དུས་
ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དུས་ན་མེད་
པར་ཐལ། བྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་ཆོས་
ཅན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བར་གསལ་བས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲེས་ན་མཛེས་
སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཇིན་པས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་
རྒྱབ་ཀྱི་རྗེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་རྒྱབ་ལ་རེག་
པར་གཟུང་གི་བྱུང་བ་གཟུང་བ་མིན་པས། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས། རྒྱབ་ལ་
རེག་པ་མིན་པ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། རོ་བོ་འདྲེས་པར་འཇིན་པས་

ཁ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། སེར་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་
 བས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཁ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྤྱི་ལ་མེད་པའི་དོན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། སྤྲ་མ་
 གཉིས་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ངོ།། གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་
 མཆོན་གྱི་དོན་ཆད་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་
 བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། དུལ་དང་དུས་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཅ་མ་ཞིག་དངོས་
 བོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེས་ན་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅ་མ་མིན་པར་དུལ་རང་
 གི་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ལ་གསུམ།

དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། དུལ་ཅན་སྒྲོའི་འཛིན་སྒྲངས་དང་།
 སྒྲོ་དེས་དུལ་དེ་ངི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་༼ དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ ༽ནི།

སྤྲ་བ་འད་པའི་རྩོད་པའི་དོན་བསྐྱུས་ན། བྱས་པ་སྤྱི་མི་རྟག་སྤྱི་བ་ཀྱི་
 དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་གྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་
 རྟག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་པ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་བསྐྱུས་ནས། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་སྤྱི་དང་གསུམ་གྱིས་༼ དངོས་
 པོའི་གནས་ལུགས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་
 དབྱེ་འབད་པ་མེད་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཅུ་བ། གང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་སྤྱིར། །

མ་སྤྱན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །

ཕྱོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །

དངོས་པོ་ཀྱན་ཆོས་ཅན། རིགས་མ་སྤྱན་དངོས་པོ་དང་། གཞན་
རིགས་མི་མ་སྤྱན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས། ཕྱོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་སྤྱིར་ན་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
དང་མ་འདྲེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར། བསྐྱུས་ན། མཉན་བྱ་
ཆོས་ཅན། སྤྱི་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱས་པ་ལ་བསྐྱུས་པའི་རིགས་མི་
མ་སྤྱན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོང་དང་། རིགས་མ་སྤྱན་སྤྱི་མ་ཡིན་
པའི་བྱམ་པ་སོགས་སོ།།

ཅུ་བ། དེ་སྤྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །

ཕྱོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །

རིགས་དབྱེ་ ། །

རིགས་མ་སྤྱན་རིགས་མི་མ་སྤྱན་ཀྱན་ལས་ཕྱོག་པ་དེའི་སྤྱིར། ལོག་
ས་གང་དང་གང་ལས་དོན་དེ་ཕྱོག་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་

ལྷར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་
རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ལྡོག་པ་
དུ་མ་དབྱེ་རུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཀྱན་ལས་ལྡོག་
པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར།

དོན་ནི། སྐྱ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་
འགྱུར་ལ། སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སུ་
འགྱུར་བས་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བྱམ་པ་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་ན་སྐྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། བྱམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། བྱམ་པ་ལས་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་
སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དང་བྱབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་
པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་
པས། དེས་མཚོན་ནས་ལྡོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་༼ ཡུལ་ཅན་སྒོའི་འཛིན་སྟངས་ ༽ནི།

ཅ་བ།དེ་ཡི་བྱད་པར་གྱིས། །

རྟོགས་འགྱུར་པ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། །

དེ་ལྷར་སྐྱ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་དེའི་བྱད་
པར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་
རྣམས་གྱིས། དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མ་གཞན་

གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྐྱའི་བྱང་
ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱང་ཆོས་གོ་དཀའ་སྤྱད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ༼ སྒོ་དེས་ཡུལ་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ ༽ནི།
ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་བྱང་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །
གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། །
དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན། །
དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །

བྱང་ཆོས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་འདར་
བའི་སྒོའི་ཆོས་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་འདར་
བའི་སྒོ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་
མཚུངས་པ་དེས་ན་ཆོད་མའི་ཡུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་
པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

ཡང་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་
གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་རྒྱས་པ་

མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་རོ།

སྒྱུ་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱད་ཆོས་ཀྱན་རྟོགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐ་
དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྱུ་མི་རྟག་པར་སྒྱུ་བ་པའི་
དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་རྟགས་སྤྲོ་བ་ཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བྱས་མི་རྟག་གོ་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་
ཚད་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་སོ།

བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་
གྱིས་བྱས་མི་རྟག་སོ་སོར་གོ་འཕྲོད་ཏེ་མ་ཡིན། སྒྲ་མ་སྟར་ན། ཚད་མ་དེ་
གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་
མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་
ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་
མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་
གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་མེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་གོ་བའི་ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་
རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་རྣམས་ཐ་དད་མིན་ཡང་བྱས་པའི་རྣམ་དང་མི་
རྟག་པའི་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅ་མ་ཡིན་ནོ།

བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེར་ན། དེ་ལ་རྟགས་དེའི་བྱ་བ་
པ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲོད་རང་གི་གཏན་ཆིགས་དེ་འགྲེལ་མེད་དུ་
སྐྱབ་བེན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ།
སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཙན་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་།
དགག་པའི་སྐྱ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་བྱ་བ་པའི་
ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་༼སྐྱབ་པའི་སྐྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཙན་དུ་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པ་༽ལ་གསུམ།
སྐྱ་རྟོག་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་
འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བལོ།།

དང་པོ་༼སྐྱ་རྟོག་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་༽ནི།
འདིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཡང་སྐྱ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་
པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཆོད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྐྱ་དང་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་གཞན་
སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་པས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་
མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
ངེས་པའི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཆོད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་

གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་ནི་རྟགས་སོ།།
དེས་ན། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་རྟགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལས་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་རྟགས་དང་ཡང་
སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་དང་གཉིས་
བསྟན་ནས། དེའི་རྟགས་བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། བྱབ་པ་
བསྐྱབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ཏོ།།

༼ སྐྱོག་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ ༽
དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་
གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བྱབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་
ཡུལ་ཅན་དུ་བྱབ་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་༼ ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་འཇུག་པ་བསྐྱབ་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྐྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་༼ སྐྱིར་བསྟན་པ་ ༽ལ་གསུམ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱ་
བའོ།།

དང་པོ་༼ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །

བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །
རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། །
ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །
མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་བའི་ཆ་
གཞན་ཚད་མ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་
བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱོན་ག་སེལ་བ་ལ་མི་འདྲུག་ན། སྐྱེ་འཇིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱའི་
ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་བྱངས་པའི་སྐྱ་ངེས་
པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྐྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན།
ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འདྲུག་པ་མཐོང་
བའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྐྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྐྱ་དེ་
སྐྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། །མ་གོ་ན་སྐྱ་མ་ཡིན་དུ་འཇིག་པའི་
ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྐྱར་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་
མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྐྱ་དེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ། །མ་
གོ་ན། སེལ་འདྲུག་དུ་གྱུབ་ལ། གོ་ན་དེས་མཆོན་ནས་སྐྱ་ལ་བསྟོས་པའི་ཆོས་

གཞན་ཡང་གོ་བས་སྐྱ་ལ་བསྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ།།

སྐྱ་འཇིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱ་གཟུང་བ་ན་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུང་
བས་བྱས་སྟེ། དེ་གཉིས་བྱས་མཉམ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཅམ་
གྱིས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྫོགས་ཏེ། བྱམ་པའི་མཆུ་འཇིན་པའི་
མངོན་སུམ་དེས་བྱམ་པའི་ཞབས་གཟུང་བར་ཐལ། དེས་བྱམ་པ་གཟུང་བ་
གང་ཞིག་དེ་གཉིས་བྱས་མཉམ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
བྱམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྩལ་སྤྲོད་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ། རྟགས་སྤྲ་མ་མ་གྲུབ་ན་
བྱམ་པའི་རྩལ་སྤྲོད་ཀུན་མ་མཐོང་བར་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ།།

དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་དེ་
ཡང་བྱས་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྩལ་གཅིག་པ་དགོས་སོ།།

འོ་ན་བྱམ་འཇིན་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། བྱོད་རང་གི་འཇིན་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག་དེ་གཉིས་གོ་ས་གཞོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་ཆེ་ཆུང་མེད། དུས་
སོགས་ལ་བསྟོས་ནས་ཀྱང་བྱས་མཉམ་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱས་པར་འདོད་
པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དཀའ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་རྟགས་སྤྲ་མ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྐྱ་རྟག་ཡུལ་ལ་
ཆ་ཤས་སུ་སྤྱེ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འགྲོས་ནས། འདི་མན་ཆད་གྱིས་

གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྐྱོད་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་
དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། བྲམ་བེ་ཆེན་
པོའི་བཞེད་པ་སྟར་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་བཀོད་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྐལ་ལྷོ་གཅིག་གིས་བྲབ་ན་ཞེས་སོགས་
བྲབ་སྐྱབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ།།

གཞུང་འདིའི་དོན་བསྟུས་ན། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་
རྒྱུད་ལྷགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྐྱོལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་
པའི་སྐྱོད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཆོད་མ་གཞན་དང་
སྐྱོད་གཞན་འཇུག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼ རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ ༽ནི།
སེལ་བ་སྐྱོད་པ་ལ་ཡང་ཉིས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྐྱོད་པ་ལ།
སྐྱོད་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སྦྱོན་མེད་དེ།

ཅ་བ། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །

ཉ་བྱིས་ལ་མདུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །

གལ་ཏེ་འཁྱལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། །

ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱོར་མི་བྱེད་ན། །

གལ་ཏེ་བྱི་ནང་གི་འཁྱལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྐྱོད་ལ་རྟག་པ་སོགས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཆད་མ་གཞན་དོན་
མེད་ན་ཡང་སྒྲུ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁ་དོག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉ་ཕྱིས་
ལ་དངུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་ཀྱི་སྒྲི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དངུལ་ལོ་སྒྲུ་དུ་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་
དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་
བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་༼དོན་བསྐྱུ་བ་༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །

འབྲུལ་པས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །

སྒྲུ་བ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །

བསྐྱུ་བའི་ཆོག་སུ་བཅད་པའོ། །

སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་བྲུབ་སྡེ་རྣམས་གཅིག་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་
བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་སྒྲུ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུ་བ་

པའི་ངག་རབ་རྩ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྲུལ་པའི་རྒྱས་མཐོང་
བ་ལྟར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ བྱེ་བྲག་རྩ་བསྟན་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྤྱོད་གས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་
དང་། སྤྱོད་འདོགས་མཛོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་
བའོ།

དང་པོ་༼ སྤྱོད་གས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་ལས་གྲང་དངོས། །

འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་གྱུར་པས། །

ཆོས་ཀྱན་འཛིན་ཏེ་སེལ་བ་ལ། །

ཉེས་པ་འདི་ནི་ཐལ་མི་འགྱུར། །

སྤྱི་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་མ་བྱད། སྤྱི་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་གྲང་སེལ་བ་མི་གོ་བར། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ན། སྤྱི་མི་རྟག་
རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་ཅིང་ངེས་པར་ཐལ།
སྤྱི་ཆོས་གཅིག་མི་རྟག་པ་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ནས་གཟུང་ཞིང་ངེས་པར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྤྱི་བ་ལ་ཆོད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་
ཉེས་པ་འདི་རྟེན་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་མ་སོ་སོས་སྤྱོད་འདོགས་སོ་སོར་

གཙོད་གྱི། གཙོག་གིས་ཀྱན་མི་གཙོད་པའི་བྱིར།
དེས་བྱབ་པའི་དོན་ནི། །

ཅ་བ། དེ་བྱིར་དེ་ལྟར་ཉག་ས་སེལ་བའི། །

ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །

དེ་ལྟར་ཉག་ས་དང་རྗེས་དབག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་
ཏུ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་འཇུག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་
འཇུག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་བྱིར་ཁེགས་པས་བྱབ་པའི་དོན་ནི།

ཅ་བ། གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་བྱབ་བྱུར་ན། །

དེ་ལས་མ་བྱབ་གཞན་ཅི་ཡོད། །

ཆོས་ཅན་སྐྱ་ཆད་མས་བྱབ་པར་བྱུར་ན། ཆད་མ་དེ་ལས་མ་བྱབ་
པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོག་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་འཇུག་
པའི་བྱིར།

འདི་དག་གིས་ནི་སྐྱོག་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་
རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དེས་བྱབ་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། དོན་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་འཕངས་པའི་བྱབ་སྐྱབ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་༼ སྐྱོ་འདོགས་མཛོན་བྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། མཐོང་བ་འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་། །

སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་རྣམ་ཏྲུག་པ། །

མདོན་སྤྱུལ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལ་འང་འདི་སྤྱོད་པོའོ་སྤྱུལ་
དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་
སྤྱོད་འདོགས་མདོན་གྱུར་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་
ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཏྲུག་པ་ཡིན་ལ། ཏྲུག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་
ལྷངས་པས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཞན་གྱི་ཆ་སྤྱོད་མ་བཏགས་པ། །

དེ་ཅ་མ་སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །

དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་
གི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་གྱིས་ཆ་སྤྱོད་མ་བཏགས་ཤིང་རང་
གི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ངེས་པའི་བྱིར། ཐུབ་སྟེ། དེ་
ཅ་མ་གྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་བྱིར།

ཏྲུགས་བསྐྱབ་པ་ནི། །

ཅ་བ། ངེས་པ་དང་ནི་སྤྱོད་འདོགས་ཡིད། །

གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ངོ་བོའི་བྱིར། །

འདི་ནི་སྤྱོད་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །

འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཡིན། །

ངེས་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན།རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་
ཞེན་ཡུལ་གྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་
སྤོང་དང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་དངོས་སུ་གཞོན་
བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཆད་མ་དེའི་བྱེད་པ་
མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་དུ་སྒྲེ་བའི་གོ་
སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་ཀྱི། ངེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་
ཅ་མ་ནི་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ།

འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ན།
སྒྲ་རྟག་འཇིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྟན་སྒྲེས་སྒྲེའམ་མི་སྒྲེ། སྒྲེ་ན་གཞོན་བྱ་གཞོན་
བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྒྲེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་
སུ་བསྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲེ་ན་མེད་དེ། རྗེས་
དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཇིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ངེས་
ཀྱང་ལྟན་སྒྲེས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་མི་རུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་
ན། གྱུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་
གཞོན་པ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་གྱུན་བརྟགས་ནི་གང་ལྟན་སྒྲེས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་
མི་རྟག་དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྟམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་
སྟམ་པའོ། །སྤྱི་མ་ནི། དེ་འདྲ་ལ་མི་སྟོས་པར་སྤྱི་གཅིག་འཇིན་ངང་གིས་སྒྲེ་

བཤོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་གྲང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྟན་སྐྱེས་
ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་རྒྱན་གཙོད་མི་རུས་སོ།།

ཆད་མའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་འཛིག་རྟོན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་མི་འབྲསྟེ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
མངོན་གྱུར་ལྟག་མ་མ་ལུས་པར་སྟོགསྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་
དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན་ནི་ལུས་རྟོན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ས་པ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤོང་ངོ་། །གཞུང་འདི་དག་
བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་ན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་སྟམ་
པའི་དྲོགས་གཙོད་བྱར་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་
སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཁོ་རྣམ་བཞོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉེས་པ་༽ དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ ༽ལ་གསུམ།
སྒྲོ་རྟོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་འཇུག་དགག་པ་
དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།།

དང་པོ་༽ སྒྲོ་རྟོགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། །
དེ་བསལ་སྐྱར་ན་ངེས་པ་དང་། །

སྐྱ་ཡང་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་ངེས། །

དེ་དག་སྟོང་ཡུལ་ཐ་དད་ཅན། །

དེས་ན། སྐྱོན་གས་དེ་དག་སྟོང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སེལ་འདུག་
ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྐྱའི་ཚས་ལ་ཆ་ཤས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་ཇི་སྟེང་
ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པ་དང་སྐྱ་ཡང་དེ་སྟེང་ཁོ་ན་འདུག་པར་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཏྲག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེས་བྱས་
པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། སྟོན་མེད་དེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་སྟོ་འདོགས་དུ་མ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་
མི་བྱེད་ན་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཚད་མ་རྫས་ཐ་དད་བསྟན་
དགོས་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ངེས་
ཤེས་ཀྱི་སྟོག་པ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་
མ་དེས་སྐྱའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་ངེས། བྱམ་པའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་ངེས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན། སྐྱ་དེ་དག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཏྲག་པ་དེ་དག་སྟོང་ཡུལ་
ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་༼ སྐྱབ་འདུག་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཕྱ་བ། །

སྐྱ་འམ་སྟོ་གཅིག་གིས་བྱུང་ན། །

གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

རྣམ་གངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

སེལ་བས་འདུག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲིའི་དངོས་པོ་གཅིག་བྱའི་ཆ་
ཤས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲ་འམ་སྒྲོ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་བྱུང་ན་
བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་རྣམ་གངས་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་
པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞུང་སྒྲ་ཕྱི་འདི་དག་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་བའི་ལན་
སོ་སོར་སྒྱུར་ན་སྒྱུར་དུ་རུང་བ་ཅེས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ངེས་པར་སྒྱུར་དགོས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འཁྱུ་སྒྲོས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་སྒྲ་ཞིང་། བྱེད་པར་དུ་བྲམ་
བེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འདུག་ཚུལ་གཅིག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། རོན་གྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྒྲ་རྟོག་གཞན་འདུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་
བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྱུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་བྱ་ལ། རྟགས་དེའི་བྱུང་
པ་བསྒྱུབ་པ་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཆ་
ཤས་ཞེས་པའི་ཆིགས་བཅད་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཆིགས་སུ་མཛད་པ་
ལ། བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཞེས་པའི་རང་
འགྲེལ་དུ། ཆ་ཤས་ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་པས། རང་འགྲེལ་
དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་རྩ་བར་བཀོད་པ་ནི། བསྐྱ་ཆིག་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲ་རྟོག་

གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་དོན་བསྐྱར་ཡང་སྐྱར་རོ། ། སྐྱོད་ག་
གཞན་འཇུག་པར་གང་གིས་བྱུང་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་
བྱུང་བར་བྱ་ལ། སྐྱོད་ག་གཞན་འཇུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེ་ལྟར་བྱུང་
སྟེ་ན། རྗེས་སྤྲོད་པའི་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པ་དགོད་
པར་བྱ་བ་ཡང་བཤད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་འདི་གཏན་ཆིགས་
སྤྲོད་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སྤྲོད་པའི་ལས་ཀྱང་དངོས་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྐྱེལ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་བྱུང་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟོས་ཏེ། བཀྲལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་དང་ཉིད་པ་དག་ནི། སྤྱོད་
དང་ཆོད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱུབ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་དང་ཉིད་པ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
འདི་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་
ལ། སྐྱུབ་པས་དངོས་པོ་འདི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་འགལ་བས་
བྱུང་བ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ ༼ དེའི་ལན་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།

བྱུང་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉིད་
པས་ཀྱན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་༽ བྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ ༽ལ།
རྒྱས་བཤད་དང་། དོན་བསྐྱེད།

དང་པོ་༽ རྒྱས་བཤད་ ༽ནི།

ཅ་བ། གང་གི་སྟར་ན་སྒྲོས་བྱུང་པར། །

སྒྲོ་ཚོགས་ཅན་དོན་ཐ་དད་འཛིན། །

བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་སྟར་ན། བྱད་པར་སྒྲོ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་
དོན་སྒྲུ་དང་༽ བྱད་ཚོས་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ལ། ཚོས་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རྗེས་
ཐ་དད། རྟོག་སྒྲོས་བྱུང་ཚོས་རེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་
སྒྲོ་ཚོ་རྣམ་གངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་རང་གི་བྱད་ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་
ཁས་ལེན་དགོས་ལ།

ཅ་བ། བྱད་པར་སྒྲོ་ཚོགས་ལ་པན་པའི། །

ཡན་ལག་རྒྱས་ལས་དབྱེད་མེད་པའི། །

བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱན་བཟུང་ན། །

པན་བྱའི་བྱེད་བྲག་གང་མ་ངེས། །

དེ་སྟར་བྱད་པར་བྱས་སོགས་སྒྲོ་ཚོགས་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱའི་

ཡན་ལག་སྐྱ་དེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ལས་རྗེས་དབྱེར་
 མེད་བྱུང་སྡེ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན།
 སྐྱ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་དེ་རང་གི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཀྱན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱན་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་སྐྱབ་པའི་སློ་ནས་གཟུང་ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཕན་གདགས་བྱའི་བྱེ་བྲག་བྱས་སོགས་གང་མ་ངེས་ཏེ་ཀྱན་ངེས་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་དག་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་ཕྱིར། །

གཅིག་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་ཀ་བཟུང་། །

ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱབ་པའི་སློ་ནས་ངེས་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་ཤེས་ན། གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་དེ་དག་སྐྱ་བྱས་པའི་བྱང་གཞིར་ངེས་ན་བྱས་
 པའི་བདག་ཉིད་ངེས་དགོས་ལ། བྱས་པ་སྐྱའི་བྱང་ཆོས་ངེས་ན་སྐྱ་ཡང་སློ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་སློ་རྣམ་གངས་
 པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །དཔེར་ན་མེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱབ་
 འཇུག་ཡིན་ན། མེས་དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་དགོས་ལ། དེ་
 ངེས་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་
 ཡང་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྗེས་གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་།

ཅུ་བ། ཚེས་པན་རྒྱས་རྣམས་ཐ་དད་ན། །

དེ་དག་དེའི་ཅི་ཡིན་གལ་ཏེ། །

དེ་ཡིས་དེ་དག་ལ་པན་མེད། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། །

ཁྱད་ཚེས་ལ་པན་པའི་རྒྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱ་ལས་རྫས་ཐ་
དད་ཡིན་པས་སྐྱ་གཟུང་ན་དེ་རྣམས་གཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱ་
དེས་རྒྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་སམ་མིན། མིན་ན་རྒྱས་པ་དེ་དག་
སྐྱ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། སྐྱ་དེ་ཡིས་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་པན་
པའི་རྒྱས་པ་མེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་པན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར།
གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་ཚེས་དེ་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན།
སྐྱས་ཁྱད་ཚེས་རྣམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། སྐྱ་དེས་རང་གི་ཁྱད་ཚེས་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་པན་
གདགས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཁྱད་ཚེས་རྣམས་ལ་
པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་རྣམ་ཡང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་ཚེས་
ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མ་ངེས་པར་སྐྱ་མ་ངེས་ལ། རྒྱས་པ་ངེས་པ་
ཡང་། རྒྱས་པ་དེ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པ་ལ་བསྟོན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ རྒྱ་ནག་གཞུང་ རྒྱུ་

ཅ་བ། གཅིག་ལ་སྐྱེད་བཟུང་ན་ནི། །

དེ་ལ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། །

ཕན་པ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

དེ་བཟུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་བཟུང་། །

སྐྱེ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ག་ཟུང་ན།
 དེའི་བྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ག་ཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་བྱང་ཆོས་གཅིག་ལ་
 བན་འདོགས་བྱེད་དུ་ག་ཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བན་པའི་རུས་པ་མཐོང་ན། དེ་
 དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་བན་པ་ག་ཞན་མིན་པར་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པ་
 དེའི་ཕྱིར། བྱབ་རྟགས་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། སྐྱོ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་
 བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་ རྟོག་པས་ གུན་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་དགག་པ་ རྟོ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འཁྱུལ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར། །

བཟུང་བ་ལ་ཡང་གཞན་འདོད་ན། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་གྱིས་མ་གཟུང་བའི་
ཆ་མེད་མོད་འཁྱུལ་བའི་རྒྱས་བེན་པས་ངེས་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། འཁྱུལ་བ་

དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤེས་སྒྲ་མས་གཟུང་བྱིན་པ་ལ་ཡང་ཆོད་མ་གཞན་
འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དཔེར་བསྟན་
པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ཡུལ་ཅན་གྱུབ། །
དེ་ལས་གཞན་པའང་དེ་དང་འབྲ། །
སྟོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། །
འཇུག་ཕྱིར་ ། །

དེས་པ་སྒྲ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་
ཐལ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དེས་པའི་ཕྱིར། སྟོ་འདོགས་ཕྱི་མའང་དེ་དང་འབྲ་བར་
བསྟན་པ་ནི། དེས་ཤེས་སྒྲ་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེས་ཤེས་ཕྱི་མའང་ཆོས་
ཅན། སྒྲ་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། སྟོ་འདོགས་མེད་
ཅིང་དཔེན་པའི་ཡུལ་ལ་དེས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

དེས་པས་གཟུང་བ་མ་དེས་པར་འགལ་བ་ནི།

ཅ་བ།གཞན་ཡང་དོ་བོ་གང་། །
དེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་པ། །
དེ་ནི་ངེ་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན། །

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྐྱ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་ངོ་
བོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དེ་ནི། རི་ལྷར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་
གཅིག་པའི་ཆོས་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་
ཡོད། འོ་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་སྒྲུང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟོག་
མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ། སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་སྐྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། སྐྱ་ངེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་དེ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྐྱ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འདུག་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་ངེས་པ་འགལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ངེས་
ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར་འགལ་ལོ། །དེས་སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་གྲུབ་
སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ། རྟོག་མེད་ལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་རྗེས་འགལ་ཡང་རྟོག་
པས་ངེས་མ་ངེས་རྗེས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་བས་སྟོན་མེད་ལ། ངེས་
ཤེས་སྐྱབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཀྱང་རྗེས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་
འགལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིས་རང་ལྷགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་
ལ་ངེས་ཡུལ་གྱིས་བྱབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་

པས་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་
རིགས་པ་སྤྱོད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་བྱེད་རང་
ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་རྫས་འགལ་བ་སྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱང་
རྫས་འགལ་བས་ཚད་མ་བྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ། །

མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ལའང་། །

བྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །

རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་འཛིན་གྱུ་སྤྱོད་རྫས་གཅིག་
པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་
གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ དེའི་
ཆ་ཤས་ཀྱན་གཟུང་ན་ཀྱན་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་བྱད་པར་གང་ལ་
རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡི་མ་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆད་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྒྱུན་མེད་པ་
དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ དཔེར་ན་གོང་གྱུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན། གོང་
གྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་མཁན་པོ་
མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རིམ་ཅན་དུ་གཙོད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་
ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་དཀའ་སྤྱོད་དང་། སྒྲོ་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་མ་སྤྱོད་
རྒྱུན་གྱི་བྱད་པར་ལས་སོ།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱོན་ག་སེལ་
བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་
གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༽ གཞན་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་ ༽ལ་གསུམ།
ལོག་ལྡོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་བའི་ཚུད་སྤང་དང་། གཞན་སེལ་
གྱི་སྤྱི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བཟའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ།།

དང་པོ་༽ ལོག་ལྡོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་བའི་ཚུད་སྤང་ ༽ལ་གསུམ།
སེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་བ་དང་། སྤྱི་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་
ལ་ཉེས་པ་ཡོད་བ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་
པའོ།།

དང་པོ་༽ སེལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ ༽ལ་གསུམ།
ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚུད་སྤང་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱུ་
བའོ།།

དང་པོ་༽ ལན་དངོས་ ༽ནི།
སྤྱོད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ཅུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སྤྱོད་པ་པོར་
ཕྱོགས་གྱི་སྤང་པོས་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་རྗེས་ཐ་དང་
པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྤྱི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་
པ་དང་ལྡོག་པ་རྗེས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ཉྩར་ན། སྐྱོན་ག་ཐ་དད་དུ་མི་

འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ལྡོག་པའི་མིང་
གིས་བརྗོད་པས། དེད་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་
ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །

གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །

སྤྱི་དང་ངེས་པ་གཉིས་དག་ནི། །

བརྟེན་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན། །

བ་སྐྱང་ལས་གཞན་རྟེན་ལས་ལོག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་དང་།
གཞན་རྟེན་ལས་ལོག་ཅིང་། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་
བརྗོད་པའི་སྤྱི་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་
ཅན། སེལ་བ་སྤྱི་བའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐ་སྟོད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡུལ་
རྗེས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ཐ་དད་པ་ཡི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པ་ཅ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅ་མ་
དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་བ་སྟོན་པར་བཤད་དོ།

སྤྱི་དང་པོ་དོགས་པ་སྤྱི་བའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟེན་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པ་
ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་ཐ་དད་དུ་

འགྱུར་སྐྱམ་ནས་ཚིང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷོག་པ་ནི། ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་སྤྱི་དང་ལོག་
པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོག་ས་བྱེ་བྲག་གོ།

གཉིས་པ་ ༼ དེ་ལ་ཚིང་སྤང་ ༽ ལ་གཉིས།
ནམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྤྱ་ཐ་དད་དུ་སྦྱོར་
བའི་དགོས་པ་ལོ།

དང་པོ་ ༼ ནམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ ༽ བོ།
ཆོས་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྤྱ་ནམ་དབྱེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས། ནམ་དབྱེ་དུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་
སྤྱས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟ་སྦྱིན་གྱི་རིལ་པ་ཞེས་པ་
བཞིན། དེ་སྟ་མིན་ན། སྤྱིའི་ནམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗེས་ཐ་དད་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ།

ཅ་བ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི།

བརྗོད་བྱའི་གཞན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས།

ནམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྲེལ་བ་ཡིས།

ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྦྱབ་པར་བྱེད།

གཞི་གཅིག་ལ་བསྟོས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱ་གཉིས་
ཀས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྟོ་ལ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་

སྒྲ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་
 དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་སྐྱ་ཡིས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་དུ།
 རྩོལ་ལ་དུ་སྐྱབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཚོས་ཚོས་
 ཅན་རྣམས་ཐ་དད་ལ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཤུག་རྒྱབ་པའི་ཤུགས་གྱི་
 བྱེད་པར་གྱིས་རྣམས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་བྱེད།

སྒྲ་གྱི་ཚོད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འབྲསྟེ། སྒྲ་མ་ནི་ཚོས་ཚོས་ཅན་
 རྩོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་བྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་ལ་བརྩད་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་རྣམས་
 ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་
 བའི་དཔེ་རྩོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྐྱའི་སྦྱོར་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་
 ཀར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་
 བརྗོད་པའི་ཆོ། སྐྱ་ཚོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཚོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ལ། སྐྱའི་
 མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྐྱ་བྱེད་ཚོས་དང་མི་རྟག་པ་བྱེད་གཞིར་གོ་བར་
 བྱེད་པས། ཚིག་སྒྲ་མའི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དང་བྱི་མའི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ངག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྐྱའི་རྩོག་པ་གཅིག་དུར་བད་ཀྱང་སྒྲ་མས་ཚོས་
 ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་བྱི་མས་ཚོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །བ་སྒྲ་གི་དཔེ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ཆོ། དཔེ་བྱེད་གཞི་དང་བ་སྒྲ་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་པར་
 འདོད་པས་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཆུང་བད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ།

གཉིས་པ་ ༼ གླ་ཐ་དད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ ༽ ལ་གསུམ།
ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
རྗེས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲིའི་སྒྲོར་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ ༼ ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ ༽ ཞི།

ཅ་བ། བྱད་པར་གཞན་ནི་སྦྲང་བ་དང་། །

མི་སྦྲང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

བརྟེན་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི །།

འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །

ཆོས་བརྟེན་ཀྱི་སྒྲས་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་བྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་
བ་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སྦྲང་བ་དང་ཆོས་ཅན་བརྟེན་པའི་
སྒྲས་མི་སྦྲང་བ་དག་ཆོས་ཅན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་ཡི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པའི་གཞི་ཙམ་དུ་བྱད་པའི་བྱེད་ཆོས་
གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དེ་དང་མི་རུང་བ་ལྟར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་གོ་བར་
བྱེད་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་༼ རྣམ་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲལ་བ་སྦྲན་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། གྲུན་ལ་རྣམ་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །

སྒྲ་ཡི་བྱད་པར་འདི་ཉིད་དོ། །

དེ་བྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །

བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཡུལ་གྲུན་ལ་རྣམ་ཚུལ་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་
དག་ཚུལ་ཅན། རྣམ་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྣམ་
ཐ་དད་གྱི་བྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བརྒྱ་ཐ་
དད་གྱིས་གོ་བའི་བྱད་པར་འདི་ཉིད་དུ་བྱད་པ་དེའི་བྱིར།

ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།
སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྡན་སོགས་བརྗོད་པའང་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཡང་། རྟོག་པས་
བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅུ་མ་དུ་བྱད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་༼ སྒྲའི་སྒྲོར་ཚུལ་ནི་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་འབྲལ་བ་སྦྲན་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །

དེ་ལ་ཕན་པའམ་བྱེད་ལྡན་ནས། །

གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། །

དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྐྱེན་གྱི་སྦྱོར་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོ་
བར་འདོད་ནས་དེ་ལ་པན་པའམ། བྱེད་ལྡན་གྱི་སྐྱེན་ནམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བྱེད་
གྱི་སྐྱེན་གྱི་མཐའ་ཅན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་
མ་སྤངས་ཅ་མ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་རྗེས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༽ ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། དེ་བྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི། །

དེ་ལྡན་སྟོགས་ལ་བརྗོད་པ་བསལ། །

གཞན་སེལ་སྤྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་
རྗེས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་བརྗོད་པའི་སྦྱོན་བསལ་ཅིང་མེད་དེ།
ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱན་རུང་བ་དེའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༽ སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་གིས་འདྲུག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ ༽ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི།

ཅུ་བ། རིགས་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག། །

ཐ་དད་ཉིད་ན་ཉེས་པར་འགྱུར། །

རིགས་དང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་རྗེས་སུ་ཐ་དད་ཡིན་
ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོགས་སྤང་གིས་བཞོད་པའི་ཉེས་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཞེ་ན།

རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་ན། །

བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་སྲིད་ཕྱིར། །

དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གསལ་

རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་ལ་

ཤིང་གི་སྤྱོད་རང་དབང་སྤྱོད་དོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་

མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ།

མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚོས་

ཚོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། རྟུག་པའི་སྤྱོད་དང་གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་

ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། གང་དག་གི་ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་། །

ལྟར་བརྗོད་བརྗོད་འདོད་མི་རྟོན་པ། །

དེ་དག་ལ་ནི་རྟུག་པ་དང་། །

ཚིག་དབྱེ་ལ་སོགས་སྟན་ཀ་རིགས། །

བརྗོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཚོས་

ཅན། རྟུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་

རུང་བའི་ལྷན་ཀ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། ཆིག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་
འཇུག་པ་ལྟར་སྒངས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ༼ དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པ་ ༽ལ།
དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཆིག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།

དང་པོ་ ༼ དངོས་ ༽ནི།

ཅ་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི། །

ཆིག་གང་སྤྲ་པོས་རི་ལྟར་བྱར། །

རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་བྱེད་པ། །

དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་ཡིན། །

ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཆིག་གང་སྤྲ་བ་
པོས་བརྗོད་རི་ལྟར་སྤྲ་བ་ལྟར་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེལ་
བ་སྤྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མང་ཆིག་སོགས་མི་རུང་བའི་ལྷན་ཀ་མི་འཇུག་
པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་དེས་སྤྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྤྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ གཞན་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ ༽ནི།

ཅ་བ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་རྒྱལ་སོགས། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་པའམ། །

ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མཁའ་ཉིད་ཅེས། །

བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། །

བྱད་མེད་གཅིག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་
དད་པའི་མང་ཚིག་བཞག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གྲོང་རྒྱལ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐོང་བ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་
གཅིག་ཚིག་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་
སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཚིག་སྐྱར་བ་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའི་
རང་བཞིན་ཞེས་རྒྱལ་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། །ནམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་
བཞིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་དེ་
ཕན་གྱི་རྒྱུན་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། །ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་རྣམས་
ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་ལ། སྐྱད་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་
པས་གཅིག་ཚིག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གྲོང་ནི་རྒྱལ་རིགས་
མི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་
མི་རྩིས་པར་ཁས་སྤངས་པས། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་ཁྱོད་རང་སྐྱར་

ན་འགལ་བར་འགྱུར། གྲོང་ནི་རྗེས་རིགས་མི་མ་སྤུན་སྤང་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་
པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནི་ཞེ་ན་ཡང་ཁས་སྦྱངས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་
ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྤྱིར་རོ།། དེ་ལ་འང་ཞེས་
པ་ནས་འདི་ཡན་གྱིས་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྦྱང་གིས་གཞན་སེལ་དོན་གཞན་
དུ་བརྗོད་པར་དོགས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། རང་འགྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་
རྟོ།།

ཞིང་འཛིན་རྟོག་པ།

གཉིས་པ་༽གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་རོ་བཟུང་བ་༽ལ་གཉིས།
ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་སྦྱང་གི་སློབ་འཇུག་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་༽ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་༽ལ་ལྟ།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲ་བཤད་དང་། དེ་ལ་སྦྱང་བ་
བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་
པ་དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འཁུལ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཁུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ་བ་སྦྱང་པའོ།།

དང་པོ་༼ གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་ ༽ནི།

སྤྱོད་དེ་སྤྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ལྟོག་པ་
སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློལ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར། ཅེས་བཤད་ནས།
ཡང་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྤྱོད་དུ་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་རི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་དེར་བཤད་ཅིན་ཏི་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོན་གཞུང་འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དེ་
སློའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱོད་རྒྱས་པར་མ་བཤད་
པས་འདིར་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལ་གཞུང་འདི་
འཕྲོས་སོ།།

ཅ་བ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །

དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱང་བའི་སློ། །

གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱིབ་བྱེད་པ། །

སྤྱིབ་བྱེད་ ། །

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་
འཛིན་གྱི་སློ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སློ་གུན་

རྫོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱོད་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ།.....དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྐྱེབས་པ་ཡིས། །

དངོས་རྒྱལ་ས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །

ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུ་སྒྲང་། །

ཞིང་གསལ་ནམས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་སློ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་
 ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློ་དེས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་
 ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེབས་ཞིང་ཞིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ནམས་རང་མ་ཡིན་
 ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲང་
 བའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ རྟེན་ལ་སྒྲུང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་ཏུ་བརྟུབ་པ་ ་། བོ།

ཅུ་བ། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །

ལྷོ་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །

སློ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྤྱི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཚོས་ཅན།
བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་
ཏེ། སློའི་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག་དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་བྱིར།

ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཏྲོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་
བ་དེའི་མཆན་གཞིར། ཤིང་རང་མཆན་དང་ཤིང་གི་སྤྱོད་པ་ཉིས་ཡོད་ཀྱང་
སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་དང་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་དེ་སྒྲུང་གི་སློ་ནི།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་
བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསལ་བ་རང་མཆན་རྣམས་ནི་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་
མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚོད་བདེན་པར་གནས་པས་སོ།།

གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་འཇུག་སྟོན་
པ་ཡིན་ལ། གཞུང་གཞན་དུ། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།
ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་དུ། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྤྱི་བ་
བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཡང་འགྱུར་ཉིང་
དུ། གཞུང་སྤྱོད་མཁུག་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་བ་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དང་
ཀྱང་། ཞེས་པར་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་༼ དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་ ༽ལ།
དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམས་བྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་༼ དངས་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ཡི་རི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ། །

དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །

གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགྲོ། །

རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྤང་བ་མེད། །

ཞིང་གི་སྤྱི་སློང་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རང་
མཆོན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཞིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཆོན་དང་རྗེས་གཅིག་དུ་མེད་དེ།
གསལ་བ་རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་བྱིར། དེ་དང་
རྗེས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྤྱི་རྗེས་གཞན་
སློང་མ་འབྱུང་བ་ལ་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་བྲལ་
སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞིང་གི་སྤྱི་སློང་མ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཞིང་
མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་རང་མཆོན་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་
ནོ། །འདོད་ན། ཞིང་གི་སྤྱི་སློང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་
དུ་མི་སྤང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་རགས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སློང་གང་ལ་སྤང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྤང་
བས་བྲལ་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། སློང་མ་འབྱུང་།

བའི་གཟུང་ངོར་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཅེས་པའི་གཞི་དཔར་འབྱུར་རོ། དེས་
ན་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་གསལ་བ་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། གསལ་
བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་རུང་དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་
ངོར། དུལ་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག ཞིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཞིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བར་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་
ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟར་སྤྱི་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གཉིས་སོ་
སོར་སྒྲུང་དགོས་ལ། ཡང་ན་ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་འགོ་
བ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྒྲུང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་ཞིན་
རུ་ཞིབ་པའི་སྒྲོས་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ། །རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་རུ་མ་
བཅུ་ལ་ན། སྤྱི་སྒྲོའི་སྒྲུང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཞག་ན། བྱས་པ་སོགས་
ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྐྱབ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
པ་ཡང་མི་ཞིགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་
དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འབྲུལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའི་
ཚིག་སྒྱུར་བ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཞིན་རུ་ཐོངས་
པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་མཆན་ནི་རང་མཆན་མིན་ཏེ་
རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་ལྟག་ཚད་
འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལྟགས་སྐྱབ་ན་དམ་བཅའ་ལ་གཞི་དཔར་པ་དམ་བཅའ་བྱུ་ན་
ལྟགས་མི་འབྱུང་བས་སོ།

གཉིས་པ་༼ ཞེས་པའི་རྗེས་སྤྲོད་ལྟེན་ལྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ནི།

ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི། ཞེས་
པས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཞེས་པའི་རྗེས་སྤྲོད་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པས་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་ཅེས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཞེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། །

རྗེ་ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། །

ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་
དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སྤྲོད་འབྲང་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞིང་
གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཞེས་པ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་
གཅིག་པའི་ཕྱིར།

དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་
འགོག་པས་རྗེས་སྤྲོད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོར་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་
མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་སྤྲོད་འགོ་བའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་ཞིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རོ།

བཞི་པ་༼ དེས་ན་དེ་འཛིན་འབྲུལ་པར་བསྒྲུབ་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེས་ན་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ། །

འཇིན་པའི་ནམ་ཉིག་འདི་ལོག་པ། །

ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་ནམས་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་གཅིག་དུ་
འཇིན་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཇིན་གྱི་ནམ་ཉིག་འདི་ཆོས་ཅན། ལོག་ཅིང་འཁྲལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཤིང་མིན་པ་ཤིང་དུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་བྱིར་རོ།

ལྷ་པ་༼ འཁྲལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་ ༽ལ་གསུམ།
འཁྲལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་
དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྒྲན་དགོད་པ་ལོ།

དང་པོ་༼ འཁྲལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ ༽ནི།
སྤྱི་གཅིག་དུ་འཇིན་པའི་སྒྲོ། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་མི་སྤྱི་ན་རྒྱ་
མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱི་དཔེར་
བྱིར་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། མིང་དོན་གང་ལྡན་པར་ཆོན་དུ། །

ཐ་དད་འདི་ཡི་ས་བོན་ཡིན། །

ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤིང་དེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་
ལྡན་པའི་ཤིང་གསལ་པར་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཇིན་
འདིའི་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་པར་འདོགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ ལྷ་མས་འབྲས་ལུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། གཅིག་རྟོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ། །

དོན་གཅིག་སྐྱབ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི། །

ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། །

ངེས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །

ཤིང་གསལ་རྩལ་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་
མེད་པའི་རྩལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་བསྐྱེད་
པར་ངེས་ཏེ། བྱོད་ཤིང་གསལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་
འཛིན་དང་། དོན་ཤིང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་གྱི་
དོན་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ལ་རྣམས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན། བྱོད་རང་གྲེ་བྲག་པ་ཡང་བདག་དང་དབང་
པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་སྤང་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་
ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ ༼ སྐྱན་དགོད་པ་ ༽ནི།

འབྲས་ལུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཅུ་བ། དཔེར་སྐྱན་ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །

ལྷན་ཅིག་པ་འམ་སོ་སོ་ཡིས། །

རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར། །

མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་བཞིན། །

ལྷན་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྣམས་ཐ་
དད་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའམ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་
སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་
ཀྱང་ཞོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་
དང་། བཞིན་ཞེས་པ་གཉིས་དཔེ་འདྲན་པ་དང་བྱུང་བེན་གོ་བར་བྱེད་པའོ།

ལྷན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་གཅིག་
བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། བྱེད་པར་མེད་བྱིར་སྤྱིས་མ་ཡིན། །

དེ་དག་ཞིང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །

བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བྱིར། །

བརྟན་པས་པན་འདོགས་མེད་བྱིར་ཡང་། །

ལྷན་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་
པའི་སྤྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་
ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་དེ་དག་ཞིང་དང་སོ་རྣམས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་།

ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཡང་སྒྲན་ལ་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་འབྲས་
བྱུང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲག་ཅིང་བརྟན་པས་སོ།།

གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྤྱི་སློལ་གཞུང་དོན་དགོས་
ཞིང་གསལ་བ་དུ་མ་དེར་མི་འཐད་པས། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་པར་དགོས་ལ།
དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་སློལ་ཆུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་དཔེ་
དང་བཅས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༽ དེ་སྤང་གི་སློའི་འཇུག་ཚུལ་ ༽ལ་གསུམ།
སྤྱི་སློའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱེ་
བའོ།།

དང་པོ་༽ སྤྱི་སློའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ ༽ལ་གསུམ།
གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། རི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། ཆིག་
དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དང་པོ་༽ གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ ༽ནི།
དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །
སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་པ་ལས་སོ།

གཉིས་པ་༽ རི་ལྟར་འཕྲོས་པ་ ༽ནི།
ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་

ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནམ་སློའི་སྤང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་པོ་
ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཆན་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཆན་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
བར་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་བྱིད་
ཀྱིས་ཤིང་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་སྤང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་བྱིད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ།

མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྤང་
བ་ཅ་མ་ཁོ་ནར་བད་པས། སློའི་སྤང་བ་ཅ་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་
བདག་མེད་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་གྱི་ཚས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་
མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བྱིད་ཀྱིས་བསྟན་བཅས་སུ་སྤྱི་དང་གཞི་
མ་ཐུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་
དགོས་པ་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ།

ལན་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་
དོན་བྱེད་མི་རྣམས་ཀྱང་ཤིང་གསལ་རང་མཆན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་སྤྱི་
གསལ་དུ་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རང་མཆན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཆན་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པར་སྤང་། རང་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་

བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
པར་འདྲེས་ནས་སྒྲང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྒྲང་བས་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྒྲང་
བ་དེས་བསྐྱེད་བས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་
བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་མི་རྒྱས་པས་ཤིང་རང་མཆོན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར།

སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྒྲང་བ་ཁོ་ནར་བད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིར་དངོས་པོའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བས། སྤྱིའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ནས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་རང་མཆོན་
རྣམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གཞུང་འོག་མ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་ཏོ།

གསུམ་པ་༼ ཆོག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ ༽ནི།
འོན་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྤྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཅ་བ། རང་བཞིན་དེ་འཇིན་རྣམ་རྟོག་སྟོ། །

དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འདྲ། །

དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིང་དོན་ལས། །

ཐ་དད་མཐའ་ཐུག་སྐྱེ་བ་གང་། །

ཤིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཇིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་
གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་། ཤིང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འབྲ་བར་སྒྲུང་
བའི་ཤིང་གི་སྐྱེ་འཇིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་
མིན་པ་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་ལས་བརྒྱད་ནས་
སྐྱེ་ཞིང་། ཤིང་གསལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལ་ངོ་བོ་བྱེ་རོལ་དང་། །

གཅིག་ལྟར་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །

སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་བཏག་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་མེད་བྱིར་དེ་ཉིད་མིན། །

ཤིང་གི་སྐྱེ་འཇིན་ལ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་བྱེ་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་།
གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤིང་དོན་གཉིས་གྱིས་བཏགས་པ་ཡི་
ཡན་ལག་ཤིང་གི་དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་སུ་མེད་པའི་བྱིར།

གཞུང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དངོས་
པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་བཏགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྐྱེ་

འཇིན་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་
དེ་ཤིང་དུ་ཐལ། རང་འཇིན་མ་འབྱུང་བ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་
བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤིང་ཡོད་པས་
འགའ་ཡང་ཤིང་གིས་ཤོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་སྒྲུབ་བ་དང་ཤིང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་
རོ།

གཉིས་པ་༼ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ༽ལ་གསུམ།
སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་
དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་
པའོ།

དང་པོ་༼ སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་ ༽ནི།

ཅ་བ། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །

འདི་ལྟར་སྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །

དེས་ན་ཐ་དད་མིན་ལྟར་བྱུང། །

རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་སྤྱི་འདི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་སྤྱི་འདི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་
དེ། འདི་ལྟར་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་སྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་

བུར་སྒང་བ་དེས་ནའི་བྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། །

སྒང་སྟེ་དེ་ལ་སྟེ་དང་ནི། །

གཞི་མ་ཐུན་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དག་གི། །

ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས། །

ཐ་སྙད་ནོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད། །

སྟོང་ལ་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་
ཡིས། གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མ་ཐུན་
ལས་ལོག་པར་ཡང་སྒང་བའི་བྱིར། ཐ་སྙད་རི་ལྟ་བུ་ཞི་ན། ནོར་ཞིང་འཁྲལ་
བའི་དོན་ཅན་ནོ།

ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ལ་བསྟོས་ཏེ་གཞི་
མ་ཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྟོས་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག་ཤ་པ་མིན་པ་ལས་
ཀྱང་ལོག་པའི་བྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་པའི་སྟེ་
ཡིན་ཏེ། ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཀྱན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བའི་བྱིར། ཐ་སྙད་འཁྲལ་པ་ཡིན་ན་རང་མཆན་འཕྲོག་པར་འགལ་ལོ་ཞི་ན།

ཅ་བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཀྱན་ཡང་། །

ཕན་ཚུན་མེད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། །

དེས་ན་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་དང་། །

སྤྱི་མི་ཉག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་དེ་ལྟར་ཉོག་ས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་
སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཀྱན་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་གཞན་
སེལ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་པན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་
པའི་རང་མཆན་ལ་བརྟུན་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་
ནའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། །

དངོས་པོ་ཉིད་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། །

རྗེས་དཔག་ངེ་སྐད་བཤའ་ངེ་བཞིན། །

ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཉིད་ཅིང་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱི་འབྲས་རང་གི་ཉག་ས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆན་ལ་མི་
སྤྱོད་བར་ངེ་སྐད་བཤའ་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ།

འདི་གང་དུ་བཤའ་ན། གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་
པའི་རང་འབྲེལ་དུ་རྗེས་སྤྲོད་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་
ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
དེར་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤའ་དོ། །ཅུ་འབྲེལ་སྤྱི་ཕྱིར་བཅུ་མས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུག་

པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ།

ཅ་བ། འབྲུལ་པར་འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་མིན། །

མར་མའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་བཞིན། །

འབྲུལ་པར་མཚུངས་ན་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ།
གཞན་སྐྱེད་ཀྱི་འཇིན་ལས་དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུར་
གཟུང་ཡང་མར་མའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་༼ ཐ་སྙད་དེ་དག་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ལ་དུ་མའང་འབྲས་གཅིག་ཅན། །

དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་བརྟེན་ཅན། །

བརྗོད་དང་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ། །

ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འདྲུག་པར་བྱེད། །

དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་དུ་མའང་ཆོས་
ཅན། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་གིས་ཐ་སྙད་
ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འདྲུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཤིང་གི་འབྲས་
བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་འོ་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནས། གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་
སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་བྱེད། །

དེ་དངོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར། །

དེ་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས་ནི། །

ཐ་དད་པས་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས། །

དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཉ་པ་སྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞི་
མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་
མིན་པའི་དོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཉ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་
པས་སྟོག་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ཅན་དུ་ཆོད་མས་ཤེས་པའི་བྱིར། ཁྱོད་འབྲས་བུ་དུ་
མ་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༼ རྣམ་བཞག་དེ་དག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ ༽ལ་གསུམ།

སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་
པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་༼ སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་རྟོགས་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། སྤྱ་དོན་འདི་དང་གཞི་མ་ཐུན་ཉིད། །

ཡོད་པ་མིན་ཡང་ངེ་ལྟ་བུར། །

གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །

དངོས་ལ་འདི་ནི་མི་སྤྲིད་དོ། །

སྤྱི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོག་པ་ཚིག་རྒྱུ་གི་སྤྱི་འདི་དང་ཕྱོག་
པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་འདི་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་ངེ་ལྟར་
སྤང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མི་སྤྲིད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
མིན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་བྱིར།

རྟོག་པ་ལ་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ ༼ བཞག་པའི་དགོས་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ནམ་བཞག་དང་། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ངེ་འདྲ། །

དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར། །

འཇིག་རྟེན་ངེ་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །

དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཀུན་བཞག་པ། །

དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །

རྗེས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བ་དད་པ་
དང་བ་དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་དང་། སྤྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་
པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་གྲུབ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཆོས་འདི་ག་ཉིན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་
ཤིང་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་
ཁོ་ནར་རྗེས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཀྱན་གྱི་རྣམ་གཞག་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་གྲོལ་བ་དོན་གཉིས་འཇུག་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་
པའི་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་
རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་གྲོལ་
བ་དོན་དུ་གཉིས་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་
བདེན་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱད་ལ་བསྟེན་
པར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་དུ་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་
པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་

དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ།

དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་ངེས་དཀའ་སྒྲ་མེད་ན་གོ་བྱ་
གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས། གཞི་རྩུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་མ་བྱེད་དགོས་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱི་དང་
གཞི་མ་ཐུན་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་
ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པ་ཡང་དམ་པའི་དོན་
སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་དང་ཐར་པ་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་ཁྱ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་།
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས།

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས། །

མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། །

སྤྱང་དུ་འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི། །

མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པས།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱུང་པ་དང་། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་བྱུང་པ་སྟེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིའི་ཚུ་ལ་མཚུངས་པས། འདིར་

ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་སློ་ཐབས་དང་སྤྱ་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་སློ་

ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་དག་གི་རང་སྟོག་
ཉོག་པས་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་ཉོག་པས་བཏགས་
པས་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷགས་གཞན་དུ་བདེན་
སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན་དེས་མ་བྱུང་པར་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཉོག་པས་བཏགས་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
ཉོག་པའི་ངོར་གཞི་སྒྲ་ལ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་
སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་པའི་སྒྲ་ཕྱིའི་རིམ་པ་འདི་རང་
མཆན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་གོ་བོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་
ཞེས་གོ་བོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཉིད་རང་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་
མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་
སྒྲ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱའི་ངོ་བོ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་
ནས་དེའི་རྗེས་སྒྲ་བྱས་པ་འཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་ལྷག་བཏེན་པ་ལྟར་རལ། བྱུང་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བྱུ་ཆོས་སྒྲ་སོང་བ་ལྟར། སྒྲ་བ་ཡང་རང་མཆན་ཡིན་ན། སྒྲ་
ཕྱིའི་རིམ་པ་ཁས་ལན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་༼ རང་མཆན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
རང་མཆན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྒྲ་དོན་དུ་མི་རིགས་པ་འོ།།

དང་པོ་༼ རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །

རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །

དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །

དུ་མ་སློ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

རྩས་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྩས་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྐྱད་སློ་
འབྱུལ་པ་ཡིས་བསྐྱད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འབྱུལ་པའི་གཟུང་
དོན་གྱི་དོན་རྩས་ཐ་དད་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེ་བ་མེད་པར་
གནས། རྩས་གཅིག་རྩས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྐྱ་དོན་དུ་མི་རིགས་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་སྤྱི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི། །

བྱེ་བྲག་འདི་ནི་སློ་དོན་ལ། །

རྩས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ། །འདི་ནི་བྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་སློ་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཁོ་ན་
ལ་གནས་ཏེ། སྐྱ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩས་གཅིག་ལ་སྤྲོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་ལ་བཞིན་ལས་ལྷོག་པས། །

ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་བཏྱག་།

སྒྲའི་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷོག་ཆོས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་ཏུ་བཏྱག་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་
མཐུན་གཞན་ལས་ལྷོག་པས་སོ།།

ཆོས་ཆོས་ཅན་རྟོག་པའི་སྒྲ་བ་ཁོ་ནར་བད་ན་རང་མཆོན་ལ་དབྱེ་
མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འདིས་རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་སྟོན་ཏེ། འབྱེད་
པའི་གཞི་རང་མཆོན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་
བཏྱགས་ཡོད་དུ་ག་ལ་འགལ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་སྒྲ་
ཡུལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྗེས་དབག་གིས་སྒྲ་རང་
མཆོན་ལ་མི་རྟོག་པ་རང་མཆོན་སྒྲ་ར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་རྟོགས་པ་ལ། །

དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །

བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
སྒྲ་ཡུལ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རང་མཆོན་གཟུང་ཡུལ་
དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

འདི་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རང་མཆོན་སྒྲ་བ་དང་རྟོག་པའི་སྒྲ་བ་རང་
མཆོན་མིན་པ་འགལ་སྟུམ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་

སྟོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མཛད་དོ།

འོན། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས་གཞན་སེལ་བས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་བྱད་པར་འཛིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྟོའི་
རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པས་ནོངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

ཅ་བ། བྱད་པར་སྟེ་དང་འབྲེས་པ་འདིར། །

རང་གི་མཆན་ཉིད་གཟུང་བྱ་མིན། །

ཇེས་དཔག་གིས་བྱད་པར་རང་མཆན་སྟེ་དང་འབྲེས་པ་འཛིན་པར་
བཤད་པ་འདིར་ཡང་ཇེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་མཆན་
ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ་སྟེ་དང་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྟར་མི་རིགས་
པའི་བྱེད། ཇེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཆན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་ནི་སྟེ་དང་བྱད་པར་གྱི། །

རྣམ་སོགས་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །

བྱེ་བྲག་བྱད་པར་མང་པོ་རྣམས། །

དེ་གཅིག་ལ་ནི་མི་རུང་བྱེད། །

རང་མཆན་གཅིག་བྱ་དེ་ནི་སྟེ་དང་བྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་
ཆོས་ཅན་སོགས་སྟེ་ར་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་བྱུང་
པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་བྱེད། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་

བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཆོན་གཅིག་ཕྱེ་དེ་ལ་
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་
པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༼ སྤྱི་མོའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་ ༽ནི།
ཅ་བ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཀྱན་ལས་ལོག།
དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །
སྐྱ་ཡོད་མ་ཡིན་རྟོག་པ་ཡང་། །
སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་བྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟུ་བའི་ཆོག་སུ་བཅད་པའོ། །
སྐྱ་རང་མཆོན་དེ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། རྟོག་པ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ཀྱན་ལས་
ལོག་པས་དེ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ལྟོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ།
སྐྱ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར།

དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྐྱ་
རྟོག་བསྟུ་བ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྐྱོ་འདོགས་རྣམ་པར་གཅོད་
པའི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཕྲོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཡང་དེ་སྤྱི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི། ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འཕྲོས་པ་དང་།
དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྤྱི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
རང་མཆོན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱི་སྤྱོར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འོག་མ་
རྣམས་འབྱུང་བས། དོན་བསྐྱེད་ཆིགས་བཅད་འདི་བརྟེན་སྤྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་
སྟོན་བཞེད་ནས། གཞུང་འོག་མའི་ཚུད་པའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་བྱིར་ཡང་
བཀོད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་སྤྱི་རྟོག་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་ཚུད་
སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྤྱོད་པ་ཚུད་སྤང་དང་བཅས་
པར་འདུས་སོ། །

བརྟེན་ཡུལ།

གསུམ་པ་བརྟེན་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།
སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྟེན་
ཡུལ་དུ་བསྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་སྤང་དོ། །

དང་པོ་༼ སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་བརྟེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱང་པ་མི་རུང་། སྤྱི་རྒྱང་
པ་མི་རུང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བརྟེན་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ། །

དང་པོ་༽ དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་ཀྱང་པ་མི་རུང་བ་ ༽ལ་གཉིས།
མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆིག་དོན་ནོ།།

དང་པོ་༽ མཐའ་དབྱེད་པ་ ༽ལ་གསུམ།
གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལྷགས་སོ།།

དང་པོ་༽ གཞན་གྱི་ལྷགས་ ༽ནི།
གངས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དང་དོན་དམ་པ་
དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་འདོད་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་
གཏན་ཆིགས་ལྷ་གངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཀོད་དེ།

བྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར།།

རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར།།

འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།།

མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ།།

ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་མཛོན་དུ་འགྱུར་མི་
སྲིད་པས་མི་གསལ་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རང་བཞིན་དེའི་རང་
ལས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣམ་
བུའི་རང་བཞིན་དང་། སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཅིམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱི་དང་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ།

རྣམ་འགྲུར་རྣམས་རང་སྟོང་དང་རྩོན་པ་སྦྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་གསོག་
ཉིད་དུ་འདོད་ལ། རང་བཞིན་ཏྲག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། ། གནས་ལུགས་དེ་
ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ངོ་མ་འཕྲོད་པས་
འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེས་ན་རྣམ་འབྱུང་པས་འཁོར་བ་ཅིའི་རྩ་བ་ཡིན་སྟེ་
དུ་ཆོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྐྱེམས་ནས་སྟེ་མིག་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་
པས། ཉེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ངོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་པ་དང་། རང་
བཞིན་བེམ་པོ་ཡིན་ཡང་སྦྱིངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཆོགས་སྦྱུལ་
པར་མི་བྱེད་པ་ཅི་མ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་སོང་ནས་
འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ཁ་གང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་དེ་ཉག་གཅིག་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། གྲངས་ཅན་
གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་གི་ལུགས་སུ་འཆེལ་བའི་ཚླངས་
པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཞིར་བཞག་ནས་གྲངས་ཅན་གྱི་
འཁོར་བ་འཇུག་སྒྲིག་འདོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་
ཡང་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་བཤད་དོ།

བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆིག་གི་དོན་དུག་ཏུ་འདུས་པར་
འདོད་ཅིང་། སྦྱི་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་ཉི་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་བ་སྤང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱི་དེ་དག་
ཀྱང་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དང་། དེ་ཉིད་བཟའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ།

དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྒྲང་གི་བརྟུ་རྒྱར་བས། རྟག་སྒྱུར་སོགས་བ་སྒྲང་དུ་
གོ་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བརྟུ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་སྤྱི་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་
པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་རྟག་སྒྱུར་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་སྒྲང་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་ལ་བྱད་
པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་
ཟལ་དེ་བ་སྒྲང་རྟག་སྒྱུར་དང་རྟ་གཉིས་ལ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཆ་འང་རྟག་སྒྱུར་ལ་
བྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ལ་རྟ་ལ་མེད་པའི་བྱད་པར་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ལོ།
འདོད་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྒྲང་གི་བརྟུ་རྒྱར་ནས་ཕྱིས་རྟག་སྒྱུར་མཐོང་བ་ན་
བ་སྒྲང་དོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་ལ། རྟ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱི་བའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་
སོ། །ཀྱངས་ཅན་ཡང་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་མདོན་སྙམ་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་
བརྟུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ལྟེ་ཡུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་བརྟུ་སྒྱུར་དུ་འདོད་དོ།
རང་རྟགས་དང་གཅིག་ལ་བརྟུ་རྒྱར་བས་ཕྱིས་གཞན་ཡང་གོ་བར་འདོད་པ་
འདྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱ་མཆན་མི་འདྲ་ཞིང་གཞན་དག་བརྟུ་སྒྱུར་བ་དེ་མིན་ནམ་
པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྤྱོས་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་༼ དེ་ཐུན་དབྱེང་བ་ ༽ནི།

དཀར་ཟལ་ལ་བ་སྒྲང་གི་བརྟུ་སྒྱུར་བ་ན་དེའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་སོགས་
དང་མི་སྤྱན་པ་བ་སྒྲང་ཡིན་པ་བཀག་གམ་མ་བཀག་ག། དེ་མིན་ནམ་
པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྤྱོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟལ་དང་རྟག་སོགས་འདུས་

པའི་ཚོགས་པ་བ་སྒྲང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མ་གོ་ན་ཚོགས་པ་དེ་བ་སྒྲང་དུ་མ་གོ་བར་ཐལ། འདོད་ན་
 བརྟུགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བརྟུགས་སུ་ཞོག་སོགས་དང་མི་
 ལྟན་པ་བ་སྒྲང་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཞོག་སོགས་དང་མི་
 ལྟན་པ་ཡང་བ་སྒྲང་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་བརྟུགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བརྟུགས་པ་དེ་མིན་རྣམ་པར་
 གཅོད་པ་ལ་མི་སྟོས་ན་བརྟུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་སོ། །གཞན་དག་འདོད་པའི་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་༽རང་ལུགས་༽ནི།

བརྟུགས་པའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཚོས་ནི་ཞོག་སོགས་
 འདུས་པའི་གོང་བྱ་ཅ་མ་ལོ། །དཀར་ཟལ་གཅིག་བྱ་དེའི་སྟངས་ན་ཞོག་སོགས་
 འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ཞོག་སོགས་འདུས་
 པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྟོག་པ་བྱུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་
 པ་བ་སྒྲང་གི་བརྟུགས་ལེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་
 དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་
 བརྟུགས་པ་བཞིན་ནོ།

གཞི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟངས་དུ་ཞོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་མ་ཡིན་
 པ་ལས་སྟོག་པ་བ་སྒྲང་དུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྟན་པ་བ་སྒྲང་ཡིན་པ་ཁེགས་
 པ་ན། སྤྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟངས་དུ་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་སྒྲང་དུ་གོ་བར་

འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་སྤྱིས་སྤྱོལ་ན་དེ་ཡང་
 མི་རྟག་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་གཏན་ཆིགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། རྒྱུན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོག་པ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་
 བ་བྱམ་པ་དང་སྒྱུར་ནས་མདོན་སྤྱམ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་
 རྟག་པར་འགྱུར་ལ་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་སྤྱ་བ་དང་སྒྱུར་ནས་རྟགས་
 ལས་ངེས་དགོས་ན་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གྲུབ་པའི་
 དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དེ་ཆོས་གཅིག་དང་ཆོགས་ན་རང་
 གྲུབ་དུས་དེ། ཡུད་ཅམ་སྤྱམ་ཅུའི་ཡུན་ཆད་དུ་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་
 མཐར་སྤྱག་པ་དང་ཆོགས་ན་ཁེམ་པ་གཅིག་གི་དུས་སྤྱུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་སྒྲུབ་མར་ཡང་བ་སྤང་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་སྤང་དུ་རྟགས་
 ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་སྤིད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 ལ་འདིར་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱམ་པ་དང་སྤྱོ་
 གཉིས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་ངེས་སྤྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་
 ཅིང་། དུས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལས་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་
 པའི་དབང་ལས་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སྤྱོ་དེ་ནམ་མཁའ་རྟག་
 པའི་རྩ་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༼ཆིག་དོན་༽ནི།

གཞན་སེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཆོན་ལ་བརྟེན་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྤྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྟུང་བཏགས་སྟོན། །

དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །

དེ་ཆེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་མེད། །

དེས་ན་དེ་ལ་བརྟུང་མ་ཡིན། །

དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་
པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་སྤང་གི་བརྟུང་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་
སྟོས་ན་བརྟུང་བྱེད་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་
ཀྱི་དུས་དེའི་ཆེ་བརྟུང་བྱེད་དོན་རང་གི་མཆན་ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་བྱེད་བརྟུང་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་བ་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲིས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་
མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་
ལ་བ་སྤང་གི་བརྟུང་བར་མི་རུས། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བསྟོས་
ནས་ཀྱང་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བྱ་དེ་ལ་བ་སྤང་གི་བརྟུང་མི་སྟོར་བའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་བྱེད་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་སྤྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་
བརྟུང་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གཞན་སྟོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྟུང་ཡུལ་
དང་། ཡང་ན་བརྟུང་བྱེད་དོན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་
ན་བརྟུང་བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་༼ སྤྱི་རྒྱུ་པ་མི་རུང་བ་ ༽ནི།

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་མེད་ཅིང་། བར་དུས་ཀྱི་གསལ་བ་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་བྱང་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་བར་སྤྱོར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅི་ནས་སྐྱེས་བྱ་དོན་བྱེད་པར། །

རུས་པ་ཤེས་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱིར། །

འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་རྣམས་ལ། །

རྫོང་པར་བྱེད་པ་སྤྱོར་བར་བྱེད། །

བར་སྤྱོར་བ་པོས་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་
སྤང་ངོ་ཞེས་བརྫོང་པར་བྱེད་པའི་བར་སྤྱོར་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་
གཙུག་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་པ་
པོའི་སྐྱེས་བྱ་འདི། གོང་བྱ་འདིས་འདོད་དོན་དེ་བྱེད་པར་རུས་པ་ཤེས་ནས་
དོན་དེ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དགོས་
པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ།

ཅ་བ། དེ་ལ་རིགས་དོན་བྱེད་རུང་མིན། །

རིགས་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། བ་སྤང་ཞེས་པའི་མིང་ཁྲོད་ལ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་མིང་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་

ལོག་པར་མཚུངས་ལ་ཅིས་མ་བྱས། །

དེ་ལྟར་ཉེས་མཚུངས་བྱིར་ཞེ་ན། །

བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅིས་ན་བརྟ་
མ་བྱས་དོན་མེད་པ་བརྟའི་ཡུལ་དུ་ཉོག་པར་བྱེད་ཅིས་ངེས་པས། རང་དབང་
མེད་བྱིར་དེ་ལྟར་མིན། ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་
ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སླ་སྟེ་རིགས་གཞན་མི་དགོས་སོ། །

ཉེས་པ་མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སླ་སྟེ་ཉེས་པ་
མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་དབྱེད་པ་རེ་ཞིག་ཞོག་ཅིག་ཅིས་པའི་དོན་ཏོ། ། ཉེས་
པ་མཚུངས་ཀྱང་སླ་སྟེ། རིགས་དོན་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་
ཁས་སྦངས་ན། རིགས་དོན་གཞན་ཁས་སྦངས་པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ཁས་མི་
ལེན་ན་ཅིག་ཞོས་ཁས་སྦངས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼གཞན་སེལ་བརྟའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་༽ནི།

ཅུ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སྦངས་ནས། །

འདུག་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་སླ་བརྗོད་དེ། །

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སླ་བརྗོད་པ་ལ་ནམ་བཙད་ཀྱི་དགོས་

པ་ཡོད་དེ། རོག་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་
གོང་བྱ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གྲང་གི་སྒྲས། སྤར་བསྟན་པའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྤུད་དོ།
བརྟུ་སྤར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བ་སྤང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་
ནས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་གཙོད་དམ་མི་གཙོད།

ཅ་བ། དེ་ཡིས་དེ་དག་རྣམས་ལས་འདི། །

མི་གཙོད་ན་ནི་དེ་རི་ལྟར། །

གལ་ཏེ་སྒྲ་དེ་ཡིས་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་སྤང་འདི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་ན་བརྟུ་སྤར་བའི་དགོས་པ་རི་
ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འདི་ལ་རྣམ་གཙོད་ཡོད། །

སྒྲ་རྣམས་དགོས་པ་དེ་ཅ་མ་དུ། །

ཟད་པ་མིན་ནམ་མཁུན་ལ་དེར། །

སྤྱི་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །

གལ་ཏེ་སྒྲ་འདི་ལ་བ་སྤང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་ཅིང་། བ་སྤང་མ་

ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བར་སྐྱོར་
བའི་སྐབས་དེར་བྱེད་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པ་
ཐལ། སྐྱས་དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག་སྐྱ་ནམས་སྐྱར་བའི་དགོས་
པ་དེ་མ་ཡིན་བཅད་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་
མིན་ནམ་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་ཚད་སྤང་༽ ལ་གསུམ།
སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒོ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་
འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག་སྤྱི་སྤྱི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་༼ སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒོ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་༽ ཞི།
སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་མི་སྤྱི་དུ་པར་ཐལ། སྤྱི་ཕྱི་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་
མི་འགོ། རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གསལ་བ་རྒྱལ་ས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །

བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི། །

དོན་རྒྱལ་ས་མཐོང་ནས་གཞན་མཐོང་ཡང་། །

དེ་ལས་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡི། །

ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྤྱི་རྒྱལ་ས་གྱིས། །

སྟན་ཅིག་སྐྱར་ནས་ངོ་ཤེས་བྱེད། །

ཅུ་སྟོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་
ནང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྤྱི་རྣམས་རྩིས་ཐ་དད་
ཅིང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་
ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅུ་སྟོར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་
བྱེད་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་
མཐོང་ཡང་རྟག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་
བའི་བྱེད།

གཉིས་པ་༽ སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག་སྤྱི་ས་པན་བཏགས་པའི་
གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག་གསལ་བས་པན་བཏགས་པའི་སྤྱི་ས་བསྐྱེད་པ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་ ༽ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཅ་བ། གཞན་གྱི་སྤྱར་ནའང་སློང་ནི། །

སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལས་མིན། །

རྟག་ཏུ་དེ་ཅ་མ་རྣམ་ཤེས་ན། །

གསལ་བ་མི་ཤེས་ཐལ་འགྱུར་བྱེད། །

དེ་ཡི་ཆེན་ནམ་ཡང་ནི། །

དེ་ལྟ་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བྱིར། །

དེ་དང་ལྟ་དེས་མི་འགྱུར་བས། །

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས། །

བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་སྤྱི་སྒོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འབའ་ཞིག་
ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཏྲག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཅུ་ཁོ་ན་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དུས་རུལ་ཡང་སྤྱི་དེ་དང་། སྤྱི་ལྟ་གསལ་
བའི་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་
རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྟ་པར་དེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར།
འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་རུས་པར་
ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་
སྤྱི་སྒོ་འདུག་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། དེ་མ་མཐོང་ན་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པར་
འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བཞོད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་སྤྱི་མ་
སྤྱི་མ་བཞོད་པ་ནི་ཁས་སྒྲངས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ ༼ སྤྱི་པན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་བ་དགག་པ་ ༽ ༼ བྱི།

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་དངོས་གཅིག་གྲོགས་བྱེད་པའི། །

གསལ་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་པན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་
གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཁོ་ན་ཤེས་པ་མིན་
པས་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཅ་བ། དངོས་པོ་གཅིག་དེས་དེ་རྣམས་གྱི། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི། །

ཐ་དད་སྤྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་ལ། །

གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱར་མི་འདོད། །

སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཏུ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་གྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་
དེ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་བ་ཏུ་མ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་
གཅིག་གི་རྒྱར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། འབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། དེ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་གི་རྒྱར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཏུ་མའང་གཅིག་སྟོས་ནས། །

ཐ་དད་མིན་སྟོ་སྐྱེད་ཅེ་ན། །

གལ་ཏེ་གང་ལའང་བསྟོས་མེད་ཏུ་ཏུ་མས་འབྲས་ཏུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་
པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་ཏུ་མའང་སྤྱི་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པར་
སྤང་བའི་སྟོ་གཅིག་བསྐྱེད་ཅེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང་། །

དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་བའི། །

སྒོ་ལ་དེ་རྣམས་རྒྱས་མེད་ཕྱིར། །

སྒོ་ཡིས་འཇིན་པ་མེད་པ་ཡིན། །

སྒྲི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་
སྒོ་རྣམས་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲར་པན་འདོགས་པའི་
གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་པན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་། ཕྱིས་ཀྱི་གསལ་བ་
གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྒྲི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྒོ་རྣམས་
བྱིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར།

གཞུང་དེའི་དོན་བསྐྱུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་གཟུང་
དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་བྱིད་
ཀྱི་གཟུང་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། སྒོ་ན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་མིག་ཤེས་
བསྐྱེད་པས་སྒོ་ན་པོ་ལ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་མིན་པ་ལྟར་
སྒོ་ན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་དང་སྤང་བའི་སྒྲིས་སྒྲི་སྒོ་བསྐྱེད་པས། སྒོ་ན་པོ་ལ་
སྒྲི་སྒོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་པ་འབའ་

ཞིག་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། སྡོ་སོགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ། །

རྒྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

ཆོགས་ལའང་རྒྱས་བྱུང་གསལ་བ་ལ། །

ངེ་ལྟར་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །

སྡོ་སོར་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་
པ་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ། སྡོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་སེར་འཛིན་མིག་
ཤེས་བསྐྱེད། སེར་པོ་མེད་པར་ཡང་སྡོན་པོས་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོ་སེར་ཆོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་
འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་པས་ཀྱང་སྡོ་སེར་གཉིས་
ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྟར་
ཡང་སྡོ་སྡོ་གཟུང་དོན་གྱི་སྡོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་
བ་ཡོད་མེད་ལས་སྡོ་སྡོ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར། ཏྲག་
ཏུ་སྡོ་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་
ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ།

ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་
མི་འདྲ་བར་འཆར་བ་མཐོང་བས་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་བྱུང་ལ།
གསལ་བ་ཀུན་ཆོགས་སམ་གང་རུང་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྡོ་སྡོ་ལ་རྣམ་པ་

མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཁས་སྦངས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་མི་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ ༼ གསལ་བས་པན་བཏགས་པས་སྤྱི་ས་བསྐྱེད་བ་དགག་པ་ ༽ ལ་གསུམ།
ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དན་པ་ལ་
སྤྱར་བའོ།།

དང་པོ་ ༼ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ རྒྱུ།
ཅ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གང་རུང་ལ། །
བསྟོས་ནས་དེས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་མིན། །

གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་
བསྟོས་ནས་སྤྱི་དེས་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་རྒྱས་གྱི། སྤྱི་འབའ་ཞིག་འཛིན་
པ་མིན་པས་གསལ་བ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐག་བཟང་གཅིག་
མེད་ཀྱང་ཐག་བཟང་གཞན་གྱིས་རས་ཡུག་འཐག་པ་ཡེ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་
པས། དེ་ལ་རས་ཡུག་འཐག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། དེ་དག་དེ་གཅིག་ལ་པན་ན། །
རི་ལྟར་སྟོ་གཅིག་ཉིད་ལ་མིན། །

གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཚས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་

སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་སློ་གཅིག་ལ་པན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་
ཐལ། སྤྱི་གཞན་གཅིག་ལ་པན་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། འདི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར། །

པན་འདོགས་གང་ཡིན་སྐྱེད་པ་ཡིན། །

སྤྱི་འདི་ཚོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་
ཐལ། པན་འདོགས་པའི་བྱིར། གྲབ་སྟེ། པན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གྲབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼དེའི་ལན་དགག་པ་༽ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་སྒྲུང་སྟོ། །

ཐ་དད་རྣམས་ལ་མི་འདོད་ན། །

གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྒྲུང་བའི་སློ་ལ་དུ་མའི་
རྣམ་པ་ཤར་ན། སྤྱི་སློར་མི་འགྱུར་བས། གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་སློ་སྤྱི་
བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ་
ཞེ་ན།

ཅ་བ། སློ་ཡི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་དེ། །

དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་ན་ནི། །

ཇི་ལྟར་ཐ་དད་སྒོས་བཟུང་བྲ། །

སྤྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ། གསལ་བ་དེ་
དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཇིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་འགལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཇིན་ན། མཚུངས་ཆོས་ཐ་
དད་མེད་པ་གཅིག་གྱུར་གཟུང་མཚུངས་པ་པོ་དུ་མ་འང་གཟུང་དགོས་པས་
ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ཁོ་ན་སྒོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། འབྲས་བུ་གཅིག་འདྲ་དེ་དག་གི།

འབྲས་སྒོ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དོ། །

ཞེ་ན། །

བུ་མ་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་འཇིན་དབང་པོའི་
སྒོ་རྣམས་རྗེས་སུ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ།གཅིག་དུ་ཉོགས་རྒྱའི་ཕྱིར། །

སྒོ་ནི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིས། །

སྟོ་གཅིག་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །

གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད། །

བྱམ་འཇིན་དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་ཚས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱམ་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྟེ་སྟོའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་བྱིར། བྱམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱམ་སྟོ་གཅིག་གི་རྒྱའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཐ་མི་དད་དང་
དེ་ཉིད་སྟེ་གཞན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེའང་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་བྲལ། །

ཅུ་སྟོར་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱམ་གསལ་
དེའང་ཚས་ཅན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༼ སྟེ་གཞན་ཁེགས་པ་བྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྗེས་འགྲོ་བའི། །

དངོས་མ་མཐོང་བྱིར་དཀག་བྱིར་ཡང་། །

གཞན་སེལ་དེ་ལས་རྗེས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
སྟེ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་
མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། སྦྱར་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་བྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོ་

གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད་ཅེས་པར་རོ།

ཅ་བ། བརྟེན་ནི་དེ་རིགས་དོན་ཅན་ཡིན། །

དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན། བརྟེན་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟེན་ནི་གཞན་སེལ་དེ་རིགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༼ སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱོད་བ་བསྟན་པ་ ༽ལ་གཉིས།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་༼ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ ༽ནི།
གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་ན། བརྟེན་བྱས་ཀྱང་
རང་མཚན་ལ་མི་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་ཁོ་ན་བསྟེན་པའི་བྱིར་
རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་བྱེད་མིན་ལ་དེ་བྱེད་དང་། །

འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན། །

དངོས་པོ་ཐ་དད་དངོས་ཅམ་གྱི། །

ས་བོན་ཅན་དོན་མེད་པའི་སྒྲོ། །

སྟེན་པར་བྱེད་པའང་དེ་མི་བྱེད། །

ཡོངས་སྤངས་ཡན་ལག་ངོ་བོའི་བྱིར། །

དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་གྱིར། །

དོན་ལ་མི་སྒྲིལ་ཡོད་པར་འདོད། །

བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་
དོན་མེད་པའི་རྟོག་སྒྲོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་
སྒྲིལ་བའི་བྱམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཅུ་སྟོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་
སྒྲུངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་གྱིར་
ང་། རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་
བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྒྲུང་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་གྱིར། རྟགས་གྱི་མ་དེར་ཐལ།
ཁྱོད་སྒྲུའི་ཐ་སྒྲུང་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟེན་བྱས་པའི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་
པ་དེ་ཅུ་སྟོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོར་
སྒྲུང་ཞིང་རིགས་མི་མ་ཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པའི་གཞན་
སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པའི་གྱིར།

དོན་བསྐྱེད་བའི།

ཅུ་བ། དེ་གྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །

དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་གྱིར། །

དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཅུ་སྟོར་
གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བརྗོད་བྱར་སྒྲོང་ཞིང་། དོན་དེ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱུད་ནས་
བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྒྲུང་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་གྱིར།

འདི་ཡན་ཆད་གཞན་སེལ་བཟད་ཡུལ་དུ་ངེས་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱི་
དོན་གཞན་ཡུལ་གྱི་སློན་ས་དགག་བ་རྒྱས་བར་མཛད་དེ། བྱེ་བྲག་བས་
གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སློན་ས་སྤྱོད་འཇུག་བར་ཡང་
འདོད་ལ། སྤྱི་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་ཏྲག་བ་ཁོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་
བར་འདོད་བ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པའོ།

རྟོགས་བ་པན་ཚུན།

གསུམ་བ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་^{གསུམ་}།
རྟོགས་བ་པན་ཚུན་བརྟེན་བར་ཐལ་བ་སྤང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆིག་ལ་
རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་། དངོས་པོ་སྤྱས་
བརྫོད་ན་སྤྱོད་དང་ཆད་མ་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་[།]རྟོགས་བ་པན་ཚུན་བརྟེན་བ་སྤང་བ་[།]ལ་གཉིས།
ཉིས་བ་ཡོད་བ་དགག་བ་དང་། ཉིས་བ་མེད་བར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་[།]ཉིས་བ་ཡོད་བ་དགག་བ་[།]ཀི།
སྤྱོད་བ་བའི་སྟོན་བ་གཞོན་བྱ་མ་ལེན་ལ་སོགས་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཅ་བ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྤྲོག་བ་ཡིས། །

ཤིང་དོན་འཛིན་ན་གཉིས་པོ་དག །

ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ། །

མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་འགྱུར། །

ཁྱེད་སེལ་བ་སྐྱབ་སྐྱས་དོན་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར།
དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་
གཉིས་པོ་དག་ཉོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྒྲིག་
པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བའི་སྒོ་
དེས་ཤིང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཤེས་དགོས། གཅད་
བྱ་ཤིང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ཤེས་
དགོས། དེ་ཡང་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་དེའི་སྒྲ་རོལ་ཏུ་ཤེས་དགོས། དེ་
ལ་ཡང་ཤིང་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་
སྒྲར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། ཏུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པས་
གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ།

ཅུ་བ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བརྟེན་བཟགས་པ། །

མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟེ། །

དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་
ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ་ཞེས་སྟེ།

མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། དེ་དག་གི་ནི་བརྟུན་འདོགས་ལ། །

ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། །

གལ་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཤིང་གི་དོན། །

འཇིན་པ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས། །

དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྟུན་
འདོགས་པ་ན་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་
དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྟར་ན་ཤིང་འཇིན་པའི་གོང་དུ་ཤིང་མ་ཡིན་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ་མི་
ཤེས་པར་ཐལ། དེའི་གོང་དུ་ཤིང་གི་དོན་འཇིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། བརྟུན་ལས་དེ་དག་མི་སེལ་ན། །

ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས། །

དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི། །

མི་འགྱུར་ཤིང་གི་བྱེད་པར་བཞིན། །

ཤིང་གི་བརྟུན་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཤིང་གི་ཐ་སྙད་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཤིང་ལ་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས་སེང་གྲེང་

སྤངས་ནས་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཞན་བཀག་མི་སྦྱབ་པར། །

མདུན་གནས་གཅིག་གཅིག་རབ་བསྟན་ནས། །

འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟུན་བྱེད་ལ། །

ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་། །

དེ་རྟོགས་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་སྟུང་ན། །

གལ་ཏེ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཤིང་མི་སྦྱབ་པར་མདུན་ན་
གནས་པའི་ཤིང་སྦྱི་གཅིག་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་
སྦྱབ་པའི་སྟོན་ས་བརྟུན་བྱེད་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་
བཅད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཤིང་སྦྱི་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་
མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྟུང་ན།

ཅ་བ། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་འདི་ཁོ་ན། །

ཞེས་བྱའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད། །

ཤིང་སྦྱི་དོན་གཞན་བརྟུན་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མགོ་
མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བརྟུན་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ཡང་ཤིང་

ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་
ཁས་སྦངས་ཀྱང་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྟན་
རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་གྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་
གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ ༼ ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། གཅིག་རྟོགས་ཞེས་བྱའི་ཤེས་པ་ནི། །
གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོས། །
དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱ་དོན་རྣམས། །
བདག་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། །

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་གཅིག་སེམས་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་བདའི་སྒྲ་རོལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པའི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་
དང་མི་ལྟན་པའི་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱས་
པར་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་དའི་སྒྲ་རོལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པ་དེ་མི་
འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མི་འབར་བའི་རྒྱ་མིན་པ་རིགས་
སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཅ་བ། ལྷོ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་དངོས། །

སྒོ་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། །

རྒྱ་མིན་ངོ་བོ་བྲལ་བ་དང་། །

ངོ་བོ་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་གྱིས། །

ཐ་དད་པར་ནི་ཤེས་འགྱུར་བས། །

ཐ་དད་པ་ལ་སྐད་སྒྲུབ་ཏེ། །

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཤིང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་
པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་
ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འི་ནམ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་
དམིགས་པ་དང་། ནམ་བཤད་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དང་ངོ་
བོ་རིགས་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པའི་སྒྲོན་སྐད་ཐུང་ལྟ་
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་
བྱིད།

བསྐྱུས་ན། གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་
པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་སྒྲིང་པོར་ཡོད་པའི་སྒྲོན་སྐད་
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པ་གང་ཞིག་དེ་
དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་བརྟེན་སྐད་ཐུང་ལྟ་ནས་མཛོན་སྐྱུམ་གྱིས་རིགས་སོ་སོར་
ཤེས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །སྒྲི་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྐད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཤིང་ཤིང་དུ་

མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྱུར་བའི་སྒོ། །

འབྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །

ཤིང་གི་བརྟུང་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་བའི་སྒོ་འབྲུལ་
པའི་དབང་གིས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་སྤྱི་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཞེན་པའི་
ཕྱིར། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་པའི་སྒོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་
རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་རུས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་
སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་བྱུང་པར་དབྱེ་དཀའ་བས་ཤུགས་རྟོགས་སོ།།

གཉིས་པ་༼ རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ ༽ལ་གཉིས།
གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱོད་བྱུང་བ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་
བ་སྤང་བ་དང་། སེལ་བའི་སྤྱི་རང་ལྡོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་
བའོ།།

དང་པོ་༼ གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱོད་བྱུང་བ་ལ་སེལ་འཇུག་གི་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ ༽ནི།
བྱམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ལ་གཅོད་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བས་
འཇུག་པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆིག་ལ་གཅད་
བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་
རྫོང་བྱེད་ཀྱན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སློ་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་བསྐྱོས་ནས། །

དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །

སྐྱ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བྱེད་ཏེ། །

དེ་དོན་ངེས་པར་གཟུང་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །

རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་པ་པོའི་སློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ལས་རྣམ་པར་སྦྱོག་
ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉགས་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་སྐྱ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ་ལོ།

ཅ་བ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཆིག །

ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཛོག་རྣམས་ལ། །

རྣམ་པར་གཙོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །

དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དངོས་མེད་
ཤེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་

སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་གཅོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ།
ཉན་པ་པོའི་སློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལྟོག་ནས་འདོད་
པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཤེས་བྱ་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཡན་གར་བ་ལ་བཟོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་བཟོད་ཅིང་དེ་ལྟར་
གོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ སེལ་བའི་སྤྱི་རང་ལྟོག་ལ་དེས་མ་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ ༽ལ་གསུམ།
བདའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་། དེ་ཕྱོགས་སྤང་གི་བཞེད་པར་བསྟན། ལུང་
གི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་༼ བདའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་ ༽ནི།
ཟུ་སྟགས་འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་འདི་གསལ་བ་སོ་སོའི་སྟང་
ན་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་བདའི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པས་བད་སྤྱོར་མི་
རུས་པར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་འདི་ཉིད་སྤྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་
ན། སྤྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་
དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཡིན་ན། སྤྱི་བའི་སློན་ས་བཟོད་དམ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་
པར་བཅད་པའི་སློན་ས་བཟོད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བཟོད་པར་བྱེད་
པ་དང་འགལ་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བཟོད་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་

མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ཡང་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་སོགས་སྟག་
པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཞུང་འདིས་ཚིག་ཀྱན་ངེས་གཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་
འཇུགས་སུ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་ངེས་གཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་
ཕྱོགས་སྒྲང་གི་གཞུང་གི་ཆ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་རོ།

ཅ་བ། གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །

དེ་རྣམས་བསྐྱོག་ནས་དེ་དག་ལས། །

ཐ་དད་བྱད་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱ། །

རྣམ་པ་སྒྲང་བ་ཅན་ལ་འགོད། །

ཞིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཞིང་གི་བྱད་པར་རྣམས་ཞིང་
དུ་མཚུངས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ཉོགས་པ་ལ་ཞིང་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲང་བ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བརྟུང་འགོད་པ་
ལ་གསལ་བྱེད་པས་སྒྲོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཞིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་
ཞིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་པར་སྐྱོག་ནས་བྱོད་ལ་བརྟུང་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ དེ་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་བཞེད་པར་བསྟན་པ་ ༽ཞེ་

ཅ་བ། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་སྐྱོག་པ་ཡིས། །

དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག །

རྟོགས་འགྱུར་ཞེས་པས་རབ་དུ་བཤམ། །

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བ་དེ་ཉིད་བརྟེན་ཡུལ་དུ་སྟོགས་སྒྲང་གིས་རབ་དུ་བཤམ་དེ། དོན་གཞན་ལས་སྟོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བཤམ་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མོ་དོན་གཞན་ལས་སྟོག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་། སྤྱི་མོ་སྤྱི་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ།།

རྩ་བར་དངོས་སྲུང་གོང་པའི་གཞུང་དེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲང་བའི་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཆ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྟོགས་པར་བསྟན་ལ། ལུང་གཉིས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་བཀའ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྟོགས་པ་དང་། གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འཇུག་དུ་འཐད་པ་སྟོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ ༼ ལུང་གི་དོན་བཤམ་པ་ ༽ རྟོག་ཏོ།

བྲམ་བེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་གཞུང་སྟོགས་སྒྲང་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན།

རྩ་བ། འདི་ལའང་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། །

སྤྱི་རྣམས་ལས་དེ་རྟོགས་ཅིང་གྱིས། །

ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མེད་དགག་
དེ་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་བརྟེན་སྦྱོར་བའི་ཆེ། ཤིང་
མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་ལ་བརྟེན་དངོས་སུ་སྦྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱི་རྣམས་ལས་ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་
རྟོགས་པ་ཅིང་གྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཤིང་ལྟོག་པ་ཤྲུགས་ལ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་
ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྤྱི་
མའི་རྟགས་ཆོས་སྤྱི་མ་ལ་གཞི་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་འདི་
ལའང་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེས་གསལ་བྱེད་པ་ལྟོག་པ་རྩས་སུ་ཡོད་ན་མིང་ལ་མི་
མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྤྱི་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཅུ་བ། གཞན་བརྗོད་རྟོགས་འགྱུར་དེ་ལ་ནི། །

འགའ་ཡིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ། །

རྟོག་པར་འགྱུར་བ་གཞན་འགའ་མེད། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཤིང་གི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཞིང་གི་སྤྱོད་མཁས་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་
 ཞིང་དེ་དངོས་སྲུང་ཉོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་
 དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བྱུགས་ལ་ཉོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞིང་དེ་ཞིང་མ་
 ཡིན་ལས་ལོག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་ཉོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞིང་
 གི་ལོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཉོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཞིང་གི་ལོག་པ་
 དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། སྤྱོད་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་མིན་བྱིར་འདི། །

དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལྟན་ཉིད་དུ། །

མཐོང་བ་སྒྲོ་ཡིས་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

དེ་ཉིད་བྱིར་འདི་དོན་དམ་མིན། །

དེས་ན་ཞིང་བརྗོད་པ་དང་ཞིང་མ་ཡིན་གཅོད་པའི་སྤྱོད་གཉིས་སྒྲོར་
 བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་མ་ཡིན་
 གཅོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་
 པར་ལུང་གསུམ་མེད་པའི་འགའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིས་ལུང་གསུམ་པའི་
 དོན་བསྟན་ཏོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་

དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་
མཐོང་བ་སྟོ་ཡིས་བསྐྱད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ། །

དངོས་པོ་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས། །

ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཞིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་
ལྡོག་པར་སྒྲུབ་བ་ཆོས་ཅན། ཞིང་གི་དངོས་པོར་ཏེ་ཞིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཞིང་འདི་ཡིན་
ན། ཞིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་དད། ཅེས་དེ་ལས་ལོག་པས་བྱབ་པར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། ཆོད་མའི་མདོ་ལས་དོན་འདི་བརྗོད་པའོ།

ཞིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཞིང་མ་ཡིན་
ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ཞིང་དུ་འགྱུར་རོ། འདི་དག་གི་རིགས་པ་
ཡང་སྒྲུབ་བཤད་ཅིན་ཏོ།

གསུམ་པ་ ༼ དངོས་པོ་སྐྱས་བརྗོད་ན་སྐྱད་ཆོད་མ་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྐྱང་བ་ ༽ ལ་གཉིས།
སྐྱད་ཆོད་མ་སྐྱ་བྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱན་པ། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཐ་
སྐྱད་ཀྱན་འཐད་པའོ།

དང་པོ་༼ སྐྱ་དང་ཚད་མ་སྡེ་ལྷུ་མ་ཐ་དང་དུ་བསྟན་པ་ ༽ནི།

སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་མཚན་སྤྱི་བཟོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན།
དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆ་ཀྱན་བཟོད་པས་སྤྱི་དང་ཚད་
མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། །

སྤྱི་འཕ་རྟགས་ནི་གཅིག་བྱ་ཡིས། །

བྱ་བྱེད་དེ་ལ་བཅད་པ་ཡི། །

དངོས་པོའི་བཟོད་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །

རྟོག་ངོར་སྤྱི་དང་འདྲེས་པའི་རྟག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྤྱི་
མི་རྟག་ཅེས་བཟོད་པའི་སྤྱི་འཕ་དེ་སྤྱི་བ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དེ་ལ་རྟག་
པ་བཅད་པ་ཡི་སྟོན་ས་དངོས་པོའི་ཆ་མ་ལུས་པ་བཟོད་བྱ་དང་རྟུས་ལྷུ་ལ་
དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་
གཅིག་པོ་གཅོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པར་ཐལ།

ཅ་བ། གང་གི་ཟོད་པར་བྱེད་པ་ལས། །

མ་ལུས་པར་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ། །

དངོས་པོའི་རྟུས་པ་ཡིན་ངེས་ན། །

འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འབྱུང། །

དངོས་པོ་གང་གི་ཆོས་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆ་མ་ལུས་པ་
རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་རྣམ་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་
ནའང་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིའོག་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། བྱས་
མི་རྟག་བརྗོད་པའི་སྒྲི་བརྟེན་གཅིག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་
ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ སེལ་བ་སྒྲི་བ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱན་འཐད་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
སེལ་བ་སྒྲི་བ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་འཐད་པ་དང་། དངོས་དབང་
གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ།།

དང་པོ་ ༼ སེལ་བ་སྒྲི་བ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་སོགས་འཐད་པ་ ༽ བྱི།
མི་རྟོག་འདི་ཡུལ་སྒྲིའོག་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲིའོག་པོའི་སྒྲིས་ཡོན་
ཏན་དོན་གཞན་དང་ཡུལ་ལའི་སྒྲིས་རྣམས་དོན་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམས་ལ་ཆ་
ཤས་མེད་ན། སྒྲི་བྱི་མ་དོན་མེད་པའམ་སྒྲི་རྣམས་གངས་པར་ཐལ་བ་སྒྲིག་པ་
མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིའི་སྒྲོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ།

ཅུ་བ། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན། །

གང་ཆེ་གཞན་མི་སྒྲོང་བར་གནས། །

དེས་ནི་དེ་ཁྱབ་གཅིག་ཕུའང་སྒྲང་། །

དེ་ཆེ་སྒོ་ཡི་དོར་བྱས་ནས། །

གཞི་མ་ཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

གང་གི་ཆེ་སྒོན་པོའི་སྐྱས་ནམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྒོན་པ་ན། ཟུངས་ལ་མི་སྒྲོང་ཞིང་མི་སྐྱབ། ཟུངས་ལའི་སྐྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒོན་པ་ན། གཞན་སྒོན་པོ་མི་སྐྱབ་མི་སྒྲོང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་འདི་ཟུངས་ལ་སྒོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ། ཏོག་སྒོ་ཡི་དོར་བྱས་ནས་གཞི་མ་ཐུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྣམ་ཐ་དད་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟན་པའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཟུངས་ལ་སྒོན་པོའི་མེ་ཏོག་དེ་ལྟོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་བྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྒྲོང་ཞིང་དོན་ལ་ཡང་ཟུངས་ཡང་ཡིན་སྒོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་རང་མཆོན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྒྲི་ནི་ནམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན། །

དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་འགྱུར་བ། །

དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་རྫོད་བྱེད་མིན། །

སྒོ་ལ་སྒྲོང་མིན་སྒྲོང་བུར་ལ། །

དངོས་པོ་མེད་པས་ངེས་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱེས་རྣམ་གཙོད་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱི་གཞན་
དངོས་པོ་བ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྐྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར། བྱི་བར་ཐལ། ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པ་ལ་
མེད་པས་བྱི་བ་ངེས་པའི་བྱིར། དེ་ཡན་ཆད་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཆོགས་སུ་
བཤད་དོ།

ཅ་བ། དེ་བྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། །

སྐྱ་རྣམས་དང་ནི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་། །

སྐྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། །

དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྤིང་བྱིར། །

སྐྱི་འི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་རྣམས་དང་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་གས་སྒྲུང་
གིས་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་
སེལ་བརྗོད་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དེའི་བྱིར། སྐྱི་གཞན་དངོས་
པོ་བ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་དེ་དག་མི་སྤིང་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ དངོས་དབང་གིས་འབྲུག་པ་ལ་མི་འབྲད་པ་ ༽ ལ་གསུམ།
གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་མི་འབྲད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་མི་འབྲད་
པའོ།

དང་པོ་ ༼ གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པ་ ༽ ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །

ངོ་བོ་ཐ་དད་སྤྱོད་གང་ལས། །

གཅིག་ནི་རྗེས་སྲུང་འགྲོ་ལྷོག་གི། །

དོན་གཅིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། །

སྤྱོད་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤྱང་བ་གང་ལས་ཡིན་
ཏེ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། སྤྱོད་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་སེར་པོའི་རང་བཞིན་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོའི་རང་བཞིན་སེར་པོའི་རང་བཞིན་ལ་
རྗེས་སྲུང་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་མ་འབྲུལ་བས་རང་
བཞིན་སོ་སོར་དམིགས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་རྗེས་སྲུང་འགྲོ་ལྷོག་གཉིས་
ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་སྤྱར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་

བྱའོ།

བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། ཐ་དད་གྱུར་ན་དབྱེར་མེད་པའི། །

ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །

ལྷོག་པ་ཀྱན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

ཐལ་འགྱུར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད། །

ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་རྩ་ས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་
དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་རྩ་ས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་
ཕྱིར། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་སྤྱི་གཞི་
མ་ཐུན་མི་འཐད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། རིགས་
མ་ཐུན་དང་རིགས་མི་མ་ཐུན་ལས་ལྷོག་པ་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་སྤྱི་ཐུན་མོང་བ་སྤྱར་བ་
དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་ཕྱིར། །

ཐ་དད་འབྲས་བུ་གཅིག་དག་ལ། །

གན་པོས་སྤྱི་གཅིག་བརྒྱུ་བྱས་པ། །

དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན། །

ཕྱོག་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཅན་ཡིན། །

བྱམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་གན་པོ་བརྒྱ་
ཞེས་པས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་གཅིག་བརྒྱར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ལྷ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
བྱམ་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་
འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཅན་ལས་ཕྱོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
བྱིར།

གཞན་སེལ་མེད་ན། སྤྱི་གཞན་རྣམ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བ་སོ་སོ་
ལ་བརྒྱ་སྐྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ།

ཅུ་བ། ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི། །

དཀའ་དང་མི་རྒྱས་འབྲས་མེད་བྱིར། །

དངོས་པོ་ལ་མིན་དངོས་པོ་ཀྱན། །

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་བྱིར། །

དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྒྱ་སྐྱོར་
བ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀྱན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པར་གནས་པའི་བྱིར། བྱི་སྟེ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་
ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐ་དད་པ་དག་མིག་ཞེས་ལ་བསྟན་པ་དཀའ་བའི་

ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་བཅད་ན། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ། མི་སྟོས་ན་ཞེས་རྟགས་གསུམ་པོ་
སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །རྟགས་སྦྲུལ་གྱུ་བ་པར་ཐལ།

ཅ་བ། ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །

དེ་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་ཡང་མིན། །

བ་སྒྲང་ཁ་བོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་སྒྲང་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཁ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱི་སྦྱ་
གཅིག་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལྡོག་པ། །

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །

དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་། །

སྦྱ་ཡི་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ། །

དེ་གཉིས་ལ་བ་སྒྲང་ཞེས་པའི་སྦྱི་སྦྱ་འཇུག་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་
སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་བ་སྒྲང་དེ་གཉི་ག་ལའང་
ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱི་སྦྱ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱི་དོན་གཞན་
དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་སྦྱི་གཞན་

མེད་པར་ཡང་སྤྱི་སྤྱོད་འཇུག་གི་སྤྱོད་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་
སྤྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཐ་
མི་དད་ཀྱི་རྒྱར་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སོ།།

ཅ་བ། དེ་སྤྱིར་དེ་འབྲས་འདོད་ན་ཡང་། །

དེ་འབྲས་མེད་ལས་ཐ་དད་ཉིད། །

བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བྱ་མེད་
པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་དེ། བཞོ་བཀལ་དེའི་
འབྲས་བྱ་འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། ཡང་ན། འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་
དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བྱ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་སྤྱར་རོ།།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྤྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་
འཐད་ཅིང་སྤྱི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤོ་འཐད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་དགོས་
པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་
སྙད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ལྷགས་འདི་ལ་འཐད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

ཅ་བ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས། །

རྣམ་ཞེས་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་ཅན། །

གང་ཕྱིར་བྱད་པར་མེད་འབྲས་དེ། །

སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར། །

སྤྱི་སྤྱོད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་བྱེད།

ཅུ་བ། འགའ་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཀྱན་ཏྟགས་བྱེད། །

དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལས་ནི། །

ཐ་དད་མེད་དུ་བེན་ན་ཡང་། །

བརྟ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ། །

རྒྱུན་གསུམ་དེའི་ངོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་དུ་བེན་ན་ཡང་། བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་ཏྟགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་༼ སྤྱི་སྤྱོད་མི་འཐད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དག་གསལ་བོ།

དང་པོ་༽ འདོད་པ་བརྗོད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར། །

མང་པོ་དག་ལ་འང་མཉན་པ་གཅིག །

གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་
གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་སྟེ། སེལ་བའི་སྒོ་
ནས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་༽ དེ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་༽ མདོར་བསྟན་ ༽ནི།

ཅ་བ། གནས་པ་རྟོན་ནམ་གསལ་བ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་དེ་ལ་མི་རིགས་སོ། །

སྤྱི་དོན་གཞན་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པ། གསལ་བ་ལས་དོན་
གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྒྲོན་མེས་གཟུགས་ལྟར་
གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་མི་
རིགས་པར་བཤ། ཉག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ རྒྱས་བཤད་ ༽ལ་གཉིས།

རྟོན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་རྟེན་དུ་མི་འབྲང་བ་ ། རྟོལ།

ཅ་བ། རྟག་ལ་པན་འདོགས་མེད་པའི་བྱིར། །

གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་པན་
འདོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པའི་བྱིར། བྱལ་བ་མེད་དེ། པན་མི་
འདོགས་པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ལྷག་བརྟེན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྟེན་མིན་སྤང་བའི་ཚུལ་ཅན་གྱི། །

རྒྱ་ལྷག་སོགས་ལའང་དེ་ཡི་ཡུལ། །

སྤྱིད་པ་འཁར་གཞོང་སོགས་པས་རྒྱས། །

དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་དོ། །

འཁར་གཞོང་ཚོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ལྷག་ལ་པན་མི་འདོགས་
བཞིན་དུ་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གོགས་མེད་ན་འབྱར་དུ་སྤང་བའི་
ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྤྱི་
མ་རྣམས་དང་། ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་བསྤྱིད་རྒྱས་པའི་བྱིར། སོགས་
པས་གཞན་སྤྱད་དོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྤྱིད་དེ་རྟག་པའི་བྱིར།

སྤྱི་མེད་གསར་དུ་བསྤྱིད་པའི་རྟེན་མིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་
རྟེན་ཡིན་པས་སྤྱི་དེ་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྷོག་བྱལ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་མེད་ན་ཡང་གནས་པའི་བྱིར། །

གནས་མིན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་མི་རིགས་ཉིད། །

སྤྱི་ཚེས་ཅན། གསལ་བ་དེ་སྤྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་
པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་ཡང་སྤྱོད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་བརྟགས་ན་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཚེས་ཅན།
གསལ་བ་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
སྤྱོད་ཀྱི་གནས་པ་སྤྱོད་ལས་རྗེས་ཐ་དད་དང་། རྗེས་ཐ་དད་མིན་པར་དཔྱོད་
པས་དཔྱད་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྗེས་ཐ་དད་ན་གནས་པ་མིན་པས་
མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། རྗེས་གཅིག་ན་གནས་པའི་ངོ་བོར་རྟག་པས་གནས་
བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར།

ཐུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས།

གཉིས་པ་༼ གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
མི་པན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད། སྤྱི་ལོ་གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་
ལྟན་དུ་མི་འཐད།

དང་པོ་༼ མི་མན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་རུང་བའི། །

དོན་དུ་གཞན་གྱི་ངོར་བྱེད་གང་། །

གསལ་བྱ་ཡིན་ལ་རུང་ཉིད་གྱི། །

བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་རུ་འདོད། །

འདི་ནི་སྒྲ་ནས་རུང་ཉིད་ན། །

ཐུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོན་འོད་གྱི་གསལ་བྱ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི་རྒྱའི་
དོན་དུ་འགྱུར་བ། གཞན་སྒྲོན་འོད་གྱི་ངོར་བྱེད་པ་ལ་བསྟོས་པའི་བྱིར། དེ་
ཁྱོད་གྱི་རྒྱར་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་རང་འཇིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་
དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྱི་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ནས་རང་
འཇིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། ཏྲག་དངོས་ཡིན་པས་
སོ།། དེ་ལྟོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་སྟེ། །

འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ནི། །

སྤྱི་ལྟན་པ་ལས་གང་ལས་ཡིན། །

སྤྱི་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རང་འཇིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་
བསྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་ནས་ཏྲག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལྟན་
གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གིས་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་རྒྱ་འབྲས་
སྤྱོད་གནས་པ་ཡིན་ལ་ཏྲག་པ་ལ་དེ་མི་སྤྱི་དེས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་གསལ་
བས་སྤྱི་ལ་པན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཇིན་གྱི་དབང་པོ་གསལ་པོ་
བསྐྱེད་པས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མིག་སྒྲན་སོགས་བཞེན་གསལ་བ་ལས། །

དབང་པོ་འང་འདྲ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཡོད་མེད་དུས་དག་ལ། །

ཏྲགས་པ་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་
གསལ་པོ་གསར་དུ་འདྲ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་
ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འཕེལ་འགྱིབ་གྱི་དུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་གྱི་ཏྲགས་
པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་དེས་ཀྱང་སྤྱིའི་
གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །མིག་སྒྲན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་ལ་
གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་རུས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྤྱོད་བསལ་བའི་སྤྱོད་

ནས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་བྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ་
མི་མཐུན་དཔེའོ།།

གཉིས་པ་༼ སྤྱི་འགས་ལ་བྱེད་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་ལྟན་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །

གལ་ཏེ་རིགས་དང་ལྡན་འདོད་ན། །

སྒྲོན་མེ་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་ནི། །

བ་ལང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྡན་འཐོབ། །

གལ་ཏེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་། རེ་ཅམ་
གྱིས་རིགས་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་སོགས་
པ་ཆོས་ཅན། བ་སྒྲང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་
གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲོན་འོད་ལ་བ་སྒྲང་ངོ་སྙམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་
བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་བྱུང་ན། མིག་ཤེས་གྱིས་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་
ཉམས་སོ།།

གསུམ་པ་སྤྱི་སྒོ་མི་འཐད་པ་ལ།

སྤྱིའི་ངོ་བོ་དགག་པ། སྤྱི་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པ། རང་ལ་ཚོད་པ་
སྤང་བའོ།།

དང་པོ་༼ སྤྱི་འོ་ཐོ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྤྱི་ར་དགག་པ། གཞེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་
པའོ།

དང་པོ་༼ སྤྱི་དགག་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས། །
གཞན་ནམ་གཞན་མིན་ཡོན་ཉིད་དེ། །
གྱེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་
གཞན་ནམ། གཞན་མིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ།
ཅ་བ། སྡོན་མེད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །
སྤྱི་ཡི་སློ་གྲོས་རི་ལྟར་ཡིན། །
གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ནི། །
གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །

སྡོན་མེད་གསར་བྱུང་གི་བ་སྤང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་བ་སྤང་
ངོ་སྟུམ་པའི་སྤྱི་འོ་སློ་གྲོས་སྤྱི་བ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་བྱུང་
གི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་
མི་སྲིད་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲོ་མ་བསྐྱབ་པ་ནི།

ཅུ་བ། གཞན་ཉིད་མིན་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད། །

གཞན་ཉིད་ན་ཡང་རྟེན་མིན་གྱིར། །

གསལ་བ་སྤྲུལ་ལས་རྗེས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ན་གསར་བྱང་གི་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྤྲུལ་དང་རྗེས་གཅིག་ཆ་ཤས་མེད་
པའི་གྱིར། རྗེས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་
གཞན་རྒྱ་འབྲས་མིན་པའི་གྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ གཞེགས་ཟན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལྷགས་དགག། ༼ཡོད་པའི་ལྷགས་
དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ ༽ བོ།
གསར་བྱང་གི་བ་སྤང་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ།

ཅུ་བ། མི་འགྲོ་ ། །

སྤྲུལ་ནས་ལྷལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བ་སྤང་གི་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་རྗེས་སྤྲུལ་མི་
འགྲོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གྱིར།

གལ་ཏེ་བྱང་བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་
གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྲུལ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱི་མ་ལ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་
ན། དེ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། བཞིན་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་འབྱུང་པའི་སྤང་བ་ཅམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ།དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན། །

ཕྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན། །

རྟེན་སྒྲ་མ་ནི་ཡོངས་མི་འདོད། །

ཀྱེ་མ་ཐོངས་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། །

ཡུལ་དེ་ན་སྤྱི་སྤྱ་ནས་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་
 སྤྱི་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིར། གསལ་བའི་བྱིས་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ།
 གསལ་བས་སྟོང་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིར། སྤྱི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་
 སྤྱ་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་བྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་
 ཆ་དང་ལྟན་པའང་མིན་པའི་བྱིར། རིལ་པོ་བྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་མིན་པར་ཐལ།
 སྤྱིས་ཉེན་སྤྱ་མ་ནི་མི་འདོར་བའི་བྱིར། རེས་སུ་བཅེ་བས་ན་གྱེ་མ་སྤྱི་འཛོག་
 ཚུལ་དེ་སྤྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྤྱ་མ་ལ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྒྲངས་ན་བྱི་མ་ལ་མི་རུང་། བྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྤྱ་མ་ལ་མི་རུང་། གཉི་
 ག་ལ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཉམས་པའི་བྱིར།

བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་པས་
ཁས་སྦངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་སྡེ་
ནམས་ནི། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཡུལ་དུ་མའི་གསལ་བ་ལ་བྱབ་པ་
འི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྩལ་སྤྲན་ཆ་མེད་གཅིག་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་

ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆ་
མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཆ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། སྦྱིའི་ཆ་ནི། རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ལྡོག་པའི་ཆ་ཡིན་
པས་སྦྱོན་མེད་དོ།

སྒར་གྱི་དེ་དག་བཤད་པ་ནི།

ཅ་བ། གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི། །

རང་གི་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་། །

དེ་ལས་གནས་གཞན་སྦྱེ་བ་ལ། །

གནས་ན་ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན། །

གང་ན་དངོས་དེ་གནས་གྱུར་པ། །

དེར་ནི་འབྲེལ་བའང་མ་ཡིན་ལ། །

དེ་དག་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱབ་པ། །

ཅི་ག་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །

སྒྲ་མ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྦྱེས་པའི་གསལ་བ་ལ་སྦྱི་གནས་པ་
ཤིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་སྒྲ་མ་ལ་
གནས་པར་གྱུར་པའི་སྦྱི་ནི་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྦྱི་ལ་

ཆམགས་མེད་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་
ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་བྲབ་པ་དོ་མཆར་ཆེ་སྟེ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་པའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་
གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྤྱི་ནས་སྤྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
མ་གྲུབ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་གནས་པར་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་༼ གསལ་པའི་བར་ན་སྤྱི་ཡོད་པའི་ལྷགས་དབག་པ་༽ནི།
དཔེ་ལུ་ཀ་ན་རེ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་ན། །

གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན།
རིགས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྲོད་འདུ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་རི་སྐད་
བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་གསལ་ཉིད། །

ཐ་དད་མེད་སྤྱིར་ཀུན་དུ་མཐོང་། །

སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གསལ་བས། གསལ་
བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འདུག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་
ཏུ་གསལ་བ་གང་ཞིག་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་
གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་བྲབ་པའི་སྤྱིར།

གསལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པས་
གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་
བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་བསྟོས་མིན། །

གསལ་བྱེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། །

གསལ་བྱ་ཡང་དག་རྟོགས་པ་མིན། །

སྤྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་
བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། བྱོད་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་
སྟོ་འཇུག་དགོས་པ་གང་ཞིག་གསལ་བྱེད་སྟོས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། གསལ་
བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་འཐད་ཀྱི། གསལ་བྱ་མ་རྟོགས་པར་
གསལ་བྱེད་མི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་སྤྱི་འགསལ་བྱེད་དུ་
ཁས་སྐྱངས་ཟིན་ཏོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག །

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བསྟོག་པར་འདོད། །

གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་བསྟོས་པ་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་
གསལ་བ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་གོ་ལྟོག་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། སྤྱི་སྤྱི་མཐོང་ནས་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་སྟོ་འཇུག་དགོས་པར་ཁས་སྐྱངས་

པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྐྱབ་བྱེད་ལྷ་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པ་ ༽ལ་གསུམ།
སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས། སྐྱོན་སྐྱོང་མི་འབད། གཞན་སེལ་སྐྱ་སྒྲིའི་རྒྱར་
རིགས་པའོ།

དང་པོ་༼ སྐྱབ་བྱེད་མ་ངེས་པ་ ༽ནི།
སྐྱི་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་སྐྱི་སྒོ་དང་སྐྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་བྱིར། སྐྱི་མེད་
ན་དུ་མ་ལ་དུ་མ་ཁོ་ནའི་སྒོ་སྐྱེའི་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱི་སྐྱ་དང་སྐྱི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱི་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་པ་
མིན་པར་ཐལ།

ཅ་བ། ཐ་དད་མེད་དོན་མེད་པར་ཡང་། །

འཆོད་པ་པོ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཐ་དད་མེད་པའི་སྐྱི་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡང་འབྲས་འཆོད་པའི་
སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་སྐྱི་སྒོ་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྐྱོན་སྐྱོང་མི་འབད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྐྱི་སྒྲིའི་སྐྱ་ཉོག་གི་རྒྱར་མི་འབད།
སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱི་གཞན་དེར་མི་འབད་པའོ།

དང་པོ་༼ ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་སྒྲིལ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་མི་འབྲེལ་པ་ ༽ནི།
སྤྱིས་བྱ་དུ་མས་ཐབ་འཇུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་དེའི་
རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐ་དད་ཕྱིར་ན་ལས་རྒྱ་མིན། །

སྤྱིས་བྱ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་སྤྱོད་གི་
འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།
ལས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་ལས་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཆ་མེད་ཅིག་
ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདི་ཡི་རིགས་མིན་ལས་འབྲེལ་ཕྱིར། །

མཉམ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཕྱིར། །

ལས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ལས་དུ་མ་འདི་ཡི་རིགས་ཆོས་ཅན། སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྤྱོད་
སྤྱོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འབྲོད་འདུ་འབྲེལ་ཞིང་།
སྤྱིས་བྱ་ལ་དངོས་སུ་འབྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆོད་པ་ཉིད་ཅེས་
པའི་མཉམ་པ་གཞན་ལས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་འགགས་པའི་སྤྱིས་བྱ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱི་མི་
འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བཞི་ཀའི་བྱ་བ་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ།།

ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྐྱེས་བྱ་ལ་འབྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་
བརྒྱད་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེས་བྱ་ལ་སྐྱོད་ག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་སྐྱ་ཡི་རྒྱ། །

སྐྱི་ཡིན་མི་རིགས་མིན་པ་མིན། །

ལས་ཀྱི་སྐྱི་དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་དུ་མ་ལ་སྐྱི་སྐྱ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་
པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་
སྐྱེས་བྱ་དང་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལས་མེད་ན་ལས་
ཀྱི་སྐྱི་མི་སྤྱིད་པས་སོ།།

ཅ་བ། ཏ་ཅང་ཐལ་ཕྱིར་ལས་མེད་ནའང་། །

ཤེས་རྫོད་དག་གི་མ་ཡིན་ཏེ། །

རྒྱ་མཆན་ཅན་མིན་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །

བྱ་བ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱོད་ག་གི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་
བའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་
ད་ལྟར་སྐྱེས་བྱ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོའི་ཤེས་བརྫོད་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྐྱོ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་མིན་པ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྐྱོ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ད་

ལྷ་འབྲས་འཆོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཀྱང་སྤར་བྱས་ཤིང་ད་དུང་བྱེད་པའི་རྒྱས་
བ་ཡོད་པས། རྒྱས་བ་དེ་ཉིད་འཆོད་པ་པོའི་སྐྱ་སྒྲེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར་རྒྱས་བའང་མིན། །

སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་གྱི་རྒྱས་བ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་
བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྐྱ་སྒྲེའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་བྱན་མོང་དུ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་གྱི་རིགས་དང་
ལས་གྱི་རྒྱས་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་དགག་བ་མཛད་དོ།

གཉིས་བ་ ༼ སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱི་གཞན་དེར་མི་འབྲང་བ་ ༽ཞེ་

ཅ་བ། གལ་ཏེ་འཆོར་པོ་ཉིད་སོགས་སྐྱི། །

དང་པོ་ཉིད་དུ་དེ་ཡོད་སོགས། །

གཞན་དུ་གསལ་འགྱུར་མིན་ན་ནི། །

ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་ཕྱིས་མི་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱི་དོན་གཞན་འཆོད་པ་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ནས་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་དེ་སྐྱི་
རྟོག་འདུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཁྱབ་པའི་སྐྱི་དང་བ་སྐྱང་
དུ་སྐྱེས་ན་བ་སྐྱང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱི་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་
བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱི་རི་སྟེང་བ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་སྐྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོད་

པ་འདྲུ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་
ན།

འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་
འཆེད་པ་པོ་སྐྱམ་དུ་སློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་
བའི་དངོས་རྒྱ་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
ནོ། །དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མིན་ན་སྤྱིས་འབྲས་འཆེད་པའི་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་
གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག་སྤྱི་སྤྱི་ལ་འཆེད་
པ་པོ་སྐྱམ་པའི་སློ་སྤྱི་བའི་དངོས་རྒྱ་བྱུང་བར་མེད་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། བྱ་བས་པན་འདོགས་སྟོས་གསལ་བྱེད། །

ཡིན་ན་། །

དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སློ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྤྱིས་
ཐབ་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་པན་འདོགས་པ་ལ་
བསྟོས་ནས་སྐྱེས་བུ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ།འགྱུར་མེད་སྟོས་པ་མེད། །

འདི་ནི་ཕུལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། །

འོ་ན་སྐྱེས་བུ་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན། བྱ་བའི་
རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཆིག་དོན་དུག་

གི་ནང་ནས་རྩ་ས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་བྱ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་
པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང་།

ཅ་བ། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས། །

འབྲས་འཆོད་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་
ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་འཆོད་པའི་བྱ་བས་
ཁྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཆོད་པའི་
བྱ་བ་གང་ལ་བསྟོས་ནས་སྤྱི་ཉི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་ན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ གཞན་སེལ་སྐྱོལ་རྒྱུ་རིགས་པ་ ༽ནི།
སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྤྱི་ཡི་སྐྱོལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །

ཉེ་བ་གང་གིས་འབའ་ཞིག་ལ། །

རབ་འཇུག་གཞན་ལ་མིན་དེ་ཉིད། །

སྤྱི་དང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་གི་གསལ་བ་ནམས་དང་བ་སྤང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་
དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤིང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྐྱོལ་

རབ་ཏུ་འཇུག་ལ། གཞན་བ་སྒྲང་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་གང་གིས་ཤིང་གི་སྒྲ་དང་
ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ༼ རང་ལ་ཚོད་པ་སྒྲང་བ་ ༽ ལ་གཉིས།
གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བྱ་
བའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ ༼ གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ འདོད་པ་བརྗོད་པ་ ༽ བེ།
ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་སྒྲངས་པ་ཡི། །
དངོས་པོའི་རྗེས་འགྲོ་གཞན་མེད་ན། །
གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་མིན། །
ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པའི་གཞན་སེལ་སྒྲངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་
སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་སྤྱི་
གྲུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད། ས་སོགས་གྱི་སྤྱི་གྲུ་བསྐྱེད་

པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་བོན་ལ་མེད་པས་སྟུ་གྲུ་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱས་པའི་རང་
བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར། རྒྱས་པ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་
དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོན་ཀྱང་རང་ལྟར་ན། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ངེ་
ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངེས་པས།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །

དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །

གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱིས་སྟུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་
རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་སོགས་ཀྱི་འང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ས་
སོགས་ཀྱི་སྟུ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་བོན་གྱི་འང་ཡིན་
པས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱ་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་
ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པ་
ཡིན་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་༼དེ་དག་དགག་པ་༽ལ་གསུམ།

རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ།
འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་༼ རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ ༽ལ་གཉིས།
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་
ཐལ་བ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་༼ ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ ༽ལ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི།

ཅ་བ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ། །

མི་འགྲོ་བྱུང་པར་རྣམས་ངེས་བྲལ། །

སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚུ་ལུད་སོགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲབ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་
དང་བྲལ། ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ས་བོན་ལ་ལྷན་པའི་ངེས་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གྱི་བྱུང་པར་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་བ་སྤྲ་མས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྲབ་པ་ལ་
གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་གོང་མའི་དམ་
བཅའ་ལ་ཆོད་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། གཅིག་དང་བྲལ་ན་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །

བྱེ་བྲག་རྣམས་ལས་དེ་དག་འབྱུང་། །

ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་
བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་བསྟོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་སྤྱ་གུའི་རྒྱ་གང་ཞིག་
ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་ཁྱོད་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱ་གུ་འབྱུང་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཙོ་བོས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་བྲབ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་
ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །

དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་གང་ཞིག །

རྗེས་འགྲོ་དེ་ལས་འབྲས་མི་འབྱུང་། །

དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་བྱིར། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཆུ་ལུང་སོགས་དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་པར་ཚུན་རྗེས་སྤྲོད་པ་མེད་དེ། རྗེས་སྤྲོད་པའི་
 བྱིར། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྤྲོད་པའི་སྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིར་
 ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གང་དག་འདི་དག་གི་རང་འབྲེལ་དུ། དེ་བས་ན་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་ཅི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་བྱིར་བར་
 བསྐྱེད་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲེལ་པ་འབྲེལ་བ་ཤད་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་
 གཟུ་ལུས་འབྲེལ་ཞིག་སྟེ། གཟུང་འདི་དག་གིས་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱེད་གཙོ་བོས་
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲོས་སྤྲོད་པ་སྟོན་པའི་གཟུང་ཡིན་ཏེ། ལྷན་སྒྲོས།
 དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཟུང་དག་གིས་བཏགས་པའི་རྗེས་སྤྲོད་པ་ཅན་གྱི་ངོ་
 བོའི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་༼ ཆུ་འབྲས་དེས་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ ༽ལ་གསུམ།
 རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་
 ཡོད་པ། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་༼ རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ ༽ནི།
 རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་
 ལུང་ས་བོན་གཉིས། རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གུའི་ཆུ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། །

འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན་གཞན་པ་མིན། །

སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱབ་པ་དེས་ན། དངོས་
པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱི་
སྤྱ་གྲུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལྷུའི་ས་བོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་
འགའ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱས་པ་སོ་སོར་
དེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་ རྒྱ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ རྟེན་གཉིས།
ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ རྟེན།

ཅ་བ། རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཐ་དད་པ། །

མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྤྱེ་འཇིག་འགྱུར། །

དེ་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་ལྟར། །

མི་འགྱུར་ཞེ་ན་ ། །

ནས་དང་ས་ལྷུའི་ས་བོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྤྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་

བར་ཐལ། ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་གྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་
གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙཱ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ས་བོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པས་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅུ་བ།གཅིག་འཇིག་ཆེ། །

བདག་གནས་ན་ནི་དེ་ཡི་མིན། །

དེས་ན་སྤྱི་བྱད་སྒོ་མི་འགྱུར། །

གཙཱ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་གྱི་
རྣམ་འགྱུར་འཇིག་པའི་ཆེ། གཙཱ་བོའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་སྒོར་མི་འགྱུར་བར་
ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་མིན་པ་དེས་ན་ཉི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ ༽ ལ་གཉིས།

སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱོན་དོན་མེད་
དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ ༼ སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ ༽ ལ་གཉིས།

ཆིག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་ ༼ ཆིག་དོན་ ༽ བློ།

གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་སྤྱི་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ན་སེལ་བ་སྤྱི་

བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།

ཅ་བ། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །

གནས་དང་མི་གནས་རྟོགས་པ་མིན། །

སྤྱི་ཡི་སློ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་སྤྱན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད། །

མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ། མི་འཇིག་
པར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པར་རྟོག་པས་སྤྱན་དབྱུང་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ།
ལྷོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སློའི་གཞན་སེལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ནས་སྤྱན་དབྱུང་དུ་
མེད་དེ། སྤྱི་ཡི་སློ་ཡང་བསྐྱད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཅ་མ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། རོན་
གྱི་གཞན་སེལ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་གསལ་
བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚུངས་པས་
སྤྱན་དབྱུང་རྒྱས་པའང་མེད་དེ། སེལ་བ་གསུམ་ག་ལ་སྤྱན་འབྱེན་མི་འཇུག་
པ་དེའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་
ཡིན་པས་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཆེ་མི་འཇིག་གམ་སྒྲམ་པའི་དྲོགས་པ་ཤས་
ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ རྒྱ་གཞན་སེལ་ངོས་བཟུང་བ་ གཉིས།
གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་ རྒྱ་གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ གཉི།
དེ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒྲོན་ས་དངོས་སུ་
རྟོག་པར་བྱ་བའོ།

གཉིས་པ་ རྒྱ་དབྱེ་བ་ གཉིས།
མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་རྒྱུ་ བྱམ་པ་བྱམ་མ་ཡིན་ལས་སྒྲོག་པ་རྒྱུ་
དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བྱམ་འཇོན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བྱམ་མ་
ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་སྒྲོའི་སེལ་བ་དང་། གཞི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་མ་ཡིན་
མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ།

བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བྱམ་མ་ཡིན་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་བྱམ་པའི་མེད་
དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཇུག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་རང་མཆན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་
ལ་དགག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་།

གལ་ཏེ་བྱམ་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེ་ན། དགག་པར་ཡང་ཐལ། རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་
ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
སེལ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཤུགས་སྒྲོས། གང་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་
གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་

ཅད་ལ་དགག་པ་ཅམ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པར།

འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ།།

མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། རྫོང་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་གྲེ་
ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་
མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་
གསུངས་པས་དགག་པ་དང་སེལ་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་སྟོགས་བྱ་གང་
ཞིག རྩིས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རྩིས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་
དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩིས་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་།
འབྲུག་ས་ལ་འཕངས་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པའོ།།

དེ་ལྟར།

དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་།།

ཚིག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་།།

དེ་ལྟར་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ།།

མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་༼ ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་ངོ་བོ་གང་། །

དེ་ལས་གཞན་པས་ངི་ལྟར་སྐྱེད། །

ཆུ་ལུད་ཀྱིས་ངི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཆུ་ལུ་དེའི་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བས་
སྟོ།།

དེས་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བྱེད་རང་ལ་
ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐ་དད་བྱེད་པར་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད། །

སྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་
དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་ཁོ་
ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའང་ཡོད། །

ཅེ་ན ། །

དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མོད་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཙོ་བོ་འདི་རང་
བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ།དེས་དེ་སྐྱེད་མིན་བརྗོད། །

གཙུག་པོ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞོན་པ་
བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཙུག་པོ་མི་སྐྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི།

ཅ་བ། སྤང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས། །

ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་དེ་ཉིད་དོན། །

དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །

དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །

གཙུག་པོ་དེ་རྣམ་འབྱུང་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་
པ་མིན་པར་ཐལ། ས་སྐྱུག་སོགས་སློམ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བའང་། གཞན་རང་
བཞིན་གཅིག་དུ་སྤང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་
ཕྱིར། བྱེད་སྐྱེད་སློམ་འབྲུལ་བས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་
པའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཙུག་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་
སོགས་སྐྱ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱེད་པར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་
དང་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །

དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །

སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །

ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་གྱི་
གཙོ་བོ་དེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དོན་
གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཚན་
ཉིད་ཡིན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་བསྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དེ་ནི་སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
ཅན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༼ ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྐྱབ་ ༽ནི།
སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་ཁྱད་མེད། །

ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྐྱབ་མིན། །

དེ་བཞི་ཐ་དད་ཁྱད་མེད་ནའང་། །

ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །

གངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་
མེད་པའི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱ་

འབྲས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་
ཁོ་ལོ་ཅག་ལའང་གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བར་མེད་
ནའང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་
ནའང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་རིགས་མཚུངས་
ལ་སྒྲིག་གོ།

ཅ་བ། ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི། །

ཆོས་ཉིད་གྱིས་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར། །

ཡང་ཐལ་ཆོས་སྤྲ་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་རྩིས་ཐ་དད་
ནའང་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་
བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ ༽ལ་གཉིས།
རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་
ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ།།

དང་པོ་༼ རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་གྱི། །

བྱེད་དང་མི་བྱེད་འགལ་བར་འགྱུར། །

ཐ་དད་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་བྱ་མེད། །

ཅེན་། །

ས་ལུང་ས་བོན་དེ་ས་ལུང་ལྷ་གྲ་གཅིག་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་ཉིར་ལེན་བྱེད་པ་
དང་། རྣམ་ཀྱི་ལྷ་གྲ་ཉིར་ལེན་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་
འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ན་འཆོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལུང་ས་བོན་གྱིས་རྣམ་ཀྱི་ལྷ་གྲ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
མེད་པས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ།ལྷན་ཅིག་བྱེད་མི་བྱེད། །

འོན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཉིད། །

ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཆུ་ལུང་སོགས་གྱིས་རྣམ་ཀྱི་ལྷ་གྲ་མི་སྐྱེད་པར་
ཐལ། དེ་རྣམས་རྣམ་ཀྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་
འགལ་ཞིག་འགལ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་རྣམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། རྣམ་ཀྱི་ས་
བོན་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་ས་ལུང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་རྣམ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཀྱན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་རྣམ་ཀྱི་
ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་རྣམ། ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་
ཉི་བར་སྐྱོར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ཅི་དངོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འམ། །

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་འོ་ཁོ་རིམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་གཙོ་
བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་དེ་ལ་སྤྱི་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྤྱིས་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་
གྱུར་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཐོབ་ན་
རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་ ༽ནི།
རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞིན་ཏུ་ནི། །

ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་བའམ། །

སྤྱི་དེ་དང་ལྟར་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར།
གཙོ་བོ་དེ་ཞིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་
སྤྱོད་གསལ་པར་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྤྱིས་ཐལ་བ་ཕན་ཚུན་སྤྱད་དོ། དེ་ལྟ་
མིན་ན།

ཅ་བ། འདྲ་དང་མི་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

རྣམ་གྲངས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་འགྱུར། །

དེ་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་ཞེ་ན། །

སྤྱི་གསལ་གྱི་རྣམ་གངས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཙུག་པོ་དང་མི་འདྲ་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙུག་པོ་དེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་
འགྱུར་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་
དེ། སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་མི་
གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་
པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བདག་ཉིད་གང་གིས་དེ་དག་ནི། །

ཁྱད་པར་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། །

གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་ན། །

ཐ་དད་ཉིད་འགྱུར་དེ་ལྟར་ནའང་། །

རི་ལྟར་བྱམ་སོགས་པན་ཚུན་བཞིན། །

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའང་། །

སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྗེས་ཐ་
དད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་རྒྱས་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་
བའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་རྒྱས་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། རི་ལྷར་བྱམ་སྒྲམ་སོགས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྒོ་
མི་སྒྲེ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་གཙུག་པོ་དང་རྣམ་འགྱུར་
ལའང་སྒྲི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་
ལྷ་ནའི་ཕྱིར། འང་སྒྲུལ་ཐལ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུད་དོ།

གསུམ་པ་༽ འཇུག་པ་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ ༽ལ་གཉིས།
རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པའོ།

དང་པོ་༽ རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས། །

བསྐྱབ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །

སྒྲེས་བྱ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །

དེ་རྟེན་ཐ་དད་ཐ་དད་མེད། །

དབྱུང་བྱ་ ། །

རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་འདོད་པ་
ཅན་གྱི་སྒྲེས་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོར། རང་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་
རྟེན་དེ་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་རང་མཆོན་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒྲི་ཡིན་
སྒྲམ་དུ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་རིགས་ན་ཡང་། གསལ་བ་ལ་འཇུག་རིགས་ཀྱི་ཞིན་
ཏུ་མི་གསལ་བའི་གཙུག་པོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བ་སྐྱང་གང་གི་

བདག་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་ལམ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་
པར་འགྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབྱད་པ་ན། གཙུ་མོས་དོན་བྱེད་མི་
རྒྱས་ཏེ།

ཅ་བ།རང་བདག་ཉིད་ཐ་དད། །

ལྡོག་པ་མཚུངས་པ་འདི་དག་ནི། །

ཡོད་ཉིད་། །

རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་རང་མཚན་ཁོ་ནས་རྒྱས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཙུ་མོ་མེད་ན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་
ཞེས་པས་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་
རིགས་མ་ཐུན་རིགས་མི་མ་ཐུན་ཀྱན་ལས་ལྡོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ཡོད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ གཞན་ལ་ཡོད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ།དངོས་པོ་རྗེས་འགོ་མེད། །

འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །

བྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ། མི་འདོད་པ་ཚུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
མེད་རང་བཞིན་དང་ཚུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་

ལས། མེ་ཚུའི་རང་བཞིན་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
འཇུག་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རིགས་པ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ ༼ རིགས་པ་སྤྲ་མས་ཁེགས་པ་བསྟན་པ་ ༽ བློ།
ཅ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཇོམ་མེད་པ། །
ཟུན་སྦྱལ་གང་ཅིའང་རུང་སྤྲ་བ། །
དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །
མཐའ་གཅིག་པ་ནི་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མེ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་སྦྱབ་པའི་
རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཅེར་བུའི་བརྟལ་ཞུགས་འཇིན་པའི་འཇོམ་མེད་པ་
རྩ་མོ་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟུན་སྦྱལ་གང་ཅིའང་རུང་བ་སྤྲ་
དོར་བྱ་མི་རུང་བ་སྤྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མོ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་རྗེས་ཐ་དད་པ་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ ༼ ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
དོན་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྤྲ་སྤྱོད་ཐ་དད་མི་སྤྲ་

པར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་༼ དོན་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་ ༽ནི།
ཅ་བ། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། །
དེ་ཡི་བྱད་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །
ཞོ་འབྱུང་ཞེས་ནི་བསྐྱལ་བ་ན། །
ཅི་ཕྱིར་རྩ་མོ་ལ་མི་རྒྱལ། །

ཞོ་དོན་གཉིར་ཞོ་འབྱུང་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ན་རྩ་མོ་འབྱུང་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་
མི་རྒྱལ། །རྒྱལ་རིགས་པར་ཐལ། རྩ་ཞོས་མཆོན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
རང་དང་རང་མ་ཡིན་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་
བསལ་ཞིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། འོན་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཡོད། །
གང་གིས་བྱད་པར་འཇུག་འགྱུར་ན། །

འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་རྩ་མོ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱད་པར་འོ་མའི་རྣམ་
འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་བྱད་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་
འགྱུར་གྱི་རྩ་མོ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་དེ་གཞན་ལ། །

མེད་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་གཞན་མིན། །

འོ་མའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཞོ་འི་དོན་བྱེད་རྣམ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ར་མོ་དེ་ཞོ་ར་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་
པར་ཐལ། འོ་མའི་རྣམ་འགྲུར་དེ་གཞན་ར་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཡུལ་ཅན་སྐྱ་སྐྱོ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ ༽ཞི།

རྩ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱན་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། །

སྐྱོ་སྐྱ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། །

ཐ་དད་བསྐྱས་པར་སྐྱ་བ་ལ། །

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྲིད་འགྱུར། །

དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱ་སྐྱོ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གནས་
སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པར་སྐྱ་བའི་གཅིར་བྱ་བ་ལ། ཐ་
དད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་སྐྱོ་ཐ་དད་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ དགག་པའི་སྐྱ་ཞོག་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ ༽ལ་གཉིས།

ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་༼ ཆིག་དོན་ ༽ནི།

དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ནམས་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་གམ། སེལ་
བས་འཇུག་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དབྱད་བྱ་ཉིད། །

མ་ཡིན་སྐྱ་ནི་དེ་དག་ཉིད། །

ནམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་བྱུབ། །

དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དེས་བྱམ་མེད་
དེ། ངོ་བོ་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་
ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་སྐྱམ་དུ་དབྱད་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་སྐྱེ་རིགས་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆེ་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཅིང་ནམ་པར་བཅད་
པ་ཅམ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་སྐྱ་དེ་
སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་སྐྱར་རོ།

བྱམ་པ་མེད་ཅེས་སྐྱ་ལྟར་གིས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་ནམ་
པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གོ་བས་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་
བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུབ་མཐའ་འཆའ་བ་སྐྱོངས་པའི་ནམ་ཐར་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་
ཡིན་གྱི། བྱམ་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་
འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་

རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྐྱེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་དབྱེད་བྱ་
མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་པ་དང་འབྲེལ།

གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་དབྱེད་པ་མ་བྱེད་ཅེས་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་
བྱིན་ཡང་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་མི་བྱས་སོ། །རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྟོག་
པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་གཞན་སེལ་བརྫོང་པ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བྱབ་སྟེ་
དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་རྟོག་ཀྱན་དེ་སྟར་བྱབ་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ དེ་ཉིད་ཇེས་པར་བསྐྱབ་པ་ ༽ནི།

གཞན་སྟེ་དག་སྐྱེ་རྟོག་ལ་སྐྱབ་འཇུག་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། བྱམ་པ་ཞེས་བརྫོང་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འཆར་གྱི། དགག་
པའི་རྣམ་པ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་
སྟོན་ས་འཇུག་ན། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་དང་། བརྟེན་
དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ན་བརྟེན་བྱས་པའི་དགོས་
པ་མི་འབྱུང་ལ། ཡོད་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་རྩལ་ཟད་
ཀྱང་མེད་སྙམ་པས་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ཡང་སྐྱབ་
པའི་སྟོན་ས་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

སྐྱབ་པའི་སྐྱེ་རྟོག་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བས། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་སྐྱེ་
རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་བྱབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་མྱོང་ས་
པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་དོགས་པ་རྩལ་བའི་སྤྱིར་གཞུང་ཅུང་དུར་མཛད་དོ།

འོན་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་ཐོག་མར་འཆད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཟླ་གས་རེ་
ནས་འཆད་རིམ་གཉི་ག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདི་
ཡང་འབད་མེད་ཏུ་གྱུབ་ཐོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མཐུག་ཏུ་མཛད་
དོ།

གསུམ་པ་རྒྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ ་ལ་གསུམ།
གཏན་ཆིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། སྒྲོར་བའི་
དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་རྒྱ་གཏན་ཆིག་དཔེར་བརྗོད་པ་ ་ཞི།
ཅ་བ། རང་བཞིན་བྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལ། །
སྟོས་པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་པ། །
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དེ། །
འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །

རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆིགས་ཆོས་ཅན། སྒྲོར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱ་འཛིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
འབྲས་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་བསྟོས་པ་བྱད་པར་བསྟོས་པ་བ་དང་།

དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་འབངས་པ་ལ་མི་ལྟོས་
པའི་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྐྱེ་འཇིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བལྟོས་
པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་སློ་ཡུལ་
དུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཆོད་མས་ངེས་
པ་ལ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ངེས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བརྗོད་
པའི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་འཕེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་
བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་སློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བལྟོས་པའི་དོན་
ནོ།

གཉིས་པ་ ༼ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་པ་ ༽ བློ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆིག་ཡོད་རང་བཞིན་། །

ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །

ཁྱད་པར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ནི། །

གཏན་ཆིག་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཆིགས་སུ་རིགས་ན་
དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་གཙུག་པོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
རིགས་པ་མིན། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་ཅམ་གྱུ་བ་ཟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས། གཙུ་བོ་དང་ཡོད་པའི་
 བྱེད་པར་གྱི་ཆོག་ས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་པའི་
 སྒྲིན་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་ན་
 གཏན་ཆོག་ས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། བྱེད་གཏན་ཆོག་ས་སུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག །གཙུ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། བྱེད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
 བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། ཡོད་པའི་བྱེད་པར་ཅ་མ་དུ་ནི། །

བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ཡི་ཆོས་ཅན་ལ། །

དོན་འགའ་ཞིག་གྲང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །

བྱེད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡི་ཆོས་
 ཅན་རྟག་གཅིག་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙུ་བོར་སྒྲུང་བ་ལ། ཡོད་
 པའི་བྱེད་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཅ་མ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 བསྐྱབ་པ་འཇལ། ཡང་ན་སྤྱིར་ཡོད་ཅ་མ་སྐྱབ་འདོད་ནས་བྱེད་བཞུགས་པ་གང་
 ཞིག་ཕྱི་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྱུར་ན་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙུ་བོར་
 སྒྲུང་དེ། བྱེད་གྱིས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་གངས་ཅན་གྱི་མཛོན་པར་འདོད་
 པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གྲང་འབྱུང་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་
 མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙུ་བོ་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་འདོད་ནས། བྱེད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་

བཀོད་པ་གང་ཞིག བྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱབས་པས་འདོད་དོན་དེ་འབྱུང་
པ་ལ་མི་པན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། མེར་སྣང་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པས་
མེ་འབྱུང་པར་འབྱུར་རོ།

ཅ་བ། འདི་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད། །

སངས་རྒྱས་པའི་སློ་ངོར་ཡང་བྱོད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཅིན་མ་
བརྗེད་པའི་ཕྱིར།

གངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་མཆན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་ན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་
དེ་ཉིད་མཆན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་ན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་འདོད་དོན་འབྱུང་པར་བསམས་ནས་བཀོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་
དེ་འདྲ་སྤྱི་འཛིན་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་
པའི་སྤྱི་འཛིན་བརྗེད་བྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཅ་མ་ཡིན་པས། རྟོག་ཕྱིར་རྟོག་གཉིས་
ཀ་ལ་བསྟོས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ།

རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་།
བརྗེད་བྱ་དག་ཏུ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ན་དེ་ཅི་ཤེས་བྱ་
ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་སྦྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཅི་ཞིག་འབྱུང་པར་
འབྱུར་ཞེས་བཤད་དོ།

འདིར་གང་དག་ཆོས་ཅན་ངེས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཆོས་ཅན་ལ་

ཡོད་པའི་བྱང་པར་སྐྱབ་ན། རྟོལ་བའི་འདོད་དོན་མི་འབྱུང། ཕྱིར་རྟོལ་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད། ཆོས་ཅན་གཙུག་པོ་ལ། གཙུག་པོའི་སྐྱ་དོན་ལ་
 སྐྱབ་ན། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། ཅེས་པའི་ལན་གཞུང་སྐྱ་
 ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དབྱུང་མི་བཟོད་དེ། བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་
 སྲུང་བྱུང་བའི་ཡོད་པའི་བྱང་པར་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་བྱང་ཆོས་ལྷན་བྱང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་བྱང་པར་ཅམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ན། གཞུང་འོག་མའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་
 སྐྱོན་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་
 འདྲ་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་བྱུང་བ་མི་སྲིད་པས། སངས་རྒྱས་
 པས་བཀའ་པ་མེད་པར་བྱུང་བའི་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཡང་ཁ་ཅིག །གཙུག་པོའི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུང་ནས་བསྐྱབ་བྱེད་
 ཆོས་ལ་ཡོད་ཅམ་དང་། རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་
 པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གཞོད་པ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ་འདོད་
 ན། གཞུང་འོག་མས་གཞོད་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱུང་མི་བཟོད་དེ།
 ཡོད་པ་ཅམ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དངོས་
 མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སྲུང་བའི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་
 འདིས་གཙུག་པོའི་སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ལྟོན་ཏུ་ངོ་མཆར་
 རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སྲུང་
 བཀོད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་དགག་པ་འཆད་

པར་འགྱུར་རོ།

རང་གི་གཏན་ཆིགས་སུ་དངོས་པོ་ཅམ་འཛིན་ལ། གཞན་ལ་བརྟག་
པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཡོད་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་
ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཚུད་པ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཚུད་པའི་
ཚུལ་མ་ཉོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བྱབ་ཟིན་ན་སྐྱོན་ཡོད་ལ།
སྐྱབ་བྱེད་བྱབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྐད་
བྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་ཐུན་ཁུང་གི་
གཟུགས་ལ་ལག་པ་བྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་བར་མི་བྱས་སོ།

ཅ་བ། ཁྱད་པར་བསྐྱབ་བྱ་བཟུང་ན་ ། །

ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ།འདིར། །

གཏན་ཆིག་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །

ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེས། །

ཁྱད་པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། །

གཏན་ཆིགས་ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན།
མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་

རྗེས་འགྲོའི་བྲབ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་བྱུང་པ་གང་
 ཞིག དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་
 དེའི་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་བྲད་པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་
 འགྱུར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་དེ་གཉིས་གང་
 རུང་གཅིག་སྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིན་ན་མཆན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་གྱི་གཙུག་པོ་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཆད་
 མས་གཞོད་པ་འབབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྟགས་དེའི་རྟོགས་ཆོས་བྱུང་ན་བྲབ་པ་མི་འགྱུར། བྲབ་པ་
 བྱུང་ན། རྟོགས་ཆོས་མི་འགྱུར་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་བྲབ་གཉིས་ཀ་བྱུང་ན། སྐྱོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་འགྱུར། དེས་ན་བྱུང་བེན་གྱི་སྐྱོན་སྟོན་པ། ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ན། རྟགས་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་
 བྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ན།
 དངོས་པོ་འཕ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་བསམ་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གངས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བྲད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པས་ནི། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་ཏེ། བྲད་པར་ནི།

བདེ་སྐྱེག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ལྷ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ས་ཡིན་པས། དོན་ནི། དེ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཙམ་
ལྷ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་
པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་གངས་ཅན་གྱི་ཉགས་སུ་
བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་མ་སྒྱུར་ཞིག་ ཁྱོད་ལ་
སྤྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་མི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་
ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ལ།

ཅ་བ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་གཟུང་མེད་པར། །

དངོས་པོ་ཙམ་ན་སྐྱབ་པ་ན། །

དེ་ཙམ་ཁྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཉགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་
པར། དངོས་པོ་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་
ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡི་ཆོས་གྱིས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་
ཉམས་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གྲུབ། མི་ཉག་པ་དངོས་པོ་
ཙམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གང་དག་རིགས་པ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཁས་པ་ལ་གྲགས་

པའི་རྟག་པ་ཚད་མས་སྐྱབ་མི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པོ་ནམས་
 ལ་གྲགས་པ་ལྟར་སྒྲིལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
 བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པོ་ཞེས་སྒྲིལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ལྟར། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ངེ་ལྟར་ཁས་མ་སྦངས་པ་སོམས་ཤིག་དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
 འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་ཅ་བའི་བྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ།

ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 གྱི། སྒྱིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་
 པའི་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 བྱབ་ཁས་སྦངས། འདོད་ན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ། ཁོ་བོ་ཅག་
 སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཅེས་ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་ཡོད་
 ན་སྒྱིར་མི་རྟག་པས་བྱབ་ཅེས་མི་སྒྲིལ་ཞེ་ན།

འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲིལ་འདོགས་པ་སྤིང་པས་དེའི་
 ངོར་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་བྱབ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་བྱབ་པའི་དངོས་འགལ་
 ལས་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྟག་ངོར་བྱབ་པ་དེ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་ངོར་སྐྱར་བས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་དུ་རེ་ན་ནི། མི་གྲོལ་
 བར་མ་ཟད། ཉེས་པའི་གོང་བྱར་འགྱུར་བས། ངོ་ཆ་བའི་གནས་ཀྱིས་རྩོམ་

པར་མ་བྱེད་ཅིག

རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དུར་སྐྱ་འབྱིན། །

ཕ་སྐྱེས་གྲོང་མཐར་གནས་ནས་ལྷས་ངན་སྒྲོག། །

མཁས་པ་རིགས་པའི་གནམ་ལྷགས་ཐོག་ལྷར་འཕེན། །

སྐྱོན་པོ་ལྷག་ཆོད་དུག་མདའ་མདེའུ་མེད་འཕེན། །ཞེས་སོ།

སྐྱབ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད། །

གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་འབྲུལ་པ་ཅན། །

མེད་པའི་ཆོས་ནི་འགལ་ཡིན་ན། །

ཡོད་དེ་རི་ལྷར་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུར། །

མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙུག་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་
པའི་ཆོག་ས་དོན་རི་ལྷར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་། ལྷར་སྒྲུང་གསུམ་པོ་གང་རུང་
གཅིག་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར། དེ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་ལྷ་བྱ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྲབ་བྱེད་གྱི་
ཆོས་ཤེས་བྱ་ལྷ་བྱ་དང་། དངོས་མེད་གྱི་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་ལྷ་བྱ་གང་
རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྷར་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་
སྐྱབ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆོས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ། ཏྲགས་ནི་བྲབ་པ་འབྲུལ་པ་ཅན་
 ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་
 རུས་སྟོང་ནི་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྤྲ་མ་ལ། ཏྲགས་ནི་བྲབ་པ་འགལ་ནས་མ་
 བྲབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །

དེས་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་ཏྲགས་སུ་
 འགོད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་མཆོན་ནས་དོན་བྱེད་རུས་པ་
 ཡིན་པའི་བྲབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་ཏྲགས་སུ་འགོད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ལས་
 མ་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་
 ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་
 གང་བཀོད་ཀྱང་བྲབ་པ་འབྲུལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་ཡིན་པས་
 བྲབ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། བྲབ་པ་འགལ་
 རས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། གང་བཀོད་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་མི་འབྱུར་
 བར་མཐའ་དབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ན་ལྟར་
 སྤང་དུ་ཏྲགས་སྤང་བས་འདིར་དེ་འགོག་ཚུལ་མ་བསྟན་ལ། ཆོད་མས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱོག་པ་གང་ཏྲགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྤང་གསུམ་ལས་མ་འདས་པར་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞེས་སྟོས་ལ། བར་པ་ལ་གཉི་ག་ལ་
 བརྟེན་ཞེས་སྟོས་སོ། །

དེས་ན་གངས་ཅན་ལ་རྟགས་གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་བ་མིན་གྱི། བྱང་
པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྔ་བཀོད་ཅིང་།
བཀོད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་དེས་ཟིན་པས། གངས་ཅན་རང་གིས་
བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་མཆོན་ནས། གང་བཀོད་ཀྱང་ལྟར་སྤང་གསུམ་ལས་
མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

མེད་ཆོས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་
མེད་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། བུམ་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བྱུང་བ་
འབྱུང་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་༼ སྤར་བའི་དབྱེ་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་གོ་བྱེད་ཡིན། །

དེ་ལ་བྱུང་བྱེད་དེས་པ་ཡིན། །

རང་བཞིན་དེས་པ་གོ་བྱ་ཡིན། །

འདི་ལྟོག་པ་ན་དེ་ལྟོག་བྱེད། །

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་བྱས་པ་སྐྱ་མི་
རྟག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཆད་
མས་དེས་ཤིང་། བྱས་པ་དེ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་དེས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་
གོ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་སོ། །མི་རྟག་པ་འདི་ལྟོག་པ་ན་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ལྟོག་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྟོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།

ཅ་བ། དཔེར་ན་མི་རྟག་ཉིད་བྱས་པའམ། །

མ་བྱས་པས་ན་མི་འཇིག་བཞིན། །

གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན་བྱ་མ་པ་
བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་
ཀྱི་སྒྲ་བ་ངག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཆོས་སུ་མཚུངས་
པར་སྟོར་བའི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་
མ་བྱས་པས་བྱ་བ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་
ཞེས་བཀོད་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྟོར་ཀྱི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་
དག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཚུངས་
པར་སྟོར་བའི་སྒྲ་བ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།

སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དབག་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིར་གྲོལ་
ལ་བརྗོད་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བ་ལྟར། གྲོལ་བས་དངོས་སུ་
བཀོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྟན་བཅོས་སུ་བྱིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་
ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོར་བའི་སྟོན་པ་གཉིས་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་༽ འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ ༽ལ་གསུམ།
འབྲེལ་བ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་དགོད། བྱུགས་ཆོས་བསྦྱབ། རོན་བསྦྱ
པའོ།།

དང་པོ་༽ འབྲེལ་བ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ ༽ནི།
ཙ་བ། རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །
རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། །
བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བྱུང་ཅམ་ནས་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། བྱོད་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་བྱོད་རང་
ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་རིགས་གཞན་མེད་པར་བྱོད་ཡོད་ཅམ་
དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། བྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

དོན་ནི། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་མེད་དེ། དེར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཆོད་དུ་ཡོད་མི་སྤིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་བྱུང་སྟེ།
སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟའི་ཡུན་ཆོད་དུ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འཇིག་
གོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་སྐྱད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལྟར་མི་འཇིག་པའི་
རྗེས་སུ་གནས་པ་དོར་རམ། མ་དོར། དོར་ན། བྱས་པ་དེ་སྐྱད་ཅིག་ལྟར་
མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉམས་ཏེ། སྐྱད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལས་

གནས་མ་རྒྱས་པར་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་ལྲར་མི་འཛིག་པའི་
 རྗེས་དེ་ཞིག་པའི་སྤྱིར། མ་དོར་ན། སྐད་ཅིག་ལྲར་མི་འཛིག་པར་གནས་ཤིང་།
 སྐད་ཅིག་དུག་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པས་བྱབ་པ་ཉམས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་
 གསུམ་མི་འཛིག་པར་གནས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐད་
 ཅིག་མ་ལྲར་མི་འཛིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་
 ཚོད་དུ་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་སྤྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་
 བཅ་ཆད་ད་དུང་སྐད་ཅིག་མ་ལྲར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་
 ལས་མི་གནས་ལ། སྐད་ཅིག་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྲ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་
 བ།

འོ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བརྒྱད་སྟེ་སྐད་ཅིག་ལྲར་མི་
 འཛིག་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བརྒྱད་
 སྟེ་སྐད་ཅིག་ལྲར་གནས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་དམ་ཅིང་། ཡོད་ན་ཉིས་པ་སོ་ན་
 གནས་ལ། མེད་ན་དེ་ནས་བརྒྱད་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ལྲར་གནས་པའི་རྗེས་དེ་
 སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པས་བྲས་པ་
 རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་ཅིང་། རང་གྲུབ་དུས་སུ་
 འཛིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ལ་རང་ཡོད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མིན་པ་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སྤོ།

གཉིས་པ་༼ རྩལ་ཁབ་བསྐྱབ་པ་ ༽ཞེ།

ཅ་བ། དངོས་པོ་ལྟོས་དང་བཅས་རྣམས་ནི། །

ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་། །

བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ངེས་མིན་པར་ཐལ། འཛིག་
པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་བཟོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པར་ཐལ།
རྣམ་བཤེད་དངོས་པོ་སེར་པོར་འགྱུར་བ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་
ཆོན་ལ་བཟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། ངེས་པར་སེར་པོར་འགྱུར་བའི་
བྱས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་བཟོས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་ཏེ།
དོན་གྱི་བཟོས་ས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆོས་གཉིས་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།
ངེས་ན་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཅུ་མ་གྱིས་ཆོས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན།
ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཅུ་མ་ནས་ཆོས་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཅུ་མ་གྱིས་
ཅིག་ཞོས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བྱས་པ་མེད་དོ། །སྤར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་བྱས་པ་
མེད་དེ། འཛིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཅིག་དང་མ་སྤང་གྲང་གཞན་དང་ངེས་
པར་སྤང་པས་ཕྱིས་གྱི་རྒྱ་ལ་བཟོས་ཀྱང་འཛིག་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། །

འགའ་ཞིག་ལ་ནི་མི་སྲིད་འགྱུར། །

བྱས་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་
འཛིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་གྱི་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བ་སྲིད་པའི་

ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ རོན་བསྐྱ་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེས་ན་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། །

འཇིག་པ་རྒྱ་ལྡན་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱི། །

འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དག། །

འབྲས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བ་སྤིང་བ་དེས་ན་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱང་གི་
རྒྱ་ལྡན་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དག འབྲས་བྱ་འཇིག་
པ་ལ་འབྲས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་སོགས་
ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་རྒྱ་རྒྱས་པ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །

ཕྱིས་བྱང་གི་རྩོམ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱ་
མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་མེད་དེ། དེ་དངོས་
པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ནི་བྱམ་
པ་རང་གི་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་
བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གི་སྤྲོས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱམ་

པའི་ཞིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འབྲས་བྱར་འགྱུར་རོ། དངོས་མེད་
བྱེད་ན། དངོས་པོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་འབྲས་བྱར་ཐལ་བ་དང་དངོས་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་
པ་ཡང་གི་སྐྱས་བསྟན་ཏོ།

ཅ་བ། འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྱུར། །

གང་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་དེ་ལས། །

གཞན་ལ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྱུར། །

སྒོག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཚེས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིག་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ལས་གཞན་སྒོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འང་ཚེས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་
པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འཇིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྟུར་རོ།

གཉིས་པ་ ༼ སྐབ་རྟགས་གྱི་འབྱེད་བའེས་བྱེད་གྱི་ ༽ རོན་བསྐྱ་བ་ནི།

ཅ་བ། དེ་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །

རྗེས་སུ་དཔོག་གང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །

འབྲས་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས། །

རང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་ངེས་ཕྱིར། །

འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་ན། བསྐྱབ་བྱ་
དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་གཏན་ཆོག་གས་གང་ཡིན་པ་
དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། སྐྱབ་ཉག་ལ། འབྲས་བྱ་དང་བྱ་བྱའི་ངོ་
བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱ་དང་བྱ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དག་ཉག་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ།
དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་།

དང་པོ་༽ དངོས་ ༽ལ་གཉིས།
མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་
ངེས་བྱེད་དོ།

དང་པོ་༽ མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་ ༽ལ་གཉིས།
བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་༽ བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ ༽ནི།
ཅུ་བ། འཇུག་པ་སྒོ་སྒྲོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་ན། །

འཇུག་པ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས། །

མི་དམིགས་པ་ནི་ཆད་མར་བཤད། །

ཤ་བ་རང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆད་མས་མི་དམིགས་
པ་གང་ཟག་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཆད་མར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཆད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་ཡོད་
ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་ཁྲབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དེ་དམིགས་
པའི་སློ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

གང་དུ་བཤད་ན། ཆད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། ཞེས་པའི་རང་
འགྲུལ་དུ་ལོ། །སྤར་སྐབས་དེར་ཁྲབ་པ་མ་སྐྱབ་པར་འདིར་སྐྱབ་བཞེད་ནས།
འཇུག་པ་སློ་སྡོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་མིན་ཏེ། སྤར་རང་འགྲུལ་དུ་
ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ནི་དམིགས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
རྒྱས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་སྒྲ་གསུམ་ག་
འགྲུལ་པ་འདིར་སྤར་བཤད་ཟེན་ལ་སྦྱར་རོ།

གཉིས་པ་༼ དེ་བསྐྱབ་པ་ ༽ནི།
ཅའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས།

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་ཆོད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་བྱ་བ་བོ་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །

དོན་རྣམས་དབང་པོ་ལས་འདས་པ། །

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་པ་
མེད་དེ། བསྐྱལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན། ཅོམ་
པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་
གཏིང་གི་དོ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཉེར་མཁོ་མེད་ཅིང་།
སྐྱེས་བུའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་གངས་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན་རང་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་
དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་བྱ་བ་པར་ཐལ། བསྐྱལ་དོན་
རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྲིད་
པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཏྲགས་མེད་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ནི། །

མི་དམིགས་ཕྱིར་ན་ངེ་ལྟར་མེད། །

ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །

ཕྱིར་ན་ཆོད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །

བསྐྱལ་དོན་ཡོད་ན། བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་
ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་
ཀྱང་། དེའི་ངོར་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་
ཚད་མས་མི་དམིགས་ན་མེད་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་གྱི་
ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
ཚིགས་དེ་བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་ཡང་།
ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་གང་ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འགྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྟགས་གྱི་སྐུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན། །

ལ་ལ་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར། །

རང་བཞིན་ཤེས་བྱེད་མི་ཤེས་ལ། །

རིགས་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་མེད་ངེས་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མ་
དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་གྱི་སྐུལ་བྱུང་སྣང་རུང་གི་བྱེད་པར་ལ་བསྟོས་པ་
ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་སྣང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྣང་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་
མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་མི་

འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་
ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རྒྱ་མི་ཤེས་ན་འབྲས་བུ་ནི། །

མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །

དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྟགས་ཅན་ལ། །

རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། །

རྒྱ་མི་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་
གྲུབ་པའི་གཞིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགར་བྱབ་
བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བྱབ་བྱེད་
ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་དེ་རང་
སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། འག་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་འགའ་ཞིག་གིས། །

དེ་མེད་པ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མེད་པ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་མེད་
པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྤྱིར་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ན། རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་འགའ་ཞིག་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱ་དང་ཁྲབ་
བྱེད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་ནི། གཡས་གྱི་རིའི་
ངོས་ལ་ཤིང་གི་ཆོག་ས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲན་
ཞིང་། འཁྱེད་པ་དང་ཤུག་པའི་ཁྲད་པར་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པའི་ཤིང་གི་
ཆོག་ས་དཔེར་བཞག་ནས། དེ་དང་ཐག་མཉམ་པའི་གཡོན་གྱི་རིའི་ངོས་ལ་
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན། གཡས་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་
རྒྱས་ཤིང་འཁྱེད་པ་དང་ཤུག་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་རི་ལྟར་ངེས་མི་
རྒྱས་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་གཡོན་རིའི་ངོས་ན་འཁྱེད་མེད་ཐེ་ཆོམ་བ་
བ་ན། དེར་འཁྱེད་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྟགས་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ།

གཞི་དེར་འཁྱེད་པ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་
འདྲན་མི་རྒྱས་ན། སྤྱིར་རྒྱལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། གཞུང་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་འདི་
ནི། རྒྱ་ཁྲབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
ནོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཆོད་མར་བསྐྱབ་པ་ནི་ཅི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་
ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཅི་ན།

ཅ་བ། ལྷང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ། །

མི་སྲིད་པ་ནི་གྲུར་པ་ན། །

སྒྲུང་རྒྱུང་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི། །

དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཡོད་ན་སྒྲུང་རྒྱུང་གི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་སྐྱོབ་བྱེད་ཅིག་པ་
སོགས་མི་སྲིད་པར་གྲུར་པ་ན། ཡོད་ན་སྒྲུང་རྒྱུང་གི་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མ་
དམིགས་པའི་རྟོགས་ལས། གཞི་འགར་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུང་རྒྱུང་གི་བྱམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་
ཕྱིར།

རྩ་བ། འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། །

དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཕྱིར། །

དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། །

མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། །

དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟོགས་ཀྱང་རང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱང་བའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་སྦྱང་བ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་
བའི་དངོས་པོ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་ན། གཞོན་བྱ་བྱང་རེག་དེ་རྒྱན་
ཆགས་སྦྱང་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྐྱེས་འབྲེལ་

ཟླ་མ་དམིགས་པ་སྤྱད་དོ།

རྟགས་འདི་དག་གི་འབྱེད་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ནི། སྤར་གྱི་འབྱེད་
བ་གཉིས་ངེས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་གྱིས་འབྲུབ་ལ། རྟགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ནི་
སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་གཙུག་སྤང་།

གཉིས་པ་ ༼ དགག་རྟགས་གྱི་འབྱེད་པ་ངེས་བྱེད་ལ་ཚོད་སྤང་ ༽ ལ་གཉིས།
དགག་རྟགས་གཉིས་གྱི་གངས་ངེས་ལ་ཚོད་སྤང་། མི་སྤང་བ་མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ ༼ དགག་རྟགས་གཉིས་གྱི་གངས་ངེས་ལ་ཚོད་སྤང་ ༽ ལ་གསུམ།
གཙུག་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་རྣམས་པར་
བསྟན། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་ ༼ གཙུག་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་ ༽ ལ་གཉིས།
རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཆོད་དུ་བྱུང་
པ་བཀག་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་ ༼ རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ ༽ རི།
བྱེད་གྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་
ངེས་བསྟུབ་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་

སྟོགས་སྒྲུང་གིས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་
 དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲི་སྒྲོར་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 བརྗོད་བྱ་མེད་ན་རྗོད་བྱེད་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཅམ་
 གཅིག་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པའི་ཡུལ་
 མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འདུག་ན་
 ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚུད་པ་
 འདི་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་གྲངས་ངེས་ལ་ཚུད་པའོ།

ཅུ་བ། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི།

ནམ་པར་རྟོགས་པས་ཡོངས་བསྐྱབས་པ།

ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ།

སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་ནམ་པ་གསུམ།

གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲི་སྒྲོར་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་
 ལས་བྱུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་སྒྲོ་བ་རྟགས་པའི་
 སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ། ནམ་པ་

གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

སྤྱོད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྤྱོད་ངོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙུག་པོ་རང་མཆོན་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ངོན་ཡོད་པས་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པའི་སྤྱོད་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་གས་སྒྲུང་གི་སྤྱོད་པ་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། གཙུག་པོ་རང་མཆོན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་མངོན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཀྲལ་བ་ན། གཙུག་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་གཙུག་པོ་རང་མཆོན་གྱི་ཉིར་ལེན་ཅན་དང་། གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་ཉི་བར་ལེན་པ་པོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྒྲུང་། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལས། གཙུག་པོ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དགག་དགོས་གྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྱུར་སྤྱོད་ཆོག་གི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པ་ཁྲིགས་ཀྱང་། གཙུག་པོ་རང་སྤྱོད་ནས་མི་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གཞི་ནི་གཙུག་པོར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །སྤྱིར་རྟོག་གི་ཤེས་འདོད་ལ་བསྟོས་ནས་གཙུག་པོ་དང་དེ་སྒྲུང་གཉིས་གང་བཞག་ཀྱང་འདྲ་བར་སྒྲུང་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ།།

ཅུ་བ། དེ་དངོས་ཉིར་ལེན་མེད་པ་ཅན། །

སྤྱོད་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི། །

དེ་ལྟར་གཏན་ཆིག་དེ་ཉིད་ནི། །

མེད་པ་མ་ཡིན་སྐྱེ་སྐྱེར་བྱིར། །

དེས་ན་གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་ཉིད་
ལེན་མེད་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་
པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉིད་ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་མི་
དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་གཙོ་
བོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེར་བ་མཐོང་
བའི་བྱིར། ཡང་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྱུར་
སྐྱ་ཆོགས་གྱི་ཉིད་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་
རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་
ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཆད་
མས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་སྐྱེང་དུ་གཏན་ཆིགས་དམིགས་སུ་རང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་
ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༽ དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཞག་ནས་འཇུག་བསྐྱབ་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། དོན་དམ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཉིད་ཅན། །

དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན།

ཅུ་བ། མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི། །

དོན་ནམས་ལ་ནི་སྐྱ་ནམས་ནི། །

རྒྱ་མེད་ཅན་འཇུག་མི་འགྱུར་དང་། །

འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་། །

ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡི། །

དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བྱིར། །

དེ་དག་སྒོ་དོན་ཡུལ་ཅན་འདོད། །

བྱི་ནང་གི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་
 དོན་རེ་རེ་བ་ནམས་ལ་སྐྱ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་
 ཡང་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར། ཚིག་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་རྟུན་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱ་དོན་དངོས་པོར་
 གུབ་པའི་བྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྒོས་བཏགས་པའི་དོན་གཟུང་
 ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོར་མི་
 འཐད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼ དེ་དག་གི་རྣམས་པ་བརྟུན་པ་ ༽ལ་གཉིས།

སྐྱ་དོན་དག་གི་མི་རིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉིར་

བའི་གཙུག་པོ་མེད་པའོ།།

དང་པོ་༼ རྒྱ་དོན་དཔག་པོ་རིགས་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་པའོ།།

དང་པོ་༼ ཆོག་དོན་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་དོན་བསྟོན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། །

ཆོས་ཀྱི་རྟོག་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར། །

ཆོག་པས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། །

ཡན་གར་ཆོས་ནི་བྱུང་པ་ཡིན། །

གཙུག་པོ་རི་རྒྱ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྟོན་
ན་ཉག་པས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོག་པས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་
ཆོས་ཅན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མེད་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་
བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ། དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཡན་གར་བ་ཉག་པས་ཡང་དག་
གི་བསྐྱབ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཡན་གར་བ་ནི། དཔེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་
ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ མཐའ་དབྱེད་པ་ ༽ནི།

གཞུང་འདི་དག་གི་གཙུག་པོ་རི་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་

པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཆོན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ལ་
བསྟོན་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་རུས་པས། རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཉིང་ལེན་
དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྲུར་ལ། དེ་ཅམ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་
མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཀྱིས་སྤྱབ་མི་དགོས་པར་འགྲུར་རོ། །གཞི་
མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཆོད་མས་ཁེགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་བསྤྱབ་
བྱའི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྲུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་
འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྤྱབས་ཀྱི་བསྤྱབ་བྱ་ལ་མི་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་
གྱི་འུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼ བསྤྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། སྤྱོད་བསྟོན་པ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །

ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །

དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དབྱེད་བྱ་སྟེ། །

འདི་ལས་འབྲས་འབྱུང་རག་ལས་ཕྱིར། །

སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་བཙོ་
བསྟེན་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཆོད་མང་ན་མེད་དངོས་པོ་
ཉིད་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱེད་པར་བྱ་རིགས་
གྱི་རྟོག་པ་ལ་མེར་སྤང་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་དུ་འབྲས་བྱ་དེ་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་

དབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འདི་ལས་སྤོད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རག་
ལས་ཤིང་། རྟོག་པ་ལ་མེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས། སྤོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། །

དོན་གཉེར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

མ་ནིང་ག་བྱགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །

འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་པན། །

དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཡོད་
མེད་དུ་བརྟགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། འདོད་ལྡན་འབྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཆོས་ཙམ། སྤོད་ཀྱི་
འདོད་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མ་ནིང་སྤྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། ག་བྱགས་
བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡང་མི་པན་པར་ཐལ། དེས་
དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྗེས་དཔག་དེའི་
གཞུང་བྱར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱུང་དཀའ་སྟེ། དེ་ལྟར་རི་ཙམ་
བསམས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྤངས་ལ་སྤྱད་
པར་དབྱེད་ཀའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཆོས་དེ་འཇུག་བའི་ཚུལ་ལ་ཡོད་པར་འཇུག་བ་

དང་མེད་པར་འཇལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མེ་མེད་གྱི་མཆོ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་
གཞལ་བ་ཉིད་དུ་བ་གཞལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་ཆོད་མ་དེས་མཆོ་
ལ་དུ་བ་བྱལ་བར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དུ་བ་མེད་
པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས། བཀྲ་ཤིས་མ་དང་སྒྲ་ནག་མ་བཞིན་དུ། སྒྲོ་འདོགས་
གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ཉིད་
ནས་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཚུལ་བ་མ་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

ཡང་དེར་དུ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མེད་བསྐྱབ་པ་མིན། ཞེས་སྒྲ་
བས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཀྱང་
བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་མ་བྱལ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་མི་
ཁེགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་བྱལ་ཀྱང་། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་
མི་ཁེགས་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱང་གསུམ་མི་ཁེགས་སོ།། དེ་ལྟ་ན། མཆོ་ལ་
དུ་བ་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་འཇིན་
པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་དགག་སྐྱབ་ཀྱན་ཉམས་ལ། ཡང་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་
པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཇིན་སྒྲངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
ཉིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བཙུ་བསྐྱེད་དོན་གཉེར་གྱིས་མེ་ཡོད་མེད་དབྱེད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མེའི་དོན་སྒྲི་ཤར་བ་ཡོད་མེད་དབྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་
བསྒྲུན་ཏོ།།

གསུམ་པ་༼ དེ་ལ་ལྷུང་འགལ་སྤང་བ་ ༽ནི།
བྱེད་སྐྱོད་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་ན། སྐྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་
སྤང་གིས་བཏགས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྐྱོད་དོན་གཏན་མེད་དུ་
བསྟན་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །

སྐྱ་ཡི་དོན་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །

དངོས་རྟོན་མ་གྲུབ་འདི་ཆོས་སུ། །

རིགས་པ་སྐྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། །

སྐྱ་དོན་མེད་པར་རིགས་པ་སྐྱ་བས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་
དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སྤང་དེ་ཆོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་རྟོན་ཅན་
དུ་མ་གྲུབ་པའི་དེའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྐྱ་བ་བཞེད་ནས་ལྷུང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འོན་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱའི་དོན་ནི་ཆོས་
ཅན། བཏགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་
ཆོས་སུ་བཞག་པ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བའི་ཉིར་ལེན་ཅན་དུ་མ་
དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་
དུ་སྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་༽ མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེད་བྱ་ཏུ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ ༽ལ་གསུམ།
ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་
དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་བའོ།

དང་པོ་༽ ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྤྱི་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ།

ཞེན་སྒྲིག་

དང་པོ་༽ སྤྱི་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཚིག་ཅམ་དགག་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ ཚིག་ཅམ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་༽ དགག་པ་དངོས་ ༽ནི།
ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་
བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་དེ་རང་
གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྒྲ་རྣམས་དངོས་དང་སྒྲ་ཅིག་ཏུ། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །

དེ་ལས་དོན་གྲུབ་མིན་། །

རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལས་བྱེད་རང་
གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཞེན་པའི་བརྗོད་
བྱའི་དངོས་པོ་དང་སྒྲ་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ།དེ་དག། །

སྒྲ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །

ཆོག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། སྒྲ་
བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ།
བྱེད་དེ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ འགལ་བ་སྤང་བ་ ༽ནི།

ལུང་ཆོད་མ་མིན་ན། སྒྲ་བ་དཔོན་སྟོགས་སྤང་གིས།

ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྒྲ་བའི།

སྒྲི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།

ཅས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲི་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་

ན། དེ་ལ་ལུང་དེའི་ཆིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

དང་པོ་༽ ལུང་དེའི་ཆིག་དོན་ །ཞི།

ཅ་བ། ཡིད་ཆེད་ཆིག་ནི་མི་སྤྱི་བའི། །

སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །

སྤྱི་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། ལུང་ཆད་མར་གསུངས་པ་དེ་ལུང་
གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་
སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆིག་དེ། གཞལ་བའི་གནས་གཉིས་
སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་
པའི་སྤྱི་ལས་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་ །ལ་གསུམ།

ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། ཆད་མར་སྤྱབ་པའི་དགོས་པའོ།

དང་པོ་༽ ཆད་མ་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ །ཞི།

རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་འཇུག་
པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆེ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་
དམིགས་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ཤིང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་

དེ་དག་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱུགས་ཀྱི་ཆོད་
མ་མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་
དང་མཐུན་པར་སྤང་དོར་མ་བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་སུ་དོགས་
པ་དག་སྤང་དོར་དེ་དག་རི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་
མེད་སྟུང་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གང་གི་རྗེས་སུ་ཁྱུགས་ན་མི་སྟེ་
བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

ཅུ་བ། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །

སྟེས་བུའི་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་དག །

ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །

སྤང་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལས་བདེན་དང་། དོར་བྱ་
སྟུག་ཀྱན་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་འཇུག་སྟོག་གིས་བསྐྱས་པའི་སྤང་དོར་བཏང་
སྟོམས་སུ་བཞག་བུའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྦྱད་པ་ལ་པན་འདོགས་
པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྟེས་བུའི་འདོད་དོན་མདོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་དག་
བསྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེས་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
སྟེས་བུའི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བརྫོད་པར་བྱེད་པའི་དག་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཆོད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བར་བསྟན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གི་དབང་
དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་ནི། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་

དབྱུང་པ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབྱུང་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་
པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དོན་བསྐྱེས་ན། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བསྟན་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཆོད་
མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེའུ་
བརྩུ་པའི་དག་ལྟ་བུ་འབྱེད་མེད་དང་། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་
དག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་
གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཆོད་མ་ཡིན་པ་
སྤངས་ནས། སྤྲ་མས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དང་བལ་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་
ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྟོན་སྤངས་པའི་སྟོན་སྤངས་བརྫོད་བྱའི་སྟོན་དང་བལ་
བ་ཆོད་མར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་༼ དེ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ ༽ནི།
དེ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

རྩ་བ། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །

དོན་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དང་། །

རྗེས་སུ་དཔག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །

གཞོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སྐྱབ་པའོ། །

མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ།
 དཔེར་ན། སྟོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོན་པ་
 མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་
 སོགས་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།
 མཐོང་བ་སྟོན་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་གཉིས་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་
 དེས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་སྟོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་བདག་དང་གཙུག་པོ་ལ་
 སོགས་པ་སྟོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་གྱུར་
 མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡི་དོན་དེ་དག་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ། ལྷུང་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཆོག་སྤྱི་ལྟེ་འགལ་བ་དང་
 དངོས་ལྟགས་འགལ་བས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་
 སྤྱི་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན། ལྷུང་དང་མར་མེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་རྣམས་པ་
 གཉིས་གྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལྷུང་འདི་ཡི་མི་སྤྱི་བར་
 འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ།།

དོན་བསྟུས་ན། ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱུར་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
 གསུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱེད་པ་གསུམ་

གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྒྱུ་ལ་ལ་
བྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཏེན་མིག་མཐོང་བས་
ཀྱང་མཐོང་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྟོག་གྱུར་ལ་ཡང་མཐོང་བ་
ཞེས་བྱའོ། །ཞིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ལྷགས་
འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་བྱལ་བ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་
དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་ཀྱང་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ཞིན་
ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རང་འགལ་
མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱལ་ཀྱང་། ཞིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་དེ་བྱལ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལྟར་བས་ཐོས་པ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་བ་
ན། དེས་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་ལ། ཆོར་མ་ཟུག་པས་
སྐྱག་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱལ་བ་ན། དེས་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་
སྐྱེད་པ་ཁེགས་པས། བདེ་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་དངོས་འགལ་དུ་མངོན་སུམ་
ཆོད་མས་བྱལ་ལ། དེ་བྱལ་བ་ན། སྐྱིན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་
སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལྷགས་སུ་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་ན། ཚིག་དེ་ལ་ནང་
འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོད་མས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བྱ་ལ་ཡོད་
མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་དེས། ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་
མེད་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་བའི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་བྱལ་
མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་དུ་

འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་
གཟིགས་པར་སྒྲུང་ན། ཆོད་མ་ཡང་དག་པར་བྱུང་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་
ཞིན་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་༼ ཆོད་མ་སྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་སྐྱ་བའི། །
སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་སྒྲོག་གྱུར་ནའང་། །
གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ནི། །
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །

ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
འདིའི་ཡུལ་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། ཆོད་མས་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་མེད་
པར་ཐལ། གཞུང་གྱུ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྐྱ་བར་
མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་ལས་རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
གསར་དུ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་གྱུ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཆོད་མ་འཇུག་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟགས་མི་རྒྱས་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །

ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །

གཙུག་པོའི་དོན་ལ་མི་སྦྱུང་བྱེད། །

གཞན་ལ་རྗེས་སྦྱང་བྱེད་པ་ཡིན། །

གཞན་ཞིན་ཏུ་སློག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་ལྟར་
གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་སྦྱང་བྱེད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་པོའི་དོན་བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། རི་ལྟར་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་མི་སྦྱུང་བར་དངོས་
སྦྱོར་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱེད། དེར་ཐལ། སྤང་བྱའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་།
དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྦྱག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་
ལྟར་དངོས་སྦྱོར་གྱི་ཆོད་མས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས་སོ།།

འདི་ནི་དཔེ་ཉིད་ཉགས་སྦྱང་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་བའི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། སྦྱང་ཉིད་སྦྱོར་པའི་གསུང་དཔེར་བྱས་ནས། ཞིན་ཏུ་
སློག་གྱུར་སྦྱོར་པའི་གསུང་ཚོད་གཞིར་མཛད་པ་དང་འབྲེལ། དོན་ནི། དབྱེད་
གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྦྱུང་བས་བྱུང་
སྟེ། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྦྱོར་པའི་གསུང་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་པས་
ལྟར་སྦྱོར་བར་སྦྱོར་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡང་། ཞེས་ཉགས་དང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་༼ བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

གཞན་དག་གི་ལུང་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ། འཐད་

པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ།

དང་པོ་༼ གཞན་དག་གི་ལྷང་ཆོད་མ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ་ ༽ནི།
ཁ་ཅིག་ན་རེ།

ཅ་བ། སྐྱེས་བུ་སྤུལ་བྱང་ལ་སྟོས་པ། །

ཇི་བཞིན་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས། །

སྐྱེས་བུ་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་ཉེས་པ་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱིས་
སྐྱས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་ཆིག་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་
ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་དེ། །

ཤེས་པར་རྒྱས་ན་དོན་འདི་འདོད། །

གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་ཉེས་པ་ཀྱན་ཟད་དེས་གསུངས་པའི་
གསུང་རབ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱས་པའི་
ཆིག་ཉེས་ཟད་གྱི་ཆིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་
པར་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཆོད་མར་ཤེས་པར་རྒྱས་ན། དེས་གང་སྐྱས་ཆོད་
མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ནའང་དེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར།

ཅ་བ། འདི་ནི་འདི་ལྟའམ་མིན་ནོ་ཞེས། །

གཞན་ལ་སྐྱོན་ལྡན་སྐྱོན་མེད་པའམ། །

ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་དཀའི་བྱིར། །

རྟོགས་དཀའ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་ཤེས། །

གང་ཟག་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉེས་ཟད་
གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་
ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་མིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྐྱོན་
དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱོན་ཡི་མེད་པའང་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་
རྣམས་ནི་རྟེན་དཀའ་ཞིང་མི་རྟེན་པའི་བྱིར།

གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་
རྟོགས་པར་སྐྱོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྤྱིད་པར་སྐྱོན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་
པར་གྲུབ་ན་ཉེས་ཟད་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལ། མ་གྲུབ་ན་སྤར་ལུང་ཚད་མར་
ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་
གསུང་རབ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉེས་ཟད་རྟོགས་མི་རུས་པར་སྐྱོན་ལ། འོག་མས་
ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ འཐད་པའི་རྟོགས་བཞག་པ་ ༽ལ་གསུམ།

ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་དགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་

མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་ཚ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་༼ ཉེས་ཟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ ༽ནི།

ཚ་བ། འགྲིབ་དང་ཕུལ་བྱང་བརྟེན་པ་ཀྱན། །

མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །

དེ་གོ་མས་པ་ལས་བདག་འབྱུང་བས། །

ལ་ལ་ཟག་པ་བྱད་པར་འབྱུང། །

སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཟག་པ་བྱད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་
བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོ་མས་པ་ལས་སྒོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་
ངང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་
ཀྱན་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་
དེ་ཕུལ་བྱང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་གས་ཤེས་རབ་
དེའི་གཞོན་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཐལ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ ༽ནི།

ལན་ཅིག་ཉེས་པ་བྱད་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ན་སྤར་ཡང་
འབྱུང་བས་གཏན་བྱད་པ་མི་སྤིད་དོ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་སྤར་སྤྱོད་ན་དེ་བསྐྱོག་
པའི་ཕྱིར་ཏུ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འབད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངང་
གིས་སྤྱོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱོན་མ་ཐོང་བས་ཡིན་ནམ། སྐྱོན་མ་མ་ཐོང་

ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཡིན། སྟོན་མཐོང་ནས་དེ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་
ཏུ་འབད་བ་མི་བྱེད་དེ།

ཅ་བ། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །

ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །

འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བསྟོག་སྟེ། །

སྟོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་བའི་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་
བས་དེ་བསྟོག་པའི་འབད་བ་མི་བྱེད་དེ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྟེས་བྱའི་སྟོ་ནི་རྣམ་
པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།
སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་ངང་གིས་བསྟོག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་
ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཡང་དག་པའི་དོན་
མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འབྲལ་མི་
རུང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་།
སྤངས་པ་མི་ཕྱོགས་སྟེ། དེ་བསྟོག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱུས་ན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཕྱོགས་མི་སྤིང་དེ། བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཕྱོགས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ ༼ ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བ་ ༽ནི།
རྩ་བ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །
འཇིག་ཆོག་ལས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །
དེ་མ་རིག་དེར་དེ་ལ་ཆགས། །
དེ་ལས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་རྣམས་ཀྱི། །
རྒྱ་ནི་གཏི་ཟུག་ཡིན་པ་གསུངས། །

ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་
དང་མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱ་འཇིག་ཆོག་ལས་
ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་
བཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་མ་རིག་
པ་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་
པ་དང་། ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་གཏི་
ཟུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན།
དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞན་ལས་འཇིག་ཆོག་ལས་ལྟ་བ་སྟེ། །

དེ་སྤངས་པ་ན་སྤོང་བྱིར་རོ།

མདོ་གཞན་ལས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་
བསྟན་པ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བའི་སྟོན་མེད་དེ། འཛིག་
ལྟ་དེ་སྤངས་པ་ན། ཉེས་པ་ཀྱན་སྤོང་བར་རུས་པས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར་། འཛིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་རྩ་
བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་སྟོན་བཞེད་པ་ན་འཛིག་ལྟ་བསྟན་ན་མི་མཁས་པར་
འགྱུར་རོ།

རིག་བྱེད་ཆོད་མ་དགག་པ།

གཉིས་པ་༼ རྒྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
རྒྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྟོབས་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་༼ རྒྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དགག་མ་བྱས་པ་དགག་ ཉག་པ་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་༼ རིག་བྱེད་ཆོད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་

པའོ།

དང་པོ་༼ མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། ཆིག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །
ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །
སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན། །
ཞེས་ནི་ལ་ལ་རྫོང་པར་བྱེད། །

ཆིག་རྣམས་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཅེ་བ་མེད་པ་དང་མི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དེ་
ལ་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་བརྫོང་
པར་བྱེད་དོ།

ཅ་བ། ཆིག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། །
ཡོན་ཏན་སྐྱེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །
སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན། །
ཅས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བརྫོང་། །

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅས་མ་ཡིན་

ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆིག་རྣམས་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཅེ་བ་དང་
ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
ཅེས་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་ རྟེན་གསལ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ རྟེན་གསལ།
བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་ སྐྱོད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་
བརྟགས་ལ་དགག་ རྗོད་བྱེད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ རྟེན་གསལ་བྱའི་དོན་ལ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ རྟེན་གཉིས།
དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་ རྟེན་གོ་བྱེད་རྟགས་ལ་དགག་པ་ རྟེན།
ཅ་བ། དོན་ཤེས་བྱས་པ་དག་གི་རྒྱ། །
བརྟེན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པས། །
ཆིག་རྣམས་སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་ཡང་། །
དེ་ཕྱིར་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱིད། །

རིག་བྱེད་གྱི་ཆིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་
ཡང་དོན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་
བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་དག་གི་བརྟེན་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་

ལས་དོན་གོ་བ་འདི་ཡི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བསྟོས་པས་སོ།།

ཙ་བ། འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་ན། །

རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་
དོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། བརྟ་རིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

བརྟ་ལས་དེ་ནི་གསལ་ཡིན་ན། །

འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྟ་སྐྱར་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་ཐོས་
ཙ་མ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལས་དོན་
གོ་བའི་འབྲེལ་བའམ། བརྟ་སྐྱེས་བྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་རྟོག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།
རིག་བྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་ངག་གི་
བརྟ་ལས་ཉན་པ་པོའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། བརྟགས་པ་གཞན་དག་རྒྱས་མེད་འགྱུར། །

འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་གཞན་དག་ཡོད་པར་
བརྟགས་པ་དགོས་རྒྱས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་གི་བརྟ་ལས་དོན་གོ་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ དོན་གཉིས་ལ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱ་བའོ།།

དང་པོ་༼ རྒྱས་པ་བཤད་པ་ ༽ནི།

རིག་བྱེད་གྱི་ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་ངེས་སམ།
དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན།

ཅ་བ། ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན། །

དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འཆད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིག་བྱེད་གྱི་
ཚིག་གཅིག་འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པས་བཤད་ན། གང་རུང་གཅིག་ལ་གོ་བ་
རུང་བད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ།

ཅ་བ། དོན་དུ་མ་དང་མདོན་འབྲེལ་ན། །

འགལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །

ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

དོན་དུ་མ་དང་རྫོང་བྱེད་དུ་མདོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་
ངག་རང་གི་བརྫོང་བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་
བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟགས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཀྱན་

ཏུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།

ཅ་བ། ཐ་དད་ནམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་། །

ནམ་པར་བཞག་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་བརྗོད། །

རིག་བྱེད་སྐྱ་དོན་ནམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཆད་མའི་ཡུལ་དུ་ནམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་ན། དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྗེས་ཐ་དད་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ དོན་བསྐྱབ་ ༽ནི།

ཅ་བ། སྐྱེས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ། །

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་མེད་འགྱུར། །

ལེགས་བྱས་ཁས་ལེན་ན་འདི་ནི། །

དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་ཁྱས་འདར་འགྱུར། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ཆོས་ཅན། ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་
པའི་རུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆིག་གང་ཞིག །སྐྱེས་བྱས་ལེགས་པར་
མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་

སྐྱེས་བྱའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་
བྱེད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དངོས་སུ་སྤང་ཆེན་གྱི་ཁྱེས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་
བར་ཐལ། རོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། རོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་མེད་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་
བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ སྐྱ་རོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་
དང་ཐ་དད་དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
རྟགས་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ རྟགས་དགོད་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར། །
འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། །

རིག་བྱེད་སྐྱ་རོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཁྱོད་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་
པའི་རོན་ནི།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་རོན་དང་སྐྱ་ཡི་དེ། །

སྐྱེས་བུའི་སྒོ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས། །

དོན་དང་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེས་བུའི་སྒོ་རྟོག་པ་ཡིས་ལེགས་པར་
བརྟགས་ནས་བྱས་པར་ཐལ། བརྟ་ཅམ་གྱིས་གཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ དེའི་ལན་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག། རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་
པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ།།

དང་པོ་༼ དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ ༽ནི།

རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས་ཕྱིན་ཆད་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བཞི་ཞིག་། འབྲེལ་བ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར།

ཅ་བ། དོན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ན་ནི། །

སྐྱ་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་དག། །

རྣམ་པ་བརྟོག་པ་མི་རིགས་སོ། །

གསར་བྱང་གི་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤར་གསར་བྱང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་དག་གསར་དུ་རྣམ་པར་ལྟོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉག་
དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། རྣམ་བརྟགས་འབྲེལ་ལ་ཉེས་འདི་མེད། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་
དག་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ རྟོན་ཞིག་ན་བརྟན་པ་མི་འཛིག་པའི་ལན་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་རྟོན་འདི་འཛིག་ན་ཡང་། །

འཛིག་མིན་རྟག་ཕྱིར་རིགས་དང་འབྲ། །

གལ་ཏེ་རྟོན་འབྲེལ་བ་ཙན་འཛིག་ན་ཡང་། བརྟན་པ་འབྲེལ་བ་འཛིག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟན་པའི་རིགས་མི་
འཛིག་པ་དང་འབྲ་བས། སྤར་གྱི་རྟགས་མ་ངས་སོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། རྟག་རྣམས་ལ་བརྟན་རྒྱས་པ་གང་། །

གང་གིས་དེ་རྟོན་འདོད་པ་ཡིན། །

རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གསལ་བ་དེ་དོན་གཞན་གྱི་རིགས་གྱི་རྟོན་
དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟོན་གྱིས་པན་
འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་།
མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །

ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་ཆོགས་ན། །

དེ་སྐྱེད་པར་ནི་རུང་ཉིད་ཕྱིར། །

རིགས་པ་ཤེས་པས་བྱམ་སོགས་ཀྱང་། །

སྐྱེ་བ་ལ་ནི་གསལ་བར་འདོད། །

དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་བྱལ་བ་ནི། ལྷན་ཁུང་གི་བྱམ་གཟུགས་སོགས་
ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་མི་པན་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་འབྲས་བྱལ་བེན་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་
རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པས་སྒྲོན་མེའི་འོད་
ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་དབང་པོ་དང་ཡིད་
བྱེད་རྣམས་ཆོགས་པའི་ཆེ་ན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་
པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི།

ཙ་བ། འགྱུར་བ་མེད་རྣམས་བྱུང་མེད་པས། །

གསལ་བྱེད་རང་གིས་དོན་ཅི་བྱེད། །

གང་ཕྱིར་དེས་དེ་གསལ་འདོད་པ། །

སྐྱོདོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་སྐྱོདོན་རང་གིས་དེ་ལ་ཕན་
པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་ཁྱད་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
སྐྱར་རོ།

གཉིས་པ་༼ འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་གྱུར་མོད། །

ཐ་དད་ཕྱིར་སློ་སྒྲ་ཆོགས་འགྱུར། །

སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཚུགས་མོད། སྐྱོདོན་
གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སློ་མ་འཁྱུལ་པ་ལ་སྐྱོདོན་
དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་གསུམ་དུ་སྒྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་
ལྟར་སྒྲ་བར་རུང་གི་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་
རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ།

དང་པོ་ལྟར་ན།

ཅ་བ། དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་དེ་ཉིད། །

སྐྱོདོན་གྱི་རྫས་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མིན་པ་གང་
ཞིག་དེ་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་

དོན་གཞན་ཉམས་སོ།།

གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། སྐྱ་དོན་རང་མཆོན་གཉིས་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།

ཅ་བ། འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་ཡིན། །

དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཕྱིར། །

འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཡིན། །

རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཅ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཡོད་རྗེས་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའམ། །

གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་འགྱུར། །

སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྐྱ་དོན་གཉིས་ལ་རག་ལུས་
པའི་གཞན་དབང་གི་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་
ཡོད་པའི་རྗེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇ་གྱི་སྐྱས་གཞན་དེ་གཉིས་དང་རྗེས་གཅིག་
ཏུ་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྗེས་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཀླང་པ་འདི་གཉིས་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པའི་

འཕྲོས་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བརྟག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་
པའོ།

གསུམ་པ་༼རྫོང་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་༽ནི།

བརྫོང་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་
ཡོད་དམ། དེ་བསགས་པའི་ངག་ཆིག་སོགས་ལ་ཡོད། དང་པོ་སྟར་ན།

ཅ་བ། ཡི་གེ་དོན་མེད་ཅན་འབྱུར་ཞིང་། །

མིང་ཆིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བརྫོང་
བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་ལ་བརྫོང་བྱའི་དོན་
སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་སྤྱད་པའོ།

འདི་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་
ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་
སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་
པ་ཡི་གེར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རིང་
པོ་དང་ཐུང་དུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ལས་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་
འབྱུར་ངོ། འདི་དག་ནི། སྟོད་པ་པ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྟག་ཅིང་དེ་ལས་དོན་
གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་རྫས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྫོང་པ་ཡིན་
ནོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན།

ཅ་བ། ཚིག་སོགས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །

དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི། །

ཇི་ལྟར་བྱར་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །

རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཚིག་སོགས་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་དོན་དང་དངོས་པོ་
ཡི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་བྱར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱོད་རང་
གི་བཟོད་བྱའི་དོན་ཟོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། ཏྲག་པས་ཀྱན་བཏགས་པའི་
དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་རང་འབྲེལ་དུ། བཟོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གི་ཡན་ལག་གིས་
དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་ངག་ཚིག་སོགས་དོན་ཟོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་
དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ངག་ཚིག་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི། སྡེ་བདུན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་པའི་རིགས་པའི་གསང་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་
ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱས་སྟོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་བཟོད་པར་
བྱེད་པའི་ཆ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། སྐྱ་དེའི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར། མི་ཏྲག་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་
གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་ངས་མི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པས། བརྟ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྐྱ་
དེ་ཐོས་ནས་ཡིད་གཏད་ན་སྟོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྐྱའི་བཟོད་བྱ་ཡིན་
པའི་ཆ་དེ། དེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལྷགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བཟོད་པ་
བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བརྟེན་མི་ཤེས་པས་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཐོང་
བ་ན་ཡང་། བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་བཟོད་བྱ་ཡིན་པའི་
ཆ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་མ་ཤེས་པས། རིག་བྱེད་གྱི་ཆིག་ལ་
བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་གོ་བའི་འབྱེད་པ་ཡོད་པའི་ལོག་ཏོག་རྣམས་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་། ཆིག་ཀུན་སྟོང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་
དང་ཡང་ངི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ།
མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཆིག་ལ་
བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་༼ མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ ༽ལ་གཉིས།
བྱེད་པ་པོ་མི་བློན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་
སུ་མི་རུང་བའོ།

དང་པོ་༼ བྱེད་པ་པོ་མི་བློན་པ་རྟགས་སུ་རུང་བ་ ༽ནི།
ཅ་བ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་བློན་བྱེད། །

ཕྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་ལོ། །

འདི་ལ་འང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །

དེས་ན་ངན་པ་འི་ཐུན་པས་བྱུང་།

རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་བླན་པའི་ཕྱིར།
 མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཏྟིག་ངན་
 པའི་ལྷན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སྦྱབ་བྱེད་ལྟར་སྦྱང་འདི་ལའང་
 འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།
 མི་བླན་པའི་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་དག་གིས་ནི། རིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་བརྒྱད་པ་དང་། མི་འུ་ཐུང་དང་། མི་འུ་ཐུང་ལྟ་དང་། ལྷ་
 ཆོག་ས་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས་པར་བླན་ལ། གཟེགས་ཟན་པས་དབྱིག་
 གི་སྦྱིང་པོས་བྱས་པར་བླན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ འདོན་པ་ བོ་ཡིན་པ་ ཉགས་སུ་མི་རུང་པ་ ་ ལ་གཉིས།
འདོད་པ་ བརྗེད་པ་ དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།།

དང་པོ་༼ འདོད་པ་བརྗོད་པ་ ༽ཅི།

ཅ་བ། རི་ལྟར་སྒྲེས་བྱ་འདི་གཞན་ལས། །

མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེ་དང་། །

ཆིག་བཞོད་པ་ནི་བརྗོད་ཀྱས་མེད། །

དེ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་འགའ་ཞིག་སྒྲ། །

རི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་བཞོད་པ་དག་བརྗོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དེ་ལ་འང་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱས་པ་མེད་པས། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅེས་པའི་རྟགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་བྱུང་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆོད་མར་བྱུང་བོ། །ཞེས་སྟོན་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲུའོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་བྱུང་། ཐོག་མེད་དུ་བྱུང་པས་མ་བྱས་པར་མ་འབྱུང་། དེ་བྱུང་ཀྱང་ཆོད་མར་མི་འབྱུང་བོ།

དང་པོ་༼ ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་བྱུང་པ་ ༽ལ།
རྟགས་མ་ངེས་པ་ནི།

ཅུ་བ། སྟེལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་ཡང་། །

མན་ངག་ལས་གཞན་གཞན་དག་གིས། །

འདོན་པ་གང་མཐོང་གང་གིས་ན། །

དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་མི་དཔོག། །

ནག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤེལ་ཞིང་བརྩམས་པར་
མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་བ་ཡི་གཞུང་གཞིན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་
མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་
ཐལ། སྟོབ་དཔོན་སྤྲ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་བལྟ་གཞན་དག་
གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར།

ཅ་བ། རིགས་གང་གང་ལས་བྱུང་བ་དེ། །

ཁུང་པར་མེད་དེ་མེ་ཤིང་བཞིན། །

རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞན་ཡང་། །

དེ་ལས་འབྱུར་བར་ཡང་དག་ཤེས། །

དེ་ལ་འབྲས་མཚུངས་མཐོང་བའི་བྱིར། །

ཚུམ་པའི་རྒྱ་སྐྱེས་བུ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་
གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་སྐྱེས་བུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བར་ཡང་དག་
པར་ཤེས་ཏེ། ཚུམ་པ་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དང་གཉིས་
རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཏུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཁུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱུང་
ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་སྐྱེས་བུ་གང་ལས་བྱུང་བ་དེ་དང་རང་
བཞིན་ཁུང་པར་མེད་ན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁུང་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་

བྱད་མེད་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་
པའོ།

ཅ་བ། བྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར། །

གཏན་ཆིག་རབ་ཏུ་སྐྱོས་པ་གང་། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་པ་ཅན། །

སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ལས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དག་ནི་མ་
བསྟན་པར་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་གྱི་རབ་ཏུ་སྐྱོས་པ་
སྒར་བཞོན་པ་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱབ་པ་འབྱུང་པ་ཅན་དུ་ཐལ།

དེ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེས་བྱའི་
འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མགོན་པོས་བཏང་བའི་
མེ་འདི་ཆོས་ཅན། མི་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། མགོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དང་འདྲའོ།

སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྲ་དགལ། བསྐྱུག་དགལ།
རྒྱས་པའི་བྱད་པར་མི་རེངས་དུག་ཞི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་འདྲ་སྐྱེས་
བྱས་བྱས་པའི་ཆིག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་
རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་ནི། ཡི་གའི་སྐད་དོད་ཨགྲ་ར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་
འབྱུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གའི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་རང་
ལུགས་གདངས་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་༼ ཐོག་མེད་དུ་བྱལ་པས་མ་བྱས་པ་མི་འབྱལ་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྣམ་ཀུན་ཐོག་མེད་བྱལ་གྱུར་མོད། །

དེ་ལྟར་སྐྱེད་མིན་རྟོན་ཅན་མིན། །

དེ་བྱིར་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཉིད། །

གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་རྟོན་གྱུར། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་བྱལ་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད་
ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་བྱལ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་
ལྟ་ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར།

ཅ་བ། ལྷ་ལྷོ་ལ་སོགས་ཐ་སྙད་དང་། །

མེད་པར་སྤྲོ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །

ཐོག་མེད་བྱིར་ན་དེ་བཞིན་འགྱུར། །

སྒོན་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་བྱིར། །

འདི་ལྟར། ལྷ་ལྷོ་ལ་སོགས་པས་མ་བག་མར་ལེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་།
རྒྱང་པན་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་

ཐལ། སྒོན་མ་སྒོན་མས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱའི་རྒྱས་པ་ལས་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ དེ་བྱབ་ཀྱང་ཆད་མ་མི་འབྱབ་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཉིད། །
བྱབ་ནའང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །
དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱེད་པར་རྣམས། །
མཐོང་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་དག་ཀྱང་ཡིན། །

རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་བྱབ་པས་ཆད་མར་བྱབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
རིག་བྱེད་གྱི་ཆིག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་
བྱེད་གྱི་བྱེད་པར་རྣམས་ལས་དོན་གྱི་བྱེད་པར་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་༼ ཡི་གེ་དང་ཆིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་ཉིད་མི་འཐད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། དག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་༼ ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། ཡིག་རྣམས་གཞན་དང་བྱང་མེད་ཕྱིར། །

སྐབ་པར་བྱེད་ན་འབྲས་ཅིར་འགྱུར། །

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན། ཡི་གེ་འཕ་ངག་མ་བྱས།
དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བྱས་མ་
བྱས་པར་སྐབ་པར་བྱེད་ན། ཆོད་མར་འགྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། འདྲི་ཏེན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་དང་།
སྐྱེས་བྱས་བྱས་མ་བྱས་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ངག་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་དང་། ཡི་
གེའི་གོ་རིམས་བྱང་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་༼ ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་ ༽ལ།

རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྐབ་པའོ།

དང་པོ་༼ རྟགས་དགོད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད། །

ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་ཕྱིར། །

ངག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ནི་ཚས་ཅན། རིག་བྱེད་
གྱི་ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་
རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ ཟླགས་ཚས་སྐྱབ་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་
དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་པ་དགག། ༼ སྟོན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་བསྟན་པ་དགག་པ་ ༽ རི།
ཅ་བ། ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །
དེ་རྣམས་ཐ་དད་དོན་མེད་ཉིད། །
དེ་དངོས་ཅན་མིན་དེ་དངོས་ཅན། །
བརྟགས་པ་སེང་གེ་ཉིད་སོགས་བཞིན། །

རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཆ་ཤས་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཆ་
དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་
ན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དེ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་
པོ་ཅན་མིན་བཞིན་དུ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདོད་པས་བརྟགས་པར་ཐལ།

ཁྱོད་དོན་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་ཅན་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་ལ་གོ་
བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། བྲམ་བེ་ཁྱེའུ་ལ་སོརྗེ་ཉིད་
དུ་བཏགས་པ་སོགས་བཞིན། འདོད་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཉམས་
སོ།།

གཉིས་པ་༼ སྟོན་པ་དགག་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། རེ་རེ་དོན་བཅས་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །
དུ་མ་ཉིད་བཏགས་ལོག་པ་ཡིན། །
ཡན་ལག་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་། །
ངག་གི་དོན་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཆ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནའང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་སྤྱི་བྱི་རྣམས་པན་ཚུན་བསྟོས་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་ཆད་
དུ་ཆ་སྤྱི་བྱི་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལོག་ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་རྗེས་པར་སྟོན་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱང་། ངག་གི་དོན་དག་རྗེས་པར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྤྱི་མཐོ། །ཆ་སྤྱི་བྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པ་ཡིན་
པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན་ཡང་།

ཅུ་བ། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་ནའང་། །

དུས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་རུང་ངོ། །

རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་པོ་དང་། ཟླ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་
དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཆ་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཆ་མེད་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད། སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད།

དང་པོ་༼ རིགས་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད། །

རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། ཉག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་
པའི་ཉག་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
མི་ཉག་པ་དགག་པ་དང་། ཉག་པ་དགག་པ་ངོ།།

དང་པོ་༼ མི་རྟག་པ་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། མི་རྟག་ན་ནི་ ། །

ངག་ཆ་མེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ ། མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅོལ་བྱང་ཕྱིར། །

དེ་ཅིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཡིན། །

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་གཞན་མ་མཐོང་བས་
རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་འདོད་གྱི་ཅོལ་བ་ལས་བྱང་བར་ཐལ། དེ་
ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་རྒྱ་
གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིས་ན་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ རྟག་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་
དགག་པའོ།

དང་པོ་༼ མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྟག་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྟག་པར་ནི། །

དམིགས་འགྱུར་སྐྱེབ་གཡོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ངག་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། རྟག་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་
ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། སྐྱ་དེ་
ཐོས་པའི་འགལ་རྒྱུན་བྱེད་པའི་སྐྱིབ་གཡོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་འགའ་ཞིག །

མ་ཆང་ཐོས་པ་མིན་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱས་པ་
ཉམས་པར་བྱས་པ་མིན་གྱི། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་
ཀྱན་སྒོང་གི་ཚོལ་བ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཆང་བས། རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་མིན་
ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅིས་ཀྱང་གཞན་སྟོས་ཡིན་སྟེ། །

ངས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན། །

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པ་
སྟེ། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངས་པ་དག་ནི་
འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་བྱིར། སྟེ་ཞེས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས་མོད་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེས་
མི་སྟོལ། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ ༼ ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
མ་ཁྱབ་པ་དགག་ ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ མ་ཁྱབ་པ་དགག་པ་ ༽ བློ།
ཅ་བ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཁྱབ་བྱེད་མིན། །
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་མི་འགྱུར། །

ངག་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན།
གལ་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཁའི་དུང་མ་གཏོགས་སོ།།
ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཤེས་གྱིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཡུལ་
དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཞིག རྣ་བའི་དབང་པོས་སྐྱ་ལྷན་ནས་འཇིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྐྱངས་སོ།།

གཉིས་པ་ ༼ ཁྱབ་ཆེ་བ་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ བློ།
ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས། །
ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ། ངག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཅིག་ཅར་ཐོས་ཤིང་། དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་
ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག་ ཏྲག་ཁྲབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ དེའི་ལན་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་
པའོ།

དང་པོ་ ༼ སྐྱ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ་ ༽ བློ།
ཅ་བ། འདུས་བྱས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །
འགྱུར་མེད་གང་གིས་འདུས་བྱེད་འགྱུར། །

འཆད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐོས་རུང་ཏུ་འདུས་བྱས་པ་དམིགས་
པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཚིས་
ཅན། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་
མེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པ་ ༽ ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ བློ།
ཅ་བ། དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་སྐྱུར་ན། །

དེས་ཀྱང་མ་ལུས་ཐོས་པར་འགྱུར། །

གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེས་ཐོས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣ་བའི་དབང་པོ་
གཅིག་ལྟ་དེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐོས་རུང་གང་ཞིག་དེ་ཉག་ཁྱབ་ཏུ་
ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༼ དེའི་ལན་དགག་པ་ ༽ཞེ།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ལེགས་བྱས་ཁྱད་པར་ལས། །

ཐ་དད་བྱིར་དོན་གཅིག་ངེས་ཡིན། །

གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་གཅིག་
ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རིག་བྱེད་ངེས་པ་འཆད་པའི་རུང་དུ་བསྐྱད་པའི་
ཁྱད་པར་ལས། རྣ་བའི་དབང་པོས་སྤྱི་ཐོས་པའི་རྣམས་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། སྤྱི་ཡོ་ཆོགས་པ་དུ་མ་ཡི། །

ཅ་ཅོ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡོ་ཆོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅོ་ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་

ཐོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྐྱ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་
བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྐྱ་ཡན་གར། །

ཐོས་འགྱུར་རྫོང་བྱེད་མ་ཡིན་ན། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ། བརྫོང་བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཅམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་དུས་
གཅིག་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྫོང་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་
ན།

ཅ་བ། སྐྱ་ལས་ཐ་དད་ཡོད་དོ་ཞེས། །

འདི་ལ་ཞིན་དུ་ཆེས་དད་བྱ། །

ཡུལ་གཅིག་དུ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་བྱེད་ཅིག་ཅར་
བཤད་པའི་ཆེ། སྐྱ་ཅམ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྫོང་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་
ཞིན་དུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱ་གཞན་དག་ནི་གནས་པ་ན། །

རྫོང་བྱེད་རི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན། །

ཡང་ན་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །

ཇི་ལྟར་ཐ་དད་སྐྱོད་གས་འགྱུར། །

སྐྱ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་རིག་བྱེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་
པ་ན་ཡང་། སྐྱ་ཙམ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྫོད་བྱེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་
བྱིར། ཡང་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱ་ཙམ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་ཉོགས་པར་འགྱུར་བ་
ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྐྱ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་རྒྱས་པ་
ངེས་པའི་བྱིར།

སྐྱ་ཙམ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་བརྫོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྐྱ་ཙམ་གྱི་ཆ་རེ་
ངེས་དོན་སྟོན་མི་རྒྱས། ཆ་སྡེ་བྱི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས།
སྡེ་བྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་རྫོད་བྱེད་དེ། གོ་རིམ་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཙམ་གྱིས་གསལ་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫོད་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་དོན་སྟོན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ།

ཅུ་བ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་། །

སྐྱ་ཙམ་རྫོད་བྱེད་མི་འདོད་པ། །

སྐྱ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བ་ནི། །

ཇི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་ལ་དེ་མེད། །

ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱ་ཙམ་རྫོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་
ཉེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྫོད་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྫོད་བྱེད་ལ་སྡེ་བྱིའི་ཆ་

མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་ཕྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ཙམ་དག་གིས་
གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ རྩི་གཏེ་གོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་ རྟེན་གསུམ།
དགག་པ་དངོས་དང་། ཡི་གེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་
བཤད་ཅིན་ཅན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྤྱིས་བྱས་བྱས་པར་བྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱེ
བའོ།

དང་པོ་ རྩི་དགག་པ་དངོས་ རྟེན་གཉིས།
ཡི་གེ་སྤྱི་ཕྱི་བཀོད་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་གསལ་བའི་
རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་ རྩི་གཏེ་སྤྱི་ཕྱི་བཀོད་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་ རྟེན།

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་ ། །

གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྤྱི་ཕྱི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱིས་བྱས་མ་
བྱས་པའི་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ཡི་གེ་རིམ་པ་དག །

ཡིག་རྣམས་ཐ་དད་མེད་བྱིར་མིན། །

དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་པའང་མེད། །

གོ་རིམ་གཞན་ནི་འགལ་བྱིར་རོ། །

ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གོ་རིམ་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།
 བྱ་བ་སྟེ། འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམ་ལས་གཞན་ནི་འགལ་ཞིང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། ཏྲག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བྱས་པ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།།

ཅ་བ། བྱ་བ་དང་ཏྲག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད། །

མི་ཏྲག་བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི། །

སྐྱོན་ཡང་སྤར་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཉེས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མདུན་ནས་རྒྱ་བ་ཏུ་
 འགོ་བ་ལྷ་བུའི་ཡུལ་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། སྤོ་མེད་པ་ཕྱི་དོ་འབྱུང་བ་ལྷ་བུའི་
 དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱ་བ་པ་དང་། དུས་ཏྲག་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མི་ཏྲག་པ་
 དང་བྱ་བ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལྷགས་དེ་ལ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཡང་
 སྤར་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། གསལ་
བའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།།

དང་པོ་༽ རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད་པ་ ༽ནི།
འཆད་པ་པོའི་ལྷེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་མི་སྦྱེད་
ཀྱང་བྱལ་བེན་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་སྦྱོས་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གསལ་བའི་རིམ་པ་འང་དག་མིན་ཏེ། །

རྟག་ལ་གསལ་བ་བསལ་བྱེད་རོ། །

ཚུལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་འང་མ་བྱས་པའི་དག་མིན་
ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྤར་བསལ་བེན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་༽ སྲིད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་ ༽ནི།
ཅ་བ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཉིད་ལས། །
དེ་བྱལ་བྱེད་ན་འབྲས་ཉིད་ཡིན། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་བྱལ་བའི་འབྲས་
བྱ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྦྱོད་
པའི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་བྱལ་བའི་བྱེད། འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་རབ་ཤེས་པས། །

གཞན་སློའི་རྒྱ་ནི་གསལ་བྱེད་འདོད། །

དཔེར་ན་སློན་བཞིན་གཞན་དུ་ནའང་། །

བྱེད་པོ་ལས་འདི་བྱད་པར་ནི། །

བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདི་བསྐྱེད་ཚུལ་བྱད་པར་ཅི་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཅ་མ་ལས་གཞན་དུ་སྡེ་རྒྱ་ལས་སྤར་མེད་
གསར་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སློན་ས་
རིགས་འདྲ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གསལ་བྱའི་དོན་གཞན་དེ་འཇིན་གྱི་སློའི་རྒྱར་
བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལུན་ཁུང་གི་བུམ་
གཟུགས་དང་སློན་མེ་བཞིན་ནོ།

ཅ་བ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཡི། །

བྱ་བ་ལས་ནི་ངེས་པར་ཡང་། །

དམིགས་བྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །

གསལ་བྱེད་ལ་དེ་མི་སྤྲིད་བྱིར། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་སྡེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཆོགས་པ་ཡི་བྱ་བའི་སྤར་མེད་གསར་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

ལས་གསར་དུ་ངེས་པར་ཡང་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བར་ཐལ།
གསལ་བྱེད་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལ་རིགས་འདྲ་སྒར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༽ གསལ་བའི་དོན་རྟགས་ལ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྐྱ་ཐོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད། ཉན་
ཤེས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་༽ སྐྱ་ཐོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། སྐྱ་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ དངོས་ ༽ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བྲིད་གྱི་དེ་ངོ་བོ་ནི། །

སྐྱབ་བྱེད་བྲལ་བ་གསལ་ཡིན་ན། །

གལ་ཏེ་བྲིད་གྱི་ལྟར་ན། ལྷེ་རྟག་གྱིས་སྐྱ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཅི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི། །

ཚིགས་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་རུང་འགྱུར། །

སྐྱ་དང་བྲིད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་དག་གྲང་གསལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

སྒྲ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་སྡེ་
ཀན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་རུང་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མེད་གསར་
དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་དག་གྲང་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། སྡེ་ཀན་གྱིས་སྒྲ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་བྱེད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་
གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁས་ལེན་ན། །

རྒྱ་རྣམས་ཀྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །

དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་རྣམས་ཀྱན་དོན་མེད་པར་ཐལ། རོ་
བོ་སྒྲ་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྤི། དེ་མེད་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ རྒྱ་རྣམས་པའི་སྒྲ་བྱེད་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། རོ་ཞེས་པ་དང་ཡོད་སྒྲུར་སོགས། །

གང་ཡིན་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་ན་ནི། །

འདིའོ་ཞེས་རོ་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ཟེན་དོན་ལ་སྒྲུར་བ་སོགས་ཀྱི་

གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་སྐྱེ་ཏྱག་པར་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། །

སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །

ཏྱགས་དོན་གཞན་ཡང་སྟན་དབྱང་བྲ། །

དངོས་པོ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་
པོ་ཏྱག་པར་སྐྱབ་པའི་ཏྱགས་དོན་གཞན་ཡང་སྟན་དབྱང་བར་བྲ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཏྱགས་དོན་དེ་དག་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།

རིག་བྱེད་གྱི་སྐྱ་གསལ་བའི་དོན་ནི། བྱབ་ཅིན་གནས་སྐབས་གྱི་བྱད་
པར་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ཉན་ཤེས་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་
སྤང་བ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྒོ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཏྱན་ཅན་མིན། །

ཁས་སྤང་མཛོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་། །

རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཅིག་ཅར་གཞོད། །

དེ་ལྟར་ཉན་ཤེས་ཏྲག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་
 འགྱུར་ལ། རིགས་མཚུངས་པས་སློབ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་
 འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཆོད་མ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། སློབ་པ་པ་ཆོས་ཅན། སློབ་ཆགས་
 སོགས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ལྟར། སྤར་སློབ་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། བདེ་
 སྤྱལ་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་
 རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། སློབ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་
 ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སྤྲོད་པས་གཞོན། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ།
 གྲགས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་གཞོན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་འགྲུལ་ན། སྤྲོད་པའི་ཏྲག་པར་འགྱུར་
 ལ། སྤྲོད་པའི་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བ་འཕོ་འཕྱུག་གེད་པ་མི་སྤྱིད་པས་ཉན་
 ཤེས་ཏྲག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་
 དང་རིགས་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་གཞོན་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན། ཉན་ཤེས་ཉིད་
 དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་
 རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས་དེས་ཀྱང་གཞོན་ཅེས་སྤྲོད་རོ།

གཉིས་པ་ ༼ ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་བཤད་ཅིན་ཅན་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི། །

རིམ་པའང་གསལ་བར་དབྱད་ཟིན་ཏོ། །

རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པའང་སྐྱེས་
བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་རྟུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སྤར་རིགས་པས་
གསལ་བར་དབྱད་ནས་བཀག་ཟིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་༼སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་བྱབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ན། །

ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རྟོན་ཅན་མིན། །

ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བྱའི་རྟོན་ཅན་མིན་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཆོས་དུ་མ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར།

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་
ཡང་ཁིགས་པ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པའོ།

དང་པོ་༼རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་༽ལ་གཉིས།

ཅ་བ་དང་བྱབ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་དགོད། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་པའོ།

དང་པོ་༽ ཅུ་བ་དང་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དགོད་པ་ ༽ནི།
ཅུ་བ། འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཅན། །
ཉིད་ཕྱིར་སྒྲི་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་
ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་
ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་རིགས་དེ་ལས་ཁྱོད་
ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ ༽ལ་གསུམ།
བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་༽ གྲུབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་།
ཅུ་བའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་༽ བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ ༽ལ་གཉིས།
འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ། རྗེས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ།

དང་པོ་༽ འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ནི།
ཅུ་བ། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག །

སྐྱེ་ན་འཇིག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཤིང་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

མེ་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག ཕྱིས་
སྐྱེ་བས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྐྱེགས་རྗེས་
སྐྱ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྤར་མཐོང་བ་གང་ཞིག
ཤིང་འཇིག་པའི་རྣམ་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼དེའི་ལེན་དགག་པ་༽ནི།

ཙ་བ། དེ་ཉིད་འདི་ཡི་འཇིག་ཅེ་ན། །

ཇི་ལྟར་གཞན་ནི་གཞན་འཇིག་འགྱུར། །

སྐྱ་སྐྱེ་ཅི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྤང་། །

ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཇིག་པ་ཡིན་
པས་ཕྱིས་མི་སྤང་ངོ་ཞེ་ན། མེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་གཞན་ནི་ཆོས་
ཅན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་
ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་སྐྱེ། མེས་བསྐྱེགས་
རྗེས་སྐྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྤང་སྐྱེ་སྤང་རིགས་པར་ཐལ། སྤར་སྤང་བ་གང་ཞིག
ཕྱིས་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེས་གཟུང་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན་མིན། །

གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་མི་སྐྱབ་སྟེ། །

འཇིག་པ་དོན་གཞན་ངེས་བཟུང་ཞིང་བེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་སྤང་
བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞིང་གི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྩ་ས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་མ་སྐྱེད་
པར་འཇིག་པ་དོན་གཞན་ངེས་བེལ་གྱིས་མནན་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་
ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་བསྐྱབས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་
བ་གང་ཞིག །དོན་གཞན་དེ་ཡིས་དེ་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གོས་གྱིས་བྱམ་པ་
བསྐྱབས་པ་ལྟར་རོ།

ཅ་བ། སྐྱེ་ཕྱིར་འཇིག་པ་འཇིག་ཅན་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཞིང་མཐོང་འགྱུར། །

ཞིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ།
རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་
ཁྱོད་ཞིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཏུས་དེར་
ཞིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏུས་དེར་ཞིང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་འཇིག་པ་
དོན་གཞན་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གོས་བསལ་བ་ལྟར་རོ།
འདི་དག་གི་དོན་མ་ཉོགས་པར་ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་སུ་
བྱས་ནས། གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་སྐྱེ་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་དེའི་རྩ་ས་ཉམས་པའི་ཞིག་པ་
ཉིད་དེའི་འཇིག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་མིན་ནོ།

ཁྱབ་པ་མེད་དེ།

ཅུ་བ། གལ་ཏེ་གསོད་བྱེད་བསང་པ་ན། །

ནག་པ་སྦྲར་འབྱུང་མིན་ངི་བཞིན། །

འདི་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསང་པ་ན། བསང་བེན་གྱི་ནག་པ་
སྦྲར་འབྱུང་བ་མིན་པ་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་
ཀྱང་སྦྲར་ཤིང་མི་འབྱུང་བ་སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་ཏེ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསང་ཀྱང་ནག་པ་སྦྲར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་
ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་། ཤིང་སྦྲར་མི་འབྱུང་བ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ།

ཅུ་བ། གསོད་བྱེད་བསང་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསང་པ་སྟེ་སྟོག་འགགས་པའི་ཆ་
ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་
ཁས་སྦྲངས་སོ། །ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྤྲ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ནག་པ་བསང་རྗེས་
སྤྲ་མི་དེ་བསང་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
བྱིས་གྱི་མི་དེ་ནག་པའི་བསང་པ་ལས་བྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར། ནག་པའི་གསོད་
བྱེད་ནག་པའི་བསང་པ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་སོ།

འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་བྱ་དེའི་གསོད་བྱེད་ངས་སྤྲོས་བསད་དོ།
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་དང་མི་མ་ཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཅོད་
 པ་པོས་ཤིང་ལས་སྤྲོས་བྱུང་བའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་དེས་བཟུང་དུ་བྱས་
 བས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟག་པ་བྱུང་དུས་ལས་སྤྲོས་བྱུང་གི་མི་དེ་རྟག་པའི་གསོད་
 བྱེད་དུ་དེས་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟག་པའི་
 བསད་པ་སྟེ་སྟོག་འགག་པའི་ཆ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། དེ་རྟག་པ་སྟོག་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་མམ། དེ་སྤྱི་ཆད་
 ཁོ་ནར་བྱུང་གི་སྤར་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར། སྤྱིར་སྤྲོས་བྱ་གཅིག་རྟག་པའི་གསོད་
 བྱེད་ཀྱང་ཡིན། དེ་རྟག་པ་ལས་སྤྲོས་བསད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་དོ།

འོ་ན། རྟག་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སྤྲོད་འདིས་རྟག་པ་བསད་དོ་ཞེས་པ་མི་
 རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ན། སྤྱི་སྤྱིའི་
 ཆ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། རྟག་པ་ཤི་བའི་སྤར་མེད་པའི་སྤྲོས་ཀྱི་མི་འདི་
 ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནའོ།

གཉིས་པ་༼ རྗེས་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། འཇིག་པ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། །

ཤིང་ཉིད་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

དེ་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མེན་ཉིད། །

འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད། །

དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འཇིག་པའི་རྣམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་
འཇིག་པ་ཤིང་ལས་རྣམ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྣམ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱ་
མེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་སྡོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དེ་
ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་སྲུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ གྲུབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ ༽ལ་གཉིས།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་༽ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ནི།

ཙ་བ། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །

ཏྱག་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དག།

ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་འགྱུར་ཞེ་ན། །

བྱམ་པའི་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཏྱག་ཏུ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་ན། བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་འཇིག་པ་བྱམ་པའི་དངོས་པོར་
མེད་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བྱམ་པ་

གནས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཐོ་བ་སོགས་རྒྱུན་
བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་བུམ་པའི་འཇིག་པར་བསམས་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ།

ཅུ་བ། མེད་པ་རྟག་ཉིད་གང་ལས་ཡིན། །

བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རྗེས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གནས་མ་བྱ་བའི་སྒྲེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་བུམ་པའི་
འཇིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་པ། གཞུང་འདིས་
བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན།

བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལེགས་པར་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་
རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། རྟག་སྒྲ་
མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་ཞིག་པ་མི་སྲིད་ན། རྟགས་དངོས་སུ་
ཁས་ལེན་དགོས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་
རོ།

དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་
པ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱད་པ་དེས་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པས་ཐར་པའི་
ལམ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་ངི་སྤྱོད་བག་
ཆགས་མ་ཐུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེས་སུ་གཟུང་ཡང་།
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བས་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་
ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་༼ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ ༽ནི།
དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
འཇིག་པ་མེད། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་བྱེད་
ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བུམ་
པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས།

ཅུ་བ། མེད་ལ་དངོས་འཇིག་མེད་ཉིད་ཀྱི། །

ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། །

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཡིས། །

འཇིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ། །

བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་
པ་ལ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་ནས་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་པའི་

དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱང་གི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཇིག་པ་དག་ཏུ་མི་འདོད་
ཅིང་དངོས་པོ་ཀུན་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་
རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པའི་རྗེས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་འཇིག་
པ་ཞེས་དུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་ན།
རྒྱ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། ཞེས་བྲིད་རང་གིས་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་བཤད་
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅུང་། དངོས་འཇིག་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཕྱིར། །

དེ་ཤེས་དོན་དུ་སེམས་ཀྱིས་ནི། །

དེ་ཡི་ཐ་དད་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །

གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད་ཅན་བཤད། །

དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད་
ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་
ཕྱིས་བྱང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་རྗེས་ཐ་དད་པས་དུག་སྒྲ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་
བཏགས་ནས་དུག་སྒྲ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བཏགས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི།

ཅུ་བ། མེད་པ་རང་ཉིད་ལས་ཡོད་ནའང་། །

རྣམ་ཏྲོག་འདི་ནི་མཚུངས་ཞེ་ན། །

བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་བྱམ་པ་རང་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་དུ་
ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་འཛིག་པ་བྱམ་པ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་བྱམ་པ་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་
བརྟགས་ན། ཞིག་རྗེས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་
ཏྲོག་འདི་ནི་བྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་ཡི་ཅུང་ཟད་འགྱུར་མེད་དེ། །

མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །

ཡོད་ལ་རྣམ་ཏྲོག་འདི་འགྱུར་ཏེ། །

སྐྱབ་པ་དངོས་དང་འགྲེལ་བྱིར་རོ། །

བྱམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་
བརྟགས་པ་དེ་ཡི་སྒྲིན་ནས་ཉིས་པ་ཅུང་ཟད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བྱེད་
བྱམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པའི་
ཞིག་པ་རྣམ་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། སྒར་
བཤད་པའི་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་འདི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་
གི་རྒྱས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་རྣམ་གཅིག་

ཏུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་བྲེད་རང་ལ་ཡང་བྱམ་པ་སྤྱིས་ཞིག་ནས་
མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བཞག་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །

དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན། །

དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྤྱོད་བས་སྤྱིས་བྱམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་རྗེས་གྲུབ་
རྒྱ་ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཞིག་ནས་བྱམ་པའི་དངོས་
པོ་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བྱ་བ་རྩང་བཅད་ཅིག །

ཡོད་ན་གཞན་ལ་སྟོས་འགྱུར་གྱི། །

དངོས་གང་རྩང་བཅད་མི་བྲེད་ལ། །

ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོས་འགྱུར། །

བྱམ་པ་ལས་སྤྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཆོས་ཅན།
བྱམ་པའི་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་གཞན་གྱི་བསྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་
འབྲེད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་རྩང་བཅད་ཀྱང་མི་བྲེད་
པའི་སྤྱིར། བྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕན་པའི་བྱ་བ་རྩང་བཅད་ཅིག་ཡོད་ན། དོན་གཞན་

དེ་ལ་བསྟོས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། དེས་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །

མ་སྐྱེས་པ་ལས་འཇིག་འགྱུར་བྱིར། །

ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་ཡིན་སྐྱོན། །

ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན། །

རང་རྒྱ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཚས་ཅན། དངོས་
པོའི་འཇིག་པ་རྒྱ་ཡེ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་
པ་ལས་སྤར་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་འཇིག་
པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། ཏག་ཏུ་
ཡོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྤར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། འཇིག་པ་
ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གང་སྐྱེས་པའི་སྤར་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ་ཞེས་ཚིག་དོ།

གསུམ་པ་༼ ཅ་བའི་རྣགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། ཇི་སྤར་སྐྱེ་སྤན་འགའ་ཞིག་ཉིད། །

ཐོགས་བཅས་ཉིད་འདོད་དེ་བཞིན་དུ། །

ཡོད་ནམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །

སྐྱེ་ལྡན་མིན་པ་མིན་ཅེ་ན། །

དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་བྱམ་སོང་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་
དུ་འདོད་ཀྱང་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་
ཡོད་པ་བྱམ་སོགས་ནམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ལྡན་མིན་
པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
འཇིག་པས་བྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ།

ཅ་བ། རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ལས། །

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་སྟེ། །

ཐ་དད་རྒྱ་ནམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར། །

མི་རྟོགས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་མེད། །

འབྲས་བུ་སྒོ་དང་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་
སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་དུ་མེད་
དེ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནམས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇིག་པར་
སྐྱེས་པས་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ དེ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་རྣམས་འབྱེད་བ་ཡང་། །
རྟག་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །
སྒྲ་ཡི་རྒྱས་པའང་སྒར་བཤད་པའི། །
འབྱེད་བའི་སྒྲོན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན། །

དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པས་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
དང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྱེད་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་
བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པའི་བྱབ་པ་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲོད་པ་
པོ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྒྱུ་མ་སྒྲུར་ཡང་དོན་སྒྲོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
དག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྒྲོན་པའི་རྒྱས་པའང་
ཆོས་ཅན། བྱོད་འབྱེད་བ་རྣམས་བྱུབ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱུར་དུ་མ་
སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒར་བཤད་པའི་འབྱེད་བ་དངོས་པོ་བ་འགོག་
པའི་སྒྲོན་གྱིས་བསལ་བ་གོ་རྒྱས་པས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ རིགས་བྱེད་ཆོད་མ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
རིག་བྱེད་ཆོད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒར་གྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་
བསྟན་པ། རྟགས་གཞན་དགག་པ། སྒགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ།

དང་པོ་༼ རིགས་བྱེད་ཚད་མ་སྦྱབ་པའི་སྤར་གྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ཉིད། །

ཇི་བཞིན་དོན་ཤེས་སྦྱབ་བྱེད་མིན། །

སྐྱེས་བྱའི་ཉེས་བས་སྐྱོན་མེད་པའི། །

མེ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་། །

སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་རིག་
བྱེད་གྱི་སྤྱི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་
ནའི་རྒྱར་སྦྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བྱའི་ཉེས་བས་བྱས་པའི་
སྐྱོན་མེད་པའི་མེ་དང་ལྷ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འབྱུང་
ཤེས་གྱི་རྒྱར་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ནི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན། །

ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱར་མི་འབྱུང་། །

རྟག་པ་དག་ལ་དངོས་རྒྱས་པ། །

འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཡང་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དེ་ནི་ཚིག་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
རྒྱར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མ་བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། རྟག་

བ་དག་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་དངོས་པོའི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་འབྲས་
བུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་
དམིགས་པའི་སྒོ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཏྲག་པས་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ཅམ་
ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །

སྒོ་བཏགས་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་སྒོ་དག། །

འགའ་ཞིག་དེ་ལས་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི། །

དོན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། །

འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་
སྒྲུང་འབའ་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་གྱི། གཟུང་
དོན་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་
ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེས་སྒོ་བཏགས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཏྲགས་གཞན་དགག་པ་ ༽ཞི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་བྱས་ངག་ལོག་ཉིད་དུ། །

མཐོང་ཉིད་ཕྱིར་ན་མ་བྱས་པའི། །

ཚིག་ནི་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། །

བསྐྱོས་པས་འགལ་བ་བྱབ་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་
ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། ཏྲགས་ལྡོག་པ་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུས་བྱས་
བྱས་པའི་ངག་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ལྡོག་བྱབ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཕུ་ཅན་
གྱི་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་
བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྡོག་བྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ།

དང་པོ་༼ གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། མེད་ཕྱིར་གཏན་ཆིག་མ་བསྟན་ནའང་། །

དེ་ནི་ཡོད་པར་དྲོགས་འགྱུར་ཏེ། །

གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དྲོགས་
པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མེད་ངེས་གྱི་ལྡོག་བྱབ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་
མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ལྡོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་
གྱི་གཏན་ཆིགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་མ་བྱབ་སྟེ། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་པ་མེད་དེ།
རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་མཐོང་

བས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དགག་མི་རུས་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་། །

ཁུད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་
ཤེས་བྱས་ཐུན་མོང་དུ་ཁུབ་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉི་ག་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཚིག་མེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཀུན་ལ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས། །

མི་འགྲུབ་ཅེས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་ན། །

ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ། །

མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀུན་ལ་མེད་པ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་
མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཏྲགས་དེ་
མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་བར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་
དུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ གོ་བྱེད་ངོས་གཟུང་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་རྗེས་འགོ་ལྗོག་པ་དང་། ། །

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉིད། །

དེ་དེས་འབྲས་ཅན་ཤེས་པ་ཡིས། །

བྱབ་པར་བྱུར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཀྱི་ཆོད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་
བྱབ་པར་བྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ངི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
བྱབ་སྟེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྗེས་འགོའི་བྱབ་པ་
དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ལྗོག་པའི་བྱབ་པ་དང་།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ ལྗོག་བྱབ་གཅིག་བྱ་ཅན་མི་སྤྱིད་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

བསྐྱོག་པ་ཉིད་བརྗོད་དེ་ཉིད་ནི། །

འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་འབྱུར་ངེས་ན། །

གཏན་ཆིག་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོ་ཅན། །

ཕྱོག་ཁྲབ་བྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོའི་ཁྲབ་པ་
ཅན་དུ་ཐལ། རྟགས་གང་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་
བསྐྱོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་
པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཀྱང་ཕྱོག་ཁྲབ་
ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཁྲབ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། རྟགས་ལ་སེང་གེ་
ཡོད་ན་ཚུ་ལ་ཉ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་༽ སྟགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། སྟགས་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་
སྤང་དུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་༽ རིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
སྟགས་ཀྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཟའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ལ་མི་སྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་༽ སྟགས་ཀྱི་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཟའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། འགའ་ཡིས་བཟ་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན། །

སྟགས་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །

དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་སྟགས་རྣམས་ཆོས་ཅན།

ཡི་གེ་པལ་པ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲགས་ཚུལ་པའི་མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་གྲུབ་པའི་སྒྲེས་བུ་
འགའ་ཡིས་བརྒྱས་པའི་དབང་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༽ དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གསུམ།
ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག། །བགག་པ་ལ་
གཞོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་༽ ཐལ་བ་དགོད་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། ཅི་སྟེ་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། །
ཅི་སྟེ་བརྒྱལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལས་ཞི་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བྱུང་པར་མེད་བྱིར་གཞན་ལའང་འབྱུང་། །
འདོན་པ་དང་ཆོ་ག་སོགས་ལོག་པར་སྐྱར་བ་གཞན་ལའང་འབྲས་
བུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་
མེད་པར་ཆང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༽ གོ་རིམ་དོན་གཞན་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཟིན་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་

པའོ།

དང་པོ་༼ དགག་པ་བཤད་ཟིན་པ་ ༽ནི།

གོ་རིམ་ལོག་པར་སྐྱར་བ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་
དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་
དགོས་པའི་སྒྲིབ་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི། །

བཀོད་པའང་སྒྲར་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་བཀོད་པའི་
རིམ་པ་སྒྲགས་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བཀོད་པའང་སྒྲར་བསལ་བ་
ཡིན་པའི་སྒྲིབ།

གཉིས་པ་༼ རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།

སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྒྲགས་བཞུས་མི་རྣམས་
པར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་༼ སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེ་དོན་ཉག་ཏུ་འབྲུབ་འབྱུར་ཏེ། །

བསྟོས་པ་ཡིན་ན་ ། །

སྒྲགས་མ་བཞུས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏྲག་ཏུ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོའི་རྒྱས་པའི་དབང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཏྲག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ཆོ་ག་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་
ན།

ཙ་བ།རྒྱས་མེད་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་དངོས་རྒྱས་དེ་འདྲ་ན། །

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་འགྱུར། །

ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་མེད་
དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། གལ་ཏེ་བརྟུ་ལ་མི་བསྟོས་པར་སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་
རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་
དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཤོལ་བ་སོགས་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་
ཐལ། བརྟུ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ལྟར་
འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་བེ་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་དང་ཆོ་ག་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་
རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལེགས་བྱས་མིན་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོའི །

ཁྱད་པར་ལ་ཡང་སྟོས་མི་རུང་། །

དངོས་པོ་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་། །

དངོས་པོའི་ཐ་དད་ཐ་དད་བྱེད། །

བྱེད་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་རྒྱས་པ། །

ངེས་པ་མ་ཡིན་བརྟུང་ལས་འགྱུར། །

རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲལས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་གྱི་ཁྱད་
པར་ལ་ཡང་བསྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། སྤྲལས་སྤྱོད་པ་བླམ་ཟེ་དང་དམངས་རིགས་
སོགས་བྱེད་པ་པོའི་ ཁྱད་པར་ལས་སྤྲལས་གྱི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་
པར་འབྱེན་པ་རིགས་བཟང་ངན་ཙམ་གྱིས་བསྐྱར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་
པོའི་རྒྱ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱིས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་བཟང་ངན་ཡང་བརྟུང་ལ་མི་སྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྟུང་དབང་
ལས་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བརྟུང་དབང་ལས་སྤྲལས་གྱིས་ཞི་
སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དེའི་ཆེ་བླམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་
ངན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་འབྱེན་སོ་སོར་ངེས་པ་སྤིད་དེ། སྦྱེས་བུ་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱིས་བརྟུང་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ སྒྲགས་བརྒྱས་མི་རུས་པའི་ཐལ་བ་ ༽ནི།

ཙ་བ། བྱད་པར་བྱར་མེད་ཅན་ཡིན་ན། །

ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་བྱེད་པོར་འགྱུར། །

བྲམ་ཟེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་སྒྲགས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་
པ་པོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲགས་རྒྱུན་གྱིས་བྱད་པར་བྱར་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་མངོན་གསལ་སྦྱོར་ཡིན་ན། །

དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་བྱེད་ཏོ། །

གལ་ཏེ་སྒྲགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་མངོན་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙ་མ་སྒྲགས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲགས་སྦྱ་རྟག་
པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་
གོང་དུ་བསལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། གང་ལས་སྟོ་དེ་གསལ་ཡིན་ན། །

དེ་ནི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་སྦྱོར། །

གལ་ཏེ་སྒྲགས་བརྒྱས་པའི་རྒྱུན་གང་ལས་སྒྲགས་སྦྱ་ཐོས་པའི་ཉན་
སྟོ་དེ་སྒྲགས་སྦྱ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ནི་དུག་ཞི་བ་སོགས་གྱི་

འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྤྲ་བ་པོ་གསལ་རྒྱ་ཡིན་པས། །

ཉན་པ་པོ་ཡང་འབྲས་འབྲེལ་འགྱུར། །

སྤྲ་གས་མི་བཞུས་པའི་ཉན་པ་པོ་འང་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་
འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྲ་བ་པོའི་སྤྲ་གས་སྤྲ་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་
འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། མངོན་པར་གསལ་མིན་སྤྲ་ངག་གི་ །

བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཇ། །

ཡིད་ཀྱི་བཞུས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །

སྤྲ་ནི་རྣ་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན། །

མངོན་པར་གསལ་པོ་མིན་པར་སྤྲ་གས་སྤྲ་ངག་གི་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟེན་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤུབ་བྱས་བཞུས་པའཇ་ཡིད་ཀྱི་བཞུས་པ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྤྲ་གས་སྤྲ་ནི་རྣ་
བའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། བརྒྱད་པས་དེ་ལས་བསྐྱེད་ཉིད་བྱིར། །

སྟོ་དེའང་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

བརྒྱུད་པས་སྒྲགས་སྐྱ་རང་མཆན་པ་དེ་ལས་ཡིད་སློབ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། ཡིད་བཞས་ཀྱི་ཡིད་སློབ་དེའང་། སྒྲགས་སྐྱ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་མིན་འགྲུབ། །

རྟོགས་པའི་རྗེས་སྲུང་འགྲོ་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡིད་སློབ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲགས་སྐྱའི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་
པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཀྱི་རྗེས་སྲུང་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བཞས་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲགས་སྐྱ་རང་
མཆན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རང་དང་སྤྱི་ཡི་རང་བཞིན་རྣམས། །

ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་འདོད་ནས། །

བརྟེན་ཆམས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

མི་འགལ་དངོས་པོ་ལ་ལ་ཡིན། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། སྐྱ་ལྟང་ལྟང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བཞས་པ་སོགས་ལས་
འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྒྲགས་ཀྱི་བརྟེན་ཆམས་ཀྱིས་
སྒྲགས་སྐྱ་རང་མཆན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་རྣམས་
སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་ཞེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་

བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བརྗོད་པའི་བྱིར།
བརྗོད་པ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་
འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲགས་ལས་ནི་སོགས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྟེར་བ་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ ༼ བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྐྱང་བ་ ༽ ལ་གཉིས།
མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་ ༼ མདོར་བསྟན་པ་ ༽ བློ།
ཅ་བ། གལ་ཏེ་གོ་རིམ་མེད་ན་ནི། །
རོ་དང་མཆོ་ཞེས་ཐོས་པ་ལས། །
འབྲས་བུ་ཐད་མེད་འགྱུར་ཞེ་ན། །

གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམ་མེད་ན། ར་སེལ་ ཞེས་
ཐོས་པ་ལས་རོ་དང་། ས་རེལ་ ཞེས་པ་ལས་མཆོ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐད་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
བྱིར། དེས་ན། གོ་རིམ་དོན་གཞན་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་
གེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
འབྲས་བུ་རོ་མཆོ་སོ་སོར་མི་གོ་བའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་ནི་སྟེས་བུའི་རྟེན་ཅན་ཡོད། །

སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ རྒྱས་བཤད་ ༽ ལ་གསུམ།

གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲིབ། མ་བྱས་པ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་ ༼ གོ་རིམ་བཤད་པ་ ༽ ལ།

རྒྱུའི་གོ་རིམ་ནི། ཡི་གེ་ར་སྐྱུ་རལྔ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་གོ་རིམ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་བ། ཡི་གེ་ཀུན་སྟོང་ཤེས་པ་ལས། །

སྐྱེས་ལ་ཤེས་ལས་སྒྲ་སྐྱེའོ། །

སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རིམ་
ཅན་དུ་སྐྱེས་ལ། ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྒྲ་སྟོང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡི་
གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། དེ་ཡི་བྲུད་པར་ཅན་དེ་ནི། །

ན་བས་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཡི་གེ་སྒྲ་ཕྱི་དེའི་བྲུད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཇིན་ན་བའི་
ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བརྒྱད་འབྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ཤེས་དེས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན། །

དེ་ཐོས་སྦྱར་མིན་ཐོས་པ་ཅན། །

དེ་བླ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ནི། །

བྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བླ་བྱེད། །

ཉན་ཤེས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་
ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཐོས་པ་སྦྱར་མིན་དལ་བྱས་ཐོས་པ་ན། སྒྲ་མ་དེ་བླ་པ་
ལ་བསྟོས་ནས་བྱིས་བྱི་མའི་བདག་ཉིད་ལ་བླ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིས་
ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་
ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས།
ཆོག་ས་རྒྱན་ལེགས་པར་འཛོག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའི་ལྷག་ཆོད་འབའ་
ཞེག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་༼དེ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་སྦྱབ་པ་༽ནི།

ཅ་བ། དེ་ནི་རྒྱ་དང་འཇིན་སེམས་ཀྱི། །

ཡིག་རྣམས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད། །

གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། །

དེ་དག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བུས་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྱེད་སེམས་དང་རང་འཇིག་པ་དང་
བླན་པའི་འབྲས་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་
ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ཕྱིར་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ། །

ཆིག་དང་ཆིག་ལས་གཞན་ཉིད་དེ། །

བྱེད་པོའི་འདུས་བྱེད་ལས་ཐ་དད། །

ལྷན་ཅིག་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་བྱེད། །

ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལ་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཆིག་སྒྲ་མ་དང་ཆིག་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་རྗེས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པས་
བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀྱན་སྦྱང་གི་འདུ་བྱེད་
ལས། སྒྲ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་དོན་གཞན་
ཡོད་པས། རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
སྐྱར་བ་ན། བཟའི་དབང་གིས་རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ མ་བུས་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་དཔེའོ།

དང་པོ་༼ དངས་ ༽ནི།

ཅ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའང་། །

སྟེལ་བར་བྱེད་ལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། །

འདོད་དང་མི་འགལ་བྱུང་ཅན་གྱི། །

གོ་རིམ་གནས་པ་འགལ་བྱེད་རོ། །

ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་བྱེད་གོ་རིམ་དེའང་ཚུལ་ཏྟག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྩེས་བྱེད་འདོད་པས་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཅིང་རྩེ་བ་ཡིན་
པའི་བྱེད། རྩེས་བར་ཐལ། རྩེས་བྱེད་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱུང་པ་ཅན་
གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ན་ཏྟག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་བྱེད་རོ།

གཉིས་པ་༼ རྩེས་བྱས་བྱས་པའི་དཔེ་ ༽ནི།

ཅ་བ། རྩེས་བྱ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས། །

རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་བྱེད། །

ཡི་གེའི་རིམ་ཀུན་རྩེས་བྱ་ལས། །

མེ་དང་ཤིང་གི་རིགས་པ་བཞིན། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་རྩེས་བྱ་ལས་རྩེ་བར་བྱུང་སྟེ།
རྩེས་བྱ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་གང་ཞིག

རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་སྐར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་འབྲའི་དཔེ་ནི། མེ་གཅིག་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་
བྱུང་བ་ན། དེ་དང་མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་མེ་གཞན་ཡང་བྱད་ཤིང་
གི་འབྲས་བྱར་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་༼ སྐགས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་སྐྱབ་བ་ ༽ནི།

རིག་བྱེད་གྱི་སྐགས་ལ་སོགས་པའི་ནི་སོགས་གྱི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བ་
དེ་དག །འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་པར་མ་བད། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་བྱད་
པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བ་ནི།

ཅ་བ། ཤེས་མཐུ་དག་གིས་སྐགས་ཞེས་པའི། །

གོ་རིམ་བྱེད་ཚུལ་ཅན་སྐྱེས་བྱ། །

ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་བྱུང་སྟེ། །

གཞན་ལ་དེ་དག་མེད་ཕྱིར་རོ། །

དུག་ཞི་མི་རེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་སྐགས་ཞེས་པའི་
མིང་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱ་ཐ་མལ་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། དུག་ཞི་
བ་སོགས་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དང་། ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་ཆོམ་ཤེས་
ཤིང་རང་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་འབྱེན་རྒྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་

པའི་མཐུ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིས་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་
སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་
མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུས་སྒྲགས་བཞུས་པ་ལས་
དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་བྱིར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་རྒྱས་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་ཡང་རྒྱ་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས། །

གསང་སྒྲགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་འགྱུར་བ། །

དེ་དག་གིས་དེ་གཙོ་བོའི་མཐུ། །

དེ་བཤད་རིགས་པ་འཇུག་བྱིར་རོ། །

གང་ཡང་རྣམ་མཁའ་སྤྱིར་གི་རྒྱ་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་
གིས། དེའི་གསང་སྒྲགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དུག་ཞི་བ་
སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་
བྱས་པའི་སྒྲགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་གཙོ་བོ་རྒྱ་རྩལ་པ་པོ་དེའི་
མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་
པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

ཅ་བ། འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྒྲགས་རྣམས་ནི། །

བྱས་དང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་བརྗོད་བྲ། །

སྐྱགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། བྱབ་
མཐའ་འཆའ་བའི་སྐྱེས་བྱ་དེས་སྐྱགས་ནམས་སྐྱིར་བྱས་པ་དང་བྱུང་བར་
སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱགས་
ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་བསྐྱོན་པ་ ༽ལ་གསུམ།
དངོས་དང་༼ བརྗོད་ལ་མི་སྐྱོས་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་
བྱས་བཏགས་པ་དང་༼ སྐྱེས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་མེད་ན་དོན་དེས་འདོད་པ་
འགལ་བའོ།།

དང་པོ་༼ དངོས་ ༽ནི།

ཅ་བ། སྐྱེས་བྱ་རྒྱས་མེད་སྐྱབ་བྱེད་ནི། །

འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསལ་བ་ཡིན། །

སྐྱོ་དབང་སྐྱ་དང་སྐྱེས་བྱ་ཉིད། །

ལ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ། །

སྐྱེས་བྱ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྐྱེས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྐྱེས་བྱ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པར་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

བྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངག་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་
དག་ཚེས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་པའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། སྐྱོ་
དང་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་ངག་སྐྱབ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའོ།

ཅ་བ། ཚད་ལྟར་སྤང་ཡིན་ལྟག་ལྟན་པས། །

ཇི་བཞིན་དོན་རྟོགས་ཡོད་མ་ཡིན། །

རྟགས་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་དག་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་བྱེད། དེར་ཐལ། ལྟག་
མ་དང་ལྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་༼ བརྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་ ༽ནི།
རྒྱལ་དཔོག་པས་རིགས་བྱེད་དོན་ངེས་རིག །ངེས་ངེད་སྟོད་པ་བ་ལ་
བཤད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱ་ནི་ངོ་བོ་འདི་དོན་དང་། །

འདི་དོན་མིན་ཞེས་བརྗོད་མི་བྱེད། །

སྐྱེས་བུས་དོན་འདི་བཏགས་པ་སྟེ། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་སྟོད་པ་པའི་སྐྱེས་བུས་
བཏགས་པར་ཐལ། སྟོད་པ་བ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་

ཁོ་བོས་དོན་འདི་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་ཟུང་ཞིག །འདི་ཁོ་བོའི་དོན་མིན་ཞེས་
བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གློད་པ་པས་འདོད་པའི་ཚད་མར་མི་འབྲུག་
པར་ཐལ།

ཅ་བ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལྟན། །

དེ་གཅིག་དེ་ཉིད་རིག་གཞན་མིན། །

ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སྤྲུལ་ཡིས་བྱས། །

དེ་བཞིན་སྐྱེས་ཉིད་རྣམ་འགས་ཀྱང་། །

ཁྱོད་ཅི་ཤེས་ལྟན་འགའ་མི་འདོད། །

གློད་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་
གཞན་འགའ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་
དོན་ངེས་རིག་པ་གང་ཞིག་དེ་གཅིག་བྱས་དེ་ཉིད་རིག་ལ། གཞན་གྱིས་མིན་
པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སྤྲུལ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཐུན་དཔེ་མཐོང་ཅ་མ་
གྱིས་འགོད་པ་ཉྱར། འདིར་ཡང་། དཔེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བྱ་
ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་

སྐྱེས་བྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་རིགས་ཞེས་པའོ།། དེའི་ལན་
དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གང་ཆིག་ཆད་མ་ཡིས། །

མི་སྐྱ་དེ་དོན་རིག་ཡིན་ན། །

གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་མང་ཡང་། གང་གི་ཆིག་རང་གི་བརྗོད་

བྱ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིས་བྱབ་པའི་
སྐྱེས་བྱ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་རྣམས་ལ། །

ཆད་མ་ཡོད་པ་སྤིད་མ་ཡིན། །

གང་གི་ཆིག་ནི་ཆད་མ་ཡི། །

མི་སྐྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆིག་ །

དེ་ལུང་ཞེས་ཐོབ་དེ་ཡི་བྱིར། །

སྐྱེས་བྱས་བྱས་མིན་དོན་མེད་ཡིན། །

ལྟ་དང་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་
པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར། ལུང་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་

བ་མིན་བ་དོན་མེད་བ་ཡིན་བར་ཐལ། གང་གི་ཆིག་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སྲུ་
བ་མངོན་སྲུམ་ཆད་མ་ཡིས་བྱབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆིག་དེ་ལྷུང་
ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་རིགས་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཤེན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དོན། །

ལྷུང་མེད་བར་ནི་ཤེས་སྤྲིད་ན། །

དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རིགས་འགལ། །

ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་འདོད་འགྱུར། །

དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་
འགལ་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་བར་འདོད་རིགས་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེན་ཏུ་
སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལྷུང་ལ་བསྟོས་བ་མེད་བར་མངོན་སྲུམ་གྱིས་ཤེས་སྤྲིད་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ རྒྱེས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་དེས་འདོད་བ་འགལ་བ་ གེལ་གཉིས།

མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ རྒྱུ་མདོར་བསྟན་བ་ གེའི།

ཅ་བ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་སོགས་ལྡན་པའམ། །

གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན། །

རིག་བྱེད་རིག་པར་བྱེད་མིན་ན། །

རིག་བྱེད་དོན་ནི་གང་ལས་ཉོག་ས། །

རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ངེས་སྟོན་པ་པ་བདག་ཉིད་གྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ།
དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱེད། སྐྱེས་བྱ་གཞན་
ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་
པའི་བྱེད། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་དེ་རིག་
པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་ངེས་གོ་
དགོས་པའི་བྱེད། དེས་ན། ཨ་གླི་ཏོ་རྩྱ་རྩྱ་ཡང་ཉི་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་
ལྡགས་གྱིས་སྒྲུངས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྡགས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཆོད་མ་
གང་ལས་ཀྱང་ཉོག་ས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཉོག་ས་པའི་ཐབས་མེད་
པའི་བྱེད།

ཅུ་བ། དེས་ན་མཐོ་ངེས་འདོད་མེ་ལ། །

སྐྱིན་སྐྱེག་སྐྱིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལས། །

སྐྱི་ལ་བཟ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། །

དོན་མིན་ཞེས་འདི་ཆོད་མ་གང་། །

དེས་ན། མཐོ་ངེས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྐྱིན་སྐྱེག་སྐྱིན་པ་ལ་འཇུག་
ཅེས་ཐོས་པའི་ཨ་གླི་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐྱི་ལ་བཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྟོན་གྱི་

བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཆད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྗོད་
སྐྱར་བའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་༽ རྒྱས་པ་བཤད་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་
རྟོགས་པའོ།།

དང་པོ་༽ ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་ ༽ལ་གཉིས།
འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ལྷང་ལས་མི་རྟོགས་
པའོ།།

དང་པོ་༽ འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་ ༽ལ་གསུམ།
གྲགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ། ལོག་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ། ཐེ་
ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའོ།།

དང་པོ་༽ གྲགས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། འཇིག་རྟེན་ཆིག་རབ་གྲགས་ཤེ་ན། །
འཇིག་རྟེན་པའི་ཆིག་ལས་སྐྱ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་
པས་དོན་དེ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་དོན་ཅན་སྐྱའི། །
གང་གི་དོན་དུ་རྣམ་དགྱེ་བ། །

དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་གང་། །

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གང་གིས། ཨ་གླི་བའི་སྤྱི་དོན་འདི་ཁོ་
ན་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གྲགས་པ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། ཐལ་ཆོས་
སྤྱི་མ་ལ་ཉགས་ནི།

ཅུ་བ། གྲགས་མིན་དོན་བརྗོད་མཐོ་རིས་དང་། །

ལྷ་མོ་ལ་སོགས་སྤྱི་མཐོང་ངོ། །

རིག་བྱེད་ལས་མཐོ་རིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པ་མིན་པའི་དེ་ལས་དོན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། མཐོ་
རིས་འབྲིག་པ་དང་ལྷ་མོ་གཙུབ་སྟན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་ངོ། ། ཨ་གླི་བའི་སྤྱི་
དེའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཆོ། སྤར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲུབ་པོ་
ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེ་འདྲ་སྤྱི་གཞན་དག་ལ་ནི། །

དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

དེ་འདྲའི་སྤྱི་གཞན་རིག་བྱེད་འགྲེལ་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅུ་བའི་
དོན་རིས་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞིག་

སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་ལ། ཅ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོན་ཀྱི་རྣམ་ཏྱིག་འཇུག་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་༼ ལོག་ཏྱིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཆིག །

དེ་ཡང་ཆད་མར་མི་འདོད་ན། །

སྤྱར་ཡང་དེ་ལས་དོན་ཏྱིགས་པ། །

ངས་འདོད་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན། །

སྤྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་
བྱེད་ཀྱི་དོན་ངས་ཏྱིགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཏྱིག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་
པའི་ཆིག་གིས་བསྐྱས་ལ། ཆིག་དེ་ཡང་ཆད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྐྱབ་བྱེད་
ཡིན་པ་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་འགལ་བའི། །

ཏྱིག་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ན། །

གལ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བཞུལ་ནས།
སྤྱི་ལ་བ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཏྱིག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེས།

ཅུ་བ། རབ་གྲགས་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ཕྱིར། །

དེར་འཇིན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། །

མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་པ་ཨ་གླི་བའི་སྦྱའི་དོན་དེར་འཇིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་མིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་མེད།
འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་
ཏུ་གྲགས་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་དོན་གྱི། །

དེས་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །

གང་ཕྱིར་དེ་ལ་སྦྱ་རྣམས་དོན། །

སྦྱ་ཚོགས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་མཐོང་། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱའི་དོན་དེས་པར་འདོད་པ་ལ་
དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གོ་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྦྱ་རྣམས་རེ་རེར་དོན་སྦྱ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ ལྷང་ལས་མི་རྟོགས་པ་ ༽ནི།

ཅ་བ། དེས་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས། །

སྣ་ཆོགས་རྒྱས་ཅན་སྐྱ་རང་ཉིད། །

དེས་པར་དྲོགས་པ་འགྱུར་བ་སྟེ། །

གཞན་དུ་མི་སྲིད་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ལྷང་གི་སྐྱ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་
པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་དེས་བྱེད་ཡང་
དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷང་དེ་དོན་སྣ་ཆོགས་སྟོན་རྒྱས་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ རིག་བྱེད་རང་ལས་མི་རྟོགས་པ་ ༽ལ་གསུམ།

རིག་བྱེད་གྱི་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་དང་། དོན་
གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བར་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་དེས་
པའི་རྒྱལོ།

དང་པོ་༽ རིག་བྱེད་དོན་དེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་ ༽ནི།

རིག་བྱེད་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་རྒྱལ་

དཔོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པས་ངེད་སྟོང་པ་བ་ལ་བཤད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས། །

སྟོང་དུམ་འདི་ནི་སྤྲ་འགྱུར་ཞེས། །

གཞན་ནི་བདག་ཉིད་སྤྲ་དེ་ལྟར། །

དེ་དག་གྲེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས། །

སྤྲེས་བྱ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག སྟོང་བྱེད་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་
གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་དུམ་འདི་ནི་སྤྲ་བར་འགྱུར་རོ།
ཞེས་སྤྲ་བ་དང་། སྤྲེས་བྱ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་བར་བདག་ཉིད་
གྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྤྲ་བ་གཉིས། སྤྲེས་བྱ་རང་གི་འདོད་པར་
སྤྲས་མ་སྤྲས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། སྤྲེས་བྱ་དེ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་
སྤྲས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་དུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་
དེ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་བརྟགས་ནས། རིག་བྱེད་དོན་
ངེས་སྤྲས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་རིག་
བྱེད་དོན་ངེས་སྤྲས་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲས་མ་སྤྲས་ཀྱི་
བྲེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་བྲེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ལུ་སྟེགས་དེ་གཉིས་གྱིས་
དེ་ལྟར་སྤྲས་པ་གང་ཞིག རིག་བྱེད་ལ་བརྟན་ལ་མ་སྟོན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༽ དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྫོང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། ཐམས་ཅད་ལ་རུང་དོན་གཅིག་གི །
གསལ་བྱེད་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །
བརྫོང་འདོད་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར། །
གང་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་ཤེས། །

རྫོང་བྱེད་གི་སྤྱོད་ཆས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་
གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྫ་སྒྱུར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་
རུང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆས་སྤྱོད་མ་ལ་ཏྲགས་ནི། བརྫོང་འདོད་གིས་བཞག་པའི་
དོན་གི་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར། གང་གིས་གྲང་བརྫ་ལ་མ་སྤྱོད་ཤིང་དབང་
པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༽ བརྫ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ ༽ལ་གསུམ།
སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་།
མཇུག་བསྐྱུ་བའོ།

དང་པོ་༽ སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་ ༽ནི།
ཅ་བ། བརྫོང་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། །
བརྫ་ནི་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །

དེ་ནི་སྐྱེས་མིན་ལ་མེད་ན། །

དེ་དོན་གཅིག་ཅན་དེ་གང་ལས། །

བརྗོད་འདོད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་
འདོད་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་
དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གི་སྒྲོ་ནས་དང་པོར་གཞན་
གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་
ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་
རྒྱ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་
སོ།

གཉིས་པ་༼ དེའི་ལན་དགག་པ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་ཡིན་ན། །

བརྗོད་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། གཞན་ལ་དེས་ཀྱང་མི་རུང་དོ། །

བརྗོད་ཡང་དོན་མེད་ཅན་ཉིད་འགྱུར། །

བརྗོད་ལས་རང་བཞིན་བྱེད་པར་གྱི། །

གསལ་བའི་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །

འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་རུང་བར་ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ། །ཞེས་འཆད་པ་པོས་
བརྟུང་བ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྒྲིན་མེད་
དེ། བརྟུང་ལས་རྫོང་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པར་
གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན།
དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པའང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དོན་གོ་བ་བརྟུང་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་༼ མཇུག་བསྟུ་བ་ ༽ནི།

ཅུ་བ། གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ། །

དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་གང་། །

དེས་ན་བརྟུང་ནི་རུང་བ་ཉིད། །

འདོད་པ་ཁོ་ན་གསལ་མི་འགྱུར། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་རང་
དགར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཞུགས་བའི་སྒྲ་སྒྲོད་པ་བའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་
གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བརྟུང་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་
ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ ཕྱགས་གཅིག་ལ་མི་སྟུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ ༽ལ་གཉིས།
ཚྱོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ཚྱོད་པ་ནི།

ཅ་བ། གང་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །

གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་དཔེར། །

མེས་གངས་བརྒྱུག་དག་བདེན་པ་བཞིན། །

དེ་སྐད་གཞན་དག་ཟེར་རོ་ལོ། །

གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
མེ་གང་བ་བརྒྱུག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་ཟླ་བ་བརྩུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་
བྱེད་ཀྱི་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་
ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། ། ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་
བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དེ་སྐད་སྟོན་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་
ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

སྟུབ་བྱེད་ཉར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་
པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་༼ སྟུབ་བྱེད་ཉར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ ༽ལ།

ཅ་བ། རོ་འདྲ་རོ་བོ་མཚུངས་ཉིད་ཕྱིར། །

སྟོད་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་པ་བཞིན། །

ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །

རིགས་པ་ཤེས་པས་འདི་འདྲ་བཞག། །

རིགས་པ་ཤེས་པ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་འདི་འདྲ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
ཡིན་པ་བཞག་སྟེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་པོར་
འདྲ་སྟེ། རོ་བོ་སྟེ་གཟུགས་སྐྱབ་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒར་
ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། སྤུ་ནང་གི་འབྲས་ལྷག་མ་འདི་
རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒར་ཐོས་པའི་འབྲས་དང་སྟོད་གཅིག་གི་
ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒར་ཐོས་པའི་འབྲས་བཞིན་
ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་ལྷག་ལྷན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་༼ བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆད་མས་གནོད་པ་བསྟན་པ་ ༽ནི།

རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཆད་མས་བཞག་པའི་དོན་བརྗོད་པར་ཐལ།

ཅ་བ། སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད། །

དངོས་རྣམས་རྟག་དང་དབང་པོ་འདས། །

དབང་པོས་གཟུང་བྱ་དང་དངོས་རྣམས། །

རྒྱ་དང་གནས་འཇིག་མི་མཉམ་དང་། །

སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྐྱེན་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་
ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཚོས་སྒྲ་མ་ལ། རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་
པོ་རྣམས་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྐྱི་
དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་པོས་གཟུང་བྱར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱར་བརྗོད་པ་དང་།
གནས་པ་མི་མཉམ་པ་བྱལ་བེན་རྒྱེན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་
མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱས་འཇིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གཞན་ཡང་ཆོད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །

རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྟོང་ཡུལ་ལམ། །

ལུང་ལ་བསྟོས་པ་རྗེས་དཔག་དང་། །

འགལ་བ་དག་ནི་རྗོད་བྱེད་པ། །

གཞན་ཡང་ཆོད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ།
ཆོད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལམ།
ལུང་ལ་བསྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོ་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མདོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་
བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྟོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་
བ་དང་། ལྷས་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཁས་སྐྱེངས་
ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ།

ཙ་བ། འགལ་བ་ཀྱན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། །

བསྟན་བཅོས་སྟོན་ཡང་མ་བསྟན་པར། །

དེ་བདེན་དོན་བཅས་ཁས་ལེན་པ། །

གཡེམ་མ་མུ་ཙྰ་རྩེས་རྒྱ་ལོ། །

དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་
པ་གཡེམ་མ་མུ་ཙྰ་རྩེ་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་པོ་དང་མཚུངས་ཏེ་ཆད་མ་དང་
འགལ་བ་ཀྱན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་
སྤྱོད་ཐུན་པའི་ཐབས་དང་། རྒྱེས་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
མ་བསྟན་པར་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྟོབ་ཅ་མ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆད་བྱུང་ན། །

འོ་ན་འདི་ལ་ཆད་མིན་ཅི། །

རྒྱེས་བྱ་མང་དུ་སྟོབ་པ་ལ། །

བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། །

གལ་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྟོབ་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་པ་ཅ་མ་གྱིས་རིག་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་སྟོབ་ན། འོ་ན། དག་སྟོབ་པའི་རྒྱེས་བྱ་འདི་ལ་ཆད་མ་

མིན་པའི་ཚིག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མི་སྐྱ་བར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བྱ་མང་དུ་སྐྱ་བ་ལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་
གཅིག་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ ༼ ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ ༽ལ་སྤྱིར་དགག་པ་ནི།

ཅ་བ། རྗོད་པ་པོ་ལ་སྐྱ་གནས་པས། །

འདི་དངོས་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་མིན། །

འདི་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་པས་ཀྱང་། །

འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ནི་ཚོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་ལ་བྲབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་
རྣམ་པར་བསྐྱོག་པས་ཀྱང་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། རྗོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི། །

བརྗོད་བྱ་མཐོང་བས་བྱེད་ཅེ་ན། །

རྫོང་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྫོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྫོང་བྱེད་དོན་
ཚད་མས་མཐོང་བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བན་ཚུན་དག་ནི་འགལ་བའི་དོན། །

དེ་ནི་གཅིག་ལ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། །

སྤྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྫོང་པའི་སྤྱ་ཐ་དད་སྦྱོར་མི་སྤྱད་
པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་པན་ཚུན་དག་འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྤྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་
ལ་གཞི་མ་ཐུན་ཏུ་འགྱུར་བ་ངེ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ ༼ ཆོག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྫོང་བྱ་སྤྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ ༽ དོན་བསྐྱུ་བ་ལ།
ལྷང་ཡོད་ན་ཞེན་དོན་ལ་མི་སྤྱ་བས་མ་བྱལ་བ་ནི།

ཅ་བ། དེས་ན་ལྷང་དང་དངོས་པོ་རྣམས། །

རྟགས་པ་པོ་ཡི་རྣམ་འགའ་ཡང་། །

མེད་ན་མི་འབྱུང་མི་འབྱུབ་ན། །

དེ་ལས་དོན་གང་ངེས་པ་ཡིན། །

དེ་བྱིར་དེ་ནི་ལོག་ན་ཡང་། །

དངོས་པོ་མེད་པ་འབྱུབ་མི་འབྱུར། །

དེས་ན། ལྷང་དེ་ལས་རྟགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཡང་

ངེས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་
དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་
ལོག་པས་དོན་མེད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ནི། ལུང་དེ་ནི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་
ལོག་ན་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལུང་
ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱལ་དོན་མ་
དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་བྱུང་བ་ནི།

ཅ་བ། དེས་ན་མེད་ངེས་འབྲས་བྱ་ཅན། །

མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འབྱུང་བོ། །

ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་ཆོད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་ངེས་
གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་
དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བྱེད་རང་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཆིག་ནི་མི་སྦྱ་བའི། སྦྱི་ལས་ཞེས་
སྦྱོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་གྱིས་ལུང་ཆོད་མར་ཁས་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ཉིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་གནས་བདེན་བཞིའི་གནས་
ལུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོག་གྱུར་དང་། སྒྲོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་
གནས་རྣམས་ལ་དབྱེད་པ་ལེགས་པར་དག་ཅིང་། ཉིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་
གནས་ལ་ཡང་། རང་ཆིག་འགལ་བ་སོགས་མེད་པའི་དབྱེད་པ་དག་ནས་
ཉིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སྦྱ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི།

དབྱུང་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་སྤྱོད་བར་
དཔོག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ། ལུང་གཞི་ད་སྤྱོད་ཏུ་ཁས་ལེན་
པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ།།

དེས་ན། ལེའུ་དང་པོ་འདིར། རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་གི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་
ལ། དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྤྱོད་མེད་པས་འཇུག་པའི་
ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཡིན་པས། གཞན་མེད་དང་དེའི་
འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནོ།།

དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་སྤྱོད་པ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་
མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་གོལ་བ་དོན་གཉེར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐབ་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས། དེ་
ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་སྤྱོད་འདོགས་མ་ཆོད་པ་ལ་ཆོད་སྟམ་པ་དང་
བཅད་མི་དགོས་པ་ལ་དགོས་སོ་སྟམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དོན་ཆེན་
པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་ཡང་མཛད་དོ།།

དེ་ནས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་མཛོན་རྗེས་གྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་
མི་འགྱུར་གྱང་། ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྱུར་སྟེ། ཤེས་
བྱའི་གནས་ལྷགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལུང་
རྩོམ་པས། ཡོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་མི་སྤྱོད་བ་
མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་

རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་དེ། སྤྱིར་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་ལུང་
ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས་བཤད་པ་
ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

སྤྱིར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལུང་ཙམ་ལས་གསར་དུ་གོ་བར་བྱེད་ན་བརྟ་
ལ་བསྟོས་ལ། ལུང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྤྱིས་བྱའི་ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་
སྟོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་མི་འགྲུབ་ལ། ལུང་དེ་ཡང་སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་
པ་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དོན་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ།

སྤྱིས་བྱས་བྱས་པའི་ལུང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་། དེས་
སྤྱིས་པའི་ཆིག་ལ་བརྟགས་ནས་དབྱེད་པ་ལེགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་གྱི་སྤྱིས་བྱ་ཆད་མར་སྤྱོད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་
དེས་སྤྱིས་པའི་ཆིག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཛད་དོ།

སྤྱན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་སྤྱན་པོའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
སྤྱད་པ་པོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སྤྱན་པོ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་རྟགས་ལྔ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་བཤམ།

ཅ་བ། རིག་བྱེད་ཆང་མ་དག་ནི་འགས་བྱེད་སྟེ།
ཁྱས་ལས་ཆོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་སྟེས་བྲེགས།
སྒྲིག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གདུང་བ་ཚྱུང་ཞེས་པ།
སྤྱན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་ལྔ་ཡིན།

མ་བྱས་པ་དང་སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྟེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་
དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཆང་མར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་
རྟག་པ་འགས་འབྲས་བྱ་བྱེད་པར་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཁྱས་
ལས་ཆོས་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་
བྲམ་བེད་རིགས་སོ་ཞེས་སྟེ་བས་བྲེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་
གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ། མེར་མཆོང་བ་སོགས་གདུང་བ་དུ་མ་ཚྱུང་པའི་ཕྱིར།
ཅས་པ་རྣམས་སོ།

བྱང་གོལ་རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་དང་།
ཚད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་མས་འགོག་པ་དང་།
དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གཞོད་སྒྱུབ་འདོད།
སྒྲན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་གསུམ་ཡིན།

ཅ་བ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་
ལས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེ་འུ་དང་པོའོ ། །

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ལེ་འུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།

འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོགས་
ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །

ཡིག་འོར་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ཆེ་འགྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སྟོའི་ངང་ནས་བཞེ་བཅོས་ཞུ་ཆོག

བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com